

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Dato: 31. maj 2017
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Thomas Kloppenburg
Sagsnr.: 2016-760-0530
Dok.: 2321309

REDEGØRELSE

OM

OFFENTLIGHEDSLOVEN

MAJ 2017

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Indholdsfortegnelse

1. INDLEDNING	5
2. HØRINGSSVAR FRA MINISTERIER, KL OG DANSKE REGIONER	6
2.1. HØRTE MYNDIGHEDER MV.	6
2.2. ANTAL ANMODNINGER OM AKTINDSIGT EFTER OFFENTLIGHEDSLOVEN	8
2.2.1. Høringsspørgsmål	8
2.2.2. Høringssvar fra departementer	8
2.2.3. Høringssvar fra underliggende myndigheder	13
2.2.4. Høringssvar fra Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner	25
2.2.5. Sammenfatning	28
2.3. OFFENTLIGHEDSLOVENS § 4.....	29
2.3.1. Høringsspørgsmål.....	29
2.3.2. Høringssvar	30
2.3.5. Sammenfatning	37
2.4. OFFENTLIGHEDSLOVENS § 9.....	37
2.4.1. Høringsspørgsmål.....	37
2.4.2. Høringssvar fra departementer	38
2.4.3. Høringssvar fra underliggende myndigheder	54
2.4.4. Høringssvar fra Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner	83
2.4.5. Sammenfatning	86
2.5. RETTEN TIL DATAUDTRÆK	88
2.5.1. Høringsspørgsmål.....	88
2.5.2. Høringssvar fra departementer	88
2.5.3. Høringssvar fra underliggende myndigheder	95
2.5.4. Høringssvar fra Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner.....	109
2.5.5. Sammenfatning	111
2.6. KALENDERREGLER.....	112
2.6.1. Høringsspørgsmål.....	112
2.6.2. Høringssvar fra departementer	113
2.6.3. Høringssvar fra underliggende myndigheder	115
2.6.4. Høringssvar fra Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner.....	116
2.6.5. Sammenfatning	117
2.7. MINISTERBETJENINGSREGLER.....	117
2.7.1. Høringsspørgsmål.....	117
2.7.2. Høringssvar fra departementer	118
2.7.3. Høringssvar fra underliggende myndigheder	123
2.7.4. Sammenfatning	128
2.8. OFFENTLIGHEDSLOVENS § 25.....	129
2.8.1. Høringsspørgsmål.....	129
2.8.2. Høringssvar fra Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner.....	130
2.8.3. Sammenfatning	131
2.9. FOLKETINGSPOLITIKERREGLER	131
2.9.1. Høringsspørgsmål.....	131
2.9.2. Høringssvar fra departementer	131

2.9.3. <i>Sammenfatning</i>	135
2.10. MEDDELELSE AF INTERNE FAGLIGE VURDERINGER	136
2.10.1. <i>Høringsspørgsmål</i>	136
2.10.2. <i>Høringssvar fra departementer</i>	136
2.10.3. <i>Høringssvar fra underliggende myndigheder</i>	141
2.10.4. <i>Høringssvar fra Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner</i> ...	146
2.10.5. <i>Sammenfatning</i>	147
2.11. AFSLAG PÅ EKSTRAHERING PÅ GRUND AF RESSOURCEFORBRUG	148
2.11.1. <i>Høringsspørgsmål</i>	148
2.11.2. <i>Høringssvar fra departementer</i>	148
2.11.3. <i>Høringssvar fra underliggende myndigheder</i>	149
2.11.4. <i>Høringssvar fra Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner</i> ...	151
2.11.5. <i>Sammenfatning</i>	152
2.12. MERAKTINDSIGT	152
2.12.1 <i>Høringsspørgsmål</i>	152
2.12.2 <i>Høringssvar fra departementer</i>	152
2.12.3. <i>Høringssvar fra underliggende myndigheder</i>	157
2.12.4. <i>Høringssvar fra KL og Danske Regioner</i>	167
2.12.5. <i>Sammenfatning</i>	168
2.13. SAGSBEHANDLINGSFRIST	169
2.13.1. <i>Høringsspørgsmål</i>	169
2.13.2. <i>Høringssvar fra departementer</i>	170
2.13.3. <i>Høringssvar fra underliggende myndigheder</i>	179
2.13.4. <i>Høringssvar fra Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner</i> ...	198
2.13.5. <i>Sammenfatning</i>	200
2.14. ØVRIGE BEMÆRKNINGER FRA REGIONERNE	201
2.14.1. <i>Risiko for chikane</i>	201
2.14.2. <i>Udbud</i>	201
2.14.3. <i>Voldgiftssager</i>	202
2.14.4. <i>Offentlig myndighed som kontraktpart</i>	202
2.14.5. <i>Brug af eksterne konsulenter</i>	202
2.14.6. <i>Sammenfatning</i>	203
3. FOLKETINGETS OMBUDSMANDS EVALUERING AF MINISTERBETJENINGSREGLER OG FOLKETINGSPOLITIKERREGLER	203
3.1. INDLEDNING	203
3.2. MINISTERBETJENINGSREGLER	203
3.3. FOLKETINGSPOLITIKERREGLER	204
4. HØRINGSSVAR FRA MEDIER OG ORGANISATIONER MV.	205
4.1. HØRINGSSPØRGSMÅL	205
4.2. GENERELT OM DEN NYE OFFENTLIGHEDSLOV	205
4.3. OFFENTLIGT EJEDS SELSKABER	208
4.4. OFFENTLIGHEDSLOVENS § 9	209
4.5. RETTEN TIL DATAUDTRÆK	209
4.6. MINISTERBETJENINGSREGLER	211
4.7. FOLKETINGSPOLITIKERREGLER	214

4.8. EKSTRAHERING	215
4.9. MERAKTINDSIGT	215
4.10. SAGSBEHANDLINGSFRISTER	217
4.11. KLAGEADGANG	220
4.12. UNDTAGELSE AF FORRETNINGSHEMMELIGHEDER	221
4.13. HENSYN TIL STATENS SIKKERHED OG RIGETS FORSVAR	222
4.14. ØVRIGE BEMÆRKNINGER	223
4.15. SAMMENFATNING	224
5. ØVRIGE HENVENDELSER TIL JUSTITSMINISTERIET OM OFFENTLIGHEDSLOVEN	225
5.1. OFFENTLIGHEDSLOVENS § 9, STK. 2, NR. 1	225
5.2. FORTOLKNING AF OFFENTLIGHEDSLOVENS § 11	226
5.3. OFFENTLIGHEDSLOVENS § 30, NR. 2	226
5.4. UDBUD	227
6. SAMMENFATNING	227

1. Indledning

Folketinget vedtog den 4. juni 2013 en ny offentlighedslov, der afløste den tidligere offentlighedslov fra 1985. Lovforslaget var baseret på lovudkastet i Offentlighedskommissionens betænkning fra 2009. Loven trådte i kraft den 1. januar 2014.

Forud for vedtagelsen af den nye offentlighedslov blev der den 3. oktober 2012 indgået en politisk aftale mellem den daværende regering (S, R og SF), V og K om en ny offentlighedslov. Aftalen blev suppleret med aftale af 30. april 2013 om, at anvendelsen af den såkaldte ”ministerbetjeningsregel” og ”folketingspolitikerregel” skal evalueres, når bestemmelserne har været i kraft i 3 år (dvs. i 2017).

Evalueringen skal ifølge aftalen ske ved, at Folketingets Ombudsmand skal redegøre for, om myndighedernes anvendelse af de to bestemmelser er i overensstemmelse med loven. Justitsministeriet skal herefter udarbejde en samlet redegørelse om anvendelsen af bestemmelserne. Redegørelsen skal også mere generelt belyse de hidtidige erfaringer med anvendelsen af loven, herunder de regler, der indebærer mere åbenhed i den offentlige forvaltning. Redegørelsen vil herefter kunne sættes til debat i Folketinget. Planen for evalueringen har været tilrettelagt på den måde, at Justitsministeriets samlede redegørelse om loven skal være færdiggjort i foråret 2017.

For at belyse de hidtidige erfaringer med offentlighedsloven har Justitsministeriet gennemført en høring over erfaringerne med loven. Justitsministeriet har således i december 2016 sendt et spørgeskema til samtlige departementer (som har videresendt et lignende spørgeskema til relevante underliggende myndigheder), offentligt ejede selskaber, der er omfattet af offentlighedsloven, samt KL og Danske Regioner (som har videresendt et lignende spørgeskema til henholdsvis kommuner og regioner). Danske Medier og Dansk Journalist Forbund fik forud for høringen forelagt et udkast til spørgsmål på et møde med henblik på at få deres input til udarbejdelsen af spørgeskemaet. Det bemærkes i den forbindelse, at spørgeskemaet fokuserer snævert på de mest centrale ændringer, der skete med den nye offentlighedslov, og at det dermed ikke er alle ændringer, der bliver genstand for evaluering. Udover ”ministerbetjeningsreglen” og ”folketingspolitikerreglen” er der således bl.a. spurgt til lovens nye regler om dataudtræk, udvidelsen af loven til at omfatte en række offentligt ejede selskaber og sagsbehandlingsfristerne. Spørgeskemaet er vedlagt som bilag 1 og de fulde høringssvar som bilag 2. De indkomne høringssvar er sammenfattet i afsnit 2.

Folketingets Ombudsmand afgav sin redegørelse den 7. marts 2017. Redegørelsen er gengivet i afsnit 3 og vedlagt som bilag 3.

Justitsministeriet har som led i evalueringen endvidere gennemført en åben høring af en række medier og organisationer mv. De indkomne høringsvar er sammenfattet i afsnit 4. En høringsliste er vedlagt som bilag 4 og de fulde høringssvar som bilag 5.

Justitsministeriet har siden lovens ikrafttræden desuden modtaget en række henvendelser fra bl.a. Folketingets Ombudsmand om spørgsmål, som den nye offentlighedslov har givet anledning til. En række af disse henvendelser er sammenfattet i afsnit 5.

Redegørelsen og dens konklusioner sammenfattes i afsnit 6. Der tages ikke i den forbindelse stilling til, i hvilket omfang de indhentede oplysninger måtte give anledning til at ændre offentlighedsloven. De indhentede oplysninger viser således, at de undersøgte regler i praksis alene har givet anledning til få vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål i øvrigt, og spørgsmålet er i stedet, om den nye offentlighedslov har ramt den rigtige balance mellem åbenhed og modstående hensyn til bl.a. beskyttelsen af interne beslutningsprocesser, forretningshemmeligheder og ressourcer. Dette spørgsmål giver redegørelsen ikke svar på. Dette er således et spørgsmål, der må tages stilling til i de igangværende forhandlinger om en ændring af offentlighedsloven.

2. Høringssvar fra ministerier, KL og Danske Regioner

2.1. Hørte myndigheder mv.

Justitsministeriet har foretaget en høring over erfaringer med offentlighedsloven af samtlige ministerier, dvs. Statsministeriet, Udenrigsministeriet, Finansministeriet, Erhvervsministeriet, Skatteministeriet, Økonomi- og Indenrigsministeriet, Forsvarsministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Børne- og Socialministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Undervisningsministeriet, Kulturministeriet, Kirkeministeriet, Miljø- og Fødevarerministeriet, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet og Energi-, Klima- og Forsyningsministeriet. Justitsministeriet har også selv udarbejdet et høringssvar.

Justitsministeriet har desuden anmodet ministerierne om at videresende et spørgeskema til de underliggende myndigheder, herunder styrelser, direk-

torater, råd, nævn, tilsyn mv., samt de offentligt ejede selskaber, der er omfattet af offentlighedsloven, inden for det enkelte ministerområdes ressortansvar. Justitsministeriet har i den forbindelse anmodet de enkelte ministerier om at udarbejde et sammendrag af besvarelsene fra henholdsvis de underliggende myndigheder samt de offentligt ejede selskaber.

Justitsministeriet har herudover sendt et næsten enslydende spørgeskema til KL og Danske Regioner, som samtidig er blevet anmodet om at videre-sende et spørgeskema til kommunerne og Regionerne. Justitsministeriet har i den forbindelse anmodet KL og Danske Regioner om at udarbejde et sammendrag af besvarelsene fra kommunerne og regionerne.

Det bemærkes, at der for en række af de hørte myndigheder er spørgsmål, som ikke er besvaret. Justitsministeriet har ikke forfulgt dette nærmere, da der i forvejen er tale om et meget omfattende materiale, og da en eventuel besvarelse af de pågældende spørgsmål derfor ikke vil rykke ved det overordnede billede af, hvordan offentlighedsloven har været anvendt.

En stor del af de hørte myndigheder har desuden taget forskellige forbehold ved besvarelsen, f.eks. fordi de ikke registrerer sager om aktindsigt særskilt, eller fordi de ikke registrerer den tid, der anvendes på de enkelte sager. Der er også myndigheder, som har begrænset datagrundlaget til alene at omfatte anmodninger om aktindsigt, der har været genstand for juridisk sagsbehandling, eller som ikke har medtaget sager om aktindsigt i personalesager. Andre myndigheder har undladt at høre eksempelvis selvejende institutioner, som modtager meget få anmodninger om aktindsigt, og som myndigheden derfor ikke vurderer i nævneværdig grad vil kunne bidrage til høringen. Generelt kan besvarelsene fra de enkelte myndigheder således være behæftet med større eller mindre usikkerhed, hvilket efter Justitsministeriets opfattelse dog må antages at være uden nævneværdig betydning for det overordnede billede af, hvordan offentlighedsloven har været anvendt. For en nærmere beskrivelse af de enkelte forbehold henvises til de fulde høringssvar i bilag 2.

I det følgende er det væsentligste indhold i de indkomne høringssvar gengivet. Først er der en gengivelse af høringsspørgsmålene, der som udgangspunkt afspejler de spørgsmål, som er stillet til departementerne, men som med enkelte undtagelser også er stillet til både underliggende myndigheder, KL, Danske Regioner, kommuner og regioner, jf. ovenfor. Derefter er departementernes høringssvar gengivet. Herefter følger de underliggende myndigheders besvarelser og besvarelsene fra KL og Danske Regio-

ner. Endelig er der for hvert emne en sammenfatning af, hvad de indhentede oplysninger viser.

2.2. Antal anmodninger om aktindsigt efter offentlighedsloven

2.2.1. Høringssspørgsmål

Justitsministeriet har stillet følgende spørgsmål til høringsparterne:

- Hvor mange anmodninger om aktindsigt, har departementet modtaget i henholdsvis 2012, 2013, 2014, 2015 og 2016 (sidstnævnte i perioden fra den 1. januar til den 30. september)?
- Har departementet en opgørelse over, i hvor mange sager i 2015 departementet har givet: 1) Fuld adgang til alle dokumenter og oplysninger, der er søgt aktindsigt i? 2) Delvis adgang til dokumenter og oplysninger, der er søgt aktindsigt i? 3) Afslag på alt det, der er søgt aktindsigt i? Hvis ja, i hvor mange sager? Hvis nej, bedes departementet angive et skøn.

2.2.2. Hørings svar fra departementer

Der er for flere af departementerne medtaget en rubrik i skemaerne nedenfor, der hedder ”andet”, og som bl.a. dækker over sager, hvor departementerne ikke har været i besiddelse af de dokumenter, der er søgt om aktindsigt i, eller hvor anmodningen er videresendt til en anden myndighed. Der kan samtidig være andre myndigheder, der i besvarelsene har medtaget denne type anmodninger under rubrikkerne ”fuld aktindsigt” eller ”afslag”.

Beskæftigelsesministeriet

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016
Antal anmodninger	56	99	67	58	56

Specificeret opgørelse for 2015:

(Skøn)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag	Andet
Antal anmodninger	30	17	3	6

Børne- og Socialministeriet¹

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015 (1. januar - 28. juni)	2016 (28. november - 31. december 2016)
----	------	------	------	-----------------------------	---

¹ Perioden fra den 28. juni 2015 til den 28. november 2016, hvor Børne- og Socialministeriet var en del af det daværende Social- og Indenrigsministerium, er besvaret af Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Antal anmodninger	52	38	143	65	1
-------------------	----	----	-----	----	---

Departementet bemærker, at det store antal anmodninger om aktindsigt i 2014 skal ses i lyset af, at medierne fremkom med et meget stort antal anmodninger om aktindsigt i en bestemt sag.

Specificeret opgørelse for 2015:

(Skøn)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Antal anmodninger	26	13	13

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016
Antal sager efter den gamle offentlighedslov	53	55	8	12	20
Antal sager efter den nye offentlighedslov	0	0	29	32	30
I alt	53	55	37	44	50

Specificeret opgørelse for 2015:

(Skøn)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag	Andet
Antal anmodninger	21	16	1	6

Erhvervsministeriet

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016
Antal anmodninger	118	71	72	85	109

Specificeret opgørelse for 2015:

(Manuel gennemgang)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag	Andet
Antal anmodninger	34	31	3	16

Finansministeriet

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016
Antal anmodninger	107	152	114	88	92

Specificeret opgørelse for 2015:

(Skøn)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Antal anmodninger	26	30	2

Forsvarsministeriet

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016
Antal anmodninger	98	65	68	145	123

Specificeret opgørelse for 2015:

(Skøn)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag	Andet
Antal anmodninger	58	62	14	11

Justitsministeriet²

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016
Antal anmodninger	300	550	500	500	450

Departementet har ikke en opgørelse over, i hvor mange sager i 2015 der er givet henholdsvis fuld aktindsigt, delvis aktindsigt og afslag på aktindsigt. Departementet skønner dog, at der i langt størstedelen af sagerne gives delvis aktindsigt.

Kirkeministeriet

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016
Antal anmodninger	34	28	24	43	55

Specificeret opgørelse for 2015:

(Skøn)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Antal anmodninger	90 pct.	8 pct.	2 pct.

Kulturministeriet

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016
Antal anmodninger	102	61	67	54	55

Specificeret opgørelse for 2015:

(Skøn)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Antal anmodninger	27	22	5

² En stor del af de anmodninger om aktindsigt, som Justitsministeriet modtog i perioden fra 2012 til 2015 knytter sig til udlændingeområdet, der blev udskilt fra Justitsministeriet efter folketingsvalget den 18. juni 2015. I det lys er der tale om en stigning i antallet af anmodninger om aktindsigt, som Justitsministeriet har modtaget i perioden fra 2012-2016.

Miljø- og Fødevareministeriet³

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016
Antal anmodninger	33	48	31	54	169

Specificeret opgørelse for 2015:

(Skøn)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Antal anmodninger	80 pct.	18 pct.	2 pct.

Skatteministeriet

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016
Antal anmodninger	150 (skøn)	150 (skøn)	153	137	141

Specificeret opgørelse for 2015:

(Skøn)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Antal anmodninger	38	59	40

Statsministeriet⁴

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016 (til 30. september)
Antal anmodninger	124	153	115	193	108

Specificeret opgørelse for 2015:

(Skøn)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag	Andet
Antal anmodninger	99	48	5	27

Sundheds- og Ældreministeriet

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016 (til 30. september)
Antal anmodninger	91	65	88	113	78

Specificeret opgørelse for 2015:

³ Miljø- og Fødevareministeriet blev dannet den 28. juni 2015. Tallene, der fremgår af departementets opgørelse før denne dato, er kun gældende for det tidligere Miljøministerium.

⁴ Statsministeriet har oplyst, at idet anmodninger om aktindsigt i sager om færøske og grønlandske anliggender skal afgøres efter lov nr. 572 af 19. december 1985 om offentlighed i forvaltningen, jf. § 43, 1. pkt., i lov nr. 606 af 12. juni 2013 om offentlighed i forvaltningen, er rigsombuddene på Færøerne og i Grønland ikke inddraget i Statsministeriets besvarelse af spørgeskemaet.

(Skøn)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Antal anmodninger	50 pct.	35 pct.	15 pct.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016
Antal anmodninger	78	71	83	114	152

Specificeret opgørelse for 2015:

(Skøn)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Antal anmodninger	72	50	1

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016
Antal anmodninger	44	33	25	47	35

Specificeret opgørelse for 2015:

(Skøn)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag	Andet
Antal anmodninger	24	15	2	6

Udenrigsministeriet⁵

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016
Antal anmodninger	200	200	220	240	250

Specificeret opgørelse for 2015:

(Skøn)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Antal anmodninger	87	95	12

Udlændinge- og Integrationsministeriet⁶

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016
Antal anmodninger	-	-	-	55 (fra juni 2015)	174

Specificeret opgørelse for 2015 (juni-december):

(Skøn)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
--------	-----------------	-------------------	--------

⁵ Svarene omfatter også Ministeriet for Udviklingssamarbejde og Ministeriet for Ligestilling og Nordisk Samarbejde.

⁶ Tallene for departementet omfatter perioden fra oprettelsen af det daværende Udlændinge-, Integrations- og Boligministerium i juni 2015 til december 2016 og afspejler derfor også aktindsigtssager på den del af boligområdet, der henhørte under dette ministerium.

Antal anmodninger	15	12	1
-------------------	----	----	---

Undervisningsministeriet

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016
Antal anmodninger	54	31	28	56	92

Departementet vurderer, at ændringerne i antallet af aktindsigtssager ikke kan henføres til ændringer som følge af ressortområde eller struktur.

Specificeret opgørelse for 2015:

(Skøn)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag	Andet
Antal anmodninger	33	10	3	10

Økonomi- og Indenrigsministeriet⁷

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016
Antal anmodninger	49	63	132	152	154

Specificeret opgørelse for 2015:

Skøn	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Antal anmodninger	100	19	33

Departementet bemærker, at langt størstedelen af afslagene skyldes, at departementet ikke har kunnet identificere de dokumenter, der er søgt om aktindsigt i, eller at departementet ikke har været i besiddelse af de søgte dokumenter.

2.2.3. Høringsvar fra underliggende myndigheder

Det bemærkes, at der for enkelte af myndighederne er medtaget en rubrik i skemaerne nedenfor, der hedder ”andet”, og som bl.a. dækker over sager, hvor en myndighed ikke har været i besiddelse af de dokumenter, der er søgt om aktindsigt i, eller hvor anmodningen er videresendt til en anden

⁷ Økonomi- og Indenrigsministeriet har oplyst, at ministeriet i perioden fra 1. januar 2014 til 30. januar 2017 har undergået to ressortomlægninger. I perioden fra den 1. januar 2014 til den 28. juni 2015 hed ministeriet Økonomi- og Indenrigsministeriet (herefter ØIM I). I perioden fra den 28. juni 2015 til den 28. november 2016 hed ministeriet Social- og Indenrigsministeriet (hefter SIM) og fra den 28. november 2016 hedder ministeriet igen Økonomi- og Indenrigsministeriet (herefter ØIM II). Det bemærkes, at ØIM I og ØIM II ikke er identiske i forhold til ressort. Økonomi- og Indenrigsministeriet har indgået aftale med Børne- og Socialministeriet om, at de anmodninger om aktindsigt, der er indkommet i SIM, indgår i Økonomi- og Indenrigsministeriets besvarelse og ikke i Børne- og Socialministeriets.

myndighed. Der kan dog samtidig være andre myndigheder, der i besvarelserne har medtaget denne type anmodninger under rubrikkerne ”fuld aktindsigt” eller ”afslag”.

Beskæftigelsesministeriet

Beskæftigelsesministeriet har indhentet bidrag fra *Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, Arbejdstilsynet, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, Arbejdsmarkedets Tillægspension og Lønmodtagernes Dyrtingsfond* med anmodning om, at disse institutioner svarer for alle de statslige råd, nævn og institutioner mv., der er omfattet af offentlighedsloven, og som de varetager administrationen af eller yder sekretariatsbistand til. Dermed omfatter besvarelsen også f.eks. *Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring, Udbetaling Danmark og Fonden for Forebyggelse og Fastholdelse*.

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016
Samlet antal anmodninger	1.448	1.551	1.584	1.714	1.957
- heraf Arbejdstilsynet	1.323	1.407	1.427	1.514	1.729

Specificeret opgørelse for 2015:

2015	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Samlet antal afgørelser	1.137	565	17
- heraf Arbejdstilsynet	1.025	484	5

Børne- og Socialministeriet

Børne- og Socialministeriet har indhentet bidrag fra *Statsforvaltningen, Socialstyrelsen, Det Centrale Handicapråd, Børnerådet, Frivilligrådet og Rådet for Socialt Udsatte*.

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016
Statsforvaltningen	-	-	422	882	378
Socialstyrelsen	4	6	21	44	32
Det Centrale Handicapråd	0	1	1	1	0
Børnerådet	2	0	2	1	2
Frivilligrådet	-	-	0	0	0
Rådet for Socialt Udsatte	-	1	1	1	2

Specificeret opgørelse for 2015:

(Antal anmodninger)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Statsforvaltningen	-	-	-
Socialstyrelsen	22	10	5

Det Centrale Handicapråd	1	0	0
Børnerådet	1	0	0
Rådet for Socialt Udsatte	-	-	-

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet har indhentet bidrag fra *Energinet.dk*, *Energistyrelsen*, *EUDP*⁸ (Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram), *DMI*, *GEUS* (De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland), *Geodatastyrelsen*, *Sekretariatet for Energitilsynet* og *Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering*.

Antal anmodninger om aktindsigt⁹:

År (antal anmodninger)	2012	2013	2014	2015	2016
Energistyrelsen	52	64	93	90	55
GEUS	9	9	6	19	7
Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering	-	-	-	-	10
Geodatastyrelsen	4	5	7	21	8
DMI	7	2	2	4	4
Sekretariatet for Energitilsynet	121	90	135	147	94
Energinet.dk	30	60	15	33	56

Energistyrelsen og *Sekretariatet for Energitilsynet* bemærker, at tallene ovenfor angiver det samlede antal aktindsigtsanmodninger, uanset om sagerne er afgjort efter miljøoplysningsloven, offentlighedsloven eller forvaltningsloven.

Tallene, der knytter sig til *GEUS*, *Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering*, *Geodatastyrelsen*, *DMI* og *Energinet.dk*, angiver det samlede antal aktindsigtsanmodninger for den enkelte institution, uanset om sagerne er afgjort efter miljøoplysningsloven – og derved også den gamle offentlighedslov – eller den nye offentlighedslov.

Specificeret opgørelse for 2015:

Antal anmodninger	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Energistyrelsen	70 pct.	20 pct.	10 pct.
GEUS	18	0	1
Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering	-	-	-

⁸ Energistyrelsens besvarelse af spørgsmålene indeholder et begrænset antal sager vedrørende EUDP, hvor Energistyrelsen varetager sekretariatsfunktionen.

⁹ Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet har herudover indhentet bidrag fra Klimarådet, som dog alene har modtaget to aktindsigtsanmodninger. Der er i begge tilfælde givet aktindsigt i det ønskede materiale. Det skønnede tidsforbrug har været ca. 1 time pr. sag og derfor 2 timer i alt. Sagsbehandlingstiden har holdt sig inden for normen om 3-7 arbejdsdage med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på ca. 5 arbejdsdage.

Geodatastyrelsen	14	6	1
DMI	4	0	0
Sekretariatet for Energitilsynet	107	14	3
Energinet.dk	25 pct.	75 pct.	0 pct.

Erhvervsministeriet

Erhvervsministeriet har indhentet bidrag fra *Erhvervsstyrelsen*, *Finanstilsynet*, *Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen*, *Søfartsstyrelsen*, *Patent- og Varemærkestyrelsen* og *Sikkerhedsstyrelsen*. Herudover er der modtaget høringsvar fra *Forbrugerombudsmanden*.

Antal anmodninger om aktindsigt:

År (antal anmodninger)	2012	2013	2014	2015	2016
Erhvervsstyrelsen	-	-	373	627	315
Finanstilsynet	39	22	35	62	68
Forbrugerombudsmanden	36	60	101	57	87
Søfartsstyrelsen	20	10	60	40	50
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	17	24	17	19	16
Patent- og Varemærkestyrelsen	17	16	17	15	24
Sikkerhedsstyrelsen	42	30	34	76	97

Finanstilsynet bemærker, at tilsynets ansatte er underlagt særlige regler om tavshedspligt i medfør af § 354, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed. Adgangen til aktindsigt i tilsynets sager efter offentlighedsloven begrænses således af tavshedspligten, jf. § 35 i offentlighedsloven.

Specificeret opgørelse for 2015:

(Antal anmodninger)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Erhvervsstyrelsen	40 pct.	50 pct.	10 pct.
Finanstilsynet	17	24	21
Forbrugerombudsmanden	29	24	1
Søfartsstyrelsen	-	-	-
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	3	5	11
Patent- og Varemærkestyrelsen	14	-	-
Sikkerhedsstyrelsen	46	11	19

Forbrugerombudsmanden bemærker, at man i 2015 desuden modtog 3 aktindsigtsanmodninger, som efterfølgende blev trukket tilbage.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bemærker, at konkurrenceloven indeholder en undtagelse til offentlighedsloven, hvorefter det klare udgangspunkt er, at offentlighedsloven ikke finder anvendelse i konkurrencesager med undtagelse af offentlighedslovens §§ 8 og 13. Da de fleste af sagerne netop er konkurrencesager, gives der således ”automatisk” afslag på aktindsigt i størstedelen af styrelsens aktindsigtssager. Opgørelsen af sager

ovenfor omfattet dog også de sager, der er afvist med henvisning til konkurrencelovens § 13, da der i sådanne tilfælde ofte også anmodes om aktindsigt efter offentlighedsloven, selv om sagen er undtaget.

Søfartsstyrelsen skønner umiddelbart, at anmodningerne om aktindsigt er fuldt ud imødekommet i størstedelen af sagerne.

Finansministeriet

Finansministeriet har indhentet bidrag fra *Moderniseringsstyrelsen*, *Digitaliseringsstyrelsen*, *Statens Administration*, *Statens IT* og *Center for Offentlig Innovation*.

Antal anmodninger om aktindsigt:

År (Antal anmodninger)	2012	2013	2014	2015	2016
Moderniseringsstyrelsen	60	70	99	116	69
Digitaliseringsstyrelsen	17	8	42	12	10
Statens Administration		1		4	6
Statens IT	4	5	3	4	2
Center for Offentlig Innovation	-	-	0	0	2

Specificeret opgørelse for 2015:

(Antal anmodninger)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Moderniseringsstyrelsen	58	45	13
Digitaliseringsstyrelsen	11	1	0
Statens Administration	-	-	-
Statens IT	3	1	0
Center for Offentlig Innovation	2	-	-

Forsvarsministeriet

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016
Samlet antal anmodninger ¹⁰	61	53	109	249	249

Specificeret opgørelse for 2015:

	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Samlet antal afgørelser	49	198	2

Justitsministeriet

¹⁰ Værnsfælles Forsvarskommando blev dannet i 2014. Der findes derfor kun aktindsigter for kommandoen fra de sidste 3 måneder af 2014 og frem. Hovedparten af de anmodninger om aktindsigter, som Forsvarets Auditørkorps modtager, vedrører anmodninger om aktindsigt i sager inden for strafferetsplejen. Det følger af offentlighedslovens § 19, stk. 1, at retten til aktindsigt efter offentlighedsloven som udgangspunkt ikke omfatter sager inden for strafferetsplejen.

Justitsministeriet har indhentet bidrag fra *Civilstyrelsen, Datatilsynet, Den Uafhængige Politiklagemyndighed, Domstolsstyrelsen, Kriminalforsorgen, PET, Pressenævnet, Rigspolitiet og Rigsadvokaten.*

Antal anmodninger om aktindsigt:

År (Antal anmodninger)	2012	2013	2014	2015	2016
Civilstyrelsen	46	47	85	156	112
Datatilsynet	542 i perioden fra 2012-2016				
Den Uafhængige Politiklagemyndighed	0	2	0	12	4
Domstolsstyrelsen	14	20	22	15	36
Kriminalforsorgen	15	12	27	29	39
PET	76	102	78	73	87
Pressenævnet	3	20	11	5	3
Rigspolitiet	80	87	148	216	220
Rigsadvokaten	-	-	-	-	-

Specificeret opgørelse for 2015:

(Antal anmodninger)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Civilstyrelsen	-	-	-
Den Uafhængige Politiklagemyndighed	4	4	4
Datatilsynet	-	-	-
Domstolsstyrelsen	10	4	1
Kriminalforsorgen	8	15	4
PET	12	16	45
Pressenævnet	90 pct.	10 pct.	-
Rigspolitiet (skøn)	60 pct.	25 pct.	15 pct.
Rigsadvokaten	-	-	-

Kirkeministeriet

Stiftsadministrationerne har i perioden 2012-2016 modtaget mellem 2 og 30 anmodninger om aktindsigt pr. år. Antallet svinger fra stiftsadministration til stiftsadministration, men der er en tendens til, at der efter ikrafttrædelsen af den nye offentlighedslov er sket en stigning i antallet af årlige anmodninger om aktindsigt. Et enkelt stift anfører, at man i 2013 modtog ca. 100 anmodninger om aktindsigt vedrørende især præsters lønforhold. Der tegner sig et billede af, at de fleste anmodninger resulterer i fuld imødekomme af aktindsigtsanmodningen. Igen svinger fordelingen dog en del fra stiftsadministration til stiftsadministration.

Kulturministeriet

Kulturministeriet har indhentet bidrag fra *Rigsarkivet, Slots- og Kulturstyrelsen og Det Danske Filminstitut.*

Antal anmodninger om aktindsigt:

År (Antal anmodninger)	2012	2013	2014	2015	2016
Rigsarkivet	7	7	15	28	25
Slots- og Kulturstyrelsen	221	206	299	303	494
Det Danske Filminstitut	16	28	29	32	36

Specificeret opgørelse for 2015:

(antal sager)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag	Andet
Rigsarkivet	25	1	0	2
Slots- og Kulturstyrelsen	275	28	0	0
Det Danske Filminstitut	8	18	6	0

Miljø- og Fødevareministeriet¹¹

Miljø- og Fødevareministeriet har indhentet bidrag fra *Miljøstyrelsen*, *Naturstyrelsen* og *SVANA* (Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning), *NaturErhvervstyrelsen*, *Kystdirektoratet*, *Fødevarestyrelsen* og *Personaleadministrationen*.

Antal anmodninger om aktindsigt:

År (Antal anmodninger)	2012	2013	2014	2015	2016
Miljøstyrelsen	103	114	211	262	292
Naturstyrelsen og SVANA	191	279	440	315	282
NaturErhvervstyrelsen	154	180	182	159	165
Kystdirektoratet	6	10	114	172	205
Fødevarestyrelsen	97	131	156	169	192
Personaleadministration	24	6	9	9	12

Specificeret opgørelse for 2015:

2015 (antal sager)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Miljøstyrelsen	-	-	-
Naturstyrelsen og SVANA	-	-	-
NaturErhvervstyrelsen	134	22	3
Kystdirektoratet	171	1	0
Fødevarestyrelsen	115	47	7
Personaleadministration	80 pct. (skøn)	20 pct. (skøn)	-

Miljøstyrelsen bemærker, at det ikke er muligt for styrelsen at lave et skøn uden at skulle gennemgå minimum et helt års aktindsigtssager. Det er ifølge styrelsen dog yderst sjældent, at den giver afslag på alt, hvad der er søgt om aktindsigt i.

¹¹ Fra den 1. februar 2017 består Miljø- og Fødevareministeriet af departementet, fire styrelser og den selvejende institution Madkulturen. De fire styrelser er Miljøstyrelsen, der er en sammenlægning af den tidligere Miljøstyrelse og den tidligere Styrelse for Vand- og Naturforvaltning (SVANA), Fødevarestyrelsen, Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, der har skiftet navn fra det tidligere NaturErhvervstyrelsen og Naturstyrelsen, som nu også omfatter Kystdirektoratet. Styrelserne har besvaret høringen før organisationsændringen.

Skatteministeriet

Skatteministeriet har indhentet bidrag fra *SKAT*, *Skatteankestyrelsen* og *Spillemyndigheden*.

Antal anmodninger om aktindsigt:

År (Antal anmodninger)	2012	2013	2014	2015	2016
SKAT	232	293	370	420	352
Skatteankestyrelsen ¹²	-	-	14	26	45
Spillemyndigheden	13	19	29	30	15

Specificeret opgørelse for 2015:

(Antal anmodninger)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
SKAT	88	217	115
Skatteankestyrelsen	12	3	11
Spillemyndigheden	6	9	15

Sundheds- og Ældreministeriet¹³

Sundheds- og Ældreministeriet har indhentet bidrag fra *Styrelsen for Patientsikkerhed*, *Sundhedsstyrelsen*, *Sundhedsdatastyrelsen*, *Statens Serum Institut*, *Lægemiddelstyrelsen*, *National Videnskabsetisk Komité* og *Det Ethiske Råd*.

Antal anmodninger om aktindsigt:

År (antal anmodninger)	2012	2013	2014	2015	2016
Daværende Sundhedsstyrelse	204	274	254	320	-
Statens Serum Institut	15	17	70	43	24
National Videnskabsetisk Komité	-	-	1	1	-
Det Ethiske Råd	3	-	-	1	1
Daværende Patientombud	42	56	72	85	-
Sundhedsdatastyrelsen	-	-	-	42	-
Sundhedsstyrelsen (den nye)	-	-	-	-	60
Lægemiddelstyrelsen	-	-	-	-	80
Styrelsen for Patientsikkerhed	-	-	-	-	340

Specificeret opgørelse for 2015:

¹² Skatteankestyrelsen blev oprettet den 1. januar 2014.

¹³ Sundheds- og Ældreministeriet bemærker, at ministeriets område igennem de seneste år har gennemgået betragtelige forandringer. Det gælder også for styrelsernes organisation. I 2015 blev den daværende Sundhedsstyrelse splittet op, således at styrelserne, som tidligere indgik i Sundhedsstyrelsen, blev til Sundhedsstyrelsen, Styrelsen for Patientsikkerhed og Lægemiddelstyrelsen. I den forbindelse blev det daværende Patientombuddet i oktober 2015 til en del af styrelsen for Patientsikkerhed. Sundhedsdatastyrelsen blev oprettet pr. 1. november 2015, således at de dataopgaver, som Statens Serum Institut hidtil havde varetaget, blev flyttet til den nye Sundhedsdatastyrelse. Disse strukturændringer betyder, at tallene fra visse af styrelserne er samlede opgørelser i perioden 2012-2015, mens de nuværende styrelser alene har kunnet bidrage med tal for 2016.

(Antal anmodninger)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Daværende Sundhedsstyrelse	-	-	-
Statens Serum Institut	-	-	-
National Videnskabsetisk Komité	1	0	0
Det Ethiske Råd	1	0	0
Daværende Patientombud	-	-	-
Sundhedsdatastyrelsen	1	1	4

Statens Serum Institut har ikke nogen opgørelse over sagsudfaldet i 2015, men instituttet skønner, at der i de fleste af de 43 sager er givet fuld aktindsigt.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet har indhentet bidrag fra *Banedanmark*, *Bygningsstyrelsen*, *Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen* og *Vejdirektoratet*.

Antal anmodninger om aktindsigt:

År (antal anmodninger)	2012	2013	2014	2015	2016
Banedanmark	-	-	-	-	139
Bygningsstyrelsen	16	10	5	28	30
Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen	98	77	163	183	204
Vejdirektoratet	15	10	12	26	46

Banedanmark har ikke mulighed for at give et fyldestgørende svar for perioden 2012-2015, da der ikke findes en opgørelse for perioden. *Banedanmark* vurderer dog generelt, at antallet af anmodninger om aktindsigt har været stigende, efter den nye offentlighedslov trådte i kraft.

Opgørelsen fra *Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen* omfatter alle typer af aktindsigt, dvs. også efter forvaltningsloven, idet styrelsen ikke har separate data for, hvilken lov aktindsigtssagerne er behandlet efter.

Specificeret opgørelse for 2015:

(Antal anmodninger)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Banedanmark	60 pct.	30 pct.	10 pct.
Bygningsstyrelsen	8	20	0
Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen	84	22	20
Vejdirektoratet	21	3	2

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Uddannelses- og Forskningsministeriet har oplyst, at ministeriet med virkning fra den 1. januar 2017 har gennemført en større organisationsændring med bl.a. sagsoverførelser mellem styrelserne til følge. Ministeriet er i dag

organiseret med et departement og to underliggende styrelser: *Styrelsen for Forskning og Uddannelse* og *Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte*.

Styrelsernes besvarelse af høringen er tilrettelagt således, at Styrelsen for Forskning og Uddannelse har forestået besvarelsen for den tidligere Styrelse for Forskning og Innovation (FI), og Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte har forestået besvarelsen for den tidligere Styrelse for Videregående Uddannelser (UDS). Styrelsen for Forskning og Uddannelsesbidrag til høringen omfatter også Det Frie Forskningsråd (DFF) og Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU), der tidligere blev sekretariatsbetjent af FI og nu sekretariatsbetjenes af Styrelsen for Forskning og Uddannelse. Sammenfatningen omfatter FI, DFF og UVVU under ét, medmindre der eksplicit er anført andet. Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøttes bidrag til høringen omfatter også Det Rådgivende Udvalg for Vurdering af Udbud af Videregående Uddannelse og Forum for Koordination af Uddannelsesforskning, som UDS har sekretariatsbetjent.

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016
Styrelsen for Forskning og Uddannelse (FI)	12	17	15	8	23
Styrelsen for Forskning og Uddannelse (DFF)	3	4	13	6	4
Styrelsen for Forskning og Uddannelse (UVVU)	4	19	9	15	2
Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte	19	15	37	21	21

Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte har herudover truffet 2 afgørelser om aktindsigt som sekretariat for henholdsvis Det Rådgivende Udvalg for Vurdering af Udbud af Videregående Uddannelser (1 sag i 2016) og Forum for Koordination af Uddannelsesforskning (1 sag i 2014).

Specificeret opgørelse for 2015:

(Antal anmodninger)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag	Andet
Styrelsen for Forskning og Uddannelse (FI)	6	0	0	0
Styrelsen for Forskning og Uddannelse (DFF)	4	1	0	0
Styrelsen for Forskning og Uddannelse (UVVU)	8	9	0	0
Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte	13	4	0	2

Der er indhentet bidrag fra *Institut for Menneskerettigheder*, *The International Press Centre (IPC)*, *Investeringsfonden for Udviklingslande (IFU)*, *Investeringsfonden for Østlandene (IØ)*, *Danida Fellowship Centre (DFC)*, *Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS)* og *Dansk Institut for Flerpartisamarbejde (DIPD)*. IFU og IØ har afgivet et samlet svar.

Antal anmodninger om aktindsigt:

År (antal anmodninger)	2012	2013	2014	2015	2016
Institut for Menneskerettigheder	6	0	1	3	5
IPC	-	0	0	0	0
IFU/IFØ	0	0	1	2	2
DFC	0	0	0	0	0
DIIS	0	1	0	0	4
DIPD	0	2	5	1	2

Specificeret opgørelse for 2015:

(Antal anmodninger)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
IMR	1	2	0
IFU/IFØ	0	0	2
DIIS	-	-	-
DIPD	1	0	0

IFU bemærker, at afslagene ikke er givet efter offentlighedsloven, men efter lov om internationalt udviklingssamarbejde, da IFU's forretningsvirksomhed er undtaget fra lov om offentlighed i forvaltningen, jf. § 9, stk. 6-8, i lov om internationalt udviklingssamarbejde.

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Udlændinge- og Integrationsministeriet har indhentet bidrag fra *Styrelsen for International Rekruttering og Integration*, *Udlændingestyrelsen*, *Flygtningenævnet* og *Udlændingenævnet*.

Antal anmodninger om aktindsigt:

År	2012	2013	2014	2015	2016
Flygtningenævnet	2	1	6	7	5
Styrelsen for International Rekruttering og Integration	8	8	5	10	13
Udlændingenævnet (skøn)	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5
Udlændingestyrelsen (skøn)	25	35	180	230	215

Specificeret opgørelse for 2015:

(Antal anmodninger)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Flygtningenævnet	6	0	1
Styrelsen for International Rekruttering og Integration	7	1	1

Udlændingenævnet	-	-	-
Udlændingestyrelsen	-	-	-

Udlændingenævnet meddeler som udgangspunkt aktindsigt i de dokumenter og oplysninger, der er søgt aktindsigt i, efter et princip svarende til meroffentlighedsprincippet, såfremt der samtidig kan ske en tilstrækkelig anonymisering af sagen og inden for rammerne af et nævneværdigt brug af Udlændingenævnets ressourcer.

Undervisningsministeriet

Undervisningsministeriet har indhentet bidrag fra *Styrelsen for IT og Læring* og *Styrelsen for Undervisning og Kvalitet*.

Antal anmodninger om aktindsigt:

År (antal anmodninger)	2012	2013	2014	2015	2016
Styrelsen for IT og Læring	4	5	5	14	17
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	85	85	98	90	108

Specificeret opgørelse for 2015:

(Antal anmodninger)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Styrelsen for IT og Læring	10	4	0
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	69	20	1

Økonomi- og Indenrigsministeriet

Der er indhentet bidrag fra *Ankestyrelsen* (inklusiv Det kommunale Tilsyn¹⁴ samt sekretariatsbetjening af uafhængige nævn¹⁵), *Danmarks Statistik*, *De Økonomiske Råds Sekretariat*, *KORA – Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning*, *SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd*, *Kommunernes Lønningsnævns Sekretariat*, *Sekretariatet for Valgbarhedsnævnet* og *Sekretariatet for Valgnævnet*.

Antal anmodninger om aktindsigt:

År (antal anmodninger)	2012	2013	2014	2015	2016
Ankestyrelsen	-	-	81	81	111
Det Kommunale Tilsyn	-	-	114	187	144
Danmarks Statistik	3	1	4	47	9
De Økonomiske Råds Sekretariat	1	2	4	0	2
KORA – Det Nationale Institut	0	1	0	1	2

¹⁴ Har tidligere hørt under Statsforvaltningen, men er nu placeret i Ankestyrelsen.

¹⁵ Økonomi- og Indenrigsministeriet har aftalt med Ankestyrelsen, at styrelsen svarer samlet til ministeriet for hele styrelsens område.

for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning					
SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd	2	6	7	2	3
Kommunernes Lønningsnævns Sekretariat	1	2	0	0	4
Sekretariatet for Valgbarhedsnævnet	0	0	3	0	3
Sekretariatet for Valgnævnet	1	0	0	1	1

Specificeret opgørelse for 2015:

(Antal anmodninger)	Fuld aktindsigt	Delvis aktindsigt	Afslag
Ankestyrelsen	-	-	-
Det Kommunale Tilsyn ¹⁶	-	-	-
Danmarks Statistik	0	0	47
De Økonomiske Råds Sekretariat	-	-	-
KORA – Det Nationale Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning	0	0	1
SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd	2	0	0
Kommunernes Lønningsnævns Sekretariat	-	-	-
Sekretariatet for Valgbarhedsnævnet	-	-	-
Sekretariatet for Valgnævnet	0	1	0

2.2.4. Høringssvar fra Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner

Der er indhentet bidrag fra KL og Danske Regioner, som desuden har stået for at sammenfatte høringssvarene fra kommuner og regioner.

KL

KL har modtaget følgende antal anmodninger om aktindsigt:

År	2014	2015	2016 (indtil 30. september)
Antal anmodninger	23	16	22

KL anfører, at foreningen i 2015 gav fuld aktindsigt i 8 sager, delvis aktindsigt i 1 sag og afslag i 1 sag. De øvrige 6 aktindsigtsanmodninger i 2015 blev besvaret med henvisning til, at der er anmodet om aktindsigt i dokumenter og oplysninger, som KL ikke ligger inde med, eller materiale, der er tilgået eller oprettet af KL fra før, KL blev omfattet af offentlighedsloven den 1. januar 2014.

¹⁶ Statsforvaltningen, som det kommunale tilsyn har været en del af indtil 1. januar 2017, blev etableret den 1. juli 2013.

KL oplyser endvidere¹⁷, at de fleste kommuner har besvaret spørgsmålet præcist eller med et kvalificeret skøn. Af besvarelsene ses overordnet, at der er sket en stigning i antallet af aktindsigtsanmodninger fra 2012 til 2016. Antallet af aktindsigtsanmodninger varierede i 2012 fra 6 til 668 pr. kommune, mens det i 2015 varierede fra 19 til 2361 pr. kommune. Hvis man udregner et simpelt gennemsnit for alle de deltagende kommuner, udgør dette 93 aktindsigtsanmodninger pr. kommune i 2012, hvilket til sammenligning udgør 195 i 2015. Det kan også på denne baggrund konstateres, at antallet af anmodninger er steget markant i kommunerne i årene 2012-2016. Herudover beskriver flere kommuner, at kompleksiteten af anmodninger er øget, idet mange besvarelser kræver input fra flere forvaltninger, hvilket giver et øget ressourceforbrug.

Hertil bemærker flere kommuner, at det ofte opleves, at enkelte borgere anmoder om aktindsigt adskillige gange.

Der er 17 kommuner i alt, der ikke har besvaret spørgsmålet, eller hvis svar ikke kan medregnes grundet usikkerheder.

Kommunerne registrerer ikke i hvilke sager, der gives fuld, delvis eller afslag på adgang til dokumenter og oplysninger ved anmodning om aktindsigt. Størstedelen af kommunerne skønner dog, at der i langt de fleste sager gives fuld aktindsigt, og at der sjældent meddeles afslag. Det er ikke muligt at angive mere præcise tal for, hvornår der gives fuld, delvis eller afslag på adgang til dokumenter og oplysninger, eftersom nogle kommuner har angivet skønsmæssige svar i pct. og andre blot skønsmæssigt antallet af sager, hvor der er givet enten fuld, delvis eller afslag på adgang til dokumenter og oplysninger.

Danske Regioner

¹⁷ KL har oplyst, at 87 af landets 98 kommuner har svaret på spørgeskemaundersøgelsen. KL bemærker generelt om besvarelsen, at det generelt om besvarelsene bemærkes, at samtlige kommuner oplyser, at de efterspurgte oplysninger enten ikke var mulige for kommunen at fremskaffe grundet uforholdsmæssigt stort brug af ressourcer forbundet hermed, eller at spørgsmålene berører data, som kommunen ikke indsamler. Det drejer sig konkret om, at kommunerne ikke har én central registrering af aktindsigtsanmodninger, men at dette sker i den enkelte forvaltningsenhed. Herudover er det ikke muligt for kommunerne at besvare i hvilket omfang, der er givet indsigt, idet dette er en oplysning, der typisk alene foreligger i den enkelte, fysiske sagsmappe. Langt de fleste af kommunerne har således ved besvarelsen benyttet sig af ESDH-systemets oversigt, hvortil bemærkes, at det reelle tal formentlig er højere. KL gør på kommunernes vegne derfor opmærksom på, at besvarelsene generelt set baserer sig på skøn, hvilket nærværende sammenfatning tillige bærer præg af.

Danske Regioner har modtaget følgende antal anmodninger om aktindsigt:

År	2014	2015	2016 (januar til november)
Antal anmodninger	25	17	23

Danske Regioner anfører, at af de 17 anmodninger om aktindsigt, som Danske Regioner modtog i 2015, er ansøgeren i 4 tilfælde blevet henvist til de relevante regioner. I 12 tilfælde er der i dialog med ansøgeren lavet en aftale om, hvilket materiale pågældende har fået tilsendt. Alternativt er ansøgeren hjulpet på vej til at finde informationerne selv. I et enkelt tilfælde i 2015 har Danske Regioner afvist anmodningerne om aktindsigt med henvisning til § 25.

Danske Regioner oplyser endvidere¹⁸, at regionerne har modtaget følgende antal anmodninger om aktindsigt:

Antal anmodninger	2012	2013	2014	2015	2016
Nordjylland	72	68	51	93	95
Midtjylland	55	64	70	110	91
Syddanmark	113	110	111	339	304
Sjælland	394	424	473	667	517
Hovedstaden	1.452	1.338	1.454	1.762	2.268

Danske Regioner oplyser desuden, at alle regioner på nær Region Nordjylland har trukket deres data fra centrale og decentrale enheder via journaliseringssystemer. Region Nordjylland har oplyst, at eftersom regionen er ved at udrulle deres centrale journaliseringssystem på decentrale enheder, vil data fra Region Nordjylland udelukkende omfatte centrale enheder. Flere af regionerne understreger desuden, at data er behæftet med en relativt høj grad af usikkerhed. Eksempelvis påpeger Region Midtjylland, at der kan være op til 10 gange flere anmodninger om aktindsigt i regionen, end ovenstående tabel viser.

Danske Regioner bemærker, at det fremgår af tabellen, at antallet af anmodninger om aktindsigt er steget betragteligt i regionerne fra 2012 til 2016. Ydermere er det tydeligt, at Region Hovedstaden oplever en markant større mængde anmodninger om aktindsigt sammenlignet med de andre regioner. Dette kan delvist forklares med, at Region Hovedstaden har medta-

¹⁸ Danske Regioner har generelt bemærket, at den enkelte region ikke har én central registrering af alle aktindsigtsanmodninger, der rettes til regionen og dennes institutioner. Endvidere registreres på de enkelte sager ikke oplysninger i den detaljeringsgrad der efterspørges, hvorfor besvarelsener hovedsageligt er baseret på skøn. Endvidere bemærkes, at regionernes pressekontorer på daglig basis modtager flere pressehenvendelser. Disse henvendelser behandles ofte hurtigt i overensstemmelse med god forvaltningsskik.

get anmodninger om ejendomsoplysninger i jordforureningssager i deres opgørelse, hvilket de øvrige regioner ikke har gjort.

Generelt oplever regionerne, at besvarelsen af anmodninger om aktindsigt er blevet mere omfattende og komplekse. Mange anmodninger om aktindsigt går på tværs af enheder internt i regionerne, hvilket øger ressourceforbruget, da der kræves en større grad af koordinering i disse sager. I flere regioner forekommer det endvidere, at ressourceforbruget og det samlede antal af anmodninger om aktindsigt øges som en konsekvens af enkelte borgere eller organisationer. I december 2016 modtog administrationen i en region f.eks. 52 anmodninger om aktindsigt fra en enkelt borger. Ydermere oplever en anden region, at de belastes af et stigende antal henvendelser fra personer, som er tilknyttet en specifik forening. Denne region har en stærk formodning om, at anmodningerne er koordinerede, men regionen kan ikke anvende chikanebestemmelsen, fordi aktindsigtssøgerne bevidst ikke anmoder om aktindsigt på vegne af foreningen.

Regionerne registrerer ikke i hvilket omfang, der gives fuld, delvis eller afslag på adgang til alle dokumenter og oplysninger, der søges aktindsigt i. Regionerne skønner, at der gives fuld adgang i størstedelen af anmodningerne om aktindsigt (60-70 pct.). I en mindre del af sagerne skønnes det, at der gives delvis aktindsigt (20-30 pct.), mens det er sjældent, at der ingen aktindsigt gives (0-10 pct.).

2.2.5. Sammenfatning

De indhentede oplysninger viser, at det generelt varierer en del fra myndighed til myndighed og fra år til år, hvor mange aktindsigtsanmodninger de enkelte myndigheder modtager. For hovedparten af de statslige myndigheder (departementer og styrelser mv.) ses kun en lille eller ingen stigning i antallet af aktindsigtsanmodninger i perioden fra 2012 til 2016. Nogle statslige myndigheder ses dog at have oplevet en markant stigning. For både kommunerne og regionerne ses antallet af aktindsigtsanmodninger generelt at være steget markant i perioden fra 2012 til 2016.

De indhentede oplysninger viser endvidere, at der generelt er stor forskel på, i hvilket omfang de enkelte statslige myndigheder giver aktindsigt. Skatteministeriet har f.eks. skønnet, at ministeriet i 2015 gav fuld aktindsigt i 28 pct. af sagerne, mens Kirkeministeriet har skønnet, at man gav fuld aktindsigt i 90 pct. af sagerne. Tilsvarende gav Kystdirektoratet i 2015 fuld aktindsigt i 99 pct. af sagerne, mens SKAT gav fuld aktindsigt i 21

pct. af sagerne. At der er stor forskel på, i hvilket omfang de enkelte myndigheder kan give fuld aktindsigt, er dog ikke overraskende, idet myndighederne behandler sager af meget forskellig karakter, herunder i forhold til i hvilket omfang sagerne indeholder fortrolige oplysninger.

De indhentede oplysninger viser endvidere, at der ofte gives delvis aktindsigt. Dette er heller ikke overraskende, da de fleste sager, der søges om aktindsigt i, bl.a. vil have et antal interne dokumenter, som vil være undtaget fra retten til aktindsigt.

Hverken regionerne eller kommunerne registrerer efter det oplyste, i hvilket omfang der gives fuld, delvis eller afslag på adgang til alle dokumenter og oplysninger, der søges aktindsigt i. Regionerne skønner dog, at der gives fuld aktindsigt i størstedelen af anmodningerne om aktindsigt (60-70 pct.), delvis aktindsigt i en mindre del af sagerne (20-30 pct.) og kun sjældent afslag (0-10 pct.). Tilsvarende skønner størstedelen af kommunerne, at der i langt de fleste sager gives fuld aktindsigt, og at der kun sjældent meddeles afslag.

2.3. Offentlighedslovens § 4

2.3.1. Høringsspørgsmål

Justitsministeriet har stillet følgende spørgsmål til departementerne:

Det fremgår af offentlighedslovens § 4, stk. 1, at loven med en række undtagelser finder anvendelse på al virksomhed, der udøves af selskaber, hvis mere end 75 pct. af ejerandelene tilhører danske offentlige myndigheder. Det gælder dog ikke børsnoterede selskaber og disses datterselskaber. Ressortministeriet kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at loven ikke skal finde anvendelse på nærmere angivne selskaber omfattet af stk. 1, jf. offentlighedslovens § 4, stk. 2.

- Hvor mange offentligt ejede selskaber under ministeriets område er omfattet af offentlighedslovens § 4, stk. 1?
- Hvor mange af disse er helt eller delvist undtaget fra offentlighedsloven ved bekendtgørelse i medfør af offentlighedslovens § 4, stk. 2?
- Det bedes angivet, hvad baggrunden er for, at offentligt ejede selskaber under ministeriets område er helt eller delvis undtaget fra offentlighedsloven.

Til de offentligt ejede selskaber, som er omfattet af offentlighedsloven, er spurgt om følgende:

- Har selskabet en opgørelse over, hvor mange anmodninger om aktindsigt selskabet har modtaget i henholdsvis 2014, 2015 og 2016 (sidstnævnte i perioden fra den 1. januar til den 30. september)? Hvis nej, bedes angivet et skøn.

- Har selskabet en opgørelse over, i hvor mange tilfælde anmodningerne om aktindsigt imødekommes fuldt ud? Hvis ja, hvor mange?
- Hvor meget tid anslås det, at selskabet årligt bruger på at behandle aktindsigtssager?

2.3.2. Hørings svar

Det bemærkes indledningsvis, at de indhentede oplysninger som udgangspunkt alene afspejler statsligt ejede selskaber, dvs. at f.eks. kommunalt ejede selskaber med enkelte undtagelser ikke indgår i besvarelsene. Dette indebærer, at de indhentede oplysninger dermed ikke giver et fuldt ud retvisende billede af, hvor mange offentligt ejede selskaber, der er omfattet af henholdsvis undtaget fra offentlighedsloven.

Beskæftigelsesministeriet, Børne- og Socialministeriet, Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet, Forsvarsministeriet, Justitsministeriet, Kirkeministeriet, Miljø- og Fødevarerministeriet, Skatteministeriet, Statsministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Undervisningsministeriet og Udenrigsministeriet har ikke offentligt ejede selskaber omfattet af offentlighedslovens § 4 under ministeriernes område.

De øvrige ministerier har oplyst følgende:

Erhvervsministeriet

Erhvervsministeriet oplyser, at tre offentligt ejede selskaber på ministeriets område er omfattet af offentlighedslovens § 4, stk. 1. Det drejer sig om Eksport Kredit Fonden, Nordsøenheden og DanPilot. Finansiell Stabilitet er undtaget fra offentlighedslovens anvendelsesområde, jf. § 61, stk. 3, i lov nr. 333 af 31. marts 2015 om restrukturering og afvikling af visse finansielle virksomheder. I forhold til Finansiell Stabilitet har Erhvervsministeriet henvist til bemærkningerne til offentlighedslovens § 4, stk. 2, hvoraf det bl.a. fremgår, at det vil være nærliggende under henvisning til karakteren af den virksomhed, der udøves i Finansiell Stabilitet A/S, at undtage dette selskab (sammen med dets datterselskaber) fra offentlighedslovens anvendelsesområde.

DanPilot modtog 0 anmodninger om aktindsigt i 2014, 3 anmodninger i 2015 og 2 anmodninger i 2016. *DanPilot* har imødekommet alle 5 anmodninger fuldt ud. *DanPilot* har oplyst, at tidsforbruget i de nævnte sager har været meget forskelligartet, og at det på den baggrund, og i lyset af det re-

lativt begrænsede antal sager, er vanskeligt at sige noget generelt om tidsforbruget til besvarelse af aktindsigtssager. To udbudssager har omfattet ganske mange dokumenter, som har krævet ret omfattende gennemgang og vurdering inden afsendelse til rekvirenten, hvorimod fremfindelse af bilag vedrørende repræsentation har været en mindre omfattende opgave.

Eksport Kredit Fonden modtog 2 anmodninger om aktindsigt i 2014, 3 anmodninger i 2015 og 5 anmodninger i 2016. Eksport Kredit Fonden har imødekommet 5 ansøgninger fuldt ud. 2 er afslået med henvisning til Lov om EKF Danmarks Eksportkredit. 3 er delvist imødekommet. Eksport Kredit Fonden vurderer, at sagerne er blevet håndteret på mellem 10 og 100 timer. I gennemsnit vurderer fonden, at der er brugt ca. 30 timer pr. sag. Dermed udgør det årlige tidsforbrug 60 timer i 2014, 90 timer i 2015 og 150 timer i 2016.

Nordsøfonden modtog 1 anmodning om aktindsigt i 2014, 4 anmodninger i 2015 og 1 anmodning i 2016. Nordsøfonden har imødekommet 5 ansøgninger fuldt ud. Fonden har oplyst, at der i gennemsnit er brugt omkring 10 timer årligt.

Finansministeriet

Finansministeriet oplyser, at seks offentligt ejede selskaber på ministeriets område er omfattet af offentlighedslovens § 4, stk. 1 (Danske Spil A/S, herunder datterselskabet Danske Licens Spil A/S og Elite Gaming A/S, Statens og Kommunernes Indkøbs Service A/S, Det Danske Klasselotteri A/S og Statens Ejendomssalg A/S). Fire af disse selskaber er helt eller delvist undtaget fra offentlighedsloven i medfør af § 4, stk. 2 (Danske Spil A/S, Danske Licens Spil A/S, Elite Gaming A/S og Statens og Kommunernes Indkøbs Service A/S).

Danske Spil A/S er moderselskabet i koncernen Danske Spil. Selskabet driver ikke virksomhed af traditionel forvaltningsmæssig karakter og drives efter liberaliseringen af spilmarkedet overvejende efter konkurrenceomfattede markedsvilkår. Selskabet har altid været drevet i selskabsform på privatretligt grundlag. Det bemærkes samtidig, at selskabet stadig har monopol på lotterier og væddemål på heste og hundevæddeløb. For lotterispillene gælder, at de drives i datterselskabet Danske Lotteri Spil A/S, der ikke er undtaget fra offentlighedsloven. Det er Finansministeriets vurdering, at selskabet ikke udøver forvaltningsvirksomhed, og at selskabet opererer på et konkurrenceudsat marked.

Danske Licens Spil A/S er et datterselskab i koncernen Danske Spil. Danske Licens Spil har licens til at udbyde sportsspil, online poker og online kasino på det danske spillemarked. Det er Finansministeriets vurdering, at selskabet ikke udøver virksomhed af traditionel forvaltningsmæssig karakter, og at selskabet opererer på et konkurrenceudsat marked, da der bl.a. eksisterer en række andre selskaber, der udbyder sportsspil og onlinespil.

Elite Gaming A/S er et datterselskab i koncernen Danske Spil. Elite Gaming er den største opstiller af gevinstgivende spilleautomater i Danmark og har ca. 30 pct. af markedet. Det er Finansministeriets vurdering, at selskabet ikke udøver virksomhed af traditionel forvaltningsmæssig karakter, og at selskabet opererer på et konkurrenceudsat marked, da der eksisterer en række andre automatopstillere på det danske marked.

Statens og Kommunernes Indkøbs Service A/S ejes af staten (55 pct.) og KL (45 pct.) i fællesskab. Selskabet er en central indkøbsorganisation, der gennemfører EU-udbud på vegne af den offentlige og den halvoffentlige sektor og etablerer rammeaftaler på en række vare- og tjenesteydelsesområder. Samlet set er det KL's og Finansministeriets vurdering, at selskabet ikke udøver virksomhed af traditionel forvaltningsmæssig karakter, og at selskabet opererer på et konkurrenceudsat marked.

Danske Lotterispil A/S modtog 1 anmodning om aktindsigt i 2014, 3 anmodninger i 2015 og 0 anmodninger i 2016. Selskabet har givet fuld aktindsigt i 1 sag i perioden 2014-2016. Det skønnes, at selskabet i perioden i gennemsnit har brugt 50 timer årligt på at behandle aktindsigtssager.

Det Danske Klasselotteri A/S modtog 1 anmodning om aktindsigt i 2014, 2 anmodninger i 2015 og 1 anmodning i 2016. Alle anmodninger er efter Klasselotteriets opfattelse blevet imødekommet fuldt ud. Der er ikke efterfølgende blevet bedt om yderligere oplysninger. Det skønnes, at selskabet årligt bruger 1 dag på at behandle aktindsigtssager.

Statens Ejendomssalg A/S modtog 3 anmodninger om aktindsigt i 2014, 2 anmodninger i 2015 og 2 anmodninger i 2016. Alle anmodninger på nær 1 er imødekommet fuldt ud. Det skønnes, at selskabet i perioden i gennemsnit har brugt 8-10 timer pr. anmodning.

Kulturministeriet

Kulturministeriet oplyser, at to offentligt ejede selskaber på ministeriets område er omfattet af offentlighedslovens § 4, stk. 1 (DBC A/S og TV 2 Danmark A/S), men at kun TV 2 Danmark A/S er undtaget fra offentlighedsloven i medfør af offentlighedslovens § 4, stk. 2. Undtagelsen af TV 2 Danmark er begrundet med et økonomisk og forretningsmæssigt beskyttelseshensyn.

DBC A/S har i perioden 2012-2016 haft 4 anmodninger om aktindsigt, som der alle er givet fuldt medhold i. Selskabet anslår, at de bruger 10-20 timer pr. sag.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet oplyser, at 19 offentligt ejede selskaber på ministeriets område er omfattet af offentlighedslovens § 4, stk. 1. Det drejer sig om følgende selskaber: *Udviklingselskabet By & Havn I/S*, *Bornholmstrafikken Holding A/S*, *Metroselskabet I/S*, *Sund & Bælt Holding A/S*, *Storebælt A/S*, *Femern Landanlæg A/S*, *Femern A/S*, *Brobizz A/S*, *Sund & Bælt Partner A/S*, *Øresund A/S*, *Hovedstadens Letbane I/S*, *DSB Vedligehold A/S*, *BSD ApS*, *DSB Rejsekort A/S*, *DSB S-tog A/S*, *Kort og Godt A/S*, *DSB Ejendomsudvikling A/S*, *DSB Øresund A/S* og *Naviair*.

Følgende af disse selskaber er helt eller delvist undtaget fra offentlighedsloven ved bekendtgørelse i medfør af offentlighedslovens § 4, stk. 2: *Bornholmstrafikken Holding A/S*, *Brobizz A/S*, *Sund & Bælt Partner A/S*, *Kort og Godt A/S*, *DSB Ejendomsudvikling A/S* og *DSB Øresund A/S*. Baggrunden for undtagelsen er, at selskaberne er konkurrenceudsatte.

Udviklingselskabet By & Havn I/S vurderer, at selskabet modtog 9 anmodninger om aktindsigt i 2014, 12 anmodninger i 2015 og 17 anmodninger i 2016. Selskabet vurderer, at samtlige anmodninger er imødekommet fuldt ud. Det anslås, at der i gennemsnit pr. år er anvendt ca. 225 timer på behandlingen af anmodningerne. Timerne er fordelt på alle typer af medarbejdere, og der ligger i den forbrugte tid en ikke ubetydelig andel af ledelsesressourcer. Det er endvidere selskabets erfaring, at der i visse anmodninger spørges generelt, men at oplysninger ikke nødvendigvis anvendes eller læses af den aktindsigtssøgende. Selskabet har således flere gange oplevet at få henvendelser fra samme spørgere om at få samme materiale gjort tilgængeligt igen, idet de ikke har læst det, da det blev fremsendt i første omgang.

DSB skønner, at selskabet i gennemsnit modtager 50 anmodninger om aktindsigt om året. Det skønnes, at der samlet anvendes 1/4 årsværk på at behandle aktindsigtssager.

Femern A/S oplyser, at selskabet modtog 8 anmodninger om aktindsigt i 2014, 7 anmodninger i 2015 og 5 anmodninger i 2016 (til 30. september). I 4 tilfælde er anmodningerne imødekommet fuldt ud, i 11 tilfælde er anmodningerne imødekommet delvist, i 3 tilfælde er der givet afslag, og i 2 tilfælde er anmodningen frafaldet. Selskabet bruger årligt 150-200 timer på at behandle aktindsigtssager.

Hovedstadens Letbane I/S oplyser, at selskabet modtog 1 anmodning om aktindsigt i 2014, 2 anmodninger i 2015 og 6 anmodninger i 2016 (til 30. september). Selskabet vurderer, at der ikke har været sager, hvor anmodningerne er imødekommet fuldt ud. Selskabet skønner, at der i gennemsnit er brugt 10 timer pr. sag, dvs. i alt 10 timer i 2014, 20 timer i 2015 og 60 timer for 2016. Selskabet anfører, at anmodningerne om aktindsigt på nuværende tidspunkt ikke har været så komplekse.

Metroselskabet I/S oplyser, at selskabet modtog 24 anmodninger om aktindsigt i 2014, 15 anmodninger i 2015 og 16 anmodninger i 2016 (til 30. september). Selskabet fører ikke en liste over, hvorvidt anmodningerne imødekommes, men selskabet vurderer, at der er et par sager årligt, hvor anmodningerne ikke imødekommes fuldt ud. Ofte beror det på, at selskabet ikke har de oplysninger eller akter, der anmodes om aktindsigt i, eller at anmodningerne drejer sig om aktindsigt i kontraktforhold, som selskabet har med private virksomheder, og hvor udlevering af oplysninger vurderes at have stor økonomisk betydning for de virksomheder, som Metroselskabet I/S samarbejder med. Selskabet skønner, at der i gennemsnit bruges 20 timer pr. sag, dvs. i alt 480 timer i 2014, 300 timer i 2015 og 320 timer i 2016.

Naviair oplyser, at selskabet modtog 3 anmodninger om aktindsigt i 2014, 3 anmodninger i 2015 og 4 anmodninger i 2016. Selskabet imødekom 3 anmodninger i 2014, 3 anmodninger i 2015 og 1 anmodning i 2016. Selskabet anvender årligt ca. 15 timer på aktindsigtssager.

Sund & Bælt Holding A/S oplyser, at selskabet modtog 9 anmodninger om aktindsigt i 2014, 17 anmodninger i 2015 og 13 anmodninger i 2016 (til 30. september). Selskabet har ikke en opgørelse over, hvor mange aktindsigtsanmodninger, der imødekommes fuldt ud. Tidsforbruget varierer me-

get alt efter sagernes kompleksitet og antallet af akter, der søges om indsigt i. Dertil kommer, at området er forholdsvis nyt og derfor ofte kræver, at der skal afsættes tid til at tolke loven i forhold til de specifikke anmodninger. På den baggrund estimeres tidsforbruget at ligge på 0,05-0,1 årsværk med tendens til et stigende forbrug givet en stigning i antallet af anmodninger.

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Uddannelses- og Forskningsministeriet oplyser, at der er otte selskaber på ministeriets område, som er ejet af universiteter. Dertil kommer visse virksomheder med mere end 75 pct. offentlige ejerandele, der er godkendt som innovationsmiljøer efter lov om teknologi og innovation (13 virksomheder i 2013). De pågældende selskaber og virksomheder er ved bekendtgørelse nr. 492 af 20. maj 2014 undtaget fra offentlighedsloven i medfør af lovens § 4, stk. 2. De universitetsjede selskaber er undtaget, da de ikke udøver forvaltningsvirksomhed, og fordi deres kommercielle virksomhed i alt-overvejende grad udøves på et konkurrenceudsat marked. Det kan derfor være til skade for selskabet og konkurrencen på området, hvis der er mulighed for, at konkurrenter via aktindsigt kan få adgang til oplysninger om virksomhedens udviklingsplaner, potentielle kunder, økonomiske forhold mv. Aktiviteten for de selskaber, der er godkendt som innovationsmiljøer, består primært i på statens vegne at træffe afgørelse om at medfinansiere nye iværksættervirksomheder. Det kan være til skade for ny iværksættervirksomhed, hvis offentligheden, herunder konkurrenter, via et godkendt innovationsmiljø kan få indsigt i behandling af forretningsplaner, oplysninger om fortrolig knowhow, mulige patenter, privatøkonomiske forhold og lignende oplysninger, der indgår i vurdering af finansieringsgrundlaget.

Økonomi- og Indenrigsministeriet

Økonomi- og Indenrigsministeriet oplyser, at der ikke findes selskaber med statslig ejerandel på 75 pct. og derover i ministeriets koncern. Ministeriet har undtaget fem selskaber fra offentlighedsloven, jf. bekendtgørelse nr. 1579 af 17. december 2013. Ingen af disse selskaber er statsligt ejet. KommuneKredit er ejet af kommunerne og er reguleret i lov nr. 383 af 3. maj 2006 om kreditforeningen af kommuner og regioner i Danmark. KOMBIT A/S og de tre ejendomsselskaber, som er datterselskaber til KOMBIT A/S, er 100 pct. ejet af KL. Om baggrunden for undtagelserne oplyser ministeriet følgende:

KommuneKredit (Kreditforeningen af kommuner og regioner i Danmark) har til formål at yde lån og finansiel leasing til kommunerne og regionerne, jf. lov nr. 383 af 3. maj 2006 om kreditforeningen af kommuner og regioner i Danmark. KommuneKredits virksomhed er i høj grad konkurrenceudsat. KommuneKredits udlån og leasing til den kommunale sektor sker således i konkurrence med banker, realkreditinstitutter og leasingselskaber. Det bemærkes desuden, at der er tale om en finansiel institution, som ikke ville kunne udøve sin virksomhed på samme vilkår som sine konkurrenter, hvis konkurrenterne fik mulighed for indsigt i KommuneKredits priser og øvrige forretningsforhold. Ligeledes ville det udsætte KommuneKredits tilvejebringelse af finansiering (funding) for konkurrence særligt fra tilsvarende nordiske kommunefinansieringsinstitutter. KommuneKredit holder herudover ofte møder med henblik på at vurdere mulighederne for at opnå finansiering fra investorer. Det vil skade KommuneKredits virksomhed, hvis andre finansielle institutioner får indblik heri, ligesom investorerne forventer, at der er diskretion om den form for kontakt. Det er ministeriets vurdering, at selskabet ikke har virksomhed af traditionel forvaltningsmæssig karakter, og at selskabet opererer på et konkurrenceudsat marked.

KOMBIT A/S er 100 pct. ejet af KL. *KOMBIT A/S* blev etableret af KL i forbindelse med salget af KMD. Hovedopgaven for *KOMBIT A/S* er at fungere som fælles indkøbscentral for den kommunale sektors indkøb af it-løsninger. Denne opgave løses ved, at *KOMBIT A/S* skriver kravspecifikationerne, gennemfører udbudsforretninger og videreformidler til kommunerne i overensstemmelse med udbudsreglerne. Når *KOMBIT A/S* fungerer som ad hoc-indkøbscentral, opererer *KOMBIT A/S* i konkurrence med andre indkøbscentraler i Danmark. Det bemærkes, at det vil være uhensigtsmæssigt, hvis en leverandør gennem aktindsigt ville kunne få viden om den kommunale sektors indkøbs- og udbudsstrategi og dermed ville kunne indrette sin produktudvikling og tilbudsstrategi på baggrund af denne viden og opnå en uretmæssig fordel i forhold til andre potentielle leverandører. Det er ministeriets vurdering, at selskabet ikke har virksomhed af traditionel forvaltningsmæssig karakter, og at selskabet opererer på et konkurrenceudsat marked.

Ejendomsselskabet Lauritzens Plads 1 A/S, *Ejendomsselskabet Laustrupparken 40-42 A/S* og *Ejendomsselskabet Niels Bohrs Allé A/S* er 100 pct. ejet af *KOMBIT A/S* og stammer fra salget af KMD. Selskabernes formål er at eje fast ejendom samt at drive udlejning, service og anden virksomhed, der efter bestyrelsens skøn er forbundet hermed. Der er tale om ejerskab af tre meget store erhvervsjendomme, der udlejes som erhvervsleje-

mål efter erhvervslejeloven. Selskabernes udlejningsvirksomhed sker på sædvanlige markedsvilkår. Det er ministeriets vurdering, at selskaberne ikke har virksomhed af traditionel forvaltningsmæssig karakter, og at selskaberne opererer på et konkurrenceudsat marked.

2.3.5. Sammenfatning

Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Kulturministeriet, Transport, Bygnings- og Boligministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet og Økonomi- og Indenrigsministeriet har på deres respektive områder selskaber, som er omfattet af offentlighedslovens § 4, stk. 1. Bortset fra Erhvervsministeriet har de alle desuden undtaget selskaber fra offentlighedsloven ved bekendtgørelse. Begrundelsen for at undtage selskaberne fra offentlighedsloven er, at selskaberne ikke udøver traditionel forvaltningsvirksomhed, og at de opererer på et konkurrenceudsat marked.

Det varierer en del, hvor mange aktindsigtsanmodninger de enkelte selskaber modtager om året. De fleste selskaber modtager under 5 anmodninger om året, men der er også selskaber, som har modtaget markant flere (16-17 anmodninger om året). Et enkelt selskab (DSB) modtager 50 anmodninger om året.

Den tid, de enkelte selskaber bruger på at behandle aktindsigtsanmodninger, varierer ligeledes en del. Flere selskaber angiver, at de anvender ca. 10 timer om året, men der er også selskaber, der anvender flere hundrede timer om året. Et enkelt selskab (DSB) angiver at anvende et ¼ årsværk.

2.4. Offentlighedslovens § 9

2.4.1. Høringsspørgsmål

Justitsministeriet har stillet følgende spørgsmål til høringsparterne:

Det fremgår af offentlighedslovens § 9, stk. 1, at en anmodning om aktindsigt skal indeholde de oplysninger, som er nødvendige, for at den sag eller de dokumenter, der ønskes aktindsigt i, kan identificeres, og angive det tema, sagen eller dokumentet vedrører. Med indførelsen af bestemmelsen blev det subjektive identifikationskrav, som forudsatte, at den aktindsigtssøgende havde et vist forhåndskendskab til den sag eller det dokument, der ønskes aktindsigt i, ophævet.

Det fremgår endvidere af offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 1, at behandlingen af en anmodning om aktindsigt kan afslås, i det omfang behandlingen af anmodningen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

Det fremgår i den forbindelse af forarbejderne, at behandlingen af en anmodning kan afslås, hvis det samlede tidsforbrug må forventes at overstige ca. 25 timer. En myndighed er dog i almindelighed forpligtet til at behandle en anmodning om aktindsigt, hvis den aktindsigtssøgende godtgør en særlig interesse i sagerne eller dokumenterne (f.eks. massemedier og forskere tilknyttet anerkendte forskningsinstitutter).

- Er det departementets vurdering, at departementet behandler færre eller flere anmodninger om aktindsigt som følge af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav?
- Har departementet afslået at behandle anmodninger om aktindsigt med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug? Hvis ja, i hvor mange tilfælde? Oplysningerne bedes angivet pr. år (2014, 2015, 2016).
- Har departementet en opgørelse over, hvor mange gange departementet har anvendt ”ressourcereglene” fordelt på henholdsvis aktindsigtssøgende med og uden en særlig interesse? Hvis ja, hvor mange gange? Hvis nej, bedes departementet angive et skøn. Oplysningerne eller skønnet bedes angivet pr. år (2014, 2015, 2016).
- Forudsat at departementet over for aktindsigtssøgende med en særlig interesse har afslået at behandle en aktindsigtsanmodning med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug, bedes departementet angive den tidsmæssige grænse for, hvornår departementet har fundet det nødvendigt at anvende ”ressourcereglene”.
- Har departementet en opgørelse over departementets ressourceforbrug pr. år på behandlingen af aktindsigtssager? Hvis ja, bedes dette angivet. Hvis nej, bedes departementet angive et skøn.
- Har departementet en opgørelse over departementets gennemsnitlige ressourceforbrug pr. sag? Hvis ja, bedes dette angivet. Hvis nej, bedes departementet angive et skøn.
- Hvor stor en andel af departementets aktindsigtssager giver anledning til, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen?
- Hvor stor en andel af departementets aktindsigtssager pr. år anslås at tage henholdsvis mindre end 7 timer, 7-15 timer, 15-25 timer, 25-50 timer og mere end 50 timer at behandle?
- Har departementet i øvrigt bemærkninger til erfaringerne med anvendelsen af offentlighedslovens § 9?

2.4.2. Høringssvar fra departementer

Det fremgår ikke særskilt nedenfor, hvis der er spørgsmål, som departementerne ikke har besvaret. Det fremgår heller ikke særskilt, hvis departementerne ikke i øvrigt har haft bemærkninger til erfaringerne med anvendelsen af offentlighedslovens § 9.

Beskæftigelsesministeriet

Departementet bemærker, at der kommer flere temaaktindsigter og anmodninger om dataudtræk, men at det samlede antal anmodninger synes upåvirket af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav. Antallet af anmodninger i 2013 var betydeligt påvirket af, at nogle få områder tiltrak sig ekstraordinært stor opmærksomhed. Antallet af egentlige anmodninger har således ligget på omkring 60 sager pr. år.

Afslag med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug:

År	2014	2015	2016
Antal afslag	2	1	3
Afslag til aktindsigtssøgende med særlig interesse	0	0	2

Departementet har i ét tilfælde afslået en aktindsigtsanmodning fra en ansøger med særlig interesse med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. I den konkrete sag ville tidsforbruget være ikke under 85 timer.

Departementet har ikke en særskilt registrering af det samlede ressourceforbrug medgået til behandling af aktindsigtsanmodninger. Følgende er baseret på et skøn:

2012	2013	2014	2015	2016
2.500 timer	3.500 timer	3.100 timer	2.500 timer	2.500 timer

Departementet anslår, at behandlingen af aktindsigtssager tager ca. 40-45 timer pr. sag i gennemsnit.

Departementet registrerer ikke, i hvilket omfang der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen. Det nærmere indhold af dialogen journaliseres i overensstemmelse med reglerne herom, men er ikke nødvendigvis beskrevet som indledt af departementet i den endelige afgørelse på sagen. Departementet anslår, at der indledes en sådan dialog i ca. 20 pct. af sagerne.

Skønnet tidsforbrug til behandling af aktindsigtssager:

Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Mere end 50 timer
20 pct.	10 pct.	10 pct.	30 pct.	30 pct.

Departementet bemærker generelt, at ressourcereglene kan være ganske ressourcekrævende at bruge, da der skal foretages forholdsvis grundige undersøgelser af de relevante dokumenter, for at det er muligt at skønne over, hvilket ressourceforbrug der må forventes. Det er endvidere ofte vanskeligt på forhånd at vurdere det forventede ressourceforbrug.

Børne- og Socialministeriet

Departementet vurderer, at ophævelsen af det subjektive identifikationskrav ikke har haft indflydelse på antallet af anmodninger om aktindsigt.

Departementet har ved søgning i journalen identificeret én sag fra 2014, hvor ministeriet med henvisning til ressourceforbruget har anmodet en journalist (aktindsigtssøgende med en særlig interesse) om at afgrænse sin anmodning om aktindsigt. Det fremgår af svaret til journalisten, at det var departementets formodning, at behandlingen af anmodningen om aktindsigt ville overstige 25 timer. Journalisten havde anmodet om aktindsigt i samtlige dokumenter i 1.400 sager.

Departementet registrerer ikke tidsforbruget ved behandlingen af aktindsigtssager. Der er foretaget følgende skøn over tidsforbruget ved behandling af aktindsigtssager:

2012	2013	2014	2015	2016
780 timer	570 timer	2.000 timer	975 timer	5 timer

Skønsmæssigt ligger ressourceforbruget på 15 timer pr. sag i årene 2012-13 og 2015-16. Det skønnes, at ressourceforbruget pr. sag i 2014 var 17 timer, da den interne proces for én bestemt sag krævede flere ressourcer end normalt. Departementet vurderer, at der i ca. 5 pct. af sagerne var behov for at indlede en dialog med den aktindsigtssøgende om at afgrænse eller præcisere anmodningen om aktindsigt.

Skønnet tidsforbrug til behandling af aktindsigtssager:

Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-30 timer	20-50 timer	Mere end 50 timer
15 pct.	50 pct.	30 pct.	2 pct.	2 pct.	1 pct.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet har oplyst, at departementet ikke har afslået at behandle anmodninger om aktindsigt med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

Departementet skønner, at det samlede tidsforbrug for behandling af aktindsigtssager er følgende:

2012	2013	2014	2015	2016
1.100 timer	1.000 timer	750 timer	950 timer	950 timer

Departementet skønner, at der gennemsnitligt bruges 24 timer pr. sag. Det er departementets vurdering, at der ganske ofte indledes en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen, idet en stor del af aktindsigtsanmodningerne omfatter sager, der er meget omfangsrige, og da den aktindsigtssøgende ofte ikke har et forhåndskendskab til den sag, der ønskes aktindsigt i.

Skønnet tidsforbrug til behandling af aktindsigtssager:

År	Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Mere end 50 timer
2014	25 pct.	45 pct.	10 pct.	10 pct.	10 pct.
2015	15 pct.	50 pct.	5 pct.	15 pct.	15 pct.
2016	30 pct.	30 pct.	20 pct.	10 pct.	10 pct.

Erhvervsministeriet

Departementet finder ikke grundlag for at antage, at stigningen i antallet af anmodninger om aktindsigt skyldes ophævelsen af det subjektive identifikationskrav.

I 2015 blev 1 anmodning delvist afslået med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Den aktindsigtssøgende havde ikke en særlig interesse i sagen.

Departementet har ikke en oversigt over departementets ressourceforbrug til aktindsigtssager, men har skønsmæssigt anvendt ca. 2.180 timer i 2016. Skønnet er foretaget for 2016, men antages at være nogenlunde repræsentativt for de andre år, idet skønnet bør justeres forholdsmæssigt i relation til antallet af aktindsigtssager behandlet de respektive år. Departementet bruger skønsmæssigt 20 timer i gennemsnit pr. sag.

Skønnet tidsforbrug til behandling af aktindsigtssager i 2016, som vurderes at være repræsentativt for de øvrige år:

Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Mere end 50 timer
23 pct.	25 pct.	22 pct.	25 pct.	5 pct.

Departementet skønner, at omtrent en tredjedel af departementets aktindsigtssager giver anledning til dialog med den aktindsigtssøgende. Dialogen drejer sig hyppigst om en præcisering af anmodninger med henblik på hurtigere sagsbehandling.

Finansministeriet

Departementet vurderer, at der kommer flere anmodninger om aktindsigt som følge af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav.

Moderniseringsstyrelsen traf i 2016 én afgørelse på hele Finansministeriets vegne, hvor aktindsigt blev afslået med henvisning til, at behandlingen vil le nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Anmodningen vedrørte indsigt i udgifter til receptioner mm. og udgifter til konsulentaftaler for hele Finansministeriets koncern. For Finansministeriets koncern estimeredes et samlet ressourceforbrug for behandlingen af anmodningen på 1.250-1.750 timer.

Departementet skønner, at det samlede ressourceforbrug for behandling af aktindsigtsanmodninger er følgende:

2012	2013	2014	2015	2016
1,5 årsværk	2 årsværk	1,5 årsværk	2 årsværk	1,5 årsværk

Departementet anvender i gennemsnit ca. 20 timer pr. aktindsigtssag. Ca. 60 pct. af ministeriets aktindsigtssager har givet anledning til, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsningen eller præcisering af anmodningen.

Skønnet tidsforbrug til behandling af aktindsigtssager:

Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Mere end 50 timer
20 pct.	25 pct.	25 pct.	25 pct.	5 pct.

Forsvarsministeriet

Forsvarsministeriet vurderer, at ophævelsen af det subjektive identifikationskrav ikke har haft betydning for antallet af sager om aktindsigt.

Departementet har ikke har afslået at behandle anmodninger om aktindsigt med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

Skønnet tidsforbrug til behandling af aktindsigtssager:

Årstal	Samlet ressourceforbrug	Ressourceforbrug pr. sag
2012	1,5-2 årsværk	29,2 timer
2013	1,5-2 årsværk	25,5 timer
2014	1,5 årsværk	9,4 timer
2015	4-5,5 årsværk	28,9 timer
2016	4-5,5 årsværk	28,5 timer

Det er departementets vurdering, at stigningen i 2015 og 2016 set i forhold til 2014 skyldes en række meget omfattende anmodninger om aktindsigt.

F.eks. anmodninger om aktindsigt i overgivne dokumenter til den nu lukkede Irak- og Afghanistankommission.

Departementet indledte en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen i 6 ud af 98 sager i 2012, i 3 ud af 65 sager i 2013, i 8 ud af 68 sager i 2014, i 11 ud af 145 sager i 2015 og i 11 ud af 123 sager i 2016.

Skønnet tidsforbrug til behandling af aktindsigtssager:

	Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Mere end 50 timer
2012	24 sager	30 sager	18 sager	16 sager	10 sager
2013	18 sager	24 sager	9 sager	9 sager	5 sager
2014	26 sager	20 sager	12 sager	7 sager	3 sager
2015	40 sager	47 sager	22 sager	19 sager	17 sager
2016	36 sager	37 sager	20 sager	16 sager	14 sager

Justitsministeriet

Departementet har ikke ud fra udviklingen i antallet af anmodninger om aktindsigt grundlag for at konkludere, at ophævelsen af det subjektive identifikationskrav har haft betydning for det stigende antal anmodninger om aktindsigt, som departementet modtager. Det er departementets indtryk, at antallet af meget ressourcetunge aktindsigtsanmodninger er steget som følge af muligheden for at søge temaaktindsigt, men departementet har ikke sikkert grundlag for dette indtryk.

Afslag med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug:

År	2014	2015	2016
Antal afslag	1	5	4
Afslag til aktindsigtssøgende med særlig interesse	0	4	3

I 1 sag drejede aktindsigtsanmodningen sig om ca. 2.900 sager. Departementet vurderede, at det samlede tidsforbrug i forbindelse med behandlingen af anmodningen måtte forventes langt at overstige 25 timer. Departementet lagde herved vægt på, at der var tale om et særdeles omfattende materiale, der tillige vurderedes at give anledning til høring af en række virksomheder, der blev berørt af anmodningen.

I 3 sager lagde departementet til grund, at det samlede tidsforbrug for departementet i forbindelse med behandlingen af anmodningen måtte forventes at overstige et meget betydeligt antal timer (i hvert fald ikke under 60 timer).

I 1 sag vurderede ministeriet, at det samlede tidsforbrug for ministeriet og en underliggende styrelse i forbindelse med behandlingen af anmodningen om aktindsigt måtte forventes at overstige 60 timer.

I de resterende 2 sager vurderede ministeriet, at det samlede tidsforbrug for ministeriet i forbindelse med behandlingen af anmodningen om aktindsigt måtte forventes at overstige henholdsvis 100 og 150 timer.

Departementet har ikke en opgørelse over departementets ressourceforbrug medgået til behandlingen af aktindsigtssager. Det er imidlertid departementets vurdering, at det i gennemsnit bruger ca. 20 timer på behandlingen af hver aktindsigtsanmodning. Beregningen bygger på departementets årlige antal sager sammenholdt med, at ministeriet årligt forbruger ca. 6 årsværk til behandlingen af aktindsigtssager. Det bemærkes dog, at antallet af årsværk også omfatter ressourcer til behandlingen af klager over underliggende myndigheders afgørelser om aktindsigt og klager til Folketingets Ombudsmand.

Departementet skønner, at der indledes dialog med den aktindsigtssøgende i ca. hver 4. sag. Det er herudover departementets vurdering, at der nu langt oftere end tidligere indledes dialog med den aktindsigtssøgende. Det skyldes for det første, at departementet har oprettet et særligt kontor til behandling af aktindsigtssager, som giver de relevante sagsbehandlere mulighed for opbygning af en betydelig større erfaring med håndtering af sagerne end tidligere, samt det forhold, at der med den nye offentlighedslov blev indført mulighed for at søge om temaaktindsigt. I de tilfælde, hvor der anmodes om temaaktindsigt, vil der således ofte være behov for at indlede dialog med den aktindsigtssøgende med henblik på at afgrænse anmodningen.

Kirkeministeriet

Departementet vurderer, at ophævelsen af det subjektive identifikationskrav ikke i sig selv er årsag til det øgede antal anmodninger om aktindsigt, som departementet modtager.

Departementet ses ikke at have afslået at behandle anmodninger om aktindsigt med henvisning til, at anmodningen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

Departementet har ikke nogen samlet opgørelse over ressourceforbruget til behandlingen af aktindsigtssager. Departementets skøn over tidsforbruget i skemaet nedenfor er forbundet med en vis usikkerhed, idet der er stor forskel på behandlingen af de forskellige typer af anmodninger om aktindsigt. Enkelte sager kan således samlet set medføre et forholdsvis stort tidsforbrug, f.eks. hvis en ansøger gentagne gange retter henvendelse med klager over, at departementet kun delvist har imødekommet en aktindsigtsanmodning mv.

Skønnet tidsforbrug til behandling af aktindsigtssager:

Årstal	Antal timer	Gennemsnit timer/sag
2012	80	Ca. 2-2,5 timer/sag
2013	100	Ca. 3,5 timer/sag
2014	100	Ca. 4 timer/sag
2015	250	Ca. 5,5-6 timer/sag
2016	320	Ca. 5,5-6 timer/sag

I 2013-2014 var der bl.a. en enkeltsag om aktindsigt, der resulterede i et meget stort timeforbrug. Departementet skønner, at det i omtrent halvdelen af aktindsigtssagerne indleder en konstruktiv dialog med den aktindsigtsøgende om afgrænsning af anmodningen.

Skønnet tidsforbrug til behandling af aktindsigtssager:

Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-30 timer	Mere end 50 timer
75 pct.	20 pct.	5 pct.	0 pct.	0 pct.

Kulturministeriet

Departementet oplever generelt ingen ændring i antallet af anmodninger om aktindsigt som følge af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav.

Departementet har i en enkelt sag i 2016 afslået at behandle en aktindsigtsanmodning med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Afslaget blev givet til en aktindsigtsøgende med særlig interesse. Der blev ikke anvendt en specifik tidsramme, men angivet en indholdsmæssig begrundelse, der delvist berørte ressourceforbruget over for det mulige udbytte af aktindsigten.

Departementets skøn over det samlede tidsforbrug for behandling af aktindsigtssager:

2012	2013	2014	2015	2016
1.039 timer	593,5 timer	845 timer	701 timer	666 timer

Departementet anslår, at behandlingen af aktindsigtssager gennemsnitligt tager 11,3 timer pr. sag. I cirka 35 pct. af sagerne indledes der dialog med den aktindsigtssøgende

Skønnet tidsforbrug til behandling af aktindsigtssager:

Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Mere end 50 timer
46,5 pct.	29 pct.	13 pct.	10 pct.	1,5 pct.

Miljø- og Fødevarerministeriet

Departementet oplyser, at de fleste aktindsigtsanmodninger inden for ministeriets område behandles efter miljøoplysningsloven og i medfør deraf efter 1985-offentlighedsloven.

Departementet har siden en udtalelse fra Folketingets Ombudsmand i 2011 behandlet anmodninger om aktindsigt efter miljøoplysningsloven uden at stille krav om, at den aktindsigtssøgende skal have et vist forhåndskendskab til den sag eller det dokument, der ønskes aktindsigt i. Der er således – efter departementets opfattelse – næppe nogen nævneværdig forskel på retstilstanden efter den nye offentlighedslov og miljøoplysningsloven. Miljøoplysningsloven har ikke en ”ressourceregel” svarende til offentlighedslovens § 9, stk. 2. Der kan derfor ikke under henvisning hertil gives afslag på aktindsigtsanmodninger, der behandles efter miljøoplysningsloven.

Departementet har ikke opgjort ressourceforbruget til aktindsigtssager efter offentlighedsloven særskilt, hvorfor et gennemsnitligt skønnet tidsforbrug ikke vil give et retvisende billede. Generelt anfører departementet, at langt de fleste aktindsigtssager, som behandles efter offentlighedsloven, behandles inden for 7 arbejdsdage. Departementet har ikke en opgørelse over departementets gennemsnitlige ressourceforbrug pr. sag. Departementet indleder i de fleste af aktindsigtssagerne en dialog med den aktindsigtssøgende. Det følger af ministeriets koncernfælles aktindsigtsvejledning, at en eventuel afgrænsning af anmodningen skal foretages ved dialog med den aktindsigtssøgende.

Skatteministeriet

Departementet vurderer, at antallet af aktindsigtsanmodninger er uændret efter ophævelsen af det subjektive identifikationskrav.

Afslag med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug:

År	2014	2015	2016
Antal afslag	1	0	0
Afslag til aktindsigtssøgende med særlig interesse	0	0	0

Skønnet samlet tidsforbrug for behandling af aktindsigtssager:

2012	2013	2014	2015	2016
2.600 timer	2.600 timer	2.660 timer	2.450 timer	2.470 timer

Departementet skønner, at der i gennemsnit anvendes ca. 18 timer pr. aktindsigtssag. Halvdelen af aktindsigtssagerne skønnes at give anledning til, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende.

Skønnet tidsforbrug til behandling af aktindsigtssager:

Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Mere end 50 timer
28 pct.	22 pct.	17 pct.	24 pct.	9 pct.

Statsministeriet

Statsministeriet har ikke indtryk af, at ophævelsen af det subjektive identifikationskrav har resulteret i nogen ændring af antallet af aktindsigtssager, som ministeriet behandler og træffer afgørelse i.

Afslag med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug:

År	2014	2015	2016
Antal afslag	1	0	2
Afslag til aktindsigtssøgende med særlig interesse	1	0	1

Statsministeriet har i afslagene til aktindsigtssøgende med særlig interesse i både 2014 og 2016 afslået at behandle anmodningerne med henvisning til, at en sådan behandling måtte forventes at overstige i hvert fald 200 timer.

Statsministeriet skønner, at der pt. anvendes 1,5 årsværk til behandlingen af aktindsigtssager. Hertil kommer det tidsforbrug, som ligger i andre myndigheder i forbindelse med f.eks. høringer. Statsministeriet skønner, at der anvendes i omegnen af 20 timer i gennemsnit pr. sag.

Statsministeriet skønner endvidere, at godt halvdelen af ministeriets aktindsigtssager har givet anledning til, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsningen eller præcisering af anmodningen.

Statsministeriet skønner endelig, at en tredjedel af aktindsigtssagerne bliver behandlet på 0-25 timer, en tredjedel af sagerne bliver behandlet på 25-

50 timer og den sidste tredjedel af sagerne bliver behandlet på mere end 50 timer.

Sundheds- og Ældreministeriet

Departementet kan ikke vurdere, om departementet har modtaget flere eller færre anmodninger som følge af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav.

Afslag med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug:

År	2014	2015	2016
Antal afslag	0	2	4
Afslag til aktindsigtssøgende med særlig interesse	-	-	-

Departementet har ikke en opgørelse over det ressourceforbrug, der er medgået til behandlingen af aktindsigtssager. Det skyldes, at aktindsigtssager ikke varetages af et enkelt kontor, men af de forskellige sagsbehandlere. Departementet har derfor ikke mulighed for at foretage et skøn over det gennemsnitlige ressourceforbrug.

I 2014 modtog departementet 88 anmodninger om aktindsigt. I 22 af disse sager blev der indledt en dialog med den aktindsigtssøgende (25 pct. af sagerne i 2014). I 2015 modtog departementet 113 aktindsigtsanmodninger. I 32 af disse sager blev der indledt en dialog med den aktindsigtssøgende (28,3 pct. af sagerne). I 2016 (til den 30. september) modtog departementet 78 anmodninger om aktindsigt. I 13 af disse sager blev der indledt en dialog med den aktindsigtssøgende (16,7 pct. af sagerne).

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet

Departementet vurderer, at ophævelsen af det subjektive identifikationskrav ikke har haft betydning for, hvor mange anmodninger om aktindsigt departementet behandler.

Afslag med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug:

År	2014	2015	2016
Antal afslag	0	0	2
Afslag til aktindsigtssøgende med særlig interesse	0	0	0

Departementet opgør ikke ressourceforbruget til enkelte sagstyper. Det er dog departementets vurdering, at aktindsigtssager efter den nye offentlighedslov er blevet markant mere ressourcekrævende at sagsbehandle, herunder særligt på grund af de nye ekstraheringsregler. Departementet har bl.a. på den baggrund besluttet pr. 1. maj 2015 at anvende en meroffentlighedstilgang til aktindsigtssager, som indebærer, at departementet indleder sagsbehandlingen af aktindsigtssager med grundlæggende at vurdere – uden at skele til undtagelsesmulighederne i offentlighedsloven – om der sker noget ved at udlevere oplysninger eller dokumenter. For de fleste akter foretages der dermed ikke en konkret vurdering af, om de kan undtages i henhold til undtagelsesmulighederne i offentlighedsloven, idet departementet vurderer, at akterne uden videre kan udleveres med udgangspunkt i meroffentlighedsprincippet. Afslag med henvisning til ressourceforbruget anvendes meget sjældent, dog gives der af og til afslag med henvisning til manglende temaangivelse.

Det skønnes, at der anvendes 15-20 timer på en almindelig aktindsigtssag efter den gældende offentlighedslov. Alle fagkontorer har dog hvert år sager med betydeligt omfang og kompleksitet, der giver en sagsbehandlingstid langt over 15-20 timer pr. sag. Det reelle gennemsnit må på den baggrund antages at ligge noget højere end 15-20 timer.

Ca. 10 pct. af departementets aktindsigtssager giver anledning til, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen.

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Departementet vurderer, at ophævelsen af det subjektive identifikationskrav ikke har haft betydning for antallet af aktindsigtsanmodninger, som departementet behandler.

Departementet har i 1 tilfælde i 2014 givet afslag på aktindsigt med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Den aktindsigtssøgende havde ikke en særlig interesse.

Departementet har ikke en opgørelse over ressourceforbruget, da der ikke foretages registrering af tidsforbruget i forbindelse med behandlingen af aktindsigtssager. Departementet bemærker, at der er meget stor variation i den tid, det tager at behandle de enkelte sager, hvor visse sager kan ekspederes på meget kort tid, mens andre sager kan være under behandling i

flere uger. På den baggrund er det svært at give et retvisende skøn over ressourceforbruget, men ud fra et meget forsigtigt skøn anslås det, at departementet i gennemsnit har brugt ca. 12 timer pr. aktindsigtssag.

På baggrund af dette skøn kan tidsforbruget angives således pr. år:

2012	2013	2014	2015	2016
528 timer	396 timer	300 timer	564 timer	432 timer

Departementet har ikke registreret, hvor stor en andel af departementets aktindsigtssager, der har givet anledning til dialog med ansøger med henblik på afgrænsning eller præcisering af anmodningen. Baseret på et forsigtigt skøn vurderes det, at der har været indledt en dialog i 15-20 pct. af sagerne.

Skønnet tidsforbrug til behandling af aktindsigtssager:

Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Mere end 50 timer
30 pct.	30 pct.	25 pct.	10 pct.	5 pct.

Udenrigsministeriet

Departementet vurderer, at departementet behandler flere anmodninger om aktindsigt som følge af ophævelsen af de subjektive identifikationskrav. Det skønnes dog at være et forholdsvis begrænset antal.

Departementet har i visse tilfælde bedt en aktindsigtssøgende om at præcisere sin anmodning, idet behandlingen ellers ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Det skønnes at være sket 1 gang i 2016, og den pågældende havde i denne sag ikke en særlig interesse. Afslaget var begrundet i, at pågældende havde anmodet Udenrigsministeriet om aktindsigt 11 gange på 4,5 måneder.

Departementet skønner at have anvendt følgende ressourcer til behandling af aktindsigtsanmodninger:

2012	2013	2014	2015	2016
17.829 timer	17.829 timer	19.612 timer	21.395 timer	17.629 timer

Departementet skønner, at det gennemsnitlige ressourceforbrug pr. aktindsigtsanmodning var 89 timer i 2014, 89 timer i 2015 og 70 timer i 2016.

Departementet skønner, at der har været dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen i 40 ud af 200 afgørelser i 2014 (20 pct.), 87 ud af 212 afgørelser i 2015 (ca. 41 pct.) og 69 ud af 207 afgørelser i 2016 (ca. 33 pct.).

Skønnet tidsforbrug til behandling af aktindsigtssager:

	Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-30 timer	Mere end 50 timer
2014	9 pct.	11 pct.	7 pct.	17 pct.	57 pct.
2015	9 pct.	9 pct.	9 pct.	11 pct.	59 pct.
2016	10 pct.	9 pct.	12 pct.	17 pct.	50 pct.

Det er efter departementets opfattelse hensigtsmæssigt, at der kan være mulighed for at ressourceafvise ansøgere uden særlig interesse, som fremsætter 10-15 aktindsigtsanmodninger i løbet af et halvt år, da det kan medvirke til at sikre en mere rimelig anvendelse af ministeriets ressourcer.

Det er efter departementets opfattelse uklart, om gentagne aktindsigtsanmodninger kan føre til afslag over for en ansøger med særlig interesse ud fra tilsvarende overvejelser om et nærmere bestemt antal aktindsigtsanmodninger inden for en nærmere bestemt periode.

Endelig bemærker departementet, at muligheden for at ressourceafvise en aktindsigtssøgende ses at være et hensigtsmæssigt instrument som led i afgrænsning og præcisering af meget brede og omfattende aktindsigtsanmodninger. Skønnes en aktindsigtsanmodning at nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug fremsender departementet typisk relevante aktlister til anmoderen med tilskyndelse til på baggrund heraf at afgrænse og præcisere anmodningen. Det er departementets opfattelse, at dette generelt er egnet til at nedbringe omfanget af det forventede ressourceforbrug.

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Departementet har ingen erfaringer med behandlingen af sager efter den tidligere offentlighedslov.¹⁹ Derfor kan departementet ikke vurdere, om det behandler flere aktindsigtssager som følge af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav.

Departementet har i 2016 meddelt et enkelt afslag på aktindsigt med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Afslaget blev givet til en aktindsigtssøgende med særlig interesse. Tidsforbruget blev i sagen skønsmæssigt vurderet til 76 timer.

¹⁹ Det tidligere Udlændinge-, Integrations- og Boligministerium blev først oprettet den 28. juni 2015.

Departementets ressourceforbrug medgået til behandling af aktindsigtssager:

2012	2013	2014	2015	2016
-	-	-	2,5 årsværk	2,5 årsværk

Departementet anslår, at behandlingen af aktindsigtssager gennemsnitligt tager 18 timer.

Departementet indleder i ca. 12 pct. af aktindsigtssagerne en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen.

Skønnet tidsforbrug til behandling af aktindsigtssager:

Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Mere end 50 timer
44 pct.	22 pct.	13 pct.	16 pct.	5 pct.

Undervisningsministeriet

Departementet vurderer, at ophævelsen af det subjektive identifikationskrav ikke i sig selv har haft væsentlig betydning for antallet af aktindsigtssager. Ændringen i antallet af aktindsigtssager i 2015-2016 kan ikke alene forklares med temaaktindsigtsanmodninger.

Departementet har i 2016 givet tre afslag på aktindsigt med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. I to af sagerne blev der henvist til, at ansøgerne ikke havde en særlig interesse. I den sidste sag blev der ikke taget eksplicit stilling til karakteren af ansøgerens interesse, da tidsforbruget blev skønnet at ville overstige 1.650 timer.

Skønnet samlet tidsforbrug for behandling af aktindsigtssager:

2012	2013	2014	2015	2016
750 timer	775 timer	425 timer	1.025 timer	1.325 timer

Departementet har oplyst, at sagerne i 2012-2016 vurderes at være meget forskelligartede, hvorfor der ikke er en direkte sammenhæng mellem antallet af sager og tidsforbruget i de enkelte år.

Departementet vurderer, at det gennemsnitlige ressourceforbrug pr. sag er 15 timer i perioden 2012-2016. En typisk aktindsigtssag vurderes minimum at indebære et ressourceforbrug på 2 timer, idet der skal ske fordeling, sagsoprettelse, fremfindning og vurdering af relevante akter, udarbejdelse og afsendelse af svar. Der har i perioden 2012-2016 kun været ind-

ledt dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen i en mindre del af sagerne.

Skønnet tidsforbrug til behandling af aktindsigtssager (2012):

Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Mere end 50 timer
40 pct.	25 pct.	20 pct.	10 pct.	5 pct.

Økonomi- og Indenrigsministeriet²⁰

Departementet vurderer, at der behandles langt flere upræcise anmodninger om aktindsigt som følge af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav. Efter den gamle offentlighedslov var det nemmere at afslå en anmodning, hvis den var upræcis. Det er samtidig departementets vurdering, at der meget oftere indledes en dialog for at få klarhed over, hvad det er, ansøger ønsker aktindsigt i.

Afslag med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug:

År	2014	2015	2016
Antal afslag	0	1	3
Afslag til aktindsigtssøgende med særlig interesse	0	0	1

I det ene tilfælde, hvor ressourcereglene er blevet anvendt, havde ansøger en særlig interesse (journalist). Vurderingen var, at behandlingen af anmodningen om aktindsigt ville overstige 60 timer.

Departementet har oplyst følgende skøn over det samlede ressourceforbrug medgået til behandling af aktindsigtsanmodninger:

2012	2013	2014	2015	2016
Mindre end i 2015-2016	Mindre end i 2015-2016	Mindre end i 2015-2016	Svarende til 2016	ca. 2 årsværk

Departementet skønner, at der i gennemsnit bruges ca. 25 timer pr. sag. De fleste sager løses på mindre tid, men en række store og komplicerede sager trækker gennemsnittet op.

Det er departementets vurdering, at man oftere går i dialog med ansøgeren, end tilfældet var med den tidligere offentlighedslov. Departementet er blevet bedre til at gå i dialog, og det bliver oftere brugt. Nogle gange kan en aktindsigtssag løses ved blot at tale med ansøgeren, og ofte kan det medvirke til at indsnævre, hvad der ønskes aktindsigt i, hvilket både forkorter sagsbehandlingstiden og ressourceforbruget. Sager, som efter dialog med-

²⁰ Besvarelsen omfatter også det daværende Social- og Indenrigsministerium.

fører, at ansøgeren trækker sin ansøgning om aktindsigt tilbage, er ikke talt med i opgørelsen. Departementet opfordrer i sine interne aktindsigtsretningslinjer til at gå i dialog med ansøgeren. Et forsigtigt gæt lyder på, at departementet går i dialog i ca. 25 pct. af sagerne.

Skønnet tidsforbrug til behandling af aktindsigtssager:

Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-30 timer	Mere end 50 timer
30 pct.	30 pct.	25 pct.	10 pct.	5 pct.

Departementet anfører, at ophævelsen af det subjektive identifikationskrav generelt har medført et øget ressourceforbrug, da der er anmodninger, som ikke kan afvises. Der er ofte tale om anmodninger, som på grund af deres upræcise natur omfatter mange sager og/eller dokumenter. Bestemmelsen er omvendt med til at fremme dialogen med ansøgeren.

2.4.3. Høringsvar fra underliggende myndigheder

Det bemærkes, at det ikke vil fremgå særskilt nedenfor, hvis der er spørgsmål, som myndighederne ikke har besvaret, eller hvis myndighederne i øvrigt ikke har haft bemærkninger til erfaringerne med anvendelsen af offentlighedslovens § 9.

Beskæftigelsesministeriet

De fleste af de hørte myndigheder har ikke oplevet en ændring i antallet af modtagne anmodninger om aktindsigt som følge af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav. En myndighed har dog vurderet, at der behandles flere sager. Herudover har en anden myndighed fremhævet, at denne modtager en del flere landsdækkende anmodninger, dvs. anmodninger, hvis besvarelse involverer alle eller mange enheder i landet, og at der kan være en sammenhæng mellem ophævelsen af det subjektive identifikationskrav og mere omfangsrige sager, hvor det er nødvendigt at indlede en dialog med den aktindsigtssøgende.

Antal afslag med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug:

	2014	2015	2016
Antal afslag	1	1	8
- heraf Arbejdstilsynet	0	0	7

Ressourceforbrug medgået til behandling af aktindsigtssager:

(Skøn)	2012	2013	2014	2015	2016
Antal timer	-	-	7.390	9.638	10.608

Arbejdstilsynet, som træffer afgørelse i størstedelen af sagerne, anslår at have et gennemsnitligt ressourceforbrug på ca. 7,5 timer pr. sag. De øvrige hørte myndigheder anslår at have et gennemsnitligt ressourceforbrug på ca. 15 timer pr. sag, med undtagelse af Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring, som med betydelig usikkerhed anslår et gennemsnitligt ressourceforbrug på 5 timer pr. sag.

Ingen af de hørte myndigheder har foretaget registrering af, i hvilket omfang der indledes dialog med den aktindsigtssøgende. Det skønnede omfang varierer betragteligt fra myndighed til myndighed. Således anslår Arbejdsmarkedets Tillægspension, at der indledes dialog i 60-70 pct. af sagerne, mens de øvrige institutioner, der bliver administreret af Arbejdsmarkedets Tillægspension (fx Udbetaling Danmark, ATP Livslang Pension og Lønmodtagernes Garantifond), indleder dialog i væsentligt mindre omfang, uden at dette kan konkretiseres nærmere. Dog anslår Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring, at der indledes dialog i op mod 90 pct. af sagerne. Arbejdstilsynet oplyser, at der indledes dialog i 40-50 pct. af sagerne. Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø oplyser, at der indledes dialog i ca. 20 pct. af sagerne. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering oplyser, at der indledes dialog i ca. 15 pct. af sagerne.

Andel af de underliggende myndigheders aktindsigtssager pr. år, der anslås at tage henholdsvis mindre end 7 timer, 7-15 timer, 15-25 timer og 25-50 timer eller mere at behandle:

(Skøn)	Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer eller mere
Arbejdstilsynet	75-80 pct.	10 pct.	5-10 pct.	5 pct.
Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring	70 pct.	20 pct.	5-8 pct.	2 pct.

De øvrige institutioner har anslået et gennemsnitligt ressourceforbrug på ca. 15 timer pr. sag. Ovenstående tal kan derfor ikke antages at være dækkende for de øvrige dele af ministerområdet.

En myndighed har anført, at det nye identifikationskrav synes at give flere sager, hvor journalister ”fisker” efter historier ved at søge aktindsigt i afgørelser på et givent område, samt at det oftere er nødvendigt at indlede dialog, hvilket nogle gange fører til en længere samlet sagsbehandlingstid.

Herudover anfører en anden myndighed, at nogle aktindsigtsanmodninger kan være meget omfattende og kræve et stort ressourceforbrug for at afklare omfanget. Myndigheden har oplyst, at man i denne situation ofte ender

med at give aktindsigt, selv om ressourceforbruget ender med at være uforholdsmæssigt stort.

En tredje myndighed har oplyst, at denne i næsten alle sager bistår med at identificere relevant materiale, og at dette i sig selv begrænser tidsforbruget på den enkelte aktindsigt, men udvider antallet af anmodninger, der realitetsbehandles, da en anmodning kun kræver begrænset kendskab til et sagsområde. Denne myndighed har erfaring for, at den forudgående dialog bidrager til en stor tilfredshed hos den aktindsigtssøgende og en bedre forståelse for, hvorfor det i nogle tilfælde ikke er muligt at identificere materiale, der imødekommer den enkelte anmodning.

Børne- og Socialministeriet

Det er generelt de underliggende myndigheders vurdering, at der ikke behandles færre eller flere anmodninger om aktindsigt som følge af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav.

De underliggende myndigheder har i perioden 2014-2016 ikke afslået at behandle anmodninger om aktindsigt med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

Ressourceforbrug medgået til behandling af aktindsigtssager:

(Skøn)	2012	2013	2014	2015	2016
Statsforvaltningen	-	-	-	-	-
Socialstyrelsen	8 dage	12 dage	42 dage	88 dage	64 dage
Det Centrale Handicapråd	-	5 timer	5 timer	5 timer	-
Børnerådet	4 arbejdsdage	-	1 arbejdsdag	1 arbejdsdag	1 arbejdsdag
Rådet for Socialt Udsatte	-	-	-	-	-

Statsforvaltningen og *Rådet for Socialt Udsatte* har ikke angivet myndighedens gennemsnitlige ressourceforbrug pr. sag. *Socialstyrelsen* skønner, at det gennemsnitlige ressourceforbrug pr. sag var 2 arbejdsdage i perioden 2012-2015 og 3 arbejdsdage i 2016. *Det Centrale Handicapråd* skønner, at det gennemsnitlige ressourceforbrug pr. sag er 5 timer.

Det Centrale Handicapråd, *Børnerådet* og *Rådet for Socialt Udsatte* har ikke indledt en dialog med den aktindsigtssøgende i nogen sager. *Socialstyrelsen* indleder en dialog i ca. 25 pct. af sagerne. *Statsforvaltningen* har ikke angivet oplysninger herom.

Statsforvaltningen oplyser, at hovedparten af aktindsigtssagerne tager mindre end 7 timer pr. sag at behandle. *Socialstyrelsen* oplyser, at få sager tager over 25 timer. De fleste af styrelsens sager tager 7-15 timer. Et mindre antal tager mindre end 7 timer. *Det Centrale Handicapråd* oplyser, at alle rådets aktindsigtssager tager mindre end 7 timer at behandle. *Børnerådet* og *Rådet for Socialt Udsatte* anslår, at deres sager tager 7-15 timer at behandle.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

Energistyrelsen, *GEUS* (De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland), *DMI*, *Sekretariatet for Energitilsynet* og *Energinet.dk* vurderer ikke, at ophævelsen af det subjektive identifikationskrav har haft indflydelse på antallet af anmodninger om aktindsigt. *Sekretariatet for Energitilsynet* bemærker, at typen af aktindsigtsanmodning har ændret sig de senere år med en stigning af henvendelser fra bl.a. medier med anmodning om aktindsigt, hvor der alene er angivet et tema. Dette kan muligvis skyldes ophævelsen af det subjektive identifikationskrav. *Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering* og *Geodatastyrelsen* har ikke anvendt offentlighedslovens § 9.

Energistyrelsen har i en enkelt sag i 2016 afslået at behandle en anmodning om aktindsigt med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Aktindsigtssøgende havde ingen særlig interesse i forhold til aktindsigtsanmodningen.

Sekretariatet for Energitilsynet har i 2 tilfælde givet afslag på anmodning om aktindsigt på baggrund af, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug for perioden 2014-2016. Sekretariatet gav afslag på anmodning om aktindsigt i Energitilsynets priseftervisningsdata for fjernvarme og al data indberettet til ENAO (Energitilsynets elektroniske anmeldelsessystem til el- og varmforsyningsvirksomheder), da det blev vurderet, at en imødekommelse ville blive for ressourcekrævende og overstige 25 timer. Det var sekretariatets vurdering, at der i begge tilfælde ikke blev godtgjort en særlig interesse for dokumenterne.

De øvrige myndigheder har ikke givet afslag på anmodning om aktindsigt på baggrund af, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

Ressourceforbrug medgået til behandling af aktindsigtssager:

(Skøn – antal timer)	2012	2013	2014	2015	2016
Energistyrelsen	70	200	125	60	770
GEUS	250	250	180	600	250
Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering	-	-	-	-	-
Geodatastyrelsen	-	-	-	-	-
DMI	40	15	15	25	40
Sekretariatet for Energitilsynet	369	299	557	628	229
Energinet.dk	Ca. 600 timer i alt for perioden 2012-2016				

Energistyrelsen bemærker, at tallene i skemaet ovenfor afspejler ressourceforbruget for styrelsens teleområde, som typisk behandler sager udelukkende efter den nye offentlighedslov. Hertil kommer 10 øvrige sager, som også er afgjort efter den nye offentlighedslov i samme periode, og hvor ressourceforbruget har været 280 timer. For så vidt angår ressourceforbruget medgået til behandlingen af aktindsigtssager efter miljøoplysningsloven, skønner styrelsen, at der i 2014 er brugt 1.757 timer, at der i 2015 er blevet brugt 2.041 timer, og at der i 2016 er blevet brugt 1.683 timer.

Ressourceforbrug pr. aktindsigtssag angivet i timer:

(Skøn – antal timer)	2012	2013	2014	2015	2016
Energistyrelsen	6	18	10	4	80
GEUS	28	28	28	28	28
Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering	2	2	2	2	2
Geodatastyrelsen	2	2	2	2	2
DMI	5,5	7,5	7,5	6,25	10
Sekretariatet for Energitilsynet	-	-	4,9	4,5	5,7
Energinet.dk	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5

Energistyrelsen oplyser, at der i de sager, hvor der ikke er tvivl om forståelsen af aktindsigtsanmodningen, normalt ikke indledes en dialog. I de skønsmæssigt 40-50 tilfælde, hvor anmodningen enten har været omfattende, ikke helt klart afgrænset eller på anden måde uklar, er der indledt en dialog med den aktindsigtsansøgende. *GEUS* bemærker, at det ikke har været nødvendigt med en afgrænsning eller præcisering af en anmodning om aktindsigt. *Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering* og *Geodatastyrelsen* oplyser, at det er meget sjældent forekommende, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende. *DMI* anfører, at det umiddelbart kun er enkelte sager, der har givet anledning til at indlede dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af aktindsigtsanmodningen. *Sekretariatet for Energitilsynet* vurderer, at der gennemsnitligt i 21,5 pct. af sagerne indledes en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen. *Energinet.dk* bemærker, at

der i stort set alle henvendelser indledes en dialog med den aktindsigtssøgende.

Andel af de underliggende myndigheders aktindsigtssager pr. år, der anslås at tage henholdsvis mindre end 7 timer, 7-15 timer, 15-25 timer, 25-50 timer og mere end 50 timer at behandle:

	Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Mere end 50 timer
Energistyrelsen ²¹	22 sager	16 sager	14 sager	5 sager	4 sager
GEUS	5 pct.	15 pct.	50 pct.	30 pct.	5 pct.
Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering	-	-	-	-	-
Geodatastyrelsen	-	-	-	-	-
DMI	26 pct.	53 pct.	21 pct.	0 pct.	0 pct.
Sekretariatet for Energitilsynet	298 sager	41 sager	14 sager	5 sager	2 sager
Energinet.dk	50 pct.	40 pct.	10 pct.	0 pct.	0 pct.

Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering og *Geodatastyrelsen* bemærker, at langt de fleste sager løses på under 7 timer. Nogle få tager mellem 7-15 timer eller 15-25 timer, f.eks. fordi en virksomhed skal høres, før der træffes afgørelse, eller fordi der skal undtages oplysninger.

Det er *Sekretariatet for Energitilsynets* generelle erfaring, at det er blevet nemmere at søge aktindsigt, idet det ikke længere er nødvendigt med et vist kendskab til en bestemt sag for at kunne anmode om aktindsigt. Det betyder dog også, at en række aktindsigtssager bliver større og mere resourcekrævende, da det med § 9 f.eks. er muligt alene at angive et tema for anmodningen. Derudover kan det være en udfordring på forhånd at vurdere omfanget af ressourceforbruget, når der anmodes om aktindsigt, hvilket medfører, at sekretariatet alene har givet afslag i to tilfælde på baggrund af ressourcereglene, selvom flere aktindsigtssager har en længere sagsbehandlingstid end de vejledende 25 timer.

Erhvervsministeriet

²¹ Antallet af sager angiver alene sager, der er behandlet efter den nye offentlighedslov. Hertil kommer de sager, hvor Energistyrelsen har truffet afgørelse på baggrund af miljøoplysningsloven og derved den gamle offentlighedslov. For så vidt angår disse sager, har fordelingen været således, at 12,5 pct. af sagerne har taget mindre end 7 timer, 11,6 pct. af sagerne har taget mellem 7 og 15 timer, 41 pct. har taget mellem 15 og 25 timer, 26 pct. af sagerne har taget mellem 25 og 50 timer og 8,9 pct. af sagerne har taget over 50 timer.

Erhvervsstyrelsen skønner, at styrelsen behandler en anelse flere anmodninger om aktindsigt efter ophævelsen af det subjektive identifikationskrav. *Søfartsstyrelsen* bemærker, at der siden 2013 har været en stigning i antallet af aktindsigter, men det er vanskeligt at vurdere, hvorvidt dette er en følge af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav. *Finanstilsynet*, *Forbrugerombudsmanden*, *Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen*, *Patent- og Varemærkestyrelsen* og *Sikkerhedsstyrelsen* vurderer ikke, at ophævelsen af det subjektive identifikationskrav har ført til flere aktindsigtsanmodninger.

Antal afslag med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug:

(Skøn)	2014	2015	2016
Erhvervsstyrelsen	0	2	3
Finanstilsynet	0	0	0
Forbrugerombudsmanden	0	0	0
Søfartsstyrelsen	0	0	0
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	0	0	0
Patent- og Varemærkestyrelsen	0	0	1
Sikkerhedsstyrelsen	0	0	1

Erhvervsstyrelsen vurderer, at ressourcereglene ikke er anvendt over for aktindsigtssøgende med særlig interesse i den angivne periode. *Patent- og Varemærkestyrelsen* oplyser, at der i sagen i 2016 var tale om en freelancejournalist. Ressourcereglene blev anvendt efter brug af 40 timer med udsigt til brug af yderligere mange timer i samme størrelsesorden på denne del af besvarelsen (delafgørelse med materiale var givet straks). *Sikkerhedsstyrelsen* oplyser, at der i sagen i 2016 var tale om en aktindsigtssøgende uden særlig interesse.

Ressourceforbrug medgået til behandling af aktindsigtssager:

(Skøn – antal timer)	2012	2013	2014	2015	2016
Erhvervsstyrelsen	-	-	1.685	1.704	2.326
Finanstilsynet	312	176	280	496	544
Forbrugerombudsmanden	288	480	808	456	696
Søfartsstyrelsen	100	50	400	250	550
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	50-100	50-100	50-100	50-100	50-100
Patent- og Varemærkestyrelsen	160	180	300	180	400
Sikkerhedsstyrelsen	336	240	260	475	595

Erhvervsstyrelsen skønner, at styrelsen anvendte 5 timer i gennemsnit pr. aktindsigtssag i 2014, 3 timer i gennemsnit i 2015 og 7,5 timer i gennemsnit i 2016. Fordelingen af ressourceforbruget er ikke jævnt fordelt ud over

sagerne. Styrelsen har således over en toårig periode haft 13 sager, der har taget mere end 50 timer at behandle. *Finanstilsynet* og *Forbrugerombudsmanden* skønner begge, at de i gennemsnit anvender 8 timer pr. aktindsigtssag. *Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen* skønner, at styrelsen i gennemsnit anvender 10-15 timer pr. aktindsigtssag. *Patent- og Varemærkestyrelsen* skønner, at styrelsen i gennemsnit anvender 13 timer pr. aktindsigtssag. *Sikkerhedsstyrelsen* skønner, at styrelsen anvendte 8 timer i gennemsnit pr. aktindsigtssag i 2012, 8 timer i gennemsnit i 2013, 7,6 timer i gennemsnit i 2014, 6,25 timer i gennemsnit i 2015 og 6,2 timer i gennemsnit i 2016. *Søfartsstyrelsen* skønner, at styrelsen i gennemsnit anvender 7,5 timer pr. aktindsigtssag.

Erhvervsstyrelsen fører ikke en opgørelse over, i hvilke sager om aktindsigt, der indledes dialog med den aktindsigtssøgende om afgræsning eller præcisering af anmodningen. Det indgår som en del af styrelsens faste paradigme for aktindsigtsafgørelser at undersøge, om anmodningen er tilstrækkeligt præciseret. På baggrund af en stikprøvekontrol foretaget i 10 af styrelsens afgørelsessager fremgår det, at styrelsen i 3 ud af 10 sager har været i kontakt med anmoder om præcisering af anmodningen om aktindsigt. *Finanstilsynet* oplyser, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende i ca. 40 pct. af sagerne. *Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen* oplyser, at det alene har været nødvendigt at indlede en dialog med den aktindsigtssøgende i nogle få tilfælde. *Patent- og Varemærkestyrelsen* oplyser, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende i ca. 15 pct. af sagerne. *Sikkerhedsstyrelsen* oplyser, at styrelsen i 2012 indledte en dialog med den aktindsigtssøgende i 17 ud af 42 sager, i 2013 blev der indledt en dialog i 12 ud af 30 sager, i 2014 blev der indledt en dialog i 9 ud af 34 sager, i 2015 blev der indledt en dialog i 33 ud af 76 sager og i 2016 blev der indledt en dialog i 30 ud af 96 sager. *Søfartsstyrelsen* vurderer, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende i ca. hver femte sag.

Andel af de underliggende myndigheders aktindsigtssager pr. år, der anslås at tage henholdsvis mindre end 7 timer, 7-15 timer, 15-25 timer, 25-50 timer og mere end 50 timer at behandle:

(Skøn)	Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Mere end 50 timer
Erhvervsstyrelsen	80 pct.	10 pct.	5 pct.	3 pct.	2 pct.
Finanstilsynet	50 pct.	35 pct.	10 pct.	4 pct.	1 pct.
Forbrugerombudsmanden	30 pct.	50 pct.	15 pct.	5 pct.	0 pct.

Søfartsstyrelsen	60 pct.	20 pct.	10 pct.	5 pct.	2 pct.
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	33,3 pct.	33,3 pct.	33,3 pct.	0 pct.	0 pct.
Patent- og Varemærkestyrelsen	15 pct.	30 pct.	30 pct.	20 pct.	5 pct.
Sikkerhedsstyrelsen	2014: 70 pct. 2015: 75 pct. 2016: 75 pct.	2014: 20 pct. 2015: 15 pct. 2016: 15 pct.	2014: 5 pct. 2015: 5 pct. 2016: 4 pct.	2014: 4 pct. 2015: 5 pct. 2016: 6 pct.	2014: 1 pct. 2015: 0 pct. 2016: 0 pct.

Finansministeriet

Digitaliseringsstyrelsen, Statens Administration og Statens IT har ikke oplevet en ændring i antallet af modtagne anmodninger om aktindsigt som følge af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav. *Moderniseringsstyrelsen* vurderer, at der behandles flere sager.

Moderniseringsstyrelsen traf i 2016 afgørelse på hele koncernens vegne i en sag, hvor aktindsigt blev afslået med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Den aktindsigtssøgende havde en særlig interesse i sagen. Anmodningen vedrørte indsigt i udgifter til receptioner mv. og udgifter til konsulentaftaler for hele Finansministeriets koncern. For Finansministeriets koncern estimeredes et samlet ressourceforbrug på 1.250-1.750 timer. Herudover har *Digitaliseringsstyrelsen* givet to afslag med henvisning til ressourcereglene i perioden 2014-2016.

Ressourceforbrug medgået til behandling af aktindsigtssager:

(Skøn)	2012	2013	2014	2015	2016
Moderniseringsstyrelsen	0,3 årsværk	0,2 årsværk	0,3 årsværk	0,7 årsværk	0,4 årsværk
Digitaliseringsstyrelsen	0,25 årsværk	0,10 årsværk	0,56 årsværk	0,15 årsværk	0,13 årsværk
Statens Administration	-	-	-	-	-
Statens IT	-	-	-	-	-
Center for Offentlig Innovation	-	-	-	-	2

Moderniseringsstyrelsen bruger i gennemsnit ca. 5-15 timer pr. sag. I ca. 10-20 pct. af sagerne indledes en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen.

Digitaliseringsstyrelsen bruger i gennemsnit ca. 25 timer pr. sag. I ca. 80 pct. af sagerne indledes en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen.

Statens Administration bruger i gennemsnit ca. 25 timer pr. sag. I størstedelen af sagerne indledes en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen. Det er erfaringen, at en dialog med den aktindsigtssøgende som hovedregel bidrager til en indsnævring af fokus og hermed et realistisk ressourcetræk.

Statens IT bruger i gennemsnit ca. 9-15 timer pr. sag. I ca. 50 pct. af sagerne indledes en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen.

Center for Offentlig Innovation bruger i gennemsnit ca. 1 timer pr. sag. Der indledes ikke dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen.

Andel af de underliggende myndigheders aktindsigtssager pr. år, der anslås at tage henholdsvis mindre end 7 timer, 7-15 timer, 15-25 timer og mere end 50 timer at behandle:

(Skøn)	Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Mere end 50 timer
Moderniseringsstyrelsen	35 pct.	20 pct.	20 pct.	20 pct.	5 pct.
Digitaliseringsstyrelsen	20 pct.	30 pct.	10 pct.	25 pct.	15 pct.
Statens Administration	10 pct.	30 pct.	30 pct.	20 pct.	10 pct.
Statens IT	55 pct.	27 pct.	11 pct.	0 pct.	5 pct.
Center for offentlig Innovation	100 pct.	0 pct.	0 pct.	0 pct.	0 pct.

Forsvarsministeriet

Forsvarsministeriet oplyser, at det sammenfattende er vurderingen, at de hørte myndigheder ikke har oplevet en ændring i antallet af modtagne anmodninger om aktindsigt som følge af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav.

Antal afslag med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug:

	2014	2015	2016
Antal afslag	1	1	0
Afslag over for aktindsigtssøgende med særlig interesse	1	0	0

Forsvarsministeriet oplyser endvidere, at ca. 45 pct. af aktindsigtssagerne giver anledning til, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen. Myndighederne har generelt gode erfaringer med at gå i dialog med den aktindsigtssøgende om det hensigtsmæssige i at behandle henvendelser som anmodninger om aktindsigt i stedet for at besvare specifikke spørgsmål eller afholde møde. Denne tilgang reducerer ressourceforbruget både for myndigheden og mediet (f.eks. journalisten).

Ressourceforbrug medgået til behandling af aktindsigtssager:

Skøn	2012	2013	2014	2015	2016
Antal timer	653	699	1639	1820	2941

De underliggende styrelser skønnes at bruge ca. 15 timer pr. aktindsigtssag. Skønnet er dog behæftet med usikkerhed, da tidsforbrug på sagerne spænder over få timer til mere end 50 timer.

Andel af de underliggende myndigheders aktindsigtssager pr. år, der anslås at tage henholdsvis mindre end 7 timer, 7-15 timer, 15-25 timer, 25-50 timer og mere end 50 timer at behandle:

(Skøn)	Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Over 50 timer
Underliggende myndigheder (samlet)	2012: 42 pct.	2012: 33 pct.	2012: 15 pct.	2012: 7 pct.	2012: 3 pct.
	2013: 48 pct.	2013: 24 pct.	2013: 18 pct.	2013: 8 pct.	2013: 2 pct.
	2014: 44 pct.	2014: 24 pct.	2014: 15 pct.	2014: 12 pct.	2014: 5 pct.
	2015: 45 pct.	2015: 22 pct.	2015: 14 pct.	2015: 13 pct.	2015: 6 pct.
	2016: 43 pct.	2016: 24 pct.	2016: 14 pct.	2016: 13 pct.	2016: 6 pct.

Justitsministeriet

Civilstyrelsen, Den Uafhængige Politiklagemyndighed, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Domstolsstyrelsen og Pressenævnet vurderer ikke, at der er sket en ændring i antallet af aktindsigtsanmodninger som følge af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav. *Datatilsynet* vurderer, at ophævelsen af det subjektive identifikationskrav i nogen grad har påvirket antallet af aktindsigtsanmodninger i perioden. *PET* og *Rigspolitiet* vurderer, at de har behandlet flere aktindsigtsanmodninger som følge af ophævelsen.

Antal afslag med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug:

(Skøn)	2014	2015	2016
Civilstyrelsen	2	-	-
Datatilsynet	0	0	0
Den Uafhængige Politiklagemyndighed	0	1	0

Direktoratet for Kriminalforsorgen	0	1	0
Domstolsstyrelsen	2	-	1
PET	0	1	2
Pressenævnet	0	0	0
Rigsadvokaten	-	-	-
Rigspolitiet	5	8	13

Civilstyrelsen har i begge sager i 2014 lagt til grund, at ansøgeren ikke havde en særlig interesse. *Den Uafhængige Politiklagemyndighed* har oplyst, at der er givet afslag i en enkelt sag i 2015, og at anmodningen var fra en journalist.

Direktoratet for kriminalforsorgen oplyser, at der er givet afslag i en enkelt sag i 2015, og at anmodningen var fra en journalist. En behandling af anmodningen ville have krævet en manuel gennemgang af 6.757 sager.

Domstolsstyrelsen oplyser, at ansøgeren i alle 3 sager ikke havde en særlig interesse.

PET skønner, at 2 ud af de 3 afslag er givet til personer med særlig interesse, og at der er givet et sådant afslag i både 2015 og 2016. Afslaget er i det ene tilfælde givet under henvisning til et ressourceforbrug på over 60 arbejdstimer og i det andet tilfælde til et ressourceforbrug på over 100 arbejdstimer.

Rigspolitiet skønner, at ”ressourcereglens” i 2014 blev anvendt i 1 sag med en aktindsigtssøgende med særlig interesse og i 4 sager med en aktindsigtssøgende uden særlig interesse. I 2015 blev reglen ikke anvendt i sager med en aktindsigtssøgende med særlig interesse, men i skønsmæssigt 8 sager med en aktindsigtssøgende uden særlig interesse. I 2016 er reglen anvendt i 11 sager med aktindsigtssøgende med særlig interesse og i 2 sager med aktindsigtssøgende uden særlig interesse. *Rigspolitiet* skønner endvidere, at ”ressourcereglens” har været anvendt, når der ville skulle bruges lidt mere end 70 timers arbejde, hvis aktindsigtsanmodningerne skulle have været besvaret fuldt ud.

Ressourceforbrug medgået til behandling af aktindsigtssager:

(Skøn – antal timer)	2012	2013	2014	2015	2016
Civilstyrelsen	-	-	-	-	-
Datatilsynet	-	-	-	-	-
Den Uafhængige Politiklagemyndighed	0	3	0	12	15
Direktoratet for Kriminalforsorgen	50	50	200	160	180
Domstolsstyrelsen	80	120	130	90	210

PET	-	-	-	-	-
Pressenævnet					
Rigsadvokaten	-	-	-	-	-
Rigspolitiet	700	800	1.500	2.200	4.000

Den Uafhængige Politiklagemyndighed skønner, at det gennemsnitlige ressourceforbrug pr. sag er 1,5 timer. *Direktoratet for kriminalforsorgen* skønner, at der gennemsnitligt bruges 5 timer pr. aktindsigtssag. *Domstolsstyrelsen* skønner, at der gennemsnitlig bruges 6 timer pr. aktindsigtssag. *Pressenævnet* oplyser, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er 1,5 time, og at nævnet almindeligvis bruger mellem 1 og 3 timer på at besvare en aktindsigtsanmodning. *Rigspolitiet* skønner, at det gennemsnitlige tidsforbrug pr. sag er 10 timer. *Rigsadvokaten* oplyser, at det er hans skøn, at rigsadvokaturen bruger i størrelsesordenen 200-300 timer årligt på behandlingen af aktindsigtsanmodninger omfattet af offentlighedsloven, og den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag er ca. 4-5 timer.

Civilstyrelsen skønner, at det er en ikke ubetydelig del af aktindsigtssagerne, der giver anledning til, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen, og at en sådan dialog ganske ofte medvirker til at begrænse ressourceforbruget til behandlingen af sagen. *Datatilsynet* oplyser, at det ofte er nødvendigt at bede om en præcisering af en anmodning om aktindsigt, men at det ikke er muligt nærmere at præcisere, i hvor stor en andel af sagerne der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende herom. *Direktoratet for Kriminalforsorgen* har indledt en dialog om afgrænsning eller præcisering af anmodningen i ca. 40 pct. af sagerne. *Domstolsstyrelsen* skønner, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende i ca. 20 pct. sagerne. *PET* skønner, at det højst er i 1-2 pct. af sagerne, at der indledes en dialog om afgrænsning. *Rigsadvokaten* anslår, at rigsadvokaturen i ca. halvdelen af sagerne har en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen. *Rigspolitiet* vurderer, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen i skønsmæssigt 40 pct. af sagerne.

Andel af de underliggende myndigheders aktindsigtssager pr. år, der anslås at tage henholdsvis mindre end 7 timer, 7-15 timer, 15-25 timer, 25-50 timer og mere end 50 timer at behandle:

(Skøn)	Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Mere end 50 timer
Civilstyrelsen	40 pct.	30 pct.	15 pct.	10 pct.	5 pct.
Datatilsynet	-	-	-	-	-

Den Uafhængige Politiklagemyndighed	100 pct.	0 pct.	0 pct.	0 pct.	0 pct.
Direktoratet for Kriminalforsorgen	50 pct.	30 pct.	8 pct.	8 pct.	4 pct.
Domstolsstyrelsen	2012: 50 pct. 2013: 50 pct. 2014: 60 pct. 2015: 60 pct. 2016: 60 pct.	2012: 45 pct. 2013: 45 pct. 2014: 30 pct. 2015: 30 pct. 2016: 20 pct.	2012: 5 pct. 2013: 5 pct. 2014: 10 pct. 2015: 10 pct. 2016: 15 pct.	2012: 0 pct. 2013: 0 pct. 2014: 0 pct. 2015: 0 pct. 2016: 0 pct.	2012: 0 pct. 2013: 0 pct. 2014: 0 pct. 2015: 0 pct. 2016: 5 pct.
PET	-	-	-	-	-
Presse-nævnet	100 pct.	0 pct.	0 pct.	0 pct.	0 pct.
Rigsadvokaten	-	-	-	-	-
Rigspolitiet	40 pct.	30 pct.	15 pct.	10 pct.	5 pct.

Datatilsynet skønner, at en stor del af tilsynets sager kan behandles på mindre end 7 timer. *PET* oplyser, at tidsforbruget ved besvarelsen af aktindsigtsanmodninger varierer fra ca. 1 time til over 300 timer. *Rigsadvokaten* anslår, at størstedelen af de aktindsigtsanmodninger, som rigsadvokaturen behandler efter offentlighedsloven, kan behandles på under 7 timer.

Rigspolitiet finder, at bestemmelsen i § 9 giver anledning til tvivl ved fortolkningen af, om Rigspolitiet kan medregne det tidsforbrug, som er anvendt på behandlingen af tidligere aktindsigtsanmodninger, ved en ny anmodning om aktindsigt fremsat af samme journalist, som vedrører det samme emne/sag, samt hvordan det skal vurderes, når journalisten løbende fremsætter nye aktindsigtsanmodninger som led i, at journalisten graver i en sag eller et emne hos Rigspolitiet.

Rigspolitiet har endvidere i nogle haft vanskeligt ved at foretage en reel og saglig vurdering af, hvor stort ressourceforbruget vil være til besvarelsen af en anmodning, uden først at indsamle og gennemgå meget af materialet. Rigspolitiet bruger således mange ressourcer på at vurdere det potentielle ressourceforbrug.

Kirkeministeriet

Stiftsadministrationerne har ikke en ensartet opfattelse af, om ophævelsen af det subjektive identifikationskrav har medført en ændring i antallet af

anmodninger om aktindsigt. Syv af de ti stiftsadministrationer har ikke afslået at behandle anmodninger om aktindsigt med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Tre af de ti stiftsadministrationer har dog i enkelte eller få tilfælde afslået behandling med henvisning til, at det ville kræve et uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

Kulturministeriet

Slots- og Kulturstyrelsen bemærker, at styrelsen behandler flere aktindsigter, men styrelsen kan ikke vurdere, om det skyldes ophævelsen af det subjektive identifikationskrav. *Det Danske Filminstitut* oplyser, at antallet af aktindsigtsanmodninger er steget, men at det efter instituttets vurdering skyldes en stigende interesse for dets virksomhed og ikke ophævelsen af det subjektive identifikationskrav. *Rigsarkivet* vurderer ikke, at det har behandlet flere aktindsigtssager som følge af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav.

Antal afslag med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug:

(Skøn)	2014	2015	2016
Rigsarkivet	0	0	0
Slots- og Kulturstyrelsen	0	0	1
Det Danske Filminstitut	-	2	3

Afslaget fra *Slots- og Kulturstyrelsen* er givet til en aktindsigtssøgende med særlig interesse. Styrelsen har anvendt en tidsmæssig grænse på 50 timer for, hvornår anmodninger fra aktindsigtssøgende med en særlig interesse er afslået med henvisning til ressourceforbruget. Afslagene fra *Det Danske Filminstitut* er i alle tilfælde givet til aktindsigtssøgende uden en særlig interesse.

Ressourceforbrug medgået til behandling af aktindsigtssager:

(Skøn – antal timer)	2012	2013	2014	2015	2016
Rigsarkivet	35	35	75	140	125
Slots- og Kulturstyrelsen	765	648	1.215	1.287	1.933
Det Danske Filminstitut	350	730	700	820	810

Rigsarkivet skønner, at der anvendes 5 timer pr. aktindsigtssag i gennemsnit. Det skønnes, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende i ca. 10 pct. af sagerne.

Slots- og Kulturstyrelsen anvender i gennemsnit 4 timer pr. aktindsigtssag. Der indledes i gennemsnit en dialog med den aktindsigtssøgende i 10-25 pct. af sagerne.

Det Danske Filminstitut anslår det gennemsnitlige ressourceforbrug pr. aktindsigtssag til 23 timer. Det anslås, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende i ca. 25 pct. af sagerne.

Andel af de underliggende myndigheders aktindsigtssager pr. år, der anslås at tage henholdsvis mindre end 7 timer, 7-15 timer, 15-25 timer, 25-50 timer og mere end 50 timer at behandle:

(Skøn)	Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Mere end 50 timer
Rigsarkivet	50 pct.	20 pct.	20 pct.	0 pct.	10 pct.
Slots- og Kulturstyrelsen	70 pct.	15 pct.	14 pct.	4 pct.	1 pct.
Det Danske Filminstitut	5 pct.	15 pct.	35 pct.	40 pct.	5 pct.

Slots- og Kulturstyrelsen bemærker, at der er et særligt stort ressourceforbrug knyttet til undtagelse af akter på grund af f.eks. personfølsomme og forretningsmæssige oplysninger, høring af ejer om udlevering til tredjepart og lignende.

Det Danske Filminstitut bemærker, at der i forhold til ansøgere, som godtgør en særlig interesse, bør være en større adgang til at afslå behandlingen af en aktindsigtsanmodning med henvisning til, at behandlingen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Det er instituttets erfaring, at anmodninger fra ansøgere med en særlig interesse, herunder særligt journalister, er de mest ressourcekrævende at behandle. Instituttets behandling af disse anmodninger kombineret med det stigende antal anmodning om aktindsigt, som instituttet modtager, er således med til at sætte ressourcerne og sagsbehandlingstiderne under pres.

Miljø- og Fødevarerministeriet²²

Miljø- og Fødevarerministeriet henviser til sin generelle udtalelse vedrørende det subjektive identifikationskrav og miljøoplysningsloven. *Miljøstyrelsen* har på den beskrevne baggrund ikke anvendt det subjektive identifikation

²² Fra den 1. februar 2017 består Miljø- og Fødevarerministeriet af departementet, fire styrelser og den selvejende institution Madkulturen. De fire styrelser er Miljøstyrelsen, der er en sammenlægning af den tidligere Miljøstyrelse og den tidligere Styrelse for Vand- og Naturforvaltning (SVANA), Fødevarestyrelsen, Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, der har skiftet navn fra det tidligere NaturErhvervstyrelsen og Naturstyrelsen, som nu også omfatter Kystdirektoratet. Styrelserne har besvaret høringen før organisationsændringen.

tionskrav siden 2011. *Naturstyrelsen og SVANA* (Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning), *Natur- og Erhvervsstyrelsen* og *Personaleadministrationen* vurderer ikke, at der er forskel i antallet af behandlede aktindsigtssager som følge af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav. *Kystdirektoratet* vurderer, at der er flere aktindsigtssager. *Fødevarestyrelsen* kan ikke spore ændringer i antallet af aktindsigtssager, der er behandlet i styrelsen efter ophævelsen af det subjektive identifikationskrav. Der er derimod en stigning i antallet af sager fra henholdsvis 96 i 2012 og 131 i 2013 til henholdsvis 156, 169 og 192 i 2014-2016.

Antal afslag med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug:

(Skøn)	2014	2015	2016
Miljøstyrelsen	0	0	0
Naturstyrelsen og SVA-NA	0	0	0
NaturErhvervsstyrelsen	1	0	0
Kystdirektoratet	8	0	0
Fødevarestyrelsen	0	1	0
Personaleadministration	0	0	0

Miljø- og Fødevarerministeriet bemærker, at miljøoplysningsloven ikke indeholder en regel svarende til offentlighedslovens § 9. Der kan i forhold til aktindsigtsanmodninger, der behandles efter miljøoplysningsloven, derfor ikke gives afslag på aktindsigt med henvisning til, at behandlingen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

Afslagene fra *NaturErhvervsstyrelsen* og *Fødevarestyrelsen* er givet til aktindsigtssøgende uden særlig interesse. *Kystdirektoratet* anfører, at direktoratet oftest benytter offentlighedslovens § 9 i forbindelse med chikane.

Naturstyrelsen og *SVANA* oplyser, at styrelserne ikke har en opgørelse over myndighedernes ressourceforbrug medgået til behandlingen af aktindsigtssager. Det er på det foreliggende grundlag og med de forhåndenværende oplysninger heller ikke muligt for styrelserne at angive dette skønsmæssigt. Tilsvarende gælder *Kystdirektoratet* og *Fødevarestyrelsen*.

NaturErhvervsstyrelsen oplyser, at styrelsen ikke har opgjort tidsforbruget til aktindsigtssager efter offentlighedsloven særskilt, hvorfor et gennemsnitligt skønnet tidsforbrug ikke vil give et retvisende billede. Generelt kan siges, at sager, der er omfattet af miljøoplysningsloven, er væsentligt mere krævende og omfattende, hvilket betyder, at ressourceforbruget efter mil-

jøoplysningsloven er langt større end efter offentlighedsloven. Det helt generelle indtryk er dog, at langt hovedparten af sager efter offentlighedsloven behandles indenfor fristen på de 7 arbejdsdage.

Personaleadministrationen skønner, at administrationen fra 2012 til og med 2. kvartal 2014 har besvaret simple sager, der svarer til 50 pct. af sagerne, indenfor 1-2 dage. Sager med stort antal dokumenter mv. svarer til 50 pct. af sagerne, og administrationen har besvaret disse indenfor 7 dage.

Miljøstyrelsen kan ikke vurdere, hvor stor en andel af styrelsens aktindsigtssager, der giver anledning til, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen. Det er på baggrund af udvalgte medarbejdere og chefers erfaringer dog indtrykket, at styrelsen i et stort flertal af sagerne har en dialog med ansøgerne om afgrænsning eller præcisering af anmodningen.

Naturstyrelsen og SVANA skønner, at der i ca. 8,3 pct. af sagerne (svarende til 1 sag) er indledt en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen. *Kystdirektoratet* og *Personaleadministrationen* har oplyst, at det gælder i 80 pct. af aktindsigtssagerne.

Naturstyrelsen oplyser, at det er forskelligt fra fagenhed til fagenhed, om det har været nødvendigt at have en dialog med den aktindsigtssøgende. Generelt kan siges, at de fagenheder, der ekspederer teknisk faglige sager, har mindre dialog med den aktindsigtssøgende end de enheder, der har sager af politisk relevans. Det gennemsnitlige skøn er, at styrelsen har en dialog med den aktindsigtssøgende i 25 pct. af sagerne. Fødevestyrelsen oplyser, at der i perioden 2014-2016 har været i alt 68 sager, hvor der er indledt en dialog med anmoder med henblik på præcisering (17 i 2014, 26 i 2015 og 25 i 2016).

Andel af de underliggende myndigheders aktindsigtssager pr. år, der anslås at tage henholdsvis mindre end 7 timer, 7-15 timer, 15-25 timer, 25-50 timer og mere end 50 timer at behandle:

(Skøn)	Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Mere end 50 timer
Miljøstyrelsen	-	-	-	-	-
Naturstyrelsen og SVANA	25 pct.	33,3 pct.	33,3 pct.	8,3 pct.	-
NaturErhvervsstyrelsen	-	-	-	-	-
Kystdirektoratet	80 pct.	10 pct.	5 pct.	-	5 pct.
Fødevestyrelsen	-	-	-	-	-
Personaleadministra-	35 pct.	40 pct.	10 pct.	-	10 pct.

tion					
------	--	--	--	--	--

Fødevarestyrelsen anfører, at sagsbehandlingstiden i 25 pct. af fødevarestyrelsens er sager på ca. 25 dage i gennemsnit, mens de resterende 75 pct. af sagerne har en sagsbehandlingstid på knap 3,3 dage i gennemsnit. Det skønnes derfor, at størstedelen af styrelsens sager tager under 7 eller 7-15 timer at behandle.

Skatteministeriet

SKAT vurderer, at der behandles flere anmodninger om aktindsigt som følge af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav. *Spillemyndigheden* vurderer, at antallet af aktindsigtsanmodninger er uændret. *Skatteankestyrelsen* blev først oprettet 1. januar 2014.

Antal afslag med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug:

(Skøn)	2014	2015	2016
SKAT	2	8	5
Skatteankestyrelsen	0	0	3
Spillemyndigheden	0	0	0

SKAT oplyser, at ressourcereglene blev anvendt over for en aktindsigtssøgende med en særlig interesse i 1 sag i 2014, 3 sager i 2015 og 2 sager i 2016. *SKAT* vurderer, at der skal være tale om et meget stort ressourceforbrug for, at der kan meddeles afslag i forhold til ansøgere med særlig interesse. Der er meddelt afslag i sager, hvor der har været tale om et ressourceforbrug på over 500 timer

Skatteankestyrelsen har anvendt ressourcereglene over for aktindsigtssøgende med særlig interesse i 2 sager i 2016. ressourceforbruget ville have ligget på mange tusinde timer i de pågældende sager.

Spillemyndigheden har ikke anvendt ressourcereglene.

Ressourceforbrug medgået til behandling af aktindsigtssager:

(Skøn)	2012	2013	2014	2015	2016
SKAT	2.000 timer	2.494 timer	6.025 timer	6.546 timer	8.638 timer
Skatteankestyrelsen	-	-	1/8 årsværk	1/4 årsværk	1/2 årsværk
Spillemyndigheden	40-60 timer	40-60 timer	40-60 timer	40-60 timer	40-60 timer

SKAT skønner, at det gennemsnitlige ressourceforbrug pr. sag er ca. 19 timer, og at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende i ca. 50 pct. af sagerne. Skatteankestyrelsen skønner, at ressourceforbruget pr. sag er ca. 20 timer, og at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende i ca. 50 pct. af sagerne. Spillemyndigheden skønner, at der i gennemsnit anvendes ca. 2-5 timer pr. sag, og at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende ca. 1-2 gange om året.

Andel af de underliggende myndigheders aktindsigtssager pr. år, der anslås at tage henholdsvis mindre end 7 timer, 7-15 timer, 15-25 timer, 25-50 timer og mere end 50 timer at behandle:

	Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Mere end 50 timer
SKAT	15 pct.	30 pct.	11 pct.	12 pct.	32 pct.
Skatteankestyrelsen	50 pct.	20 pct.	15 pct.	10 pct.	5 pct.
Spillemyndigheden	90 pct.	10 pct.	0 pct.	0 pct.	0 pct.

Sundheds- og Ældreministeriet

For *Det Etiske Råd* og *Nationalvidenskabsetisk Komité* er antallet af aktindsigtsanmodninger uforandret. Det Etiske Råd og Nationalvidenskabsetisk Komité har ikke anvendt ressourcereglene. Det Etiske Råd og Nationalvidenskabsetisk skønner, at det gennemsnitlige ressourceforbrug pr. aktindsigtssag er 3-4 timer. Samtlige aktindsigtssager har taget mindre end 7 timer at besvare. Ca. halvdelen af anmodningerne giver anledning til en dialog med anmoder om afgrænsning eller præcisering af anmodningen.

Styrelsen for Patientsikkerhed anfører, at der er sket en stigning i antallet af aktindsigtssager, men at det ikke er muligt at føre statistik over, om stigningen skyldes ophævelsen af det subjektive identifikationskrav. Styrelsen har afslået at behandle anmodninger med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Styrelsen skønner, at reglen primært er anvendt over for aktindsigtssøgende uden en særlig interesse. Styrelsen har ikke eksempler på, at en aktindsigtsanmodning er afslået over for en aktindsigtssøgende med særlig interesse. Det er styrelsens vurdering, at det gennemsnitlige forbrug pr. sag ligger på 2-3 timer. Styrelsen skønner, at et sted mellem halvdelen og to tredjedele af styrelsens aktindsigtssager giver anledning til en eller anden form for dialog, herunder omkring afgrænsning eller præcisering af anmodningerne. Styrelsen skønner, at et sted mellem en tredjedel og en fjerdedel af anmodningerne behandles på mindre end 7 timer, mens under 5 pct. anslås at tage

mere end 50 timer at behandle. Hovedparten af sagerne anslås at tage mellem 7-50 timer, hvoraf de fleste sandsynligvis tager under 25 timer.

Sundhedsstyrelsen vurderer, at styrelsen behandler flere anmodninger om aktindsigt som følge af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav, men dog ikke i væsentligt omfang. Styrelsen har i et enkelt tilfælde afvist at behandle en anmodning om aktindsigt med henvisning til ressourcereglens. I sagen havde den aktindsigtssøgende en særlig interesse i sagen. I mange sager har det været nødvendigt at starte med en dialog med spørger om at afgrænse eller præcisere anmodningen. Styrelsen anvender ressourcereglens over for aktindsigtssøgende med en særlig interesse i sager, hvor styrelsen har vurderet, at tidsforbruget vil ligge på over 60 timer. Styrelsen skønner, at det gennemsnitlige tidsforbrug er 8 timer pr. aktindsigtssag. Styrelsen anslår, at 50 pct. af sagerne afgøres på mindre end 7 timer, 35 pct. afgøres på mellem 7-15 timer, 10 pct. afgøres på mellem 15-25 timer og 5 pct. afgøres på mere end 50 timer.

Lægemiddelstyrelsen vurderer, at ophævelsen af det subjektive identifikationskrav ikke har medført nogen væsentlige ændringer i antallet eller udfaldet af aktindsigtssagerne. Styrelsen har afvist få anmodninger om aktindsigt på baggrund af ressourcereglens. I langt de fleste tilfælde lykkes det styrelsen at få spørger til at indsnævre og konkretisere sin anmodning.

Sundhedsdatastyrelsen har ikke givet afslag i medfør af ressourcereglens i 2015, men i 2016 blev der givet 1 afslag med denne begrundelse. I sagen havde den aktindsigtssøgende ikke en særlig interesse i sagen. Styrelsen skønner, at ca. 1/5 af styrelsens aktindsigtssager giver anledning til dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen. Styrelsen anslår, at lidt over halvdelen af sagerne tager 7-15 timer, og lidt under halvdelen tager 15-25 timer.

Statens Serum Institut vurderer, at der formentlig ikke er sket hverken stigninger eller fald i antallet af aktindsigtssager efter ophævelsen af det subjektive identifikationskrav. Instituttet skønner, at det har givet afslag på baggrund af ressourcereglens, men bemærker samtidig, at der ikke er indsamlet materiale, som kan bekræfte dette. Instituttet beder ofte den aktindsigtssøgende om en præcisering. Instituttet anslår, at tidsforbruget i de fleste sager er på mindre end 25 timer pr. sag. I visse sager anvendes der dog flere hundrede timer.

Banedanmark, Bygningsstyrelsen og Vejdirektoratet vurderer ikke, at ophævelsen af det subjektive identifikationskrav har haft indflydelse på antallet af anmodninger om aktindsigt. *Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen* konstaterer, at der er flere anmodninger om aktindsigt, men styrelsen kan ikke påvise, at det skyldes ophævelsen af det subjektive identifikationskrav.

Antal afslag med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug:

(Skøn)	2014	2015	2016
Vejdirektoratet	0	0	0
Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen	1	1	1
Bygningsstyrelsen	0	1	0
Banedanmark	-	-	-

Banedanmark har kun undtagelsesvist anvendt ressourcereglene. Et helt overordnet skøn vil være 4 pct. pr. år. I 1-2 pct. af sagerne skønnes der at være tale om aktindsigtssøgende med særlig interesse. *Banedanmark* anvender ressourcereglene ved sager, der skønnes at tage over 30 timer at behandle, og som medfører økonomisk udgift til it-supporter til udsøgning.

Ressourceforbrug medgået til behandling af aktindsigtssager:

(Skøn – antal timer)	2012	2013	2014	2015	2016
Vejdirektoratet	87	77	154	268	221
Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen	-	-	-	-	-
Bygningsstyrelsen	560	350	175	980	1.050
Banedanmark	-	-	-	-	-

Vejdirektoratet skønner, at direktoratet bruger 6,8 timer i gennemsnit pr. aktindsigtssag. Ca. 35 pct. af sagerne giver anledning til, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen.

Banedanmark skønner, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende i ca. 60 pct. af aktindsigtssagerne. *Bygningsstyrelsen* skønner, at styrelsen bruger 5 dage (35 timer) i gennemsnit pr. aktindsigtssag. Ca. 50 pct. af sagerne giver anledning til, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende.

Andel af de underliggende myndigheders aktindsigtssager pr. år, der anslås at tage henholdsvis mindre end 7 timer, 7-15 timer, 15-25 timer, 25-50 timer og mere end 50 timer at behandle:

(Skøn)	Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Mere end 50 timer
Vejdirektoratet	85 pct.	10 pct.	0 pct.	0 pct.	5 pct.
Banedanmark	-	-	-	-	-
Bygningsstyrelsen	10 pct.	10 pct.	40 pct.	30 pct.	10 pct.
Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen	-	-	-	-	-

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Styrelsen for Forskning og Uddannelse har ikke registreret en ændring i antallet af aktindsigtsanmodninger som følge af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav. *Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte* vurderer, at styrelsen har behandlet det samme antal anmodninger om aktindsigt som følge af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav.

Styrelsen for Forskning og Uddannelse ses i perioden fra 2012-2016 ikke at have meddelt afslag på behandling af anmodninger om aktindsigt med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. I de tilfælde hvor styrelsen har modtaget aktindsigtsanmodninger, som ville være uforholdsmæssigt ressourcekrævende at behandle, har styrelsen indledt en dialog med ansøger med henblik på konkretisering af anmodningen, og ressourceproblemer er således blevet imødegået. Styrelsen har identificeret en enkelt aktindsigtssag fra 2016, hvor styrelsen efter gentagne anmodninger om supplerende oplysninger meddelte ansøger, at styrelsen fremover kunne blive nødt til at meddele afslag på yderligere anmodninger under henvisning til ”ressourcereglene”. Styrelsen havde på tidspunktet for denne meddelelse brugt over 40 timer på at behandle anmodningen. Der var tale om en journalist, som ikke var tilknyttet et massemedie, og som ikke vurderedes at have en særlig interesse i aktindsigt.

Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte har givet afslag på aktindsigt med henvisning til et uforholdsmæssigt ressourceforbrug i tre anmodninger om aktindsigt. I alle tre sager var der tale om en aktindsigtssøgende uden særlig interesse.

Ressourceforbrug medgået til behandling af aktindsigtssager:

(Skøn)	2012	2013	2014	2015	2016
Styrelsen for Forskning og Uddannelsesstøtte (FI)	96 timer	136 timer	120 timer	64 timer	184 timer

Styrelsen for Forskning og Uddannelsesstøtte (DFF)	24 timer	32 timer	104 timer	48 timer	32 timer
Styrelsen for Forskning og Uddannelsesstøtte (UVVU)	32 timer	152 timer	72 timer	120 timer	16 timer
Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte	0,25-0,5 årsværk	0,25-0,5 årsværk	0,25-0,5 årsværk	0,25-0,5 årsværk	0,25-0,5 årsværk

Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte skønner, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende i 20 pct. af sagerne. *Styrelsen for Forskning og Uddannelse* skønner, at det indledes en sådan dialog i en tredjedel af sagerne.

Andel af de underliggende myndigheders aktindsigtssager pr. år, der anslås at tage henholdsvis mindre end 7 timer, 7-15 timer, 15-25 timer, 25-50 timer og mere end 50 timer at behandle:

(Skøn)	Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Mere end 50 timer
Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte	10 pct.	30 pct.	35 pct.	20 pct.	5 pct.
Styrelsen for Forskning og Uddannelsesstøtte	-	-	-	-	-

Styrelsen for Forskning og Uddannelse oplyser, at styrelsen ud fra et forsigtigt skøn i gennemsnit har brugt ca. 8 timer pr. aktindsigtssag. Ud fra et meget forsigtigt skøn har der været indledt en sådan dialog i en tredjedel af sagerne. Der er ikke en opgørelse over tidsforbruget i de enkelte aktindsigtssager. Styrelsen anslår, at de fleste anmodninger om aktindsigt er behandlet på mindre end 15 timer.

Udenrigsministeriet

Institut for Menneskerettigheder, IFU/IFØ (Investeringsfonden for Udviklingslande/Investeringsfonden for Østlandene), *DIIS* (Dansk Institut for Internationale Studier) og *DIPD* (Dansk Institut for Flerpartisamarbejde) vurderer ikke, at ophævelsen af det subjektive identifikationskrav har haft indflydelse på antallet af anmodninger om aktindsigt. Ingen af myndighederne har afslået at behandle en anmodning om aktindsigt med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

Ressourceforbrug medgået til behandling af aktindsigtssager:

(Skøn – antal timer)	2012	2013	2014	2015	2016
Institut for Menneskerettigheder	75 timer	-	7 timer	20 timer	37 timer
IFU/IFØ	0 timer	0 timer	37 timer	70 timer	-
DIIS	-	5 timer	-	-	4 timer

DIPD	-	30 timer	70 timer	7 timer	15 timer
------	---	----------	----------	---------	----------

Institut for Menneskerettigheder anslår, at der gennemsnitligt bruges 9 timer pr. aktindsigtssag. Enkelte sager giver anledning til, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen.

IFU/IFØ skønner, at der gennemsnitligt bruges 37 timer pr. sag. I størstedelen af sagerne indledes der en dialog med den aktindsigtssøgende.

DIIS vurderer, at det gennemsnitlige ressourceforbrug er ca. 1 time pr. sag. Der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende i 20 pct. af sagerne.

DIPD skønner, at der anvendes 12,2 timer pr. sag. *DIPD* har ved samtlige anmodninger været i dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen.

Andel af de underliggende myndigheders aktindsigtssager pr. år, der anslås at tage henholdsvis mindre end 7 timer, 7-15 timer, 15-25 timer, 25-50 timer og mere end 50 timer at behandle:

(Skøn)	Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Mere end 50 timer
Institut for Menneskerettigheder	50 pct.	25 pct.	10 pct.	10 pct.	5 pct.
IFU/IFØ	0	0	0	50 pct.	50 pct.
DIIS	100 pct.	0 pct.	0 pct.	0 pct.	0 pct.
DIPD	-	-	-	-	-

DIPD bemærker, at anmodninger om aktindsigt har været varierende i omfang, hvilket har direkte indflydelse på det reelle ressourceforbrug. *DIPD* skønner, at 20 pct. har et omfang af mere end 15-25 timer, og at de resterende ligger på omkring 7-15 timer.

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Flygtningenævnet vurderer, at der ikke er sket en ændring i antallet af modtagne anmodninger om aktindsigt som følge af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav. *Styrelsen for International Rekruttering og Integration* bemærker, at styrelsen ikke umiddelbart kan vurdere, om der behandles flere eller færre anmodninger. Styrelsen bemærker dog, at der ses et lille fald i antallet af anmodninger umiddelbart efter offentlighedsloven trådte i kraft og en stigning i 2016, men udsvinget har næppe været signifikant. *Udlændingenævnet* skønner, at der ikke er sket en ændring.

Udlændingestyrelsen vurderer, at styrelsen behandler flere anmodninger efter ophævelsen af det subjektive identifikationskrav.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration ses som de eneste at have givet afslag på aktindsigt med henvisning til, at behandlingen ville udgøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Afslaget blev givet i 2015 til en aktindsigtssøgende uden særlig interesse.

Ressourceforbrug medgået til behandling af aktindsigtssager:

(Skøn)	2012	2013	2014	2015	2016
Flygtningenævnet	16 timer	8 timer	48 timer	56 timer	40 timer
Styrelsen for International Rekruttering og Integration	50 timer	35 timer	85 timer	180 timer	75 timer
Udlændingenævnet	-	-	-	-	-
Udlændingestyrelsen	-	-	-	-	1770 timer

Andel af de underliggende myndigheders aktindsigtssager pr. år, der anslås at tage henholdsvis mindre end 7 timer, 7-15 timer, 15-25 timer, 25-50 timer og mere end 50 timer at behandle:

(Skøn)	Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Mere end 50 timer
Flygtningenævnet	-	-	-	-	-
Styrelsen for International Rekruttering og Integration	50 pct.	20 pct.	15 pct.	10 pct.	5 pct.
Udlændingenævnet	-	-	-	-	-
Udlændingestyrelsen	-	-	-	-	-

Flygtningenævnet skønner at bruge mellem 4-12 timer i gennemsnit pr. aktindsigtssag. Ca. 20 pct. af sagerne giver anledning til dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration skønner at bruge 11 timer i gennemsnit pr. aktindsigtssag. Ca. 50 pct. af sagerne giver anledning til dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen.

Udlændingenævnet skønner at bruge 15-20 timer i gennemsnit pr. aktindsigtssag. Nævnet forsøger bedst muligt at imødekomme anmodninger om aktindsigt inden for de grænser, som offentlighedsloven fastsætter i forhold til personfølsomme oplysninger.

Udlændingestyrelsen skønner at bruge 8 timer i gennemsnit pr. aktindsigtssag. Det er styrelsens vurdering, at det er nødvendigt at indlede en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen i størstedelen af sagerne.

Undervisningsministeriet

Styrelsen for IT og Læring og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet ser ikke en klar tendens, men der opleves en stigning i antallet af aktindsigtsanmodninger. Styrelserne har ikke identificeret tilfælde, hvor de har givet afslag med henvisning til offentlighedslovens § 9, stk. 1, nr. 1 (uforholdsmæssigt ressourceforbrug). Ved aktindsigtsanmodninger om meget omfattende materiale er det hidtil håndteret via dialog.

Ressourceforbrug medgået til behandling af aktindsigtssager:

(Skøn – antal timer)	2012	2013	2014	2015	2016
Styrelsen for IT og Læring	-	-	-	-	-
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	355	627	465	356	586

Styrelsen for IT og Læring skønner, at der gennemsnitligt bruges en arbejdsdag (7,4 timer) pr. aktindsigtssag. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet skønner, at der gennemsnitligt bruges 2-22 timer pr. aktindsigtssag.

Undervisningsministeriet bemærker, at sagerne i perioden 2012-2016 vurderes at være meget forskelligartede, hvorfor der ikke er en direkte sammenhæng mellem antallet af sager og tidsforbruget i de enkelte år. Det skønnes, at der i ca. 25-33 pct. af sagerne indledes dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen. Det anføres, at hvor der er mange anmodninger fra forældre og foreninger, er det op mod 80 pct. af sagerne, hvor der ydes hjælp til at præcisere anmodningerne.

Andel af de underliggende myndigheders aktindsigtssager pr. år, der anslås at tage henholdsvis mindre end 7 timer, 7-15 timer, 15-25 timer, 25-50 timer og mere end 50 timer at behandle:

(Skøn)	Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-50 timer	Over 50 timer
Styrelsen for IT og Læring	50 pct.	40 pct.	10 pct.	0 pct.	0 pct.
Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet	64 pct.	15 pct.	8 pct.	9 pct.	3 pct.

Styrelserne har anført i deres høringssvar, at begrebet ”særlig interesse” er svært at håndtere og benytte i praksis.

Økonomi- og Indenrigsministeriet

Ankestyrelsen, Danmarks Statistik, De Økonomiske Råds Sekretariat, SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd og Kommunernes Lønningsnævns Sekretariat vurderer ikke, at ophævelsen af det subjektive

identifikationskrav har haft indflydelse på antallet af anmodninger om aktindsigt. *KORA – Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning, Sekretariatet for Valgbarhedsnævnet og Sekretariatet for Valgnævnet* kan ikke vurdere, om ophævelsen af det subjektive identifikationskrav har haft betydning for antallet af aktindsigtssager.

Ankestyrelsen anfører, at det ofte forekommer, at styrelsen modtager anmodninger om aktindsigt, der både i tidsperiode og antal sager og dokumenter inden for et tema er bredt formulerede. Bestemmelsen i § 9, stk. 2, nr. 1, har derfor været anvendt i en lang række sager, uden at bestemmelsen direkte har ført til afslag. Ankestyrelsen har i nogle tilfælde afslået aktindsigt, fordi behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Det er ikke muligt for styrelsen at angive et præcist antal. Det understreges dog, at afslag alene er givet i de sager, hvor det ikke via dialog har været muligt at hjælpe borgeren med en mindre ressourcekrævende aktindsigt. Ankestyrelsen har ikke en opgørelse over, om styrelsen har afslået aktindsigt under henvisning til ressourcereglene over for aktindsigtssøgende med en særlig interesse. Det skønnes dog, at styrelsen ikke har modtaget anmodninger om aktindsigt fra personer med en særlig interesse, som styrelsen ikke har kunnet imødekomme alligevel efter dialog med den aktindsigtssøgende. Det er styrelsens opfattelse, at der vil skulle overordentligt meget til, såfremt et sådant afslag skulle overvejes.

Ankestyrelsen har ikke en opgørelse over ressourceforbruget til behandling af aktindsigtssager. Aktindsigtsanmodningerne spænder vidt fra meget begrænsede anmodninger om aktindsigt i et enkelt dokument, der kan behandles på mindre end 1 time, til anmodninger om aktindsigt i mange sager og dokumenter, der kræver høringer af andre, en juridisk gennemgang samt andre interne sagsskridt af mere omfattende karakter. Det skønnes, at disse anmodninger i visse tilfælde derfor i konkrete tilfælde kræver et ressourceforbrug på i hvert fald en arbejdsuge (37 timer).

Det Kommunale Tilsyn anfører, at spørgsmål vedrørende offentlighedslovens § 9 ikke kan besvares, idet der ikke føres statistik hermed.

Danmarks Statistik oplyser, at ressourcebestemmelsen aldrig har været anvendt. Det har ikke været muligt for Danmarks Statistik at give et kvalificeret svar eller skøn over myndighedens ressourceforbrug. Det vurderes, at der indledes en dialog i ca. 10 pct. af sagerne. Det vurderes, at 60 pct. af sagerne tager mindre end 7 timer at behandle, 20 pct. tager 7-15 timer, 10 pct. tager 15-25 timer og 10 pct. tager 25-50 timer.

De Økonomiske Råds Sekretariat oplyser, at ressourcebestemmelsen aldrig har været anvendt. Sekretariatet har svaret fyldestgørende på alle aktindsigtsanmodninger. Sekretariatet har ingen oversigt over ressourceforbrug, men det har i alle år kun været ganske få timer. Der har ikke været nogen dialog i de konkrete sager. Alle sager har taget mindre end 7 timer at behandle.

KORA – Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning oplyser, at ressourcebestemmelsen aldrig har været anvendt. Interne ressourcer pr. aktindsigt beløber sig i udgangspunktet til ca. 1-2 uger samt et beløb på mellem 50-80.000 kr. til juridisk bistand fra Kammeradvokaten. Der har ikke været nogen dialog i de konkrete sager. Interne ressourcer ligger i de 4 sager KORA har behandlet siden 2013 i intervallet 25-50 timer.

SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd oplyser, at ressourcebestemmelsen aldrig har været anvendt. Det skønnede ressourceforbrug er opgjort til 8 timer i 2012, 40 timer i 2013 (én særlig tidkrævende sag), 40 timer i 2014 (to særligt tidkrævende sager), 8 timer i 2015 og 25 timer i 2016. Skønsmæssigt bruges 6 timer pr. sag. I ca. halvdelen af SFI's aktindsigtssager er SFI i dialog om afgrænsning og/eller præcisering. SFI behandler ikke så mange sager, at der kan gives et særligt præcist svar. De fleste sager tager 7-15 timer, men 2-3 gange i en femårig periode er der sager, som tager 25-50 timer.

Kommunernes Lønningsnævns Sekretariat oplyser, at ressourcebestemmelsen aldrig har været anvendt. Der foreligger ingen opgørelse over ressourceforbruget/tidsforbruget, men sekretariatet skønner, at der i gennemsnit medgår 3-4 timer pr. sag (oprundet til 4 timer), hvorfor tidsforbruget i 2012 var 4 timer (1 sag), i 2013 8 timer (2 sager) og i 2016 16 timer (4 sager). Det vurderes, at der ikke har været nogen dialog i de konkrete sager. Alle sager anslås at have taget mindre end 7 timer at behandle.

Sekretariatet for Valgbarhedsnævnet oplyser, at ressourcebestemmelsen aldrig har været anvendt. Det skønnes, at der er medgået arbejdstid pr. år på 0 timer i 2012, 0 timer i 2013, 10 timer i 2014, 0 timer i 2015 og 20 timer i 2016. Det gennemsnitlige ressourceforbrug pr. sag skønnes at være 7,5 timer. Det har ikke været aktuelt at gå i dialog i nogen af sagerne. De fleste sager anslås at have taget mindre end 7 timer at behandle.

Sekretariatet for Valgnævnet oplyser, at ressourcebestemmelsen aldrig har været anvendt. Det skønnes, at der er medgået arbejdstid pr. år på 7 timer i 2012, 5 timer i 2015 og 5 timer i 2016. Det gennemsnitlige ressourceforbrug pr. sag skønnes at være 5,7 timer. Dialog har været aktuelt i én sag.

2.4.4. Høringsvar fra Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner

Der er indhentet bidrag fra KL og Danske Regioner, som desuden har stået for at sammenfatte høringssvarene fra kommuner og regioner.

KL

KL har ikke afslået at behandle anmodninger om aktindsigt med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

KL har indsendt en skønsmæssig opgørelse over tidsforbruget i årene 2014, 2015 og 2016:

2014	2015	2016
690 timer	510 timer	900 timer

KL skønner, at KL i gennemsnit bruger ca. 30 timer pr. aktindsigtssag og at ca. 10-15 pct. af sagerne giver anledning til, at der indledes en dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen.

Skønnet tidsforbrug til behandling af aktindsigtssager:

Mindre end 7 timer	7-15 timer	15-25 timer	25-30 timer	Mere end 50 timer
5 pct.	15 pct.	15 pct.	60 pct.	5 pct.

KL oplyser endvidere, at kommunerne skønner, at der tale om ingen eller meget få sager, der afslås med begrundelse om, at det ville kræve et uforholdsmæssigt stort ressourceforbrug. Der beskrives dog visse situationer, hvor der er givet afslag til medieerne på grund af et uforholdsmæssigt stort ressourceforbrug i forbindelse med anonymisering af indholdet.

Kommunerne beskriver overordnet, at der ikke føres statistik med ressourceforbrug til behandling af aktindsigtssager. De skønsmæssige angivelser viser en klar stigning fra 2012 til 2016, hvilket skal ses i forlængelse af stigningen i antallet af anmodninger. Udgangspunktet for størstedelen af kommunernes besvarelser er, at kommunen går i dialog, såfremt det skøn-

nes relevant. Generelt kan det af kommunernes besvarelser udledes, at det sker relativt ofte, at der indledes dialog med henblik på at afgrænse og præcisere aktindsigtsanmodningens omfang.

Kommunerne har ingen opgørelse over det gennemsnitlige ressourceforbrug, men angiver, at der ca. anvendes mellem 2-10 timer pr. sag. Flere bemærker, at ressourcereglene ikke har haft udbredt anvendelse, men når den overvejes, tager kommunerne afsæt i 25 timer. Kommunerne har ikke registreret oplysninger for så vidt angår anmodninger med eller uden særlig interesse. Mange af kommunerne har som følge af manglende opgørelser ikke haft mulighed for at opgøre tidsforbruget så detaljeret som efterspurgt. Alligevel tegner besvarelserne et billede af, at langt størstedelen af aktindsigtssagerne skønnes at tage mellem 7-25 timer, hvorimod det er få, der tager 25-50 timer og næsten ingen kommuner angiver sager, der tager over 50 timer.

Kommunerne bemærker, at der er visse udfordringer forbundet med at afslå en anmodning om aktindsigt på grund af uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Det er kommunernes opfattelse, at det kræver mere administrativt arbejde at anvende bestemmelsen, idet der fremkommer klager og tunge dokumentationskrav som følge heraf. Herudover bemærker nogle kommuner, at ressourcebegrænsningerne forsat er for lempelige i forhold til borgere uden særlig interesse, der bruger anmodninger om aktindsigt som en måde at chikanere forvaltningen på ved at fremsende tidskrævende og diffuse anmodninger.

Det undrer endvidere en række kommuner, at flere anmodninger om aktindsigt i samme e-mail kun tæller som én anmodning i forhold til de 10-15 anmodninger i en periode på seks måneder (for borgere uden særlig interesse). Dette på trods af, at der er tale om aktindsigtsanmodninger i vidt forskellige områder, eksempelvis byggetilladelser og løn til ansatte.

Danske Regioner

Danske Regioner oplyser, at de i en sag fra november 2016 har afslået at behandle en anmodning om aktindsigt med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Det blev skønnet, at en behandling af sagen ville omfatte omtrent 50-60 arbejdstimer. I den konkrete sag initierede Danske Regioner en dialog vedrørende en yderligere konkretisering af anmodningen. Ansøger var dog ikke i stand til at konkretisere sin anmodning yderligere og afslog endvidere muligheden

for at deltage i et opklarende møde. I forbindelse med afslaget blev der fremsendt materiale relateret til ansøgers anmodning om aktindsigt for at udvide ansøgers indblik i omstændighederne omkring sagen. Det var i dette tilfælde en journalist, der anmodede om aktindsigt. Danske Regioner har endnu ikke anvendt ”ressourcereglene” over for aktindsigtssøgende uden en særlig interesse i en given sag.

Danske Regioner anfører, at organisationen ikke tidsregistrerer behandlingen af anmodninger om aktindsigt og derfor alene giver et skøn over ressourceforbruget i håndteringen af aktindsigter. Generelt for anmodningerne om aktindsigt vil der ofte være en dialog, særligt når det drejer sig om bredere anmodninger. Dette er med til at reducere antallet af arbejdstimer relateret til de enkelte aktindsigtssager. Hovedparten af alle aktindsigtssager for 2014, 2015 og 2016 anslås at tage 7-15 timer. En mindre del anslås at tage 15-25 timer, mens det er yderst sjældent, at en sag tager 25-50 timer eller mere at behandle.

Danske Regioner oplyser endvidere, at Regionerne skønner, at det er et fåtal af sager per år, hvor ansøgers anmodning om aktindsigt afslås med henvisning til, at behandlingen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt stort ressourceforbrug. Oftest ville disse sager have et estimeret ressourceforbrug på 30-70 timer.

Med undtagelse af Region Hovedstaden har regionerne intet skøn over ressourceforbruget medgået til behandlingen af aktindsigtssager per år. I perioden 2012-2014 skønner Region Hovedstaden at have brugt mellem 2.000-3.000 timer årligt. I 2015 skønnes antallet at være 3.000-3.500 timer, mens antallet er 4.500-5.000 timer for 2016.

I de tilfælde, hvor det vurderes, at en anmodning kan afslås med henvisning til ressourceforbruget, indledes en dialog med ansøger med henblik på at afgrænse anmodningen, så det kan besvares med et ressourceforbrug, der ligger inden for et acceptabelt niveau. Det er regionernes vurdering, at der er mere dialog med ansøger end tidligere, så det i højere grad sikres, at ansøger får det ud af aktindsigten, som vedkommende forventer. Endvidere medvirker dialogerne oftest til at begrænse antallet af akter set i relation til den oprindelige anmodning.

Hovedparten af regionernes aktindsigtssager skønnes at tage 7-25 timer. Dog angiver Region Hovedstaden, at de fleste af regionens sager skønnes at tage 15-50 timer at behandle. En region har i flere sager, der vedrører

indsigt i miljøoplysninger (og derfor behandles efter lov om miljøoplysninger), oplevet et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Det skyldes, at der ikke i forhold til aktindsigt i miljøoplysninger er parallelle bestemmelser, der gør det muligt at afslå aktindsigt på grund af et uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

2.4.5. Sammenfatning

De indhentede oplysninger viser, at størstedelen af de hørte myndigheder ikke vurderer, at der kommer flere anmodninger om aktindsigt som følge af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav. Enkelte myndigheder peger imidlertid på, at de behandler flere anmodninger om aktindsigt, og at det efter deres vurdering skyldes ophævelsen af det subjektive identifikationskrav. Enkelte peger endvidere på, at de aktindsigtsanmodninger, der modtages, er bredere på grund af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav.

Det fremgår endvidere af de indhentede oplysninger, at lidt over halvdelen af departementerne og en mindre del af styrelserne har afslået at behandle anmodninger om aktindsigt med henvisning til, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Afslag er dog typisk kun givet i meget få sager (typisk 1-3 sager om året). Det samme gælder for Danske Regioner, mens KL ikke har meddelt sådanne afslag. Både kommunerne og regionerne skønner, at det kun er meget få sager, der afslås med begrundelse om, at det ville kræve et uforholdsmæssigt stort ressourceforbrug. Flere myndigheder peger i øvrigt på, at det kræver mange ressourcer at danne sig et overblik over det forventede tidsforbrug, således at det er muligt at vurdere, om der bør meddeles afslag.

Hovedparten af de hørte myndigheder oplyser, at de har indledt dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen. Det varierer dog en del, hvor ofte de enkelte myndigheder har indledt en sådan dialog. Nogle myndigheder oplyser således f.eks., at der er indledt dialog i under 10 pct. af sagerne, mens andre oplyser at have indledt dialog i 80 pct. af sagerne. Enkelte myndigheder oplyser, at ressourcereglens har været medvirkende til, at der langt oftere indledes en dialog med den aktindsigtssøgende.

Det varierer en del, om myndighederne har anvendt ressourcereglens over for personer med eller uden en særlig interesse. Flere myndigheder har dog både sager, hvor der er meddelt afslag over for personer med en særlig

interesse, samt sager, hvor der er meddelt afslag over for personer uden en særlig interesse.

I forhold til de sager, hvor der over for en person med særlig interesse er givet afslag på aktindsigt med henvisning til, at behandlingen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug, varierer det betydeligt, hvad ressourceforbruget er skønnet til. Gennemgående er der tale om sager, som man har vurderet, at det ville tage et meget stort antal timer at behandle (mere end 100 timer). Der er dog også et eksempel på afslag på aktindsigt til en journalist i et tilfælde, hvor ressourceforbruget blev skønnet til at være 50-60 timer. Justitsministeriet vil som opfølgning på denne redegørelse igangsætte et arbejde med opdatering af Justitsministeriets vejledning om offentlighedsloven. I den forbindelse vil ministeriet bl.a. komme ind på spørgsmålet om afslag på aktindsigt som følge af, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug, samt spørgsmålet om myndighedernes dialog med de aktindsigtssøgende.

Helt generelt ser det endvidere ud til, at departementerne anvender forholdsmæssigt flere ressourcer på behandling af aktindsigtssager end de underliggende myndigheder. De indhentede oplysninger viser således, at hovedparten af de underliggende myndigheder anvender mindre end 500 timer om året på behandling af aktindsigtssager, mens næsten alle departementerne anvender mere end 500 timer. Næsten en tredjedel af departementerne anvender 1,5 årsværk eller mere. Dette skyldes formentlig bl.a., at særligt de underliggende myndigheder er af meget forskellig størrelse og med meget forskellige opgavetyper.

Hovedparten af departementerne ses umiddelbart at anvende 10-20 timer i gennemsnit pr. aktindsigtssag – dog med en overvægt af departementer, der bruger tæt på 20 timer. Der er dog også enkelte departementer, som anvender væsentligt flere timer. De fleste underliggende myndigheder ses umiddelbart at anvende under 10 timer i gennemsnit pr. aktindsigtssag, men også her findes der myndigheder, som anvender væsentligt flere timer i gennemsnit. Kommunerne har ingen opgørelse over det gennemsnitlige ressourceforbrug, men angiver, at der anvendes ca. 2-10 timer pr. sag.

De indhentede oplysninger viser endelig, at det varierer meget fra myndighed til myndighed, hvor stor en andel af de enkelte myndigheders aktindsigtssager, som skønnes at tage mindre end henholdsvis 7 timer, 7-15 timer, 15-25 timer, 25-50 timer og mere end 50 timer at behandle. Svarene indikerer dog, at de underliggende myndigheder generelt har en større an-

del af sager end departementerne, som det anslås at tage mindre end 7 timer at behandle. For langt hovedparten af departementerne og de underliggende myndigheder gælder det endvidere, at op til 30 pct. af sagerne tager mere end 25 timer at behandle. Et enkelt departement anslår endda, at mere end 50 pct. af sagerne tager mere end 50 timer at behandle. For både kommunerne og regionerne skønnes hovedparten af aktindsigtssagerne at tage 7-25 timer. Region Hovedstaden angiver dog, at de fleste af regionens sager skønnes at tage 15-50 timer at behandle.

2.5. Retten til dataudtræk

2.5.1. Høringsspørgsmål

Justitsministeriet har stillet følgende spørgsmål til høringssparterne:

Det fremgår af offentlighedslovens § 11, at enhver kan forlange, at en forvaltningsmyndighed foretager og udleverer en sammenstilling af foreliggende oplysninger i myndighedens databaser, hvis sammenstillingen kan foretages ved få og enkle kommandoer.

- Har databasebegrebet givet anledning til vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål i øvrigt? Hvis ja, på hvilken måde?
- Har departementet en opgørelse over, hvor mange anmodninger om dataudtræk departementet modtager om året? Hvis ja, hvor mange? Hvis nej, bedes departementet angive et skøn.
- Har departementet relevante it-kundskaber til rådighed i forhold til at foretage et dataudtræk? Hvis ja, hvad består de i?
- I hvilket omfang er anmodninger om dataudtræk imødekommet?
- Hvor mange anmodninger om dataudtræk afslås pr. år, fordi udtrækket ikke kan foretages ved få og enkle kommandoer?
- Har departementet i øvrigt bemærkninger til erfaringerne med offentlighedslovens § 11?

2.5.2. Høringssvar fra departementer

Det fremgår ikke særskilt nedenfor, hvis der er spørgsmål, som departementerne ikke har besvaret. Det fremgår heller ikke særskilt, hvis anvendelsen af offentlighedslovens § 11, herunder databasebegrebet, ikke har givet departementerne anledning til vanskeligheder, fortolkningsspørgsmål eller bemærkninger i øvrigt.

Beskæftigelsesministeriet

Departementet bemærker, at det kan være meget tidskrævende at begrunde et afslag under henvisning til, at et dataudtræk ikke kan foretages med få og enkle kommandoer. Det skyldes, at et afslag normalt vil skulle inde-

holde en redegørelse for, hvilke operationer det pågældende dataudtræk vil kræve, med henblik på at anskueliggøre omfanget eller kompleksiteten heraf.

Departementet har indsendt følgende opgørelse:

År	2014	2015	2016
Antal anmodninger om dataudtræk	8	13	13
Heraf imødekomne ansøgninger	4	9	11
Heraf afslag, da ej ”få og enkle kommandoer”	0	2	0
Heraf afslag, da udtræk ikke kan foretages	4	2	2

Departementet har økonomer og regnskabsmedarbejdere, der som led i deres almindelige arbejde opnår de nødvendige it-kompetencer til at foretage dataudtræk. Departementet modtager overvejende anmodninger om dataudtræk fra ministeriets regnskabssystem.

Børne- og Socialministeriet

Departementet har ved en søgning i journalen ikke kunnet identificere sager, hvor der er anmodet om dataudtræk. Departementet har en it-afdeling, der er i besiddelse af de fornødne it-kundskaber.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

Departementet er ikke i besiddelse af en opgørelse over, hvor mange anmodninger om dataudtræk departementet modtager om året. På baggrund af en manuel gennemgang af journalsystemet oplyser departementet dog følgende:

År	2014	2015	2016
Antal anmodninger om dataudtræk	1	5	3
Heraf imødekomne ansøgninger	0	2	2
Heraf afslag, da ej ”få og enkle kommandoer”	1	3	1
Heraf afslag, da udtræk ikke kan foretages	0	0	0

Departementet bemærker, at dataudtræk sker ved brug af det digitale arkiv- og sagsbehandlingssystem F2.

Erhvervsministeriet

Departementet har ikke en oversigt, men skønner, at det årligt modtager ca. to anmodninger om dataudtræk. Visse medarbejdere besidder relevante it-kundskaber i forhold til anvendelse af departementets elektroniske sags-

behandlingssystemer. I årene 2014-2016 blev fire ud af i alt fem anmodninger om dataudtræk imødekommet. Afslaget i den ene sag skyldes, at udtrækket ikke kunne foretages ved få og enkle kommandoer.

Finansministeriet

Departementet modtog 0 anmodninger om dataudtræk i 2014, 1 anmodning i 2015 og 1 anmodning i 2016. Der blev givet afslag i begge sager. Departementet vurderer, at der blandt medarbejderne som udgangspunkt er de relevante it-kundskaber til rådighed i forhold til at foretage dataudtræk.

Forsvarsministeriet

Departementet har it-uddannet personale, som kan foretage dataudtræk.

Departementet oplyser desuden følgende:

År	2014	2015	2016
Antal anmodninger om dataudtræk	0	3	4
Heraf imødekomne ansøgninger	0	2	3
Heraf afslag, da ej ”få og enkle kommandoer”	0	1	0
Heraf afslag, da udtræk ikke kan foretages	0	0	1

Justitsministeriet

Departementet har foretaget en søgning i det elektroniske journalsystem og har på den baggrund for årene 2014, 2015 og 2016 identificeret henholdsvis 5, 6 og 7 sager, hvor der er taget stilling til retten til dataudtræk.

I 5 sager har departementet imødekommet anmodningen, mens anmodningen er imødekommet delvist i en sag. I de sager, hvor anmodningen om dataudtræk ikke er imødekommet skyldes det, at dataudtrækket ikke kan foretages ved få og enkle kommandoer (2 sager og delvist afslag i en tredje sag), eller at oplysningerne ikke findes eller findes i en database, der ikke er omfattet af retten til dataudtræk (9 sager). I den sidste sag blev der meddelt afslag på dataudtræk, idet de oplysninger, der var anmodet om aktindsigt i, allerede var offentligt tilgængelige.

Departementet udarbejdede i 2 af de sager, hvor der blev meddelt afslag på dataudtræk efter offentlighedslovens § 11, alligevel en oversigt som udtryk for meroffentlighed.

Det er departementets opfattelse, at der er relevante it-kundskaber til rådighed i forhold til at foretage et dataudtræk. Departementet har således blandt andet etableret en permanent ”superbrugerordning”, som via undervisning har opnået kompetencer til at foretage effektive og præcise søgninger.

Kirkeministeriet

Departementet modtager skønsmæssigt 2-3 anmodninger årligt om dataudtræk. Departementet har mulighed for at trække på it-kundskaber hos sit it-kontor (Folkekirkens IT). Der er hidtil ikke meddelt aktindsigt i form af databaseudtræk, idet sådanne ikke har kunnet gennemføres ved få og enkle kommandoer. Det er departementets opfattelse, at der ikke indtil videre er afslået dataudtræk begrundet i, at udtrækkene ikke kan foretages. For en del anmodninger er der efter departementets vurdering tale om, at der ved dataudtræk ønskes oplysninger, som allerede er tilgængelige via internettet, f.eks. adresse- og/eller kontaktoplysninger på præster, der er offentliggjort via www.sogn.dk, og hvor den, der anmoder om udtrækket, blot ønsker at undgå selv at skulle foretage sammenstillingen af de allerede offentliggjorte oplysninger.

Kulturministeriet

Departementet skønner, at der modtages 3 anmodninger om dataudtræk om året. Alle anmodninger er imødekommet.

De enheder, som har modtaget anmodninger om dataudtræk, vurderer, at de rette it-kundskaber er til rådighed.

Departementet bemærker i øvrigt, at det kan være vanskeligt at ekstrahere, hvis der fremgår interne dokumenter af dataudtrækket

Miljø- og Fødevarerministeriet

Departementet har ikke modtaget anmodninger om dataudtræk i perioden 2014-2016.

Skatteministeriet

Departementet har ikke systemer/databaser, der er omfattet af offentlighedslovens § 11.

Statsministeriet

Statsministeriet har oplyst, at ministeriet ikke ses at have modtaget anmodninger om dataudtræk.

Sundheds- og Ældreministeriet

Departementet har modtaget 1 anmodning om dataudtræk i perioden 2014-2016. Denne anmodning blev afslået, da udtrækket ikke kunne foretages ved få og enkle kommandoer. Modtager departementet en aktindsigtsanmodning vedrørende dataudtræk, sender departementet anmodningen videre til Sundhedsdatastyrelsen, som har de relevante it-kundskaber til at foretage dataudtræk.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet

Departementet oplyser, at databasebegrebet ikke er vanskeligt, men at det alligevel har givet nogle spørgsmål. Departementet skønner at have besvaret 3 anmodninger om dataudtræk. Departementet har relevante it-kundskaber til rådighed i forhold til at foretage dataudtræk. Der er sket fuld eller delvis imødekommelse af anmodninger om dataudtræk. Der er skønmæssigt givet afslag i 1 sag, fordi dataudtrækket ikke kunne foretages. Der blev dog givet delvis aktindsigt i det materiale, der var muligt at lave dataudtræk på.

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Departementet modtager skønmæssigt op til fem anmodninger om dataudtræk om året. Anmodningerne ses at være imødekommet med undtagelse af 1 tilfælde i 2015. Der ses ud over det enkelte tilfælde ikke at være meddelt afslag på dataudtræk, fordi udtrækket ikke har kunnet foretages ved få og enkle kommandoer.

Departementet har relevante it-kundskaber til rådighed i forhold til at foretage dataudtræk. Der vil typisk være tale om udtræk fra ministeriets regnskabssystemer, og der er kyndige medarbejdere på dette område, som kan foretage de relevante udtræk.

Udenrigsministeriet

Departementet skønner, at det alene har modtaget en enkelt anmodning om dataudtræk i 2015. Anmodninger om dataudtræk imødekommes generelt.

Departementet har endnu ikke haft behov for at give afslag på anmodning om dataudtræk, fordi udtrækket ikke kan foretages ved få om enkle kommandoer, eller fordi udtrækket ikke kan foretages. Departementet bemærker dog, at det i visse tilfælde, hvor der er foretaget udtræk fra databaser som led i behandling af aktindsigtssager, gennem dialog har tilstræbt at tilpasse udtrækket i forhold til de muligheder, som departementet har for at foretage udtræk.

Departementet har som led i behandlingen af visse aktindsigtsanmodninger oplevet, at behandlingen af sagen indeholder elementer af dataudtræk, uden at sagen som sådan er behandlet efter reglerne om dataudtræk.

Departementet har relevante it-kundskaber til rådighed i forhold til at foretage et dataudtræk. Særligt medarbejdere i departementets økonomiske kontor har gode forudsætninger for at generere udtræk af flere af ministeriets databaser.

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Departementet oplyser, at det i en konkret klagesag har vurderet, at retten til dataudtræk i oplysninger, der indgår i myndighedens dokumenthåndterings- og journaliseringssystem, ikke kan afslås. Departementet har herved lagt vægt på, at de oplysninger (antallet af indberetninger om proformaægteskaber), der var genstand for aktindsigten, ville kunne oplyses ved at meddele aktindsigt efter den almindelige adgang til aktindsigt efter offentlighedslovens § 7. Departementet har således vurderet, at offentlighedslovens § 11 indirekte vil kunne indskrænke anvendelsesområdet for offentlighedslovens § 7, såfremt der meddeles afslag på dataudtræk i oplysninger under henvisning til den manglende adgang til aktindsigt i myndighedens journalregistre, hvis oplysningerne samtidigt vil kunne fremfindes ved at fremsøge de underliggende dokumenter. Hertil kommer, at en række nye softwaresystemer, som journalregistre er bygget op omkring, indeholder teknisk mulighed for dataudtræk og sammenligning af data og derfor i princippet vil kunne rumme den samme tekniske funktionalitet som en database i traditionel forstand. Departementet anfører, at databasebegrebet i offentlighedslovens forstand i det lys bør beskrives mere præcist.

Departementet har indsendt følgende opgørelse:

År	2014	2015	2016
Antal anmodninger om dataudtræk	-	0 (fra juni 2015)	8
Heraf imødekomne ansøgninger	-	-	1
Heraf afslag, da ej ”få og enkle kommandoer”	-	-	4
Heraf afslag, da udtræk ikke kan foretages	-	-	3

Departementet anvender hovedsageligt sagsbehandlingssystemet F2, og i Indfødsretsområdets naturalisationssager anvender departementet it-systemet TLS. Departementet har i begge systemer adgang til at udtrække data på sager. Der udarbejdes bl.a. ugentlige ledelsesinformationsværktøjer på baggrund af de data, der udtrækkes.

Undervisningsministeriet

Undervisningsministeriet oplyser, at der ikke udarbejdes særskilte opgørelser over dataudtræk, men at der ikke ses at have været anmodninger om dataudtræk i 2014. I 2015 skønnes der at have været 4 anmodninger om dataudtræk. Der blev givet afslag i 1 anmodning på grund af følsomme personoplysninger. I 2016 skønnes der at have været 5 anmodninger om dataudtræk. Der er typisk tale om anmodninger om data fra økonomisystemerne om f.eks. indkøb hos bestemte leverandører.

Departementet har medarbejdere med kendskab til de relevante it-systemer, der kan foretage de ønskede dataudtræk.

Det er departementets vurdering, at der er usikkerhed om det tidsmæssige aspekt i begrebet ”få og enkle kommandoer”.

Økonomi- og Indenrigsministeriet²³

Økonomi- og Indenrigsministeriet oplyser, at der har været tvivl om databasebegrebet i forhold til, hvorvidt logning i CPR-systemet er omfattet af databasebegrebet. Der har også været tvivl om databasebegrebet i forhold til det nye digitale vælgererklæringssystem (vælgererklæring.dk).

Departementet har indsendt følgende opgørelse:

År	2014	2015	2016
Antal anmodninger om dataudtræk	4	0	8
Heraf imødekomne ansøgninger	1	-	0 ²⁴

²³ Besvarelsen omfatter også det daværende Social- og Indenrigsministerium.

²⁴ 5 af anmodningerne er efterfølgende imødekommet.

Departementet har oplyst, at 3 af de 4 sager i 2014 handlede om anmodninger om udtræk fra CPR-systemet. Disse blev afslået. Den sidste handlede om udgifter til konsulenttydelser. Denne blev imødekommet. Alle anmodningerne i 2016 handlede om aktindsigt i oplysninger om indsamling af vælgererklæringer, hvor det blev overvejet, om disse kunne imødekommes via et dataudtræk fra vælgererklæringssystemet. Alle blev indledningsvis helt eller delvist afslået.

1 af anmodningerne er afvist med henvisning til, at ministeriet ikke har mulighed for at lave et udtræk over tilbagetrukne vælgererklæringer fra vælgererklæringssystemet, da systemet ikke indeholder oplysninger om tilbagetrukne vælgererklæringer. Der blev i afgørelsen endvidere henvist til offentlighedslovens § 30, nr. 1.

2 af anmodningerne blev afvist med henvisning til § 30, nr. 1. I den ene af disse anmodninger henvises der ligeledes til, at det ikke er muligt ved få og enkle kommandoer at lave et nyt dataudtræk over de oplysninger, der blev efterspurgt.

5 af anmodningerne er afvist med henvisning til § 33, nr. 5. I disse sager har ombudsmanden henstillet til ministeriet at genoptage sagerne. Ombudsmanden fandt således ikke, at ministeriet med henvisning til § 33, nr. 5, på det foreliggende grundlag kunne undlade at give aktindsigt i form af dataudtræk af de omhandlede oplysninger. Ministeriet har den 9. januar 2017 fremsendt et dataudtræk omhandlende alle partier, der er oprettet i vælgererklæringssystemet, til de personer og medier, som oprindeligt havde fået afslag med henvisning til § 33, nr. 5.

2.5.3. Hørings svar fra underliggende myndigheder

Det fremgår ikke særskilt nedenfor, hvis der er spørgsmål, som myndighederne ikke har besvaret. Det fremgår heller ikke særskilt, hvis anvendelsen af offentlighedslovens § 11, herunder databasebegrebet, ikke har givet myndighederne anledning til vanskeligheder, fortolkningsspørgsmål eller bemærkninger i øvrigt.

Beskæftigelsesministeriet

En myndighed fremhæver, at det kan være uklart, hvornår der er tale om registeroplysninger, jf. offentlighedslovens § 10, og hvornår der er tale om dataudtræk, jf. offentlighedslovens § 11. Derudover anfører to myndighe-

der, at databasebegrebet giver anledning til fortolkningstvivil i relation til databaser med flere funktioner, f.eks. dokumenthåndterings- og sagsbehandlingssystemer.

Anmodninger om dataudtræk:

(Skøn)	I alt	Pr. år
Antal anmodninger om dataudtræk	465	155
Heraf imødekomne ansøgninger	438	146
Heraf afslag, da ej ”få og enkle kommandoer”	15	5
Heraf afslag, da udtræk ikke kan foretages	9	3

En myndighed oplyser, at denne 40-50 gange om året anmodes om dataudtræk på variabler, der ikke kan lade sig gøre, men at den efterfølgende dialog normalt fører til, at den aktindsigtssøgende justerer sin anmodning eller frafalder denne.

Alle hørte myndigheder oplyser, at de generelt har de fornødne kompetencer til at foretage dataudtræk i de databaser, som de enkelte myndigheder er ansvarlige for. Kompetencerne består i kendskab til datasoftwareprogram, forståelse for datastruktur, -historik og -definitioner samt forretningsskendskab. En styrelse har dog oplyst, at de i visse tilfælde bliver nødt til at benytte eksterne konsulenter, særligt konsulenter med kompetencer indenfor statistikbehandlings-programmet SAS.

En myndighed bemærker supplerende, at der i praksis er et vist sammenfald mellem anmodninger om dataudtræk og de spørgsmål, som stilles af Folketingets udvalg. Da Folketingets udvalg betjenes med datasammenstillinger, der foretages ved mere end få og enkle kommandoer, har myndigheden i flere tilfælde afventet svaret til Folketinget og derefter imødekommet anmodningen.

En myndighed har modtaget anmodninger om sammenstilling af data i egne systemer med data fra en anden myndighed, hvis systemer myndigheden har brugeradgang til. Folketingets Ombudsmand har ved brev af 17. september 2014 dog udtalt, at det er en betingelse for datasammenstilling efter offentlighedslovens § 11, at der er tale om foreliggende oplysninger i myndighedens (egne) databaser.

En anden myndighed påpeger, at det kan være svært at definere ”få og enkle kommandoer”, idet der ofte først er det fulde overblik over, hvilke

kommandoer der skal til, når myndigheden er godt i gang med opgaven. Generelt imødekommes en meget stor del af anmodningerne.

Børne- og Socialministeriet

Børne- og Socialministeriet oplyser, at en enkelt underliggende myndighed har oplyst, at databasebegrebet har givet anledning til vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål. Der er henvist til, at det kan være svært at forstå, hvad der menes med database, hvornår der foreligger oplysninger i databasen, og hvornår der er tale om få og enkle kommandoer.

De underliggende myndigheder har generelt oplyst, at de har relevante it-kundskaber til rådighed i forhold til at foretage et dataudtræk. En enkelt myndighed har dog oplyst, at den ikke ved det.

Statsforvaltningen modtager skønsmæssigt 60 anmodninger om dataudtræk årligt. 35 ud af de 60 anmodninger er imødekommet fuldt ud. I 15 tilfælde er der efter aftale med den aktindsigtssøgende leveret andet data-materiale end først ønsket. Der gives skønsmæssigt afslag på dataudtræk i 10 ud af 60 sager, fordi udtrækket ikke kan foretages.

Socialstyrelsen havde ingen anmodninger om dataudtræk i 2014, 3 anmodninger i 2015 og 3 anmodninger i 2016. 2 ud af 3 sager i 2015 blev imødekommet fuldt ud. 1 ud af 3 sager i 2016 blev imødekommet fuldt ud. Der blev givet afslag på 1 anmodning i 2016, fordi udtrækket ikke kunne foretages ved få og enkle kommandoer.

Det Centrale Handicapråd har ikke haft anmodninger om dataudtræk. *Børnerådet* og *Rådet for Socialt Udsatte* har ikke oplyst, om de har haft sager om dataudtræk.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

Energistyrelsen skønner, at der er modtaget omkring 42 anmodninger om dataudtræk i 2016. De fleste anmodninger er i databaser vedrørende energiforbrug og en enkelt anmodning har vedrørt teleområdet. I en sag er der givet afslag på aktindsigt, fordi de ønskede oplysninger blev undtaget efter offentlighedslovens § 30, nr. 2. Stort set alle andre anmodninger er imødekommet, medmindre udtrækket ikke har kunnet gennemføres.

GEUS (De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland) har modtaget 1 anmodning i 2015 og 1 anmodning i 2016. Begge anmodninger om dataudtræk blev imødekommet.

DMI har ikke en opgørelse over, hvor mange anmodninger om dataudtræk *DMI* modtager om året, men vurderer umiddelbart, at der modtages 1-2 anmodninger om dataudtræk om året. Alle anmodninger om dataudtræk er så vidt ses imødekommet, idet der dog er fundet ét eksempel på, at anmodninger om dataudtræk er blevet afslået, fordi udtrækket ikke kunne foretages (oplysningerne fandtes ikke).

Sekretariatet for Energitilsynet modtager generelt ikke ret mange anmodninger om aktindsigt i dataudtræk og vil derfor skønne, at det drejer sig om mindre end 5 sager om året. Sekretariatet skønner, at størstedelen af sager om aktindsigt i dataudtræk er blevet imødekommet. Sekretariatet anslår, at der er ganske få sager i perioden, hvor det ikke har været muligt for sekretariatet at imødekomme en aktindsigtsanmodning på baggrund af, at et dataudtræk ikke kunne foretages ved få og enkle kommandoer.

Energinet.dk skønner, at man modtager 5 anmodninger om dataudtræk om året. 75 pct. af anmodninger om dataudtræk imødekommes. 25 pct. af anmodninger om dataudtræk afslås pr. år, fordi udtrækket ikke kan foretages ved få og enkle kommandoer.

Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering og *Geodatastyrelsen* har ikke modtaget anmodninger om dataudtræk.

Alle myndighederne oplyser, at de har relevante it-kundskaber til rådighed i forhold til at foretage dataudtræk.

Erhvervsministeriet

Erhvervsstyrelsen har haft behov for fortolkning af databasebegrebet i sager om dataudtræk. Der henvises i den forbindelse til FOB 2014-32, hvor spørgsmålet var, om offentlighedslovens § 11, stk. 1, indebærer en ret for aktindsigtsøgende til at få udleveret oplysninger fra Erhvervsstyrelsens CVR-register. Styrelsen henviste i denne sag bl.a. til, at i tilfælde, hvor de pågældende oplysninger er omfattet af §§ 19-35, gælder pligten efter § 11, stk. 1, 1. pkt., kun, hvis de hensyn, der er nævnt i disse bestemmelser, kan tilgodeses gennem anonymisering el.lign., der kan foretages ved få og enkle kommandoer, jf. bestemmelsens 2. pkt. Ingen af de øvrige underliggen-

de myndigheder har oplevet, at databasebegrebet har givet anledning til vanskeligheder eller fortolkningsproblemer i øvrigt.

Erhvervsstyrelsen skønner, at der i årene 2015-2016 er modtaget ca. 5 anmodninger om dataudtræk. Styrelsen skønner, at anmodninger om dataudtræk imødekommes i vidt omfang. Styrelsen skønner, at der årligt afslås 1-2 anmodninger om dataudtræk, fordi udtrækket ikke kan foretages ved få og enkle kommandoer.

Finanstilsynet skønner, at der er modtaget 1 anmodning om dataudtræk i 2014, 3 anmodninger i 2015 og 3 anmodninger i 2016. Tilsynet skønner, at der blev imødekommet 0 anmodninger om dataudtræk i 2014, 2 anmodninger i 2015 og 2 anmodninger i 2016. Tilsynet skønner, at der årligt gives 1 afslag, fordi udtrækket ikke kan foretages.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skønner, at styrelsen modtager ca. 2 anmodninger om året. Baseret på et skøn vurderer styrelsen, at anmodningerne imødekommes i langt størstedelen af tilfældene. Styrelsen har i ét tilfælde siden 2012 givet afslag med den begrundelse, at styrelsen ikke havde adgang til de efterspurgte data.

Patent- og Varemærkestyrelsen skønner, at der er modtaget 4 anmodninger om dataudtræk i 2012, 4 anmodninger i 2013, 4 anmodninger i 2014, 3 anmodninger i 2015 og 11 anmodninger i 2016. Styrelsen imødekommer anmodningerne i de tilfælde, hvor styrelsen har de relevante data. I 2 sager fra 2014 har styrelsen for så vidt angår enkelte data henvist til den rette myndighed.

Sikkerhedsstyrelsen har modtaget 4 anmodninger om dataudtræk i 2015. Alle anmodninger blev imødekommet.

Søfartsstyrelsen anslår, at der årligt modtages ca. 40 anmodninger om dataudtræk. Styrelsen skønner, at langt de fleste anmodninger imødekommes. Styrelsen skønner, at der gives afslag i omegnen 1-2 sager pr år, fordi udtrækket ikke kan foretages. Et tilsvarende antal afslag skyldes, at udtrækket ikke kan foretages ved få og enkle kommandoer.

Forbrugerombudsmanden har ikke modtaget anmodninger om dataudtræk.

De myndigheder, der har modtaget anmodninger om dataudtræk, oplyser alle, at de har relevante it-kundskaber til rådighed i forhold til at foretage et dataudtræk.

Finansministeriet

Moderniseringsstyrelsen har som den eneste underliggende myndighed modtaget anmodninger om dataudtræk. Styrelsen skønner, at antallet ligger på 20, og at halvdelen af anmodningerne imødekommes. Styrelsen skønner endvidere, at 1 ud af 5 anmodninger afslås, fordi udtrækket ikke kan foretages ved få og enkle kommandoer, mens 1 ud af 20 anmodninger afslås, fordi udtrækket ikke kan foretages.

De underliggende myndigheder vurderer, at de har de tilstrækkelige it-kundskaber til at foretage dataudtræk. *Statens Administration* vurderer det hensigtsmæssigt, at der tages højde for ressourcetrækket i forbindelse med anmodninger om dataudtræk.

Forsvarsministeriet

Ministeriets underliggende myndigheder har modtaget 7 anmodninger om dataudtræk i 2014, 9 anmodninger i 2015 og 7 anmodninger i 2016. Stort set samtlige anmodninger er imødekommet – i enkelte tilfælde efter nærmere dialog om afgrænsning og konkretisering. I perioden 2014-2016 er der givet 1 afslag på dataudtræk, fordi udtrækket ikke kunne foretages ved få og enkle kommandoer. Der er givet 3 afslag, fordi udtrækket ikke kunne foretages. Enkelte styrelser har oplyst, at det kan være vanskeligt at definere ”få og enkle kommandoer”. Styrelserne har relevante it-kundskaber til rådighed i forhold til at foretage et dataudtræk.

Justitsministeriet

Civilstyrelsen, Datatilsynet, Den uafhængige Politiklagemyndighed og Pressenævnet har ikke modtaget anmodninger om dataudtræk

Datatilsynet skønner, at tilsynet modtager ca. 5 anmodninger om dataudtræk om året. Tilsynet skønner endvidere, at ca. 75 pct. af anmodningerne er imødekommet, mens 25 pct. er afslået med henvisning til, at udtrækket ikke har kunnet foretages ved få og enkle kommandoer.

Domstolsstyrelsen oplyser, at styrelsen har imødekommet 1 anmodning om dataudtræk, mens 2 anmodninger er blevet afslået med henvisning til, at udtrækket ikke kunne foretages ved få og enkle kommandoer. Domstolsstyrelsen har ikke afslået anmodninger om dataudtræk med henvisning til, at udtrækket ikke kan foretages.

PET skønner, at efterretningstjenesten modtager højst 5 anmodninger om dataudtræk årligt, og at anmodninger om dataudtræk er imødekommet en gang årligt i perioden fra 2012-2016. *PET* har hverken givet afslag på dataudtræk under henvisning til, at udtrækket ikke kan foretages ved få enkle kommandoer, eller fordi udtrækket ikke kan foretages.

Det er *Rigsadvokatens* umiddelbare vurdering, at størstedelen af de aktindsigtssager, Rigsadvokaten behandler efter offentlighedsloven, vedrører dataudtræk. Det skønnes umiddelbart, at der er tale om 40-50 sager årligt. Dataudtrækkene bliver foretaget af Rigsadvokatens Administrationsafdeling efter anmodning fra en juridisk sagsbehandler. Stort set alle anmodninger om dataudtræk imødekommes, eventuelt efter drøftelse med den aktindsigtssøgende om nærmere afgrænsning af anmodningen. I en enkelt sag er en del af en anmodning dog blevet afslået, fordi dataudtrækket ikke kunne foretages ved få og enkle kommandoer.

Rigspolitiet anfører, at de har oplevet en markant stigning i antallet af anmodninger om dataudtræk, som ofte også er ganske omfattende, og at besvarelsen heraf derfor er meget ressourcekrævende for Rigspolitiet. Rigspolitiet skønner, at de årligt modtager 300 anmodninger om dataudtræk, og at ca. 75 pct. af anmodningerne imødekommes. Det er Rigspolitiets vurdering, at 35 anmodninger om dataudtræk afslås pr. år, fordi udtrækket ikke kan foretages ved få og enkle kommandoer. Rigspolitiet skønner endvidere, at 30 anmodninger afslås pr. år, fordi udtrækket ikke kan foretages.

Domstolsstyrelsen anfører, at de ikke har relevante it-kundskaber til rådighed i forhold til at foretage dataudtræk, og at der derfor anvendes ekstern konsulentbistand. *PET* anfører, at de ikke har særlige foranstaltninger med henblik på at kunne foretage dataudtræk, mens de øvrige myndigheder alle angiver, at de har relevante it-kundskaber til rådighed i forhold til at foretage dataudtræk.

Domstolsstyrelsen anfører, at afgrænsningen mellem databasereglene i § 11 og undtagelsesbestemmelsen i § 27, nr. 5, kan give anledning til vanskelig-

heder. Ingen af de øvrige myndigheder angiver, at databasebegrebet har givet anledning til vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål i øvrigt.

Rigspolitiet finder ikke, at der er meget bidrag i forarbejderne til loven til fortolkning af udtrykket ”kort tid” i forbindelse med vurderingen af, om betingelsen få og enkle kommandoer er opfyldt. *Datatilsynet* oplyser, at en del anmodninger om dataudtræk ikke vil kunne besvares, idet der herved vil blive videregivet personfølsomme oplysninger. Sådanne anmodninger afsluttes ifølge tilsynet ofte med en telefonisk drøftelse med ansøgeren, der herefter frafalder ansøgningen.

Kirkeministeriet

Der er stor forskel på, hvor mange årlige anmodninger om dataudtræk, som stiftsadministrationerne skønner, at de modtager. Det spænder fra få henvendelser til omkring halvdelen af de modtagne henvendelser.

Kulturministeriet

Rigsarkivet modtog i 2014 en begæring om aktindsigt i en mailheader, der skulle findes frem ved at lave et udtræk fra outlook. Rigsarkivet vurderede ikke, at begæringen faldt ind under det klassiske dokumentbegreb, og arkivet anvendte derfor i stedet offentlighedslovens § 11 om dataudtræk til at imødekomme anmodningen.

Slots- og Kulturstyrelsen vurderer, at styrelsen modtager 9 anmodninger om dataudtræk om året. De fleste anmodninger imødekommes fuldt ud eller delvist.

Både *Rigsarkivet* og *Slots- og Kulturstyrelsen* vurderer, at de har de har relevante it-kundskaber til rådighed til at foretage dataudtræk.

*Miljø- og Fødevareministeriet*²⁵

²⁵ Fra den 1. februar 2017 består Miljø- og Fødevareministeriet af departementet, fire styrelser og den selvejende institution Madkulturen. De fire styrelser er Miljøstyrelsen, der er en sammenlægning af den tidligere Miljøstyrelse og den tidligere Styrelse for Vand- og Naturforvaltning (SVANA), Fødevarestyrelsen, Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, der har skiftet navn fra det tidligere NaturErhvervstyrelsen og Naturstyrelsen, som nu også omfatter Kystdirektoratet. Styrelserne har besvaret høringen før organisationsændringen.

Miljøstyrelsen kan ikke give et skøn over antal anmodninger om dataudtræk. Styrelsens fagfolk er i besiddelse af relevante it-kundskaber til at foretage dataudtræk.

Naturstyrelsen og SVANA (Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning) og *Kystdirektoratet* har ikke modtaget anmodninger om dataudtræk i perioden 2014-2016. *Kystdirektoratet* anfører, at direktoratet har SQL udtræk og Oracle udtræk til rådighed i forhold til at foretage dataudtræk.

NaturErhvervstyrelsen skønner, at styrelsen modtager ca. 60 anmodninger om dataudtræk om året. Stort set alle anmodningerne er imødekommet. 1 anmodning er afslået, fordi datatrækket ikke kunne foretages.

Fødevarestyrelsen har i perioden 2014-2016 i alt behandlet 21 sager om dataudtræk. 17 ud af de 21 anmodninger blev imødekommet. 2 anmodninger er afslået, fordi udtrækket ikke kunne foretages, og 2 er afslået, fordi udtrækket ikke kunne foretages ved få og enkle kommandoer. Styrelsen har forskellige kontrol databaser, som det er muligt at trække data ud af, og der er tilknyttet fagpersoner til disse databaser, som styrelsens enheder har mulighed for at rette henvendelse til med henblik på dataudtræk.

Personaleadministrationen har ikke en opgørelse over, hvor mange anmodninger om dataudtræk administrationen modtager om året, men administrationen skønner, at der i 50 pct. af aktindsigtssagerne er tale om egenaccess sager, hvor dataudtræk som udgangspunkt ikke bruges. De sidste 50 pct. af aktindsigtssagerne vedrører enkeltpersoners ansættelsesforhold. Administrationen skønner, at dataudtræk som udgangspunkt bruges til at give aktindsigt i de ansattes lønforhold. Administrationen har relevante it-kundskaber til rådighed i forhold til at foretage dataudtræk. It-kundskaberne består af at behandle data i Excel via browser og brugergodkendt log in. I alle anmodninger om aktindsigt, hvor dataudtræk er relevant, er dataudtræk imødekommet. Ingen anmodninger om dataudtræk er afslået på grund af, at udtrækket ikke kan foretages, heller ikke ved få og enkle kommandoer.

Skatteministeriet

SKAT modtog 25 anmodninger om dataudtræk i 2014, 28 anmodninger i 2015 og 28 anmodninger i 2016. Det skønnes, at *SKAT* i 2014 imødekom 70 pct. af anmodningerne, delvist imødekom 10 pct. og gav afslag i 20 pct.

I 2015 skønnes der at være imødekommet 57 pct. af anmodningerne, delvist imødekommet 8 pct. og meddelt afslag i 35 pct. I 2016 skønnes 58 pct. af anmodningerne at være imødekommet, 7,5 pct. at være delvist i mødekommet og 34,5 pct. at være afslået. SKAT afslår 1-2 anmodninger om året, fordi dataudtrækket ikke kan foretages ved få og enkle kommandoer. SKAT afslår endvidere 1-2 anmodninger om året, fordi udtrækket ikke kan foretages.

Skatteankestyrelsen modtog 1 anmodning i 2014, 6 anmodninger i 2015 og 7 anmodninger i 2016. Skatteankestyrelsen imødekom 0 anmodninger i 2014, 1 anmodning i 2015 og 1 anmodning i 2016.

Spillemyndigheden har i perioden 2014-2016 kun haft én anmodning om dataudtræk. Vedkommende fik aktindsigt i dataudtrækket, da det kunne udføres ved enkle kommandoer.

Alle myndigheder oplyser, at de har de relevante it-kundskaber til rådighed i forhold til at kunne foretage dataudtræk.

Sundheds- og Ældreministeriet

Databasebegrebet har givet anledning til vanskeligheder for *Statens Serum Institut*. Instituttet anfører således, at der i flere sager har været dialog om fortolkningen med hensyn til at kunne foretage dataudtræk bedst muligt. Instituttet har ikke nogen oversigt over, hvor mange anmodninger om dataudtræk instituttet modtager. Instituttet har medarbejdere, som er i stand til at foretage dataudtræk. Det drejer sig om de medarbejdere, som i forvejen arbejder med data. Instituttet har oplyst, at hovedparten af anmodningerne om dataudtræk er blevet imødekommet. Instituttet kan ikke oplyse baggrunden for eventuelle afslag på dataudtræk.

Det Ethiske Råd og *National Videnskabetisk Komité* har ikke haft sager om dataudtræk.

Styrelsen for Patientsikkerhed skønner, at den modtager ca. 90-95 anmodninger om dataudtræk om året. Anmodningerne imødekommes i stor udstrækning, men der er ofte en forudgående dialog med den aktindsigtssøgende om, hvad der er praktisk muligt at fremsøge i styrelsens databaser. Styrelsen er i besiddelse af de it-kundskaber, der har været nødvendige for at foretage de dataudtræk, som styrelsen hidtil er blevet anmodet om. Styrelsen bemærker, at det ikke fremgår klart af offentlighedslovens § 11, stk.

1, 2. pkt., om det er en forudsætning, at en eventuel anonymisering skal kunne ske som en teknisk manøvre, eller om en anonymisering, der kræver en vurdering af, hvorvidt oplysningerne i et dataudtræk er omfattet af offentlighedslovens § 35, og en efterfølgende manuel anonymisering, er omfattet af ”få og enkle kommandoer”, således at både kommandoer og en efterfølgende manuel anonymisering af oplysninger i det fremkomne dataudtræk skal kunne foretages i løbet af kort tid.

Sundhedsstyrelsen modtager ganske få anmodninger om dataudtræk. Styrelsen har ikke nogen opgørelse over antallet af årlige anmodninger, men styrelsen har fundet 1 eksempel på, at dataudtræk er blevet imødekommet, mens styrelsen ikke har fundet afslag på dataudtræk. Styrelsen har ikke fundet eksempler på, at en anmodning er blevet afvist, fordi udtrækket var for besværligt at gennemføre. Styrelsen har oplyst, at Sundhedsdatastyrelsen kan bistå styrelsen med it-kundskaber.

Lægemiddelstyrelsen har modtaget 7 anmodninger om dataudtræk i 2016. Styrelsen har ikke fundet nogen eksempler på, at en anmodning er blevet afvist, fordi udtrækket har været for besværligt at gennemføre.

Sundhedsdatastyrelsen har modtaget 1 anmodning om dataudtræk i 2015 og 1 anmodning i 2016. Styrelsen har afslået begge anmodninger, idet de ikke kunne foretages ved få og enkle kommandoer. Styrelsen oplyser endvidere, at styrelsen i gennemsnit modtager 6-12 henvendelser om ugen fra journalister, der ønsker at modtage dataudtræk på aggregeret niveau fra styrelsens registre. Langt de fleste af disse henvendelser imødekommes. Styrelsen har mange folk ansat, som beskæftiger sig med registre og databaser, og som derfor er i stand til at lave dataudtræk. Begrundelserne for styrelsens afslag har bl.a. været, at der var tale om et journalregister, at der ikke var tilgængelige oplysninger til at danne udtrækket, at styrelsen har oppebåret en indtægt på grundlag af salg af de pågældende oplysninger, og at oplysningerne har været omfattet af persondatalovens § 10.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet

Banedanmark har anvendt databasebegrebet i en sag i 2015, som blev hjemvist, da reglen var anvendt forkert. *Bygningsstyrelsen* har ikke modtaget anmodninger om dataudtræk. *Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen* har modtaget 2 anmodninger om dataudtræk i 2015. *Vejdirektoratet* skønner, at det modtager 2-3 anmodninger om dataudtræk om året, og at det har imødekommet 10 anmodninger om dataudtræk.

Myndighederne har alle relevante it-kundskaber til rådighed i forhold til at foretage et dataudtræk.

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Styrelsen for Forskning og Uddannelse skønner, at styrelsen modtager 10 anmodninger om året. Ud fra et forsigtigt skøn har styrelsen imødekommet anmodninger om dataudtræk i 80 pct. af sagerne og delvist imødekommet de resterende 20 pct. Styrelsen ses ikke at have meddelt afslag på dataudtræk, fordi udtrækket ikke har kunnet foretages ved få og enkle kommandoer. Styrelsen har i flere tilfælde imødekommet anmodninger om dataudtræk, selvom udtrækket har nødvendiggjort brug af større ressourcer, end hvad der kræves efter offentlighedslovens § 11.

Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte har modtaget 2 anmodninger i 2014 og 3 anmodninger i 2016. Styrelsen har imødekommet dataudtræk i to sager og givet afslag i tre sager. I én afgørelse er der henvist til, at det vil kræve ny it-udvikling at frembringe oplysningerne.

Ingen af styrelserne har oplevet problemer med manglende it-kundskaber i forhold til at foretage dataudtræk.

Udenrigsministeriet

De underliggende myndigheder ses ikke at have modtaget anmodninger om dataudtræk.

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Flygtningenævnet og *Styrelsen for International Rekruttering og Integration* har hver haft 2 anmodninger om dataudtræk i perioden 2014-2016. Flygtningenævnet har imødekommet anmodningerne, mens Styrelsen for International Rekruttering og Integration har imødekommet anmodningerne i det omfang, det har været muligt at trække de ønskede data. Dataudtræk er blevet suppleret med en manuel sortering af sager og begrundelse for afgørelsen. Flygtningenævnet bemærker, at alle nævnets medarbejdere har tilstrækkelige it-kundskaber til rådighed, da der vil være tale om dataudtræk fra nævnets ESDH-system samt nævnets afgørelsesdatabase. Styrelsen for International Rekruttering og Integration bemærker, at det er

muligt i styrelsens elektroniske dokumenthåndteringssystem at foretage dataudtræk. Det er dog ikke muligt at trække alle former for data.

Udlændingenævnet har ikke haft anmodninger om dataudtræk.

Udlændingestyrelsen skønner, at styrelsen har haft 5 anmodninger om dataudtræk i 2015 og 25 anmodninger i 2016. Halvdelen af anmodningerne skønnes imødekommet. I ca. 25 pct. af de tilfælde, hvor der meddeles afslag, skyldes det, at udtrækket ikke kan foretages ved få og enkle kommandoer. De resterende 75 pct. skyldes, at udtrækket ikke kan foretages. Styrelsen har haft en aktindsigtssag, hvor spørgsmålet om, hvorvidt styrelsens dokumentdatabase (elektroniske sagsbehandlingssystem) var omfattet af § 11, blev aktuelt. Der var anmodet om aktindsigt i antal indberetninger fra kommunerne om proformaægteskaber. Sådanne indberetninger registreres ikke efter entydige og systematiske principper, hvorfor søgning i databasen ikke ville give et retvisende billede. Styrelsens elektroniske sagsbehandlingssystem er opbygget som et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke som et statistiksystem, hvorfor en søgning direkte i systemet ikke vil give et retvisende billede. Styrelsen bemærker, at det ville være formålstjenligt, hvis databasebegrebet blev beskrevet mere præcist, f.eks. i vejledningen om offentlighedsloven. Styrelsen bemærker, at styrelsen har de relevante it-kundskaber til rådighed i forhold til at kunne foretage dataudtræk. Der er primært tale om SQL-kompetencer.

Undervisningsministeriet

Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet skønner, at der er mindst 10 anmodninger om dataudtræk om året, mens *Styrelsen for IT og Læring* ca. 2-4 gange om året laver et databaseudtræk på baggrund af en anmodning.

Det bemærkes endvidere, at mange anmodninger om dataudtræk behandles således, at den der beder om indsigt, får hjælp til at finde data på Styrelsen for IT og Lærings hjemmeside, idet der hyppigt anmodes om indsigt i data, som i forvejen er offentliggjort.

Styrelserne har medarbejdere med kendskab til de anvendte it-systemer, der kan foretage de ønskede dataudtræk.

De fleste anmodninger om dataudtræk imødekommes, eventuelt i tilpasset form efter dialog og vejledning om de tilgængelige data. *Styrelsen for IT*

og *Læring* har i 2 tilfælde i 2016 måtte give afslag på dataudtræk, fordi det ikke var muligt at foretage udtrækket med få og enkle kommandoer og/eller alle relevante data endnu ikke var modtaget.

Styrelsen for IT og Læring anfører, at begrebet ”få og enkle kommandoer” har givet anledning til fortolkningstvivel, herunder også i forhold til det tidsmæssige aspekt i begrebet.

Økonomi- og Indenrigsministeriet

Ankestyrelsen har ikke en opgørelse over antallet af anmodninger om dataudtræk. Styrelsen skønner, at der er tale om ca. 100 dataudtræk om året. En lang række af disse dataudtræk kan dog foretages via Ankestyrelsens hjemmeside. Myndigheden har relevante it-kundskaber til rådighed. I det omfang Ankestyrelsen ligger inde med de nødvendige data, er anmodningen altid imødekommet. Ankestyrelsen har ikke registreret, i hvilket omfang der er givet afslag, fordi udtrækket ikke kan foretages ved få og enkle kommandoer, men skønner, at det alene er i et fåtal af sager (1-3 sager om året). Styrelsen har ingen konkrete registreringer på afslag, fordi udtrækket ikke kan foretages, men det skønnes at være meget få. Det er Ankestyrelsens erfaring, at dataudtræk i vid udstrækning anvendes til at søge baggrundsviden. Som eksempel nævnes, at Ankestyrelsen almindeligvis ikke registrerer oplysninger om enkelte dele af konkrete begrundelser i de sager, hvor styrelsen træffer afgørelse, herunder de enkelte anvendte lovbestemmelser. Det betyder, at styrelsen må afslå de anmodninger om dataudtræk, der ønsker meget specifikke dataudtræk. Styrelsen mener, at der ikke ændres i den generelle registreringspraksis af oplysninger alene ud fra ønsket om at kunne imødekomme alle anmodninger efter offentlighedslovens § 11. Retningslinjer for god og stringent registreringspraksis synes dog at være mere i fokus med indførelsen af § 11.

Det Kommunale Tilsyn har ingen opgørelse over antallet af anmodninger om dataudtræk. Relevante it-kundskaber er til stede. Statsforvaltningen har både et it-kontor og et produktions- og udviklingskontor.

Danmarks Statistik skønner, at 75 pct. af de anmodninger om aktindsigt, som Danmarks Statistik modtager, omhandler dataudtræk. Danmarks Statistik har relevante it-kundskab til rådighed, men udleverer ikke dataudtræk, jf. offentlighedslovens § 27, nr. 5, hvorefter retten til aktindsigt ikke omfatter materiale, der tilvejebringes som grundlag for udarbejdelse af offentlig statistik eller videnskabelige undersøgelser, og persondatalovens § 32,

stk. 4, hvorefter der ikke er pligt til at give en person meddelelse om, hvorvidt der behandles oplysninger om vedkommende, hvis oplysningerne udelukkende behandles i videnskabeligt øjemed, eller hvis oplysningerne kun opbevares i form af personoplysninger i det tidsrum, som kræves for at udarbejde statistikker.

De Økonomiske Råds Sekretariat har ikke modtaget anmodninger om dataudtræk. *KORA – Det nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning* oplyser, at instituttet ikke er en forvaltningsmyndighed med egne databaser.

SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd har ikke modtaget anmodninger om dataudtræk i ordinær forstand. Det er sket et par gange, at der er anmodet om aktindsigt i rådata til brug for videnskabeligt arbejde. Sådanne anmodninger bliver afvist med henvisning til offentlighedslovens § 27, nr. 5.

Kommunernes Lønningsnævns Sekretariat oplyser, at der ikke har været henvendelser om træk på egentlige databaser, bortset fra det elektroniske journaliseringssystem, men dog ønsker om oplysninger om data. Kompetencer til anvendelse af digitaliseret journaliseringssystem forefindes.

Sekretariatet for Valgbarhedsnævnet og *Sekretariatet for Valgnævnet* har ikke databaser.

2.5.4. Høringssvar fra Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner

Der er indhentet bidrag fra KL og Danske Regioner, som desuden har stået for at sammenfatte høringssvarene fra kommuner og regioner.

KL

KL oplyser, at kun få eller ingen kommuner angiver, at databasebegrebet giver anledning til tvivl, og der foreligger ingen uddybende kommentarer til, hvilke vanskeligheder der i givet fald er tale om. De fleste kommuner ligger ikke inde med en opgørelse over antal dataudtræk, men det angives skønmæssigt, at spændet fordeler sig mellem 2-25 anmodninger om året. Det angives af nogle kommuner, at der tale om et lavt antal, som dog er markant stigende. De fleste kommuner angiver, at de har de relevante it-kundskaber bestående af ansatte med kendskab til kommunens it- og jour-

naliseringsystemer. Herudover nævnes superbrugere, controllere og økonomikonsulenter, som værende relevante it-kundskaber/ansatte.

Størstedelen af kommunerne angiver, at de ikke fører statistisk på antallet af anmodninger, men i det beskedne omfang kommunerne har modtaget anmodninger om dataudtræk, er de fuldt ud imødekommet. Mange skønner dog også, at bestemmelsen ikke har været brugt. Kun enkelte kommuner angiver, at de 1-5 gange har afslået anmodning om aktindsigt i dataudtræk med begrundelsen om, at dette ikke kan gennemføres ved få og enkle kommandoer. I disse sager går kommunerne typisk i dialog med ansøgeren om en løsning og derefter udleveres de data, der er mulige. Endnu færre kommuner angiver, at der er givet afslag med begrundelse, om at udtrækket ikke kan foretages.

Et par kommuner beskriver, at det er en udfordring, at det med bestemmelsen er forudsat, at man med få og enkle kommandoer udleverer et datasæt. Hertil bemærkes, at kommunerne som oftest er nødsaget til at lade data følge af en prosabeskrivelse med henblik på at sikre, at modtagerne læser tallene korrekt. Det gælder i særlig grad i forhold til pressen. Derfor finder disse kommuner bestemmelsen betydeligt mere ressourcekrævende end tiltænkt.

Danske Regioner

Danske Regioner oplyser, at en region peger på, at det kan give anledning til fortolkningsvanskeligheder, når der anmodes om udtræk fra databaser, som indeholder helbredsoplysninger og efterspørger en mere tydelig vejledning på området samt redegørelse for praksis. En anden region angiver, at besvarelse af henvendelser fra medier som regel kræver specialiseret træk i databaserne, som ikke kan foretages ved få og enkle kommandoer. Der er meget data til rådighed, men på trods af dette, er det ikke altid muligt at fremsøge de sammenhænge, som bliver efterspurgt af anmoder. Ydermere kan henvendelser om ”egenaces” også kræve udtræk, men i denne forbindelse er der oftest tale om få og enkle kommandoer.

Regionerne angiver at omfanget af anmodninger om dataudtræk er forholdsvis lavt om end stigende. Til at behandle anmodningerne finder samtlige regioner, at de relevante it-kundskaber er til rådighed.

Anmodningerne om dataudtræk bliver oftest imødekommet i regionerne. Af eksempler på manglende imødekommelse nævnes, når der er tale om

udtræk fra databaser indeholdende helbredsoplysninger. Der kan således dels opstå tvivl om, hvorvidt regionen overhovedet har lov til at foretage opslag med det formål at imødekomme en anmodning om aktindsigt, dels kan det være vanskeligt for regionen at foretage en tilstrækkelig anonymisering, da det ofte ikke er tilstrækkeligt at slette navn og cpr-nummer. Afslag på anmodning om dataudtræk forekommer meget sjældent og skyldes primært, at et udtræk ikke er teknisk muligt, eller at udtrækket ikke kan foretages ved få og enkle kommandoer.

En region efterspørger en præcisering af, i hvilket omfang systemtekniske logs og sikkerhedslogs er undtaget. Disse logs vil ikke kunne læses af den almindelige borger uden en oversættelse, hvilket vil pålægge myndighederne et uforholdsmæssigt stort ressourceforbrug til behandling og formidling af oplysninger i sager, hvor der ikke foreligger konkret mistanke om misbrug. En region har i få tilfælde oplevet, at private virksomheder har anmodet om dataudtræk med henblik på at benytte de udtrukne data i salgsøjemed.

2.5.5. Sammenfatning

De fleste departementer og underliggende myndigheder har modtaget anmodninger om dataudtræk. For departementerne har der generelt kun været tale om få anmodninger pr. år. Derimod varierer det noget mere, hvor mange anmodninger de enkelte underliggende myndigheder har modtaget. Nogle underliggende myndigheder har ligesom departementerne således kun modtaget få anmodninger, mens andre har modtaget mange flere (50-100). En enkelt myndighed anfører, at den har modtaget ca. 300 anmodninger om året.

De fleste kommuner ligger ikke inde med en opgørelse over antal dataudtræk, men det angives skønsomt, at antallet årligt udgør 2-25. Det angives af nogle kommuner, at der tale om et lavt antal, som dog er markant stigende. Tilsvarende angiver regionerne, at omfanget af anmodninger om dataudtræk er forholdsvis lavt, men at det er stigende.

Det varierer en del fra myndighed til myndighed, hvor stor en del af anmodningerne om dataudtræk der imødekommes. Samlet set gives der dog kun forholdsvis få afslag. Det gælder navnlig i de underliggende myndigheder. For departementerne og de underliggende myndigheder fordeler det sig nogenlunde ligeligt, om afslagene er givet med henvisning til, at udtrækket ikke kan foretages, eller med henvisning til, at udtrækket ikke kan foretages ved få og enkle kommandoer. Det samme synes at være tilfældet for regionerne,

mens afslagene hos kommunerne overvejende gives med den begrundelse, at udtrækket ikke kan foretages ved få og enkle kommandoer.

Næsten alle de hørte myndigheder oplyser, at de har de nødvendige it-kundskaber til rådighed i forhold til at foretage dataudtræk. Der peges i den forbindelse navnlig på ansatte, men flere henviser også til deres sagsbehandlingssystemer. Enkelte myndigheder oplyser dog, at de i visse tilfælde bliver nødt til at benytte eksterne konsulenter.

Det er kun et mindretal af de hørte myndigheder, der oplyser, at databasebegrebet har givet anledning til vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål i øvrigt. Flere af de tvivlstilfælde, der har været, er blevet afklaret gennem udtalelser fra Folketingets Ombudsmand. Det gælder eksempelvis spørgsmål om dataudtræk fra sikkerhedsloggen i CPR-registeret samt fra det digitale vælgererklæringssystem. To myndigheder anfører, at databasebegrebet giver anledning til fortolkningstvivel i relation til databaser med flere funktioner, f.eks. dokumenthåndterings- og sagsbehandlingssystemer, mens en enkelt myndighed har henvist til, at det kan være svært at forstå, hvad der menes med database, hvornår der foreligger oplysninger i databasen, og hvornår der er tale om få og enkle kommandoer.

Det er endvidere kun få af de hørte myndigheder, der i øvrigt har bemærkninger til anvendelsen af § 11. Enkelte myndigheder peger dog bl.a. på, at det kan være svært at definere, hvornår der er tale om ”få og enkle kommandoer”.

Som tidligere nævnt vil Justitsministeriet som opfølgning på denne redegørelse igangsætte et arbejde med opdatering af ministeriets vejledning om offentlighedsloven. Justitsministeriet vil i den forbindelse bl.a. komme ind på databasebegrebet og spørgsmålet om, hvilke behandlinger der kan inddrages i vurderingen af, om et dataudtræk kan foretages ved ”få og enkle kommandoer”.

2.6. Kalenderreglen

2.6.1. Høringsspørgsmål

Justitsministeriet har stillet følgende spørgsmål til høringsparterne:

Det fremgår af offentlighedslovens § 22, at retten til aktindsigt ikke omfatter sager om førelse af en kalender. Der blev samtidig med indførelsen af offentlighedslovens § 22 indført en åbenhedsordning om ministres udgifter og aktiviteter. Åbenhedsordningen indebærer, at der løbende på hjemmesiden www.aabenhedsordning.dk meddeles oplysninger om den enkelte ministers repræsentationsudgifter, udgifter til

tjenesterejser, modtagne gaver, arrangementer af officiel repræsentativ karakter samt officielle aktiviteter i den pågældende måned.

- Har departementet en opgørelse over, i hvor mange sager departementet har anvendt kalenderreglen? Hvis ja, i hvor mange sager? Hvis nej, bedes departementet angive et skøn.
- Henviser departementet til, at visse oplysninger om den pågældende ministers udgifter og aktiviteter er tilgængelige på hjemmesiden www.aabenhedsordning.dk i tilfælde, hvor departementet anvender kalenderreglen?

2.6.2. Hørings svar fra departementer

Kirkeministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet og Undervisningsministeriet oplyser, at departementerne ikke ses at have anvendt kalenderreglen.

Beskæftigelsesministeriet

Departementet har modtaget 2 anmodninger om indsigt i sager om førelse af en kalender. Den ene sag blev afsluttet med et afslag, fordi anmodningen vedrørte ministerens partipolitiske arbejde og derfor ikke var omfattet af offentlighedsloven. Den anden sag blev afsluttet med udlevering af det ønskede materiale, da dette tidligere havde været offentliggjort på hjemmesiden www.aabenhedsordning.dk, men var taget ned.

Børne- og Socialministeriet

Departementet har ved en søgning i journalen identificeret 2 sager, hvor kalenderreglen har været anvendt. Departementet har i de 2 sager ikke henvist til hjemmesiden www.aabenhedsordning.dk. Departementet har givet aktindsigt i visse oplysninger fra ministerens kalender i den ene af de 2 sager.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

Departementet har anvendt kalenderreglen 1 gang i 2015. I sagen henviste departementet til hjemmesiden www.aabenhedsordning.dk.

Erhvervsministeriet

Departementet har anvendt kalenderreglen 2 gange i årene 2014-2016. Departementet har ikke henvist til hjemmesiden www.aabenhedsordning.dk.

Finansministeriet

Departementet modtog 2 anmodninger om aktindsigt omfattet af kalenderreglen i 2014, 1 anmodning i 2015 og 0 anmodninger i 2016. I den ene sag i 2014 henviste departementet til hjemmesiden www.aabenhedsordning.dk.

Forsvarsministeriet

Departementet har anvendt kalenderreglen i 1 sag i 2014, 4 sager i 2015 og 0 sager i 2016. Departementet har henvist til hjemmesiden www.aabenhedsordning.dk.

Justitsministeriet

Departementet har identificeret to sager, hvor der er meddelt afslag på aktindsigt med henvisning til kalenderreglen. Departementet har ikke i de pågældende afgørelser henvist til hjemmesiden www.aabenhedsordning.dk.

Kulturministeriet

Departementet har anvendt kalenderreglen i 1 tilfælde. Departementet henviste ikke til hjemmesiden www.aabenhedsordning.dk. Departementet har dog henvist til hjemmesiden i andre sager.

Miljø- og Fødevarerministeriet

Departementet har anvendt kalenderreglen 1 gang i perioden 2014-2016. Departementet har ikke henvist til hjemmesiden www.aabenhedsordning.dk.

Skatteministeriet

Departementet modtog skønsmæssigt 10 anmodninger om aktindsigt efter kalenderreglen i perioden 2014-2016. Departementet henviser i relevant omfang til hjemmesiden www.aabenhedsordning.dk.

Statsministeriet

Departementet anvendte kalenderreglen 2 gange i 2014, 3 gange i 2015 og 1 gang i 2016. Departementet ses ikke at have henvist til åbenhedsordningen i afgørelserne.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet

Departementet har anvendt kalenderreglen 1-2 gange årligt. Departementet har ikke henvist til hjemmesiden www.aabenhedsordning.dk.

Udenrigsministeriet

Departementet skønner, at reglen er blevet anvendt 1 gang i 2016.

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Departementet har anvendt kalenderreglen i 1 tilfælde. Departementet henviser ikke til hjemmesiden www.aabenhedsordning.dk.

Økonomi- og Indenrigsministeriet

Departementet har anvendt kalenderreglen 1 gang i både 2014 og 2015. I sagen i 2015 blev der henvist til hjemmesiden www.aabenhedsordning.dk.

2.6.3. Høringssvar fra underliggende myndigheder

*Beskæftigelsesministeriet, Børne- og Socialministeriet, Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Forsvarsministeriet, Kirkeministeriet, Kulturministeriet, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Udenrigsministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Undervisningsministeriet og Økonomi- og Indenrigsministeriet*²⁶ oplyser, at ingen af de underliggende myndigheder ses at have anvendt kalenderreglen.

Justitsministeriet

Rigsadvokaten har behandlet en enkelt sag efter kalenderreglen. De øvrige underliggende myndigheder ses ikke at have anvendt reglen.

*Miljø- og Fødevarerministeriet*²⁷

²⁶ Besvarelsen omfatter også det daværende Social- og Indenrigsministerium.

²⁷ Fra den 1. februar 2017 består Miljø- og Fødevarerministeriet af departementet, fire styrelser og den selvejende institution Madkulturen. De fire styrelser er Miljøstyrelsen,

Miljøstyrelsen har anvendt kalenderreglen 1 gang i 2014, og *NaturErhvervstyrelsen* har anvendt reglen 1 gang i 2016. Ingen af styrelserne har henvist til hjemmesiden www.aabenhedsordning.dk.

Skatteministeriet

Skatteankestyrelsen har anvendt kalenderreglen i tre sager. *SKAT* og *Spillemyndigheden* har ikke anvendt reglen.

Sundheds- og Ældreministeriet

Sundhedsstyrelsen skønner, at den har afvist 1-2 anmodninger om aktindsigt med henvisning til kalenderreglen. Den tidligere Sundhedsstyrelse²⁸ har sandsynligvis også haft enkle anmodninger, som er blevet afvist med henvisning til reglen.

2.6.4. Hørings svar fra Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner

KL og *Danske Regioner* har ikke benyttet kalenderreglen.

KL oplyser, at kommunerne overordnet set ikke har anvendt reglen. Kun meget få kommuner angiver skønsmæssigt, at de har anvendt reglen 1-5 gange. *Danske Regioner* oplyser, at regionerne ikke har benyttet kalenderreglen.

2.6.5. Sammenfatning

De fleste departementer samt enkelte af de underliggende myndigheder oplyser, at de har anvendt kalenderreglen. De pågældende myndigheder

der er en sammenlægning af den tidligere Miljøstyrelse og den tidligere Styrelse for Vand- og Naturforvaltning (SVANA), Fødevarestyrelsen, Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, der har skiftet navn fra det tidligere NaturErhvervstyrelsen og Naturstyrelsen, som nu også omfatter Kystdirektoratet. Styrelserne har besvaret høringen før organisationsændringen.

²⁸ Sundheds- og Ældreministeriets område har igennem de seneste år gennemgået betragtelige forandringer. Det gælder også for styrelsernes organisation. I 2015 blev den daværende Sundhedsstyrelse splittet op, således at styrelserne, som tidligere indgik i Sundhedsstyrelsen, blev til Sundhedsstyrelsen, Styrelsen for Patientsikkerhed og Lægemiddelstyrelsen. I den forbindelse blev det daværende Patientombuddet i oktober 2015 til en del af styrelsen for Patientsikkerhed. Sundhedsdatastyrelsen blev oprettet pr. 1. november 2015, således at de dataopgaver, som Statens Serum Institut hidtil havde varetaget, blev flyttet til den nye Sundhedsdatastyrelse. Disse strukturændringer betyder, at tallene fra visse af styrelserne er samlede opgørelser i perioden fra 2012-2015, mens de nuværende styrelser alene har kunnet bidrage med tal for 2016.

har med meget få undtagelser dog højst anvendt reglen 1-2 gange om året. Nogle departementer har i sagerne henvist til hjemmesiden www.aabenhedsordning.dk. Andre har ikke.

Kalenderreglen har ikke været anvendt af hverken KL, Danske Regioner eller regionerne. De få kommuner, der efter det oplyste har anvendt kalenderreglen, har skønsmæssigt anvendt den 1-5 gange.

Der kan efter Justitsministeriets opfattelse næppe udledes nogen entydig konklusion af, at kalenderreglen kun har været anvendt i få sager. Det forhold, at det følger direkte af offentlighedslovens § 22, at der ikke er adgang til aktindsigt i kalendere, må formentlig antages at medføre, at mange undlader at søge om aktindsigt i kalenderoplysninger. Som tidligere nævnt vil Justitsministeriet som opfølgning på denne redegørelse igangsætte et arbejde med opdatering af ministeriets vejledning om offentlighedsloven. Justitsministeriet vil i den forbindelse bl.a. gøre opmærksom på muligheden for at henvise til hjemmesiden www.aabenhedsordning.dk i de tilfælde, hvor aktindsigt i ministres kalenderoplysninger afslås.

2.7. Ministerbetjeningsreglen

2.7.1. Høringsspørgsmål

Justitsministeriet har stillet følgende spørgsmål til høringsparterne:

Det fremgår af offentlighedslovens § 24, at retten til aktindsigt ikke omfatter interne dokumenter og oplysninger, der udveksles på et tidspunkt, hvor der er konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand, mellem et ministeriums departement og dets underordnede myndigheder samt mellem forskellige ministerier.

- Har departementet en opgørelse over, i hvor mange sager departementet har anvendt ministerbetjeningsreglen? Hvis ja, i hvor mange sager? Hvis nej, bedes departementet angive et skøn. Oplysningerne eller skønnet bedes angivet pr. år (2014, 2015, 2016).
- Har departementet en opgørelse over, i hvor mange sager departementet har anvendt ministerbetjeningsreglen, men hvor departementet har givet meraktindsigt efter offentlighedslovens § 14, stk. 1? Hvis ja, i hvor mange sager? Hvis nej, bedes departementet angive et skøn. Oplysningerne eller skønnet bedes angivet pr. år (2014, 2015, 2016).
- Har anvendelsen af offentlighedslovens § 24 givet anledning til vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål i øvrigt? Hvis ja, på hvilken måde?

2.7.2. Hørings svar fra departementer

Det fremgår ikke særskilt nedenfor, hvis der er spørgsmål, som departementerne ikke har besvaret. Det fremgår heller ikke særskilt, hvis anvendelsen af offentlighedslovens § 24 ikke har givet departementerne anledning til vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål i øvrigt.

Beskæftigelsesministeriet

Departementet har anvendt ministerbetjeningsreglen i følgende antal sager:

År	2014	2015	2016
Antal afslag efter ministerbetjeningsreglen	12	10	12
Heraf givet meraktindsigt	5	1	5

Departementet bemærker, at ministerbetjeningsreglen ikke i sig selv giver anledning til vanskeligheder, men at sammenhængen med ekstraheringsreglerne derimod giver anledning til vanskeligheder, da det medvirker til at øge kompleksiteten af sagsbehandlingen betragteligt. Departementet peger i den forbindelse på, at det f.eks. kan være vanskeligt at vurdere, hvornår tekst, der tilsyneladende er en beskrivelse af gældende ret, i virkeligheden er funktionsfakta og derfor skal ekstraheres. Samtidig er ekstraheringsreglerne – på grund af øvelsens omfang – ifølge departementet årsag til, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for en sag omfattet af offentlighedslovens § 24 er væsentligt højere end for andre sager.

Børne- og Socialministeriet

Departementet har i forbindelse med Folketingets Ombudsmands høring af 3. oktober 2014 udarbejdet en opgørelse, der viste, at departementet i 2014 havde anvendt ministerbetjeningsreglen i 8 sager. For så vidt angår årene 2015 og 2016 skønner departementet, at ministerbetjeningsreglen er anvendt én gang i 2015. Reglen er ikke anvendt i 2016. Det skønnes, at der er givet meraktindsigt i 3 sager i 2014 og i 1 sag i 2015.

Erhvervsministeriet

Departementet har anvendt ministerbetjeningsreglen i følgende antal sager (manuel optælling):

År	2014	2015	2016
Antal afslag efter ministerbetjeningsreglen	12	11	13
Heraf givet meraktindsigt	4	3	5

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet har anvendt ministerbetjeningsreglen i følgende antal sager (manuel gennemgang):

År	2014	2015	2016
Antal afslag efter ministerbetjeningsreglen	3	3	2
Heraf givet meraktindsigt (enkelte akter)	1	1	0
Heraf givet meraktindsigt (hele sager)	1	0	1

Finansministeriet

Departementet har anvendt ministerbetjeningsreglen i følgende antal sager:

År	2014	2015	2016
Antal afslag efter ministerbetjeningsreglen	26	16	20
Heraf givet meraktindsigt	0	7	12

Departementet bemærker, at selv om det ikke fremgår af en afgørelse, at der er givet meraktindsigt i ministerbetjeningsdokumenter, kan dette – i overensstemmelse med forarbejderne til offentlighedslovens § 14 – godt være sket alligevel.

Forsvarsministeriet

Departementet har anvendt ministerbetjeningsreglen i følgende antal sager:

År	2014	2015	2016
Antal afslag efter ministerbetjeningsreglen	18	24	12
Heraf givet meraktindsigt	0	1	4

Justitsministeriet

Departementet oplyser på baggrund af oplysninger registreret i ministeriets elektroniske sagsbehandlingssystem, at ministerbetjeningsreglen har været anvendt i følgende antal sager:

År	2014	2015	2016
Antal afslag efter ministerbetjeningsreglen	47	68	97
Heraf givet meraktindsigt	3	32	25

Det bemærkes, at tallene er behæftet med betydelig tvivl, navnlig fordi at departementet først medio 2016 er begyndt at registrere anvendelsen af ministerbetjeningsreglen og meroffentlighed, og at der herefter har været en indkøringsperiode i forhold til korrekt registrering.

Det bemærkes endvidere, at departementet ofte modtager en række anmodninger om aktindsigt i samme materiale fra journalister fra forskellige medier. Det gælder navnlig for sager af stor politisk interesse. En række af de sager, hvor ministerbetjeningsreglen har været anvendt, har af denne årsag vedrørt flere anmodninger om aktindsigt fra forskellige medier i det samme materiale.

Kirkeministeriet

Departementet skønner ikke at have anvendt ministerbetjeningsreglen.

Kulturministeriet

Departementet har anvendt ministerbetjeningsreglen i følgende antal sager:

År	2014	2015	2016
Antal afslag efter ministerbetjeningsreglen	9	15	5
Heraf givet meraktindsigt	0	11	4

Miljø- og Fødevarerministeriet

Miljø- og Fødevarerministeriet bemærker, at offentlighedslovens § 24 ikke finder anvendelse i sager, hvor der træffes afgørelse efter miljøoplysningsloven, idet en tilsvarende bestemmelse ikke findes i den tidligere gældende offentlighedslov. For så vidt angår miljøoplysninger, kan ministerbetjeningsdokumenter og oplysninger derfor alene undtages fra aktindsigt, hvis de i øvrigt er omfattet af undtagelsesreglerne i den tidligere gældende offentlighedslov.

Skatteministeriet

Departementet har anvendt ministerbetjeningsreglen i følgende antal sager:

År	2014	2015	2016
Antal afslag efter ministerbetjeningsreglen	30 (skøn)	28	35 (skøn)
Heraf givet meraktindsigt	2 (skøn)	2	2 (skøn)

Statsministeriet

Departementet har anvendt ministerbetjeningsreglen i følgende antal sager:

År	2014	2015	2016
Antal afslag efter ministerbetjeningsreglen	25	19	26
Heraf givet meraktindsigt	3	8	12

Sundheds- og Ældreministeriet

Departementet har anvendt ministerbetjeningsreglen i følgende antal sager:

År	2014	2015	2016
Antal afslag efter ministerbetjeningsreglen	15	7	15
Heraf givet meraktindsigt	2	1	8

Departementet bemærker, at der ofte er store vanskeligheder forbundet med at vurdere, hvorvidt et dokument har karakter af ministerbetjening. Helt konkret har departementet haft en sag, hvor der blev anmodet om aktindsigt i dokumenter fra 1997, hvor der ikke fandtes regler om ministerbetjening. Dokumenterne ville utvivlsomt være omfattet af ministerbetjeningsreglen, hvis de var oprettet i dag. Departementet var i den forbindelse i tvivl om, hvorvidt dokumenterne var omfattet af ministerbetjeningsreglen.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet

Departementet har anvendt ministerbetjeningsreglen i følgende antal sager:

År	2014	2015	2016
Antal afslag efter ministerbetjeningsreglen	3	12	9

Departementet har på foranledning af Folketingets Ombudsmand foretaget en undersøgelse, som viste, at der bliver givet meroffentlighed i ca. halvdelen af de sager (4 ud af samlet 9), hvor der kunne have været undtaget akter efter ministerbetjeningsreglen.

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Departementet har anvendt ministerbetjeningsreglen i følgende antal sager:

År	2014	2015	2016
Antal afslag efter ministerbetjeningsreglen	3	4	2
Heraf givet meraktindsigt	1	1	0

Udenrigsministeriet

Departementet har anvendt ministerbetjeningsreglen i følgende antal sager (skøn):

År	2014	2015	2016
Antal afslag efter ministerbetjeningsreglen	28	35	25
Heraf givet meraktindsigt	4	8	12

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Departementet har anvendt ministerbetjeningsreglen i følgende antal sager:

År	2014	2015	2016
Antal afslag efter ministerbetjeningsreglen	-	15 (fra juni 2015)	26
Heraf givet meraktindsigt	-	8	9

Departementet bemærker, at der i visse tilfælde kan opstå spørgsmål om rækkevidden af § 24. Dette ses særligt i de tilfælde, hvor f.eks. en underliggende myndigheds besvarelse af en høring i forbindelse med ministerbetjening indeholder en mere eller mindre direkte gengivelse af en korrespondance, som den underliggende myndighed har haft med en ekstern samarbejdspartner. Hvis den aktindsigtssøgende da retter henvendelse til den underliggende myndighed og anmoder direkte om den eksterne korrespondance, vil korrespondancen ikke kunne undtages fra aktindsigt i medfør af § 24, men vil skulle vurderes ud fra andre af undtagelsesbestemmelserne i offentlighedsloven. Aktindsigten vil på den baggrund kunne få forskelligt udfald alt efter hos hvilken myndighed, den aktindsigtssøgende anmoder om aktindsigt.

Undervisningsministeriet

Departementet har anvendt ministerbetjeningsreglen i følgende antal sager:

År	2014	2015	2016
Antal afslag efter ministerbetjeningsreglen	2	2	5
Heraf givet meraktindsigt	2	1	5

Økonomi- og Indenrigsministeriet²⁹

Departementet har anvendt ministerbetjeningsreglen i følgende antal sager:

År	2014	2015	2016
Antal afslag efter ministerbetjeningsreglen	8	9	2
Heraf givet meraktindsigt	6	7	1

Departementet bemærker, at offentlighedslovens § 24 har givet anledning til følgende problemstillinger:

- 1) Ved aktindsigter, som sendes til flere ministerier på en gang, er der ofte et behov for koordination, hvilket er en tidskrævende proces.
- 2) Departementet er stødt på sager, hvor underliggende myndigheder er uopmærksomme eller uvidende om, at et dokument har indgået i en ministerbetjenings sag. Dette kan være svært at afgøre i den underliggende myndighed, som ofte ser det som en ren faglig sag.

²⁹ Besvarelsen omfatter også det daværende Social- og Indenrigsministerium.

2.7.3. Hørings svar fra underliggende myndigheder

Det fremgår ikke særskilt nedenfor, hvis der er spørgsmål, som myndighederne ikke har besvaret. Det fremgår heller ikke særskilt, hvis anvendelsen af offentlighedslovens § 24 ikke har givet myndighederne anledning til vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål i øvrigt.

Beskæftigelsesministeriet

Beskæftigelsesministeriet oplyser, at ministeriets underliggende myndigheder samlet set skønnes at have anvendt ministerbetjeningsreglen i 3 sager i 2014, 6 sager i 2015 og 2 sager i 2016. Der er ikke givet meraktindsigt.

En myndighed har anført, at der for dokumenter omfattet af offentlighedslovens § 24 også skal foretages en vurdering efter offentlighedslovens §§ 28 og 29, og at denne gennemgang med henblik på at identificere og ekstrahere faktuelle oplysninger mv. har bidraget til et betragteligt ressource-træk og en dertil hørende uhensigtsmæssigt lang sagsbehandlingstid til gene for den aktindsigtssøgende.

Børne- og Socialministeriet

Statsforvaltningen har anvendt ministerbetjeningsreglen i 1 sag i 2015. Der blev i denne sag givet meraktindsigt.

Socialstyrelsen har anvendt ministerbetjeningsreglen i 1 sag om året i perioden 2014-2016. Der er ikke givet meraktindsigt i forbindelse med disse sager.

De øvrige myndigheder ses ikke at have anvendt ministerbetjeningsreglen.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

Energistyrelsen skønner at have anvendt ministerbetjeningsreglen i 1 sag i 2014, 2 sager i 2015 og 4 sager i 2016. Der er i sagerne givet meraktindsigt. De øvrige myndigheder ses ikke at have anvendt ministerbetjeningsreglen.

Energistyrelsen bemærker, at anvendelsen af offentlighedslovens § 24 isoleret set ikke volder de store fortolkningssvanskeligheder. Det er især samspillet med modifikationerne i især offentlighedslovens § 28 (ekstrahering af eksterne faglige vurderinger) og § 29, der i praksis volder problemer.

Erhvervsministeriet:

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har anvendt ministerbetjeningsreglen i 1 sag i 2015 og i 1 sag i 2016. *Patent- og Varemærkestyrelsen* og *Sikkerhedsstyrelsen* har hver især anvendt ministerbetjeningsreglen i 1 sag i 2016. *Søfartsstyrelsen* skønner at have anvendt ministerbetjeningsreglen i under 5 sager om året. Ingen af de 4 styrelser har givet meraktindsigt i forbindelse med de pågældende sager.

Erhvervsstyrelsen har ikke nogen opgørelse over, i hvor mange sager styrelsen har anvendt ministerbetjeningsreglen, men styrelsen vurderer, at reglen er anvendt i en del sager om aktindsigt. Styrelsen skønner, at der er givet meraktindsigt i 9 sager om året i perioden 2014-2016.

De øvrige myndigheder ses ikke at have anvendt ministerbetjeningsreglen.

Finansministeriet

Moderniseringsstyrelsen har anvendt ministerbetjeningsreglen i 2 sager i 2014, 4 sager i 2015 og 3 sager i 2016. Der er ikke givet meraktindsigt i sagerne.

Digitaliseringsstyrelsen har anvendt ministerbetjeningsreglen i en enkelt sag i 2014. Der blev ikke givet meraktindsigt i sagen.

Statens Administration, *Statens IT* og *Center for Offentlig Innovation* har ikke anvendt ministerbetjeningsreglen.

Forsvarsministeriet

De underliggende myndigheder har samlet set anvendt ministerbetjeningsreglen i 5 sager i 2014, 2 sager i 2015 og 1 sag i 2016. Der er givet meraktindsigt i 1 sag i 2014 og 2 sager i 2015.

Forsvarsministeriet oplyser endvidere, at det hører til undtagelsen, at de underliggende myndigheder anvender ministerbetjeningsreglen.

Justitsministeriet

Direktoratet for Kriminalforsorgen har anvendt ministerbetjeningsreglen i en enkelt sag. Der blev ikke givet meraktindsigt i sagen.

Rigspolitiet har anvendt ministerbetjeningsreglen i 1 sag i 2014, 2 sager i 2015 og 14 sager i 2016. Der er givet meraktindsigt 1 gang i henholdsvis 2015 og 2016, men ikke i 2014.

De øvrige underliggende myndigheder ses ikke at have anvendt ministerbetjeningsreglen.

Rigspolitiet anfører som den eneste myndighed, at ministerbetjeningsreglen har givet anledning til vanskeligheder. Rigspolitiet peger herved på, at det kan give problemer med overholdelse af sagsbehandlingsfristerne, når den myndighed, hvorfra et dokument stammer, skal høres over, om der er tale om et ministerbetjeningsdokument.

Kirkeministeriet

Kirkeministeriet har oplyst, at ingen af *stiftsadministrationerne* har anvendt ministerbetjeningsreglen.

Kulturministeriet

Rigsarkivet har anvendt ministerbetjeningsreglen i 1 sag i 2014. Rigsarkivet har ikke oplyst, om der blev givet meraktindsigt i sagen.

Slots- og Kulturstyrelsen har anvendt ministerbetjeningsreglen i 1 sag i 2014 og 1 sag i 2015. Der er ikke givet meraktindsigt i sagerne.

Miljø- og Fødevareministeriet³⁰

Fødevarestyrelsen har anvendt ministerbetjeningsreglen i 6 sager i 2014, hvor der i alle sagerne er givet meraktindsigt. I 2015 blev ministerbetjeningsreglen anvendt i 1 sag, hvor der ikke er givet meraktindsigt, mens reglen i 2016 blev anvendt i 6 sager, hvoraf der er givet meraktindsigt i 5 af sagerne.

NaturErhvervstyrelsen har anvendt ministerbetjeningsreglen i ét enkelt tilfælde.

Miljøstyrelsen, Naturstyrelsen og SVANA (Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning), *Kystdirektoratet* og *Personaleadministrationen* har ikke anvendt ministerbetjeningsreglen.

³⁰ Fra den 1. februar 2017 består Miljø- og Fødevareministeriet af departementet, fire styrelser og den selvejende institution Madkulturen. De fire styrelser er Miljøstyrelsen, der er en sammenlægning af den tidligere Miljøstyrelse og den tidligere Styrelse for Vand- og Naturforvaltning (SVANA), Fødevarestyrelsen, Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, der har skiftet navn fra det tidligere NaturErhvervstyrelsen og Naturstyrelsen, som nu også omfatter Kystdirektoratet. Styrelserne har besvaret høringen før organisationsændringen.

Skatteministeriet

SKAT har anvendt ministerbetjeningsreglen i 8 sager i 2014, 12 sager i 2015 og 6 sager i 2016. Der blev givet meraktindsigt i 2 af sagerne i 2014, 8 af sagerne i 2015 og 5 af sagerne i 2016.

Spillemyndigheden har anvendt ministerbetjeningsreglen i en enkelt sag i 2016. Der blev ikke givet meraktindsigt i sagen.

Skatteankestyrelsen er som uafhængig klagemyndighed ikke omfattet af ministerbetjeningsreglen.

Det er SKATs erfaring, at ministerbetjeningsreglen i praksis har givet udfordringer, når der skulle foretages ekstrahering af faktiske oplysninger, der er relevante for sagen.

Sundheds- og Ældreministeriet

Det Ethiske Råd og *National Videnskabsetisk Komité* har ikke anvendt ministerbetjeningsreglen.

Styrelsen for Patientsikkerhed skønner at have anvendt reglen i under 5 pct. af styrelsens aktindsigtssager de seneste tre år. Der er givet meraktindsigt i noget af det materiale, som er undtaget efter ministerbetjeningsreglen.

Sundhedsstyrelsen skønner kun at have anvendt reglen i ganske få tilfælde (1-2 gange årligt).

Lægemiddelstyrelsen har i 2 tilfælde i 2016 givet afslag på aktindsigt i medfør af reglen.

Sundhedsdatastyrelsen skønner at have anvendt reglen i 4 sager i 2016. I en ud af de fire sager fra 2016 har styrelsen givet meraktindsigt i materiale, som var undtaget i medfør af ministerbetjeningsreglen.

Statens Serum Institut skønner at have anvendt reglen i ingen eller ganske få aktindsigtssager.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet

Banedanmark skønner at have brugt ministerbetjeningsreglen i 1-5 pct. af aktindsigtssagerne. Der ses ikke at være givet meraktindsigt i sagerne.

Bygningsstyrelsen har ikke anvendt ministerbetjeningsreglen, men styrelsen har været i tvivl om rækkevidden af bestemmelsen, idet styrelsen i en konkret sag var uenig med en anden myndighed om, hvorvidt reglen fandt anvendelse, og hvornår i forløbet den kunne anvendes.

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen og *Vejdirektoratet* ses ikke at have anvendt reglen.

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Styrelsen for Forskning og Uddannelse har anvendt ministerbetjeningsreglen i en enkelt sag i både 2015 og 2016. Der ses ikke at være givet meraktindsigt i sagerne.

Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte har anvendt ministerbetjeningsreglen i en enkelt sag i 2016. Der blev ikke givet meraktindsigt i sagen.

Udenrigsministeriet

Ingen af de underliggende myndigheder ses at have anvendt ministerbetjeningsreglen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Styrelsen for International Rekruttering og Integration har anvendt ministerbetjeningsreglen i en enkelt sag i både 2014 og 2015. Der blev givet meraktindsigt i sagen i 2014.

Udlændingestyrelsen skønner at have anvendt ministerbetjeningsreglen i 1-2 sager i 2014, 2-5 sager i 2015 og 20-25 sager i 2016. Styrelsen har hverken statistisk eller skønsmæssigt kunnet opgøre, i hvilket omfang der er givet meraktindsigt i sagerne.

Flygtningenævnet og *Udlændingenævnet* har ikke anvendt ministerbetjeningsreglen.

Undervisningsministeriet

Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet skønner, at den bruger ministerbetjeningsreglen 1-2 gange pr. år. *Styrelsen for IT og Læring* har i perioden anvendt reglen i et enkelt tilfælde. Der skønnes ikke at være givet meraktindsigt.

Økonomi- og Indenrigsministeriet

Det Kommunale Tilsyn skønner, at ministerbetjeningsreglen har været anvendt i en enkelt sag i 2016. De øvrige underliggende myndigheder har ikke anvendt ministerbetjeningsreglen.

2.7.4. Sammenfatning

De indhentede oplysninger viser, at det overordnet varierer en del fra myndighed til myndighed og fra år til år, hvor ofte ministerbetjeningsreglen har været anvendt. Det kan dog konstateres, at den generelt synes at blive anvendt oftest i de ministerier, som er repræsenteret i et af de faste regeringsudvalg, herunder navnlig Koordinationsudvalget og Økonomiudvalget. I disse ministerier har reglen været anvendt i ca. 10-20 pct. af sagerne.

De indhentede oplysninger viser endvidere, at ministerbetjeningsreglen generelt anvendes langt oftere i departementerne end i de underliggende myndigheder. Dette er ikke overraskende, idet departementerne i meget videre omfang end de underliggende myndigheder udøver ministerbetjening og derfor generelt vil have flere dokumenter, som er omfattet af reglen.

Hovedparten af de hørte myndigheder synes at have givet meraktindsigt i 20-30 pct. af sagerne, når der ses på perioden fra 2014 til 2016 som en helhed. Det varierer dog generelt en del fra myndighed til myndighed og fra år til år, hvor ofte der er givet meraktindsigt. Der er f.eks. myndigheder, der har givet meraktindsigt i langt over halvdelen af sagerne, mens andelen for andre ligger på under 10 pct. Hos flere myndigheder synes der desuden at være en tendens til, at der er givet meraktindsigt i videre omfang i 2016 sammenlignet med 2014. Sidstnævnte gælder f.eks. for Finansministeriet og Statsministeriet.

Endelig viser de indhentede oplysninger, at anvendelsen af offentlighedslovens § 24 generelt ikke har givet anledning til vanskeligheder eller fortolkningstvivl i forbindelse med myndighedernes behandling af aktindsigtssager. Enkelte myndigheder har dog peget på, at ekstraheringsreglerne i §§ 28 og 29 kan give anledning til vanskeligheder, og at de medvirker til at øge kompleksiteten af sagsbehandlingen og fører til længere sagsbehandlingstider.

En enkelt myndighed angiver at være i tvivl om, hvorvidt dokumenter fra før nye offentlighedslovs ikrafttræden i 2014 er omfattet af ministerbetjeningsreglen, hvis de i øvrigt har karakter af ministerbetjening. Justitsministeriet skal hertil bemærke, at dokumenter, der er omfattet af offentlighedslovens § 24, principielt kan undtages fra aktindsigt efter bestemmelsen, uanset om dokumenterne er fra før eller efter den nye offentlighedslovs ikrafttræden den 1. januar 2014. Det vil imidlertid i tilfælde, hvor der er tale om et ældre dokument, ofte være oplagt at give aktindsigt i det som meraktindsigt.

En enkelt myndighed har desuden bemærket, at der ved aktindsigtsanmodninger, som sendes til flere ministerier på én gang, ofte et behov for koordination, hvilket er en tidskrævende proces. Denne myndighed er endvidere stødt på sager, hvor underliggende myndigheder har haft svært ved at afgøre, om et dokument har indgået i en ministerbetjeningssag.

I forhold til spørgsmålet om anvendelsen af offentlighedslovens § 24 henvises i øvrigt til Folketingets Ombudsmands redegørelse, som er gengivet i afsnit 3, og som synes at bekræfte, at bestemmelsen ikke giver anledning til vanskeligheder eller fortolkningstvivl i øvrigt hos myndighederne.

2.8. Offentlighedslovens § 25

2.8.1. Høringsspørgsmål

Justitsministeriet har stillet følgende spørgsmål til KL og Danske Regioner:

Det fremgår af offentlighedslovens § 25, at retten til aktindsigt ikke omfatter interne dokumenter og oplysninger, der udveksles mellem KL, Danske Regioner samt disses medlemmer i forbindelse med økonomiske og politiske forhandlinger med staten eller i forbindelse med drøftelser om fælles kommunale og regionale politiske initiativer.

- Har KL/Danske Regioner en opgørelse over, i hvor mange sager KL/Danske Regioner har anvendt offentlighedslovens § 25? Hvis ja, i hvor mange sager? Hvis nej, bedes KL/Danske Regioner angive et skøn. Oplysningerne eller skønnet bedes angivet pr. år (2014, 2015, 2016).
- Har KL/Danske Regioner en opgørelse over, i hvor mange sager KL/Danske Regioner har anvendt offentlighedslovens § 25, men hvor KL/Danske Regioner har givet meraktindsigt efter offentlighedslovens § 14, stk. 1? Hvis ja, i hvor mange sager? Hvis nej, bedes KL/Danske Regioner angive et skøn. Oplysningerne eller skønnet bedes angivet pr. år (2014, 2015, 2016).
- Har anvendelsen af offentlighedslovens § 25 givet anledning til vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål? Hvis ja, på hvilken måde?

2.8.2. Høringssvar fra Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner

Der er indhentet bidrag fra KL og Danske Regioner, som desuden har stået for at sammenfatte høringssvarene fra kommuner og regioner.

KL

KL har ikke anvendt offentlighedslovens § 25.

KL oplyser endvidere, at omtrent halvdelen af kommunerne ligger inde med en oversigt over anvendelsesområdet for offentlighedslovens § 25. Denne opgørelse viser, at ingen af disse har anvendt bestemmelsen. Dette gælder overordnet ligeledes de kommuner, der har angivet deres svar skønmæssigt. Mange kommuner har tilsvarende et overblik over § 14's anvendelsesområde. Kommunerne har ligeledes her angivet både ud fra konkrete og skønmæssige opgørelser, at der i så godt som ingen sager har været givet meraktindsigt efter § 14, stk. 1. Yderligere skriver mange kommuner, at der ingen henvendelser har været inden for bestemmelsens anvendelsesområde. I forlængelse af ovenstående angiver de fleste kommuner, at der ingen vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål har været, og størstedelen svarer, at der ikke har været henvendelser vedrørende § 25.

Danske Regioner

Danske Regioner oplyser, at de ikke har registreret, i hvilket omfang offentlighedslovens § 25 er anvendt i aktindsigtsafgørelser, men at det sker forholdsvis ofte. Der er dog flere eksempler på, at der er givet aktindsigt i sager eller dele af sager med henvisning til § 14 stk. 1, bl.a. efter f.eks. et politisk oplæg er offentliggjort.

Danske Regioner finder umiddelbart anvendelsesområdet for § 25 for snævert. De fem regioner deltager i øvrigt i en række tværregionale samarbejder, hvor der udveksles interne dokumenter i foreløbig form. Disse dokumenter bør ifølge Danske Regioner kunne undtages fra aktindsigt, da det er hele grundlaget for Danske Regioners arbejde som medlems- og interesseorganisation.

Danske Regioner oplyser endvidere, at ingen af regionerne har en opgørelse over antallet af sager, hvor offentlighedslovens § 25 er blevet anvendt. Regionerne skønner at have anvendt bestemmelsen 0-5 gange årligt.

2.8.3. *Sammenfatning*

De indhentede oplysninger viser, at offentlighedslovens § 25 anvendes i relativt begrænset omfang. Bestemmelsen synes endvidere ikke at have givet anledning til vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål i øvrigt, idet Danske Regioner dog finder, at bestemmelsen bør udvides.

2.9. Folketingspolitikerreglen

2.9.1. *Høringsspørgsmål*

Justitsministeriet har stillet følgende spørgsmål til høringsparterne:

Det fremgår af offentlighedslovens § 27, nr. 2, at retten til aktindsigt ikke omfatter dokumenter, der udarbejdes og udveksles mellem ministre og folketingsmedlemmer i forbindelse med sager om lovgivning og anden tilsvarende politisk proces.

- Har departementet en opgørelse over, i hvor mange sager departementet har anvendt folketingspolitikerreglen? Hvis ja, i hvor mange sager? Hvis nej, bedes departementet angive et skøn. Oplysningerne eller skønnet bedes angivet pr. år (2014, 2015, 2016).
- Har departementet en opgørelse over, i hvor mange sager departementet har anvendt folketingspolitikerreglen, men hvor departementet har givet meraktindsigt efter offentlighedslovens § 14, stk. 1? Hvis ja, i hvor mange sager? Hvis nej, bedes departementet angive et skøn. Oplysningerne eller skønnet bedes angivet pr. år (2014, 2015, 2016).
- Har departementet en opgørelse over, i hvor mange sager departementet har anvendt folketingspolitikerreglen med henvisning til, at der var tale om en sag om ”anden tilsvarende politisk proces”? Hvis ja, i hvor mange sager? Hvis nej, bedes departementet angive et skøn.
- Forudsat at departementet har anvendt folketingspolitikerreglen med henvisning til, at der var tale om en sag om ”anden tilsvarende politisk proces”, bedes departementet angive, hvilke processer der har været tale om.
- Har anvendelsen af offentlighedslovens § 27, nr. 2, givet anledning til vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål i øvrigt? Hvis ja, på hvilken måde?

2.9.2. *Hørings svar fra departementer*

Det fremgår ikke særskilt nedenfor, hvis der er spørgsmål, som departementerne ikke har besvaret. Det fremgår heller ikke særskilt, hvis anvendelsen af offentlighedslovens § 27, nr. 2, ikke har givet departementerne anledning til vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål i øvrigt.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet, Kirkeministeriet, Statsministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet ses ikke at have anvendt folketingspolitikerreglen.

Beskæftigelsesministeriet

Departementet har anvendt folketingspolitikerreglen i 2 sager i 2014, 1 sag i 2015 og 1 sag i 2016. Der er givet meraktindsigt i den ene af de 2 sager i 2014 og i sagen i 2016. Reglen er ikke anvendt med henvisning til, at der var tale om en sag om ”anden tilsvarende politisk proces”.

Departementet har af egen drift overvejet, hvorvidt forskellige politiske processer, der er reguleret af Folketingets forretningsorden eller er opfølgning på en politisk aftale, i sig selv er nok til, at der er tale om en ”anden tilsvarende proces”. Disse omfatter Folketingets åbningsdebat, Folketingets afslutningsdebat, samråd og såkaldte ”sommerberedskaber”. Herudover har departementet i forbindelse med en klagesag haft anledning til at tage stilling til, om opfølgning på en politisk aftale var en ”anden tilsvarende politisk proces”.

Børne- og Socialministeriet

Departementet skønner, at folketingspolitikerreglen alene har været anvendt i en enkelt sag i 2014, og at der ikke blev givet meraktindsigt i denne sag.

Erhvervsministeriet

Departementet har anvendt reglen i 3 sager i 2014, 2 sager i 2015 og 1 sag i 2016. Der er ikke givet meraktindsigt i de pågældende sager. Ministeriet har ikke anvendt reglen med henvisning til, at der var tale om en sag om ”anden tilsvarende politisk proces”.

Finansministeriet

Finansministeriet har anvendt folketingspolitikerreglen i 5 sager i 2014, 4 sager i 2015 og 4 sager i 2016. Der er givet meraktindsigt i 2 af de 4 sager i 2015.

Finansministeriet har anvendt reglen med henvisning til, at der var tale om en sag om ”anden tilsvarende politisk proces” i forbindelse med politiske forhandlinger. Det er sket i alle 5 sager i 2014, i 2 af de 4 sager i 2015 og i alle 4 sager i 2016.

Forsvarsministeriet

Forsvarsministeriet har anvendt folketingspolitikerreglen i 3 sager i 2014 og 2 sager i 2016. Der er givet meraktindsigt i 2 af de 3 sager i 2014.

Ministeriet har i 2 af de 3 sager i 2014 og i begge sager i 2016 anvendt reglen med henvisning til, at der var tale om en sag om ”anden tilsvarende politisk proces”. Der var tale om forsvars- og beredskabsforlig.

Justitsministeriet

Departementet har for årene 2014, 2015 og 2016 identificeret henholdsvis 4, 12 og 4 sager, hvor folketingspolitikerreglen har været anvendt. Departementet har i de omfattede sager udleveret oplysningerne eller dele heraf som led i meroffentlighed i 1 sag i 2014, 1 sag i 2015 og 2 sager i 2016. Det bemærkes, at ud af de 20 sager, hvor folketingspolitikerreglen har været anvendt, vedrører 7 sager aktindsigter fra forskellige medier i samme materiale, og 3 sager vedrører 3 anmodninger om aktindsigt fra én borger i samme sag.

I 15 ud af de 20 sager, hvor folketingspolitikerreglen har været anvendt, har det været med henvisning til, at der har været tale om sager om ”anden tilsvarende politisk proces”. Der har i disse sager navnlig været tale om indgåelse af politiske aftaler.

Kulturministeriet

Departementet har anvendt folketingspolitikerreglen i 11 sager i 2014 og 6 sager i 2015. Der er givet meraktindsigt i 5 ud af de 6 sager i 2015. Reglen er i 8 sager anvendt med henvisning til, at der var tale om en sag om ”anden tilsvarende proces”. Der var tale om politiske forhandlinger ved indgåelse af public serviceaftale, politiske forhandlinger i forlængelse af en aftale og drøftelser om initiativer af udenrigspolitisk betydning.

Departementet oplyser endvidere, at der i en enkelt sag har været spørgsmål om, hvorvidt der var tale om politiske forhandlinger, idet der blev bedt om aktindsigt i en korrespondance vedrørende en (styrings)aftale mellem ministeriet og en offentlig institution, der indgås som udmøntning af og opfølgning på en politisk aftale. Da de politiske partier bag den politiske aftale også inddrages i styringsaftalen, blev det vurderet, at der måtte være tale om politiske forhandlinger.

Miljø- og Fødevarerministeriet

Departementet bemærker, at folketingspolitikerreglen ikke finder anvendelse i sager, hvor der træffes afgørelse efter miljøoplysningsloven, idet en tilsvarende bestemmelse ikke findes i den tidligere gældende offentlighedslov.

Skatteministeriet

Departementet har anvendt folketingspolitikerreglen i 2 sager i 2014 (skøn), 2 sager i 2015 og 3 sager i 2016. Der er ikke givet meraktindsigt i sagerne.

Departementet har i 3 af sagerne anvendt reglen med henvisning til, at der var tale om en sag om ”anden tilsvarende politisk proces”.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet

Departementet har anvendt folketingspolitikerreglen i 1 sag i 2014, 4 sager i 2015 og 3 sager i 2016.

Reglen har været anvendt med henvisning til, at der var tale om en sag om ”anden tilsvarende politisk proces” i forbindelse med politiske forhandlinger om udbud af servicetrafik.

Udenrigsministeriet

Departementet skønner, at det har anvendt folketingspolitikerreglen i en enkelt sag i 2014, og at der ikke blev givet meraktindsigt i sagen.

Departementet skønner, at det ikke har anvendt folketingspolitikerreglen med henvisning til, at der var tale om en sag om ”anden tilsvarende proces”.

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Departementet har anvendt folketingspolitikerreglen i 2 sager i 2015 og 6 sager i 2016. Der blev givet meraktindsigt i 1 af de 2 sager i 2015.

Departementet har i 2 sager anvendt folketingspolitikerreglen med henvisning til, at der var tale om en sag om ”anden tilsvarende proces”.

Undervisningsministeriet

Departementet har anvendt folketingspolitikerreglen i 1 sag i 2014. Departementet gav meraktindsigt i sagen. Folketingspolitikerreglen har ikke været anvendt i andet end sager om lovgivning.

Økonomi- og Indenrigsministeriet³¹

Departementet har anvendt folketingspolitikerreglen i en enkelt sag i 2015. Der ses ikke at være givet meraktindsigt i sagen.

2.9.3. Sammenfatning

De indhentede oplysninger viser, at folketingspolitikerreglen i § 27 har været anvendt i ca. 2/3 af ministerierne, men at det generelt kun har været i begrænset omfang (1-5 sager om året). Et enkelt departement har dog anvendt bestemmelsen i 12 sager i 2015.

Enkelte ministerier oplyser, at de har givet meraktindsigt i en eller flere af de sager, hvor de har anvendt folketingspolitikerreglen. For lidt over halvdelen af de hørte ministerier ses der dog ikke at være givet meraktindsigt i de sager, hvor reglen har været anvendt.

Flere ministerier oplyser, at de har anvendt folketingspolitikerreglen med henvisning til, at der var tale om ”anden tilsvarende politisk proces”. Dette ses typisk at være sket i forbindelse med politiske forhandlinger.

Langt hovedparten af ministerierne finder, at bestemmelsen ikke har givet anledning til vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål i øvrigt. Der peges dog på enkelte fortolkningsspørgsmål i relation til bestemmelsens anvendelsesområde. Som tidligere nævnt vil Justitsministeriet som opfølgning på denne redegørelse igangsætte et arbejde med opdatering af ministeriets vejledning om offentlighedsloven. Ministeriet vil i den forbindelse komme ind på bl.a. disse spørgsmål om anvendelsesområdet for offentlighedslovens § 27.

³¹ Besvarelsen omfatter også det daværende Social- og Indenrigsministerium.

2.10. Meddelelse af interne faglige vurderinger

2.10.1. Høringssspørgsmål

Justitsministeriet har stillet følgende spørgsmål til høringsparterne:

Det fremgår af offentlighedslovens § 29, stk. 1, 1. pkt., at retten til aktindsigt omfatter oplysninger om interne faglige vurderinger i endelig form, i det omfang oplysningerne indgår i en sag om et fremsat lovforslag eller en offentliggjort redegørelse, handlingsplan el.lign. Det gælder dog ikke oplysninger om interne faglige vurderinger, som findes i dokumenter, der er udarbejdet til brug for ministerrådgivning.

- Har departementet en opgørelse over antallet af sager, hvor departementet har ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 om interne faglige vurderinger? Hvis ja, hvor mange sager? Hvis nej, bedes departementet angive et skøn. Oplysningerne eller skønnet bedes angivet pr. år (2014, 2015, 2016).
- Har anvendelsen af offentlighedslovens § 29 givet anledning til vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål i øvrigt? Hvis ja, på hvilken måde?
- Har departementet en opgørelse over, hvor mange gange departementet har afslået aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument? Hvis ja, hvor mange gange? Hvis nej, bedes departementet angive et skøn. Oplysningerne eller skønnet bedes angivet pr. år (2014, 2015, 2016).
- Giver begrebet ”ministerrådgivningsdokument” anledning til vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål i øvrigt? Hvis ja, på hvilken måde?

2.10.2. Hørings svar fra departementer

Det fremgår ikke særskilt nedenfor, hvis der er spørgsmål, som departementerne ikke har besvaret. Det fremgår heller ikke særskilt, hvis anvendelsen af offentlighedslovens § 29, herunder begrebet ”ministerrådgivningsdokument”, ikke har givet et departement anledning til vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål i øvrigt.

Kirkeministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet og Undervisningsministeriet oplyser, at departementerne ikke har ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 om interne faglige vurderinger.

Beskæftigelsesministeriet

Departementet har ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 om interne faglige vurderinger i 2 sager i 2014. Bestemmelsen har endvidere været anvendt i 1 sag i 2015 og 1 sag i 2016, hvor der imidlertid blev givet afslag på aktindsigt med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument.

Departementet bemærker endvidere, at det udfører et stort antal økonomiske analyser og vurderinger, men at det i praksis har vist sig vanskeligt at fastslå, om en konkret vurdering er omfattet af ekstraheringspligten efter offentlighedslovens §§ 28 eller 29.

Børne- og Socialministeriet

Departementet skønner, at det har ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 om interne faglige vurderinger i 1 sag i 2014 og 1 sag i 2015. Departementet skønner, at det ikke har afslået aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

Departementet har ikke ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 om interne faglige vurderinger. Departementet har i 1 sag i 2015 afslået aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument.

Erhvervsministeriet

Departementet oplyser, at der blev ekstraheret oplysninger i 2 sager i 2014, 2 sager i 2015 og 1 sag i 2016.

Departementet gav i 2015 afslag på aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument.

Finansministeriet

Finansministeriet har ikke ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 om interne faglige vurderinger. Ministeriet har givet afslag på aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument i 12 sager i 2014, 9 sager i 2015 og 7 sager i 2016. Ministeriet bemærker, at det ofte er angivet i afgørelserne som en af flere begrundelser for at afslå aktindsigt i interne faglige vurderinger, at der er tale om et ministerrådgivningsdokument.

Forsvarsministeriet

Forsvarsministeriet har anvendt offentlighedslovens § 29 om interne faglige vurderinger i 1 sag i 2016. Ministeriet har i en enkelt sag i 2016 givet afslag på aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument.

Justitsministeriet

Departementet har for årene 2014, 2015 og 2016 identificeret henholdsvis 4,2 og 2 sager, hvor departementet har vurderet, at der var ekstraheringspligtige oplysninger efter offentlighedslovens § 29. For to af sagernes vedkommende, er oplysningerne ikke udleveret, idet de var offentligt tilgængelige.

For årene 2014, 2015 og 2016 har departementet i henholdsvis 1, 17 og 1 sag afslået aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument. For så vidt angår sagerne fra 2014 og 2016, var det alene en delmængde af de oplysninger, der ellers var omfattet af offentlighedslovens § 29, som indgik i et ministerrådgivningsdokument. Departementet udleverede de øvrige § 29-oplysninger i disse sager.

Det høje antal sager i 2015, hvor der blev meddelt afslag på aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument, skyldes i høj grad, at flere personer søgte aktindsigt i det samme materiale. Dette gør sig således gældende for 11 af sagerne. Herudover er der i én sag meddelt tre delafgørelser, hvor ministeriet har meddelt afslag med henvisning til, at der er tale om et ministerrådgivningsdokument.

Kulturministeriet

Departementet har ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 om interne faglige vurderinger i 4 sager i 2015 og 3 sager 2016. Der er i 2 sager i 2014 givet afslag på aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument.

Miljø- og Fødevarerministeriet

Departementet bemærker, at der ikke findes en bestemmelse svarende til offentlighedslovens § 29 i miljøoplysningsloven. Da bestemmelsen giver en videre adgang til aktindsigt end efter miljøoplysningsloven, skal der i

denne situation meddeles aktindsigt efter de regler, der er mest gunstige for ansøgeren. Er det relevant for sagen, foretages der i forhold til miljøoplysninger derfor en konkret afvejning af, om der kan meddeles yderligere aktindsigt efter offentlighedslovens § 29, stk. 1.

Departementet har skønmæssigt haft 2-3 sager i 2016, hvor der er ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29. Departementet har ikke afslået aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument.

Statsministeriet

Statsministeriet oplyser, at ministeriet i sin opgørelse over afgjorte aktindsigtssager ikke har differentieret mellem ekstrahering efter §§ 28 og 29. Ministeriet er derfor ikke i stand til at angive et skøn over, i hvor mange sager der er ekstraheret efter § 29.

Statsministeriet oplyser endvidere, at arbejdet med ekstrahering, herunder vurderingen af, om der er tale om oplysninger om en sags faktuelle grundlag eller faglige vurdering, er særdeles tidskrævende. Ministeriet har i den løbende sagsbehandling fået skærpet opmærksomheden på ekstraheringsbetingelserne, herunder i § 29, og på i den forbindelse at give en fyldestgørende begrundelse.

Skatteministeriet

Departementet har ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 om interne faglige vurderinger i 1 sag i 2014 (skøn), 1 sag i 2015 og 1 sag i 2016 (skøn). Departementet har i 4 sager i 2014 (skøn), 4 sager i 2015 og 4 sager i 2016 (skøn) givet afslag på aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument.

Sundheds- og Ældreministeriet

Departementet har ikke ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 om interne faglige vurderinger. Departementet gav i 2014 afslag i 2 sager på aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet

Departementet skønner, at det har anvendt offentlighedslovens § 29 om interne faglige vurderinger i 2 sager i 2014, 11 sager i 2015 og 6 sager i 2016. Ministeriet har ikke oplyst, om der er givet afslag på aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der har været tale om et ministerrådgivningsdokument.

Departementet oplyser endvidere, at offentlighedslovens § 29 i sammenhæng med ekstraheringspligten efter § 28 generelt indebærer, at aktindsigtssager, hvor der undtages hele dokumenter, er blevet markant mere besværlige at sagsbehandle. Departementet peger i den forbindelse på, at det f.eks. er ressourcekrævende at gennemgå en rapport på mange sider for faktiske oplysninger, eksterne faglige vurderinger og interne faglige vurderinger i endelig form. Muligheden for at give et ressourceafslag efter ekstraheringsreglerne ændrer efter departementets opfattelse i praksis ikke herpå, da et sådant afslag i udgangspunktet ikke kan meddeles journalister fra massemedier.

Udenrigsministeriet

Departementet skønner ikke at have ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 om interne faglige vurderinger. Departementet skønner alene at have givet et enkelt afslag i 2016 på aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument.

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Departementet har ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 om interne faglige vurderinger i 2 sager i 2015 og 2 sager i 2016. Der er i 1 sag i 2015 og 3 sager i 2016 givet afslag på aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument.

Departementet bemærker, at bestemmelsen har givet anledning til fortolkningsspørgsmål i forhold til, hvornår der er tale om en ”endelig faglig vurdering”. Det gælder særligt i de tilfælde, hvor vurderingen, som delvist indgår i en sag, hidrører fra en underliggende myndighed. Departementet bemærker endvidere, at det er erfaringen, at de interne faglige vurderinger undtages under henvisning til, at vurderingerne indgår i et ministerrådgivningsdokument.

Økonomi- og Indenrigsministeriet³²

Økonomi- og Indenrigsministeriet har ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 om interne faglige vurderinger i 1 sag i 2014 og 2 sager i 2015. Der ses ikke at være blevet givet afslag på aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der har været tale om et ministerrådgivningsdokument.

2.10.3. Hørings svar fra underliggende myndigheder

Det fremgår ikke særskilt nedenfor, hvis der er spørgsmål, som myndighederne ikke har besvaret. Det fremgår heller ikke særskilt, hvis anvendelsen af offentlighedslovens § 29, herunder begrebet ”ministerrådgivningsdokument”, ikke har givet en myndighed anledning til vanskeligheder eller fortolkningsproblemer i øvrigt.

Kirkeministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Udenrigsministeriet, Undervisningsministeriet og Økonomi- og Indenrigsministeriet har oplyst, at ingen af de underliggende myndigheder ses at have ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 om interne faglige vurderinger.

Beskæftigelsesministeriet

Beskæftigelsesministeriet oplyser, at de underliggende myndigheder skønnes at have ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 i 3 sager i 2014, 2 sager i 2015 og 1 sag i 2016. Der er i 2 sager i 2014 og 1 sag i 2015 givet afslag på aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument.

En enkelt myndighed anfører, at der har været rejst spørgsmål om, hvornår et dokument foreligger i endelig form.

Børne- og Socialministeriet

Statsforvaltningen skønnes som eneste underliggende myndighed at have ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29. Der er tale om 1 sag i 2015. Statsforvaltningen skønner endvidere i 1 sag i 2015 at have afslået aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument.

³² Besvarelsen omfatter også det daværende Social- og Indenrigsministerium.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

Ingen af de underliggende myndigheder ses at have ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 om interne faglige vurderinger i perioden 2014-2016. De underliggende myndigheder ses heller ikke at have afslået aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument

Energistyrelsen anfører generelt, at det i praksis er svært at adskille f.eks. politiske og strategiske vurderinger, som ikke skal udleveres efter § 29, fra rent faglige interne vurderinger, som skal udleveres efter § 29. Det er i øvrigt styrelsens indtryk, at styrelsen sjældent når til at overveje ekstrahering efter § 29, hvilket kan skyldes, at vurderingerne enten udleveres efter meraktindsigtsprincippet, og/eller at den faglige vurdering er integreret i faktiske oplysninger, som er ekstraheringspligtige efter offentlighedslovens § 28.

Energistyrelsen bemærker endvidere, at samspillet mellem offentlighedslovens §§ 23 og 24 sammenholdt med §§ 28 og 29 er ret komplekst. Styrelsen anfører i den forbindelse, at det – selvom bemærkningerne er forholdsvis klare – især kan være vanskeligt i praksis at skelne mellem ministerbetjening og ministerrådgivning.

Erhvervsministeriet

Ingen af de hørte myndigheder ses at have ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 om interne faglige vurderinger.

Søfartsstyrelsen oplyser dog, at det kan være sket i enkelte sager. Styrelsen oplyser endvidere, at der skønsmæssigt højst i 2 sager om året kan være givet afslag på aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har i 1 sag i 2016 givet afslag på aktindsigt i interne faglige vurdering med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument.

Finansministeriet

Finansministeriet oplyser, at *Moderniseringsstyrelsen* som eneste underliggende myndighed har ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29. Det er sket i 5 sager.

Forsvarsministeriet

De underliggende myndigheder har skønmæssigt ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 om interne faglige vurderinger 1 gang i 2015 og 1 gang i 2016. Myndighederne har ikke afslået aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerråd-givningsdokument.

Justitsministeriet

Civilstyrelsen kan ikke opgøre antallet af sager, hvor styrelsen har ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29, men vurderer, at det forekommer sjældent.

Direktoratet for Kriminalforsorgen oplyser, at der er ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 i 1 sag. Der er ikke givet afslag på aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerråd-givningsdokument.

Rigspolitiet har ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 i skønmæssigt 1 sag i 2014, 2 sager i 2015 og 1 sag i 2016. Rigspolitiet har ikke afslået aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der er tale om et ministerråd-givningsdokument. Det er Rigspolitiets vurdering, at anvendelsen af § 29 har givet anledning til tvivl ved fortolkningen af ”ren” intern faglig vurdering.

Datatilsynet, Den Uafhængige Politiklagemyndighed, Domstolsstyrelsen, PET, Pressenævnet og Rigsadvokaten ses ikke at have ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29.

Kulturministeriet

Slots- og Kulturstyrelsen har ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 i 1 sag i 2014 og 4 sager i 2016.

Det Danske Filminstitut oplyser, at det har en verserende klagesag, som går på, om instituttet i forhold til en anmodning modtaget i 2016 burde

have ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29. Institut-
tet bemærker hertil, at offentlighedslovens § 29 i den forbindelse gav an-
ledning til tvivl med hensyn til rækkevidden af bestemmelsens stk. 1, 1.
led. Det er instituttets opfattelse, at der er behov for klarere retningslinjer
for, hvor langt bestemmelsen kan strækkes i praksis.

Ingen af myndighederne har givet afslag på ekstrahering med henvisning
til, at der er tale om et ministerrådgivningsdokument.

Miljø- og Fødevareministeriet³³

NaturErhvervsstyrelsen skønnes at have ekstraheret oplysninger omfattet
af offentlighedslovens § 29 i 2-3 sager om året i perioden fra 2014-2016.

Fødevarestyrelsen har ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslo-
vens § 29 i 1 sag i 2014 og 1 sag i 2016.

De øvrige underliggende myndigheder skønnes ikke at have anvendt be-
stemmelsen.

Ingen af de underliggende myndigheder har afslået aktindsigt i interne
faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerråd-
givningsdokument.

Skatteministeriet

SKAT har ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 i 1
sag i 2014, 2 sager i 2015 og 3 sager i 2016. Hverken *Skatteankestyrelsen*
eller *Spillemyndigheden* ses at have anvendt bestemmelsen.

SKAT har i en enkelt sag i 2014 afslået aktindsigt i interne faglige vurde-
ringer med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdoku-
ment.

Begrebet ”ministerrådgivningsdokument” har givet SKAT anledning til
fortolkningsproblemer i tilfælde, hvor et dokument er sendt uopfordret til
ministeriet.

³³ Fra den 1. februar 2017 består Miljø- og Fødevareministeriet af departementet, fire
styrelser og den selvejende institution Madkulturen. De fire styrelser er Miljøstyrelsen,
der er en sammenlægning af den tidligere Miljøstyrelse og den tidligere Styrelse for
Vand- og Naturforvaltning (SVANA), Fødevarestyrelsen, Landbrugs- og Fiskeristyrel-
sen, der har skiftet navn fra det tidligere NaturErhvervsstyrelsen og Naturstyrelsen, som
nu også omfatter Kystdirektoratet. Styrelserne har besvaret høringen før organisations-
ændringen.

Sundheds- og Ældreministeriet

Det Ethiske Råd og *National Videnskabsetisk Komité* har ikke afslået aktindsigt i interne faglige vurderinger.

Styrelsen for Patientsikkerhed har ikke anvendt offentlighedslovens § 29 i forbindelse med behandling af aktindsigtsanmodninger, hvilket primært skyldes, at styrelsen skønnes at have et fåtal af sager, der vedrører et fremsat lovforslag eller en offentliggjort redegørelse, handlingsplan eller lignende.

Sundhedsstyrelsen skønner, at den kun i ganske få sager har ekstraheret oplysninger omfattet af § 29 (1-2 årligt). Styrelsen vurderer, at der kun meget sjældent gives afslag på aktindsigt i interne faglige vurderinger, fordi der er tale om et ministerrådgivningsdokument.

Lægemiddelstyrelsen oplyser, at styrelsen ikke har anvendt reglen i 2016, hvilket styrelsen finder overraskende. Styrelsen har dog peget på, at det kan skyldes, at en anden regel har været mere oplagt, og at § 29 derfor ikke er blevet nævnt i afgørelserne fra 2016.

Sundhedsdatastyrelsen har ikke nogen sager, hvor § 29 har været relevant.

Statens Serum Institut har ikke nogen opgørelser over anvendelsen af § 29, og instituttet har ikke fundet det muligt at give et kvalificeret skøn herom.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet

Vejdirektoratet har ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 om interne faglige vurderinger i en enkelt sag i 2014.

Bygningsstyrelsen har i en enkelt sag i 2015 ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29. Styrelsen har endvidere i en enkelt sag i 2015 givet afslag på aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument.

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen og *Banedanmark* ses ikke at have anvendt reglen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Styrelsen for International Rekruttering og Integration har i en enkelt sag i 2014 ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29. Styrelsen har endvidere givet afslag på aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument. Afslaget blev givet i 2015.

De øvrige myndigheder ses ikke at have ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29.

2.10.4. Høringssvar fra Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner

Der er indhentet bidrag fra KL og Danske Regioner, som desuden har stået for at sammenfatte høringssvarene fra kommuner og regioner.

KL

KL har ikke haft nogen sager, hvor oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29 er blevet ekstraheret. KL har ikke haft nogen sager, hvor aktindsigt i interne faglige vurderinger er afslået med henvisning til, at der var tale om et dokument til brug for rådgivning af formandskabet for KL og Danske Regioner. KL vurderer, at det ville være mere hensigtsmæssigt, hvis det ud over KL's formandskab også var KL's bestyrelse, der var omfattet af § 29, stk. 1, 2. pkt., 2. led. KL's bestyrelse er det eneste politiske organ i KL, der formelt set kan træffe beslutninger. KL's øvrige organer, herunder KL's formandskab, er alene rådgivende overfor bestyrelsen. Det er KL's bestyrelse, der f.eks. i forhold til økonomiforhandlingerne med staten og overenskomstforhandlingerne modtager sådan rådgivning med interne faglige vurderinger.

KL oplyser endvidere, at kommunerne overordnet set skønner, at bestemmelsen har intet eller et meget lille anvendelsesområde. Ingen kommuner bemærker, at reglen giver anledning til vanskeligheder eller fortolknings spørgsmål.

Danske Regioner

Danske Regioner har ikke anvendt offentlighedslovens § 29, stk. 1, 1. pkt. Danske Regioner oplyser endvidere, at regionerne kun anvender § 29 i ganske få tilfælde.

2.10.5. Sammenfatning

De indhentede oplysninger viser, at ca. 2/3 af departementerne og et mindre antal af de underliggende myndigheder har ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29, men at det alene er sket i et mindre antal sager (1-5 om året).

Lige under halvdelen af departementerne og enkelte af de underliggende myndigheder ses at have afslået aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument. De fleste myndigheder har alene meddelt sådanne afslag i enkelte sager (1-2 om året). Enkelte myndigheder har dog meddelt afslag i noget videre omfang.

Hverken KL eller Danske Regioner har anvendt offentlighedslovens § 29. Kommunerne skønner overordnet, at bestemmelsen har intet eller et meget lille anvendelsesområde, mens regionerne efter det oplyste kun anvender bestemmelsen i ganske få tilfælde.

Det er kun enkelte myndigheder, der i øvrigt har bemærkninger til bestemmelsen i offentlighedslovens § 29. En myndighed anfører dog, at det i praksis har vist sig vanskeligt at fastslå, om en konkret vurdering er omfattet af ekstraheringspligten efter offentlighedslovens §§ 28 eller 29. Andre myndigheder peger på, at arbejdet med ekstrahering, herunder vurderingen af, om der er tale om oplysninger om en sags faktuelle grundlag eller faglige vurderinger, er særdeles tidskrævende.

KL bemærker, at det ville være mere hensigtsmæssigt, hvis det ud over KL's formandskab også var KL's bestyrelse, der var omfattet af § 29, stk. 1, 2. pkt., 2. led.

Størstedelen af de hørte myndigheder finder, at bestemmelsen, og herunder begrebet "ministerrådgivningsdokument", ikke har givet anledning til vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål i øvrigt. En styrelse har dog anført, at samspillet mellem offentlighedslovens §§ 23 og 24 sammenholdt med §§ 28 og 29 er ret komplekst, og at det især kan være vanskeligt i praksis at skelne mellem ministerbetjening og ministerrådgivning.

Som opfølgning på denne redegørelse vil Justitsministeriet som tidligere nævnt igangsætte et arbejde med opdatering af ministeriets vejledning om offentlighedsloven. Ministeriet vil i den forbindelse udbygge afsnittet om §

29, herunder i forhold til spørgsmålet om, hvornår der er tale om et ministerrådgivningsdokument.

2.11. Afslag på ekstrahering på grund af ressourceforbrug

2.11.1. Høringsspørgsmål

Justitsministeriet har stillet følgende spørgsmål til høringsparterne:

Det fremgår af offentlighedslovens § 28, stk. 2, nr. 1, at ekstraheringspligten i forhold til faktiske oplysninger og eksterne faglige vurderinger, jf. stk. 1, ikke gælder, i det omfang ekstraheringen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Dette gælder ligeledes i forhold til ekstraheringspligten efter offentlighedslovens § 29, stk. 1, jf. lovens § 29, stk. 2.

Det fremgår i den forbindelse af forarbejderne, at en myndighed i særligt omfattende sager rent undtagelsesvis kan undlade at foretage en ekstrahering af sagens dokumenter, hvis det samlede tidsforbrug for myndigheden i forbindelse med gennemførelsen af ekstraheringen må forventes at overstige ca. 10 timer. En myndighed er dog i almindelighed forpligtet til at foretage ekstrahering, hvis den aktindsigtssøgende godtgør en særlig interesse i sagen (f.eks. massemedier og forskere tilknyttet anerkendte forskningsinstitutter).

- Har departementet afslået at ekstrahere oplysninger med henvisning til, at ekstraheringen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug? Hvis ja, i hvor mange tilfælde? Oplysningerne bedes angivet pr. år (2014, 2015, 2016).
- Forudsat at departementet over for aktindsigtssøgende med en særlig interesse har afslået at ekstrahere oplysninger med henvisning til, at ekstraheringen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug, bedes departementet angive den tidsmæssige grænse for, hvornår departementet har fundet det nødvendigt at afslå at foretage ekstrahering.

2.11.2. Høringssvar fra departementer

*Beskæftigelsesministeriet, Børne- og Socialministeriet, Erhvervsministeriet, Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet, Finansministeriet, Forsvarsministeriet, Justitsministeriet, Kirkeministeriet, Skatteministeriet, Statsministeriet, Udenrigsministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Undervisningsministeriet og Økonomi- og Indenrigsministeriet*³⁴ oplyser, at departementerne ikke ses at have afslået at ekstrahere oplysninger med henvisning til, at ekstraheringen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

Kulturministeriet

³⁴ Besvarelsen omfatter også det daværende Social- og Indenrigsministerium.

Departementet har i 1 sag i perioden 2014-2016 afslået at ekstrahere oplysninger med henvisning til, at ekstraheringen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

Miljø- og Fødevareministeriet

Departementet oplyser, at adgangen til at nægte at foretage ekstrahering af oplysninger fra bl.a. interne dokumenter, i det omfang det vil indebære et uforholdsmæssigt ressourceforbrug, ikke finder anvendelse i forhold til afgørelser, der træffes efter miljøoplysningsloven, idet den tidligere gældende offentlighedslov ikke indeholder tilsvarende bestemmelser.

Sundheds- og Ældreministeriet

Departementet har i 1 sag i 2014 afslået at ekstrahere oplysninger med henvisning til, at ekstraheringen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet

Departementet skønner, at det i 2 sager i 2016 har afslået at ekstrahere oplysninger med henvisning til, at ekstraheringen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

2.11.3. Høringssvar fra underliggende myndigheder

Beskæftigelsesministeriet, Børne- og Socialministeriet, Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Forsvarsministeriet, Kulturministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Udenrigsministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Undervisningsministeriet og Økonomi- og Indenrigsministeriet oplyser, at ingen af de hørte underliggende myndigheder ses at have afslået at ekstrahere oplysninger med henvisning til, at ekstraheringen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

Justitsministeriet

Rigspolitiet har i enkelt sag i 2015 afslået at ekstrahere oplysninger med henvisning til, at ekstraheringen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

Ingen af de øvrige myndigheder ses at have givet afslag på ekstrahering.

Kirkeministeriet

En enkelt *stiftsadministration* har i 2016 meddelt afslag på ekstrahering på grund af et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Stiftsadministrationen omgjorde efter det oplyste efterfølgende afgørelsen og meddelte aktindsigt. De øvrige ni stiftsadministrationer har ikke meddelt afslag på ekstrahering på grund af uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

Miljø- og Fødevareministeriet³⁵

NaturErhvervstyrelsen har i 2015 givet 1 afslag på ekstrahering med henvisning til, at ekstraheringen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

De øvrige myndigheder ses ikke have givet afslag.

Skatteministeriet

SKAT har givet afslag på at ekstrahere oplysninger med henvisning til, at ekstraheringen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug, i 4 sager i 2014, 4 sager i 2015 og 5 sager i 2016. SKAT har afslået at foretage ekstrahering, hvor det tidsmæssige estimat udgjorde 1-2 uger.

Hverken Skatteankestyrelsen eller Spillemyndigheden har givet afslag.

Sundheds- og Ældreministeriet

Lægemiddelstyrelsen har i 2016 haft 2 sager, hvor styrelsen har afslået at ekstrahere oplysninger med henvisning til reglen. Styrelsen har ikke anslået, hvor grænsen vedrørende ressourceforbruget går, men styrelsen har anført, at begge sager, hvor ekstrahering er blevet afslået, har omhandlet sager om markedsføringstilladelser til lægemidler, som ofte indeholder meget omfattende dokumentation. Der vil ifølge styrelsen i sådanne sager

³⁵ Fra den 1. februar 2017 består Miljø- og Fødevareministeriet af departementet, fire styrelser og den selvejende institution Madkulturen. De fire styrelser er Miljøstyrelsen, der er en sammenlægning af den tidligere Miljøstyrelse og den tidligere Styrelse for Vand- og Naturforvaltning (SVANA), Fødevarestyrelsen, Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, der har skiftet navn fra det tidligere NaturErhvervstyrelsen og Naturstyrelsen, som nu også omfatter Kystdirektoratet. Styrelserne har besvaret høringen før organisationsændringen.

typisk være meget materiale, som skal gennemgås for at sikre sletning af forretningsfølsomme oplysninger.

De øvrige myndigheder ses ikke at have givet afslag.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet

Banedanmark har ingen opgørelse over, hvor mange gange der er givet afslag på ekstrahering med henvisning til, at ekstrahering vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. *Banedanmark* skønner dog overordnet, at det sker i en meget lille procentdel af de anmodninger om aktindsigt, som *Banedanmark* modtager.

De øvrige myndigheder ses ikke at have givet afslag.

2.11.4. Høringssvar fra Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner

Der er indhentet bidrag fra KL og Danske Regioner, som desuden har stået for at sammenfatte høringssvarene fra kommuner og regioner.

KL

KL har ikke haft nogen sager, hvor KL har afslået at ekstrahere oplysninger med henvisning til, at ekstraheringen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. KL oplyser endvidere, at det fremgår af kommunernes besvarelser, at der samlet set er et yderst marginalt anvendelsesområde for bestemmelsen i § 28, stk. 2, nr. 1.

Danske Regioner

Danske Regioner oplyser, at de ikke har afslået at ekstrahere oplysninger med henvisning til, at ekstraheringen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Danske Regioner oplyser endvidere, at regionerne yderst sjældent anvender § 28, stk. 1, nr. 1.

3.11.5. Sammenfatning

De indhentede oplysninger viser, at kun enkelte departementer og underliggende myndigheder har afslået at ekstrahere oplysninger med henvisning til, at ekstraheringen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. De myndigheder, der har meddelt sådanne afslag, har desu-

den generelt kun gjort det i meget få sager (1-2 sager) i perioden fra 2014 til 2016. En enkelt myndighed har efter det oplyste dog meddelt sådanne afslag i 4-5 sager om året i perioden.

Hverken KL eller Danske Regioner har afslået at ekstrahere oplysninger med henvisning til, at ekstraheringen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Kommunerne finder samlet set, at der er et yderst marginalt anvendelsesområde for bestemmelsen, mens regionerne efter det oplyste yderst sjældent anvender bestemmelsen.

SKAT har som den eneste myndighed oplyst, hvor stort ressourceforbrug der var lagt til grund som baggrund for afslaget på at foretage ekstrahering. Ressourceforbruget var estimeret til 1-2 uger.

2.12. Meraktindsigt

2.12.1 Høringsspørgsmål

Justitsministeriet har stillet følgende spørgsmål til høringsparterne:

Det fremgår af offentlighedslovens § 14, stk. 1, at det i forbindelse med behandlingen af en anmodning om aktindsigt skal overvejes, om der kan gives aktindsigt i dokumenter og oplysninger i videre omfang, end hvad der følger af offentlighedslovens §§ 23-25. Meraktindsigtsprincippet skal også overvejes i forbindelse med behandlingen af en aktindsigtsanmodning i dokumenter og oplysninger, som indgår i sager, der undtaget fra aktindsigt efter lovens §§ 19-21.

- Har departementet en opgørelse over, i hvilket omfang departementet giver meraktindsigt? Hvis ja bedes dette angivet. Hvis nej, bedes departementet angive et skøn. Oplysningerne eller skønnet bedes angivet pr. år (2014, 2015, 2016).
- Har departementet vurderet, at der gives meraktindsigt oftere, end det var tilfældet med den tidligere gældende offentlighedslov?

2.12.2 Høringssvar fra departementer

Beskæftigelsesministeriet

Departementet har givet meraktindsigt i 7 sager i 2014, 4 sager i 2015 og 8 sager i 2016.

Departementet bemærker, at tallet for 2014 omfatter 2 sager, hvor der blev givet meraktindsigt i akter udvekslet som led i ministerbetjening, da anmodningerne var indkommet i 2013, hvor akterne ville have været omfattet af retten til aktindsigt.

Departementet vurderer, at meraktindsigt synes at være anvendt i stigende omfang i departementet. Uden et mere omfattende sammenligningsgrundlag finder departementet det imidlertid vanskeligt at fastslå, i hvilket omfang dette skyldes et tilfælde eller er en generel tendens. Departementet oplyser dog, at der er fokus på at give meraktindsigt, hvor det er muligt.

Børne- og Socialministeriet

Departementet skønner, at der er givet meraktindsigt i 15 sager i 2014 og 5 sager i 2015. Det er departementets vurdering, at der er større fokus på meraktindsigt, og at der også gives meraktindsigt oftere, end det var tilfældet efter den gamle offentlighedslov.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

Departementet oplyser på baggrund af en manuel gennemgang af journal-systemet følgende:

	2014	2015	2016
Sager, hvor meraktindsigt er blevet givet i enkelte akter	0	2	0
Sager, hvor meraktindsigt er blevet givet i alle akter	0	0	2
Sager, hvor aktindsigt afslås udtrykkeligt i afgørelsen	1	2	2

Departementet oplyser, at det vanskeligt lader sig gøre at tegne et generelt billede af, hvorvidt der gives meraktindsigt oftere, end det var tilfældet med den tidligere gældende offentlighedslov. Det er således departementets umiddelbare vurdering, at der ikke kan udledes en generel tendens i omfanget af aktindsigtsanmodninger, hvor der gives meraktindsigt, i perioden 2014-2016 sammenlignet med årene 2012 og 2013.

Erhvervsministeriet

Departementet gav meraktindsigt i 5 sager i 2014, 11 sager i 2015 og 7 sager i 2016. Departementet bemærker, at det må antages, at departementet i et vist omfang har meddelt meraktindsigt ud over de omtalte tilfælde, hvor det fremgår udtrykkeligt af afgørelserne. Det er departementets vurdering, at der oftere bliver meddelt meraktindsigt end med den tidligere gældende offentlighedslov.

Finansministeriet

Departementet har i 2015 givet meraktindsigt i 9 sager og i 2016 i 14 sager. Ministeriet har ikke givet meraktindsigt i 2014.

Departementet bemærker, at selv om det ikke fremgår af en afgørelse, at der er givet meraktindsigt i ministerbetjeningsdokumenter, kan det godt være sket alligevel. Departementet vurderer desuden, at der er en uændret brug af meraktindsigt i forhold til den tidligere gældende offentlighedslov.

Forsvarsministeriet

Departementet oplyser, at det har givet meraktindsigt i 3 sager i 2014, 21 sager i 2015 og 11 sager i 2016. Departementet vurderer, at den nye offentlighedslov har ført til, at der bliver meddelt meraktindsigt i højere grad end tidligere.

Justitsministeriet

Departementet er siden medio 2016 begyndt at registrere departementets anvendelse af diverse bestemmelser i offentlighedsloven i forbindelse med behandlingen af aktindsigtssager. I den forbindelse registrerer departementet også anvendelsen af meraktindsigt. Ordningen har dog krævet en vis indkøringsperiode, og det er departementets opfattelse, at registreringen af anvendelsen af meraktindsigt endnu ikke sker i helt fornødent omfang. Departementet har foretaget et træk i det elektroniske sagsbehandlingssystem og har herved for året, der er det eneste år, hvor anvendelsen af offentlighedslovens § 14 om meraktindsigt er blevet registreret, identificeret 31 sager, hvor der er meddelt meraktindsigt.

Departementet har løbende siden den nye offentlighedslovs ikrafttræden haft fokus på meddelelse af meraktindsigt, og det er departementets klare opfattelse, at det oftere i dag meddeler meraktindsigt end tidligere. Departementet har imidlertid ikke relevante data mv., der kan understøtte dette.

Kirkeministeriet

Departementet har skønsmæssigt givet meraktindsigt i 2-3 sager i 2014, 4-5 sager i 2015 og 4-5 sager i 2016. Det er umiddelbart departementets vurdering, at antallet af meraktindsigter er stort set uændret.

Kulturministeriet

Departementet har givet meraktindsigt i 4 sager i 2014, 9 sager i 2015 og 10 sager i 2016. Det er departementets generelle vurdering, at der gives

meraktindsigt langt oftere og i større omfang, end det var tilfældet med den tidligere gældende offentlighedslov.

Miljø- og Fødevareministeriet

Departementet anvender som udgangspunkt miljøoplysningsloven og i medfør deraf den tidligere gældende offentlighedslov. Den gældende offentlighedslov finder kun anvendelse i sager, som behandles efter miljøoplysningsloven, hvis reglerne heri er gunstigere end dem, der følger af miljøoplysningsloven og den tidligere gældende offentlighedslov. Departementet henviser i øvrigt til Miljøstyrelsens besvarelse.

Skatteministeriet

Departementet har givet meraktindsigt i 10 sager i 2014 (skøn), 8 sager i 2015 og 10 sager i 2016 (skøn).

Departementet vurderer, at der oftere gives meraktindsigt, end det var tilfældet med den tidligere gældende offentlighedslov.

Statsministeriet

Departementet oplyser, at ministeriet har givet meraktindsigt i 9 sager i 2014, 15 sager i 2015 og 17 sager i 2016.

Departementet har ikke et fast indtryk af, hvorvidt der gives meraktindsigt oftere efter den nye lov. Departementet har imidlertid i tiden efter, at den nye offentlighedslov trådte i kraft, skærpet sit fokus på meraktindsigtsprincippet i den løbende sagsbehandling, hvilket har ført til en stigning i antallet af sager, hvor der meddeles meraktindsigt.

Sundheds- og Ældreministeriet

Departementet gav meraktindsigt i 8 sager i 2014, 19 sager i 2015 og 15 sager i 2016. Departementet bemærker, at meraktindsigt overvejes i forbindelse med hver oplysning, dokument eller sag, som undtages fra aktindsigt. Det er vanskeligt at give et generelt billede af udviklingen i hyppigheden af departementets afgørelser om meraktindsigt, idet meraktindsigt i visse sager er mere oplagt end i andre. Tallene kan derfor ikke tages til indtægt for en generel udvikling.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet

Departementet henviser til, at det i maj 2015 har besluttet at anvende en meroffentlighedstilgang, som indebærer, at departementet indleder sagsbehandlingen af aktindsigtssager med grundlæggende at vurdere – uden at skele til undtagelsesmulighederne i offentlighedsloven – om der sker noget ved at udlevere oplysninger eller dokumenter. For de fleste akter foretages der således ikke en konkret vurdering af, om de kan undtages i henhold til undtagelsesmulighederne i offentlighedsloven, idet departementet vurderer, at akterne uden videre kan udleveres med udgangspunkt i meraktindsigtsprincippet. Det er på denne baggrund ikke muligt for departementet at angive, i hvor mange sager der gives meraktindsigt. Det vurderes dog, at der meddeles meraktindsigt i stort set alle sager på departementets område.

Departementet vurderer desuden, at der gives meraktindsigt oftere, end det var tilfældet efter den tidligere gældende offentlighedslov.

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Departementet skønner, at der perioden 2014-2016 er givet meraktindsigt i en tredjedel af de sager, hvor der er givet helt eller delvist afslag på aktindsigt. Departementet bemærker endvidere, at det jævnligt udleverer dokumenter, uden at der foreligger en endelig vurdering af, om dokumenterne kunne have været undtaget fra aktindsigt.

Det er departementets opfattelse, at der er kommet et øget fokus på meraktindsigt, men departementet har ikke et klart billede af, om der gives meraktindsigt oftere end efter den tidligere gældende offentlighedslov.

Udenrigsministeriet

Udenrigsministeriet har oplyst, at ministeriet har givet meraktindsigt i 32 sager i 2014 (ca. 16 pct. af sagerne), 44 sager i 2015 (ca. 20 pct. af sagerne) og 25 sager i 2016 (ca. 12 pct. af sagerne). Ministeriet vurderer, at departementet – formentlig på grund af pligten til at overveje meraktindsigt – giver meraktindsigt i videre omfang, end det var tilfældet efter den tidligere gældende offentlighedslov.

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Departementet har givet meraktindsigt i 7 sager i 2015 (fra juni) og 46 sager i 2016.

Departementet har – henset til, at Udlændinge- og Integrationsministeriet først blev oprettet den 28. juni 2015 – ikke erfaringer med behandling af sager efter den tidligere offentlighedslov. Departementet kan derfor ikke vurdere, om det giver meraktindsigt oftere, end det var tilfældet efter den tidligere gældende offentlighedslov.

Undervisningsministeriet

Departementet vurderer, at der i de fleste sager, hvor der sker undtagelse med henvisning til §§ 23 eller 24, gives meraktindsigt. Endvidere vurderer departementet umiddelbart, at der i større grad gives meraktindsigt i internt materiale end tidligere.

Økonomi- og Indenrigsministeriet³⁶

Økonomi- og Indenrigsministeriet har oplyst, at ministeriet har givet meraktindsigt i 8 sager i 2014, 11 sager i 2015 og 6 sager i 2016. Ministeriet vurderer, at der oftere gives meraktindsigt end tidligere.

2.12.3. Høringssvar fra underliggende myndigheder

Beskæftigelsesministeriet

Beskæftigelsesministeriet oplyser, at der er modtaget data fra alle hørte underliggende myndigheder, bortset fra Arbejdstilsynet, som træffer afgørelse i størstedelen af sagerne.

Arbejdstilsynet har oplyst, at der som det generelle udgangspunkt altid gives meraktindsigt, medmindre der er tale om tavshedsbelagte oplysninger. Nedenstående opgørelse over, i hvilket omfang myndighederne giver meraktindsigt, kan derfor ikke danne grundlag for en samlet beregning af andelen af sager blandt de hørte myndigheder, hvori der gives meraktindsigt.

Opgørelse over i hvilket omfang myndighederne giver meraktindsigt:

	2014	2015	2016	2014-2016
Antal sager, hvori der er givet meraktindsigt (ekskl. Arbejdstilsynet)	4	10	1	2

³⁶ Besvarelsen omfatter også det daværende Social- og Indenrigsministerium.

En myndighed har anført, at meraktindsigtsprincippet altovervejende benyttes i tilfælde, hvor der foretages anonymiseringer af oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 30. Enkelte myndigheder har oplyst, at der gives meraktindsigt oftere nu, end det var tilfældet efter den tidligere gældende offentlighedslov, og en myndighed har vurderet, at muligheden for meraktindsigt overvejes mere konsekvent fra 2014 og frem i sager, hvor dokumenter og/eller oplysninger undtages. De øvrige myndigheder har ikke fundet at have grundlag for at svare.

Børne- og Socialministeriet

Socialstyrelsen har givet meraktindsigt i en 1 sag i perioden 2014-2016. De øvrige myndigheder ses ikke at have besvaret spørgsmålet.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

Energistyrelsen vurderer, at der i alle aktindsigtssager indgår overvejelser efter meraktindsigtsprincippet, og at der gives meraktindsigt i mange sager om aktindsigt. Det er styrelsens vurdering, at dette også gælder aktindsigtssager behandlet efter den tidligere gældende offentlighedslov.

GEUS (De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland) har kun givet afslag på aktindsigt 2 gange. Begge gange af hensyn til forskere, som var ved at publicere videnskabelige artikler. Der blev i sagerne taget stilling til spørgsmålet om meraktindsigt.

Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering og *Geodatastyrelsen* oplyser begge, at reglen altid overvejes, hvis undtagelserne er i brug, men at den ikke har været anvendt. I de fleste tilfælde gives der fuld aktindsigt i alle dokumenter.

DMI har ikke en opgørelse over, i hvilket omfang der gives meraktindsigt, men der er umiddelbart kun fundet ét eksempel fra 2012, hvor der er givet meraktindsigt i oplysninger omfattet af § 21. Det vurderes, at der ikke gives meraktindsigt oftere, end det var tilfældet med den tidligere gældende offentlighedslov.

Energinet.dk skønner, at der gives meraktindsigt i 75 pct. af sagerne. Anvendelsen af meraktindsigt angives at være den samme som efter den tidligere gældende lov.

Sekretariatet for Energitilsynet vurderer, at det alene er i et mindretal af alle sager om aktindsigt, at der bliver givet meraktindsigt. Et forsigtigt skøn vil være under 10 pct. af sagerne. Sekretariatet vurderer dog, at det i

størstedelen af sager om aktindsigt er vurderet, hvorvidt det vil være relevant at give meraktindsigt i den konkrete sag. Den nye offentlighedslov har efter sekretariatets opfattelse således medført et øget fokus på at foretage en konkret vurdering efter offentlighedslovens § 14, stk. 1, i hver enkelt sag.

Erhvervsministeriet

For Erhvervsministeriets underliggende myndigheder ser opgørelsen over, i hvilket omfang myndighederne giver meraktindsigt, således ud:

(skøn – antal sager)	2014	2015	2016
Erhvervsstyrelsen	-	-	-
Finanstilsynet	2	3	3
Forbrugerombudsmanden	-	-	-
Søfartsstyrelsen	-	-	-
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	-	1	1
Patent- og Varemærkestyrelsen	1	-	-
Sikkerhedsstyrelsen	3	10	8

Erhvervsstyrelsen har ikke en opgørelse over, i hvilket omfang styrelsen giver meraktindsigt. Styrelsen overvejer imidlertid muligheden herfor i alle sager, hvilket også var tilfældet efter den tidligere gældende lov.

Forbrugerombudsmanden har ikke en oversigt over, i hvilket omfang der gives meraktindsigt, men skønner dog, at der kun er tale om et par sager om året.

Søfartsstyrelsen har heller ikke en opgørelse over, i hvilket omfang styrelsen giver meraktindsigt. Styrelsen skønner dog, at der gives meraktindsigt i op til 5 sager om året.

Finanstilsynet, Patent- og Varemærkestyrelsen, Sikkerhedsstyrelsen og Søfartsstyrelsen vurderer, at der gives meraktindsigt oftere, end det var tilfældet efter den tidligere gældende offentlighedslov. *Erhvervsstyrelsen, Forbrugerombudsmanden og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen* vurderer, at dette ikke er tilfældet.

Finansministeriet

Finansministeriet oplyser, at *Statens Administration* skønner, at der er blevet givet meraktindsigt en enkelt gang i perioden 2014-2015. *Statens IT* har efter det oplyste ingen opgørelser og har ikke foretaget et skøn.

Center for Offentlig Innovation har ikke haft behov for at vurdere meraktindsigt.

For de øvrige underliggende myndigheder ser opgørelsen over, i hvilket omfang myndighederne giver meraktindsigt, således ud:

	2014	2015	2016
Moderniseringsstyrelsen	15 pct.	20 pct.	20 pct.
Digitaliseringsstyrelsen	50 pct.	50 pct.	50 pct.

De underliggende myndigheder finder, at der ikke gives meraktindsigt i videre omfang end efter den tidligere gældende offentlighedslov.

Forsvarsministeriet

De underliggende myndigheder giver skønsmæssigt meraktindsigt i 20-30 pct. af sagerne. En række styrelser har derudover oplyst, at der ofte udleveres dokumenter, som ville kunne undtages fra aktindsigt. Umiddelbart vurderes det, at der ikke er nogen væsentlig ændring i anvendelsen af meraktindsigt i forhold til efter den tidligere gældende offentlighedslov.

Justitsministeriet

Civilstyrelsen kan ikke opgøre antallet af sager, hvor styrelsen har givet meraktindsigt, men styrelsen skønner, at det forekommer sjældent.

Datatilsynet har ikke en opgørelse over, i hvilket omfang der giver meraktindsigt, men skønner dog, at det sker ofte. Tilsynet skønner umiddelbart, at der ikke gives meraktindsigt i væsentligt videre omfang end efter den tidligere gældende offentlighedslov.

Den Uafhængige Politiklagemyndighed ses ikke at have givet meraktindsigt.

Direktoratet for Kriminalforsorgen og Rigspolitiet har ingen opgørelse over, i hvilket omfang der gives meraktindsigt, og har heller ikke mulighed for at give en skønsmæssig vurdering af omfanget.

Domstolsstyrelsen har ingen opgørelse, men oplyser, at det altid overvejes.

PET har alene givet meraktindsigt i ganske få tilfælde i forbindelse med behandling af aktindsigtsanmodninger omfattet af PET-loven. Meraktindsigten er givet efter et princip svarende til offentlighedslovens § 14.

Pressenævnet oplyser, at nævnet i langt de fleste sager udleverer alt det materiale, der er anmodet om aktindsigt i. Nævnet vurderer, at der ikke gives meraktindsigt i videre omfang end efter den tidligere gældende offentlighedslov.

Rigsadvokaten oplyser, at meraktindsigt overvejes i alle aktindsigtssager, hvor det er relevant, og at der ikke helt sjældent gives meraktindsigt – særligt til journalister.

Kirkeministeriet

De fleste af *stiftsadministrationerne* vurderer, at de giver meraktindsigt i ca. 10 pct. af sagerne. En enkelt stiftsadministration vurderer, at der gives meraktindsigt i mellem 40 pct. og 50 pct. af sagerne. Ingen af stiftsadministrationerne vurderer, at de giver meraktindsigt i flere sager sammenlignet med den tidligere gældende offentlighedslov. En enkelt stiftsadministration konstaterer, at der er en øget opmærksomhed på, om der kan gives meraktindsigt. Der er dog ikke belæg for at sige, at den øgede opmærksomhed også resulterer i, at der i højere grad end tidligere gives meraktindsigt.

Kulturministeriet

For Kulturministeriets underliggende myndigheder ser opgørelsen over, i hvilket omfang myndighederne giver meraktindsigt, således ud:

(skøn)	2014	2015	2016
Rigsarkivet	3 sager	-	-
Slots- og Kulturstyrelsen	-	-	-
Det Danske Filminstitut	14 pct.	31 pct.	17 pct.

Rigsarkivet bemærker, at der overvejes meraktindsigt, såfremt der ikke gives fuld aktindsigt. Det er Rigsarkivets vurdering, at der ikke har været forskel i denne vurdering før og efter 1. januar 2014.

Slots- og Kulturstyrelsen bemærker, at styrelsen ikke har mulighed for at vurdere, i hvilket omfang der gives meraktindsigt. Det er kun 4 enheder, der har givet meraktindsigt. På medieområdet kan der muligvis spores en lille stigning i brugen af meraktindsigt i forhold til den tidligere gældende offentlighedslov.

Det Danske Filminstitut bemærker, at der er givet meraktindsigt oftere, end det var tilfældet med den tidligere gældende offentlighedslov. Dette skyldes ifølge instituttet bl.a. en større opmærksomhed omkring meraktindsigt – både eksternt og internt på instituttet.

*Miljø- og Fødevareministeriet*³⁷

³⁷ Fra den 1. februar 2017 består Miljø- og Fødevareministeriet af departementet, fire styrelser og den selvejende institution Madkulturen. De fire styrelser er Miljøstyrelsen, der er en sammenlægning af den tidligere Miljøstyrelse og den tidligere Styrelse for Vand- og Naturforvaltning (SVANA), Fødevarestyrelsen, Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, der har skiftet navn fra det tidligere NaturErhvervstyrelsen og Naturstyrelsen, som

For Miljø- og Fødevareministeriets underliggende myndigheder ser opgørelsen over, i hvilket omfang myndighederne giver meraktindsigt, således ud:

(skøn – antal sager)	2014	2015	2016
Miljøstyrelsen	-	-	-
Naturstyrelsen og SVANA	0	0	0
NaturErhvervstyrelsen	2	5	6
Kystdirektoratet	-	-	-
Fødevarestyrelsen	26	12	18
Personaleadministrationen	4,5	4,5	6

Miljøstyrelsen skønner, at meraktindsigtsprincippet i offentlighedslovens § 14, stk. 1, ikke har medført, at der gives meraktindsigt i videre omfang end tidligere.

NaturErhvervstyrelsen bemærker, at styrelsen som regel udleverer alt, og at der ikke er sket en ændring i forhold til tidligere.

Fødevarestyrelsen bemærker, at spørgsmålet om meraktindsigt også blev overvejet efter den tidligere gældende offentlighedslov, hvilket har været medvirkende til, at der alene er givet afslag på aktindsigt i 2, 5, 4, 7 og 9 sager i årene 2012-2016 ud af henholdsvis 97, 313, 156, 169 og 192 sager.

Kystdirektoratet oplyser, at direktoratet giver mere meraktindsigt efter den nye offentlighedslov.

Personaleadministrationen har ikke mulighed for at svare på, om der gives meraktindsigt oftere, end det var tilfældet med den tidligere gældende offentlighedslov. Dette skyldes skift i personale.

Skatteministeriet

For Skatteministeriets underliggende myndigheder ser opgørelsen over, i hvilket omfang myndighederne giver meraktindsigt, således ud:

(skøn – antal sager)	2014	2015	2016
SKAT	33	51	42
Skatteankestyrelsen	3	2	5
Spillemyndigheden	0-2	0-2	0-2

SKAT bemærker, at de har begrænset mulighed for at give meraktindsigt som følge af den skærpede tavshedspligt, der gælder på skatteområdet, jf. skatteforvaltningslovens § 17. I sager, der ikke indeholder oplysninger omfattet af den særlige tavshedspligtsbestemmelse, vurderer SKAT, at der

nu også omfatter Kystdirektoratet. Styrelserne har besvaret høringen før organisationsændringen.

gives meraktindsigt i videre omfang nu end efter den tidligere gældende offentlighedslov.

Skatteankestyrelsen er oprettet den 1. januar 2014 og har derfor ikke noget sammenligningsgrundlag i forhold til den tidligere offentlighedslov.

Spillemyndigheden bemærker, at myndigheden er en relativt ny styrelse, og at styrelsen derfor har meget begrænset sammenligningsgrundlag i forhold til den tidligere offentlighedslov.

Sundheds- og Ældreministeriet

Det Ethiske Råd har givet meraktindsigt i de to sager, som rådet har haft i perioden 2015-2016.

National Videnskabsetisk Komité har ikke givet meraktindsigt.

Styrelsen for Patientsikkerhed skønner, at den giver meraktindsigt i dens interne dokumenter.

Sundhedsstyrelsen overvejer altid ved helt eller delvist afslag, om der skal gives meraktindsigt. Styrelsen vurderer, at den giver meraktindsigt på samme niveau, som det var tilfældet med den tidligere offentlighedslov.

Lægemiddelstyrelsen har givet meraktindsigt i en sag i 2016.

Sundhedsdatastyrelsen skønner, at den har givet meraktindsigt i 5 sager. Styrelsen har ikke svaret på, om det er et højere antal end efter den tidligere gældende offentlighedslov, da styrelsen kun har eksisteret siden november 2015.

Statens Serum Institut oplyser, at instituttet ofte giver meraktindsigt, og at der gives meraktindsigt i alle sager, hvor det er muligt. Institutet skønner, at der er givet meraktindsigt i flere tilfælde end efter den tidligere gældende offentlighedslov

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet

Banedanmark skønner helt overordnet, at der gives meraktindsigt i 25 pct. af de sager, hvor der ikke gives fuldt medhold. Det er Banedanmarks vurdering, at der gives meraktindsigt i højere grad end efter den tidligere offentlighedslov. Der findes dog ikke et sammenligningsgrundlag for dette.

Vejdirektoratet har ikke vurderet særskilt, om der er givet meraktindsigt. Vejdirektoratet udleverer som oftest alt relevant materiale i en sag, så det er muligt, at direktoratet i mange tilfælde benytter sig af meraktindsigtsprincippet. Det samme var tilfældet efter den tidligere offentlighedslov.

Trafik-, Bygge og Boligstyrelsen har ikke oplyst, hvorvidt styrelsen giver meraktindsigt.

Bygningsstyrelsen gav meraktindsigt i 1 sag i 2014, 10 sager i 2015 og 12 sager i 2016. Det er styrelsens vurdering, at styrelsen oftere giver meraktindsigt, end det var tilfældet efter den tidligere gældende offentlighedslov.

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Styrelsen for Forskning og Uddannelse oplyser, at styrelsen ud fra et meget forsigtigt skøn for henholdsvis 2014, 2015 og 2016 har givet meraktindsigt i en fjerdedel af de sager om aktindsigt, hvor der ellers kunne undtages oplysninger, dokumenter eller sager. Styrelsen vurderer, at der ikke gives meraktindsigt oftere, end det var tilfældet med den tidligere gældende offentlighedslov.

Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte har givet meraktindsigt i 2 sager i 2014, ingen sager i 2015 og 2 sager i 2016. Styrelsen skønner, at der formentlig er givet meraktindsigt oftere, end tilfældet var efter den tidligere gældende offentlighedslov.

Udenrigsministeriet

Institut for Menneskerettigheder bestræber sig generelt på i videst muligt omfang at give fuld aktindsigt i de emner, der anmodes om indsigt i. Der er i enkelte sager dog undtaget oplysninger om interne strategiske overvejelser eller personsager.

IFU (Investeringsfonden for Udviklingslandene) har ikke overvejet spørgsmålet om meraktindsigt efter offentlighedsloven, da fonden er undtaget fra denne lov for så vidt angår dens forretningsvirksomhed, jf. § 9, stk. 6-8, i lov om internationalt udviklingssamarbejde. Selvom fonden er undtaget fra offentlighedsloven, overvejer den dog altid muligheden for meraktindsigt i overensstemmelse med god forvaltningsskik.

DIPD (Dansk Institut for Flerpartisamarbejde) har ikke en opgørelse. Omfanget af meraktindsigt vurderes efter omfanget af den konkrete sag. DIPD vurderer, at der ikke gives meraktindsigt oftere, end det var tilfældet med den tidligere gældende offentlighedslov.

DIIS (Dansk Institut for Internationale Studier) skønner ikke at have givet meraktindsigt.

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Flygtningenævnet har meddelt meraktindsigt i en enkelt sag i perioden 2014-2016. Det er nævnets opfattelse, at der ikke gives meraktindsigt oftere, end det var tilfældet efter den tidligere offentlighedslov.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration har givet meraktindsigt i 1 sag i 2014 og 2 sager i 2015. Det er styrelsens vurdering, at der generelt er kommet større fokus på offentlighedsloven de seneste år, men styrelsen vurderer, at der ikke gives meraktindsigt oftere i dag end efter tidligere gældende offentlighedslov.

Udlændingenævnet bemærker, at nævnet først blev oprettet den 1. januar 2013, og at det har behandlet 1-5 aktindsigtsanmodninger om året efter både den tidligere offentlighedslov og den gældende offentlighedslov. Udlændingenævnet skønner på den baggrund, at den nye offentlighedslov ikke har ført til en væsentlig ændring i nævnets praksis vedrørende meddelelse af aktindsigt efter et princip svarende til meraktindsigtsprincippet.

Udlændingestyrelsen kan hverken statistisk eller skønsmæssigt opgøre, i hvilket omfang styrelsen giver meraktindsigt. Styrelsen vurderer dog, at der gives meraktindsigt oftere, end det var tilfældet efter den tidligere offentlighedslov. Styrelsen har endvidere bemærket, at den oplever udfordringer med en entydig forståelse af omfanget af ulovbestemt aktindsigt efter princippet om meroffentlighed, som er beskrevet i bemærkningerne til den nye offentlighedslov. Det ville efter styrelsens opfattelse være formålstjenligt, hvis omfanget af ulovbestemt aktindsigt efter princippet om meroffentlighed blev beskrevet mere præcist, f.eks. i vejledningen om offentlighedsloven.

Undervisningsministeriet

Styrelsen for IT og Læring har ikke givet meraktindsigt i perioden 2014-2016.

Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet skønner, at der kun gives meraktindsigt i omkring 10 pct. af sagerne. Styrelsen bemærker, at der i langt størstedelen af sagerne gives fuld aktindsigt, hvorfor meraktindsigt ikke er relevant. Styrelsen kan ikke udelukke, at der i en del tilfælde er givet fuld ak-

tindsigt som følge af meraktindsigtsprincippet, men det fremgår i så fald ikke særskilt af afgørelsen. De sager, hvor der ikke gives meraktindsigt, vedrører typisk følsomme personoplysninger eller forretningsforhold i udbudsmateriale. Endvidere er der tale om sager, hvor hensynet til den interne beslutningsproces begrundet undtagelse.

Styrelserne oplyser, at det er svært at vurdere, om der gives meraktindsigt oftere, end det var tilfældet efter den tidligere offentlighedslov, idet sagerne er meget forskellige.

Økonomi- og Indenrigsministeriet

Ankestyrelsen har ikke en opgørelse over meraktindsigt. Meraktindsigt sker alene ud fra en konkret vurdering af den enkelte sag. Styrelsen vurderer, at der blandt medarbejderne er mere fokus på muligheden for meraktindsigt end tidligere, hvilket ikke kan afvises at have ført til et vist øget brug af meraktindsigt efter offentlighedslovens § 14.

Det Kommunale Tilsyn skønner, at tilsynet har givet meraktindsigt i 3 sager i 2016. Tilsynet giver hverken mere eller mindre aktindsigt end efter den tidligere gældende offentlighedslov.

Danmarks Statistik skønner, at der i perioden 2014-2016 er givet meraktindsigt i 25 pct. af sagerne. Der gives ikke meraktindsigt i videre omfang end efter den tidligere gældende offentlighedslov.

De Økonomiske Råds Sekretariat og KORA – Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning har ikke haft sager med meraktindsigt.

SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd har givet meraktindsigt i 2 ud af 7 tilfælde i 2014 og i 2 ud af 3 tilfælde i 2016. Der gives ikke meraktindsigt i videre omfang end efter den tidligere offentlighedslov.

Kommunernes Lønningsnævns Sekretariat har givet meraktindsigt i 2 ud af 4 konkrete sager i 2016. Der har ikke været aktindsigtsbegæringer i 2014 og 2015. Datamaterialet er for spinkelt til at udtale sig om, hvorvidt der oftere meddeles meraktindsigt i forhold til den tidligere gældende offentlighedslov.

Sekretariatet for Valgbarhedsnævnet og Sekretariatet for Valgnævnet har ikke givet meraktindsigt i nogen sager. Nævnene kan ikke vurdere, om der oftere gives meraktindsigt end efter den tidligere gældende offentlighedslov.

2.12.4. Hørings svar fra KL og Danske Regioner

Der er indhentet bidrag fra KL og Danske Regioner, som desuden har stået for at sammenfatte hørings svarene fra kommuner og regioner.

KL

KL oplyser, at de endnu ikke har givet meraktindsigt. KL oplyser endvidere, at kommunerne har angivet flere typer svar på spørgsmålet. Nogle har opgjort procentmæssige satser vedrørende omfanget af sager, der gives meraktindsigt i, og andre har skønsmæssigt opgjort, at det drejer sig om mellem 5-20 sager for de tre år. De besvarelser, der er angivet i pct., viser, at det drejer sig om 50-85 pct. af sagerne i de tre år.

Danske Regioner

Danske Regioner er ikke i besiddelse af en opgørelse over, i hvilket omfang Danske Regioner har givet aktindsigt med henvisning til meroffentlighed. Danske Regioner skønner, at meraktindsigtsprincippet er blevet anvendt i omtrent 20 pct. af sagerne i perioden 2014-2016. Danske Regioner blev omfattet af offentlighedsloven pr. 1. januar 2014, og i henhold til lovens § 42, stk. 6, gælder adgangen til aktindsigt ikke for dokumenter, der er indgået eller oprettet før lovens ikrafttræden. Danske Regioner har imidlertid i en række tilfælde med henvisning til meraktindsigtsprincippet givet aktindsigt i dokumenter fra før 2014.

Danske Regioner oplyser endvidere, at flere regioner bemærker, at det ofte forekommer, at der fremsendes dokumenter i henhold til bestemmelsen om meraktindsigt i offentlighedsloven. Ingen af regionerne har imidlertid en opgørelse over, i hvilket omfang regionerne giver meraktindsigt.

2.12.5. Sammenfatning

De indhentede oplysninger viser, at de fleste departementer giver meraktindsigt i 5-15 sager om året, hvilket for de fleste departementer svarer til 5-10 pct. af de aktindsigtsanmodninger, der modtages om året. Enkelte departementer giver dog meraktindsigt i lidt videre omfang (10-20 pct. af sagerne). Undervisningsministeriet vurderer, at der i de fleste sager, hvor der sker undtagelse med henvisning til §§ 23 eller 24, gives meraktindsigt, mens Transport-, Bygnings- og Boligministeriet vurderer, at der meddeles meraktindsigt i stort set alle sager på departementets område.

Blandt de underliggende myndigheder varierer det meget fra myndighed til myndighed, hvor ofte der er givet meraktindsigt. Flere myndigheder ses således at give meraktindsigt i under 10 pct. af sagerne, mens andre giver meraktindsigt i mere end 75 pct. af sagerne.

KL har endnu ikke givet meraktindsigt, mens Danske Regioner skønner, at der er givet meraktindsigt i ca. 20 pct. af sagerne. Nogle kommuner skønner, at der givet meraktindsigt i mellem 5 og 20 sager i perioden 2014-2016. Andre oplyser, at der er givet meraktindsigt i mellem 50 og 85 pct. af sagerne i denne periode. Ingen af regionerne har en opgørelse over, i hvilket omfang de giver meraktindsigt, men det forekommer efter det oplyste ofte, at der fremsendes dokumenter som led i meraktindsigt.

En række departementer og underliggende myndigheder vurderer umiddelbart, at der gives meraktindsigt oftere end det var tilfældet efter den tidligere gældende offentlighedslov. Som forklaring på dette anfører flere af myndighederne, at der med den nye offentlighedslov er kommet øget fokus på meraktindsigt. Der er dog også en del myndigheder, som enten ikke kan vurdere, om der gives meraktindsigt oftere end tidligere, eller som vurderer, at dette ikke er tilfældet. Flere myndigheder peger samtidig på, at det ikke altid står klart for myndigheden, om en udlevering af akter er udtryk for meraktindsigt.

Justitsministeriet finder overordnet, at det er vanskeligt at vurdere, om der burde have været givet meraktindsigt i flere af de sager, som myndighederne har behandlet i perioden 2014-2016, uden at kende sagerne. Ministeriet finder dog umiddelbart, at det er et lavt antal, hvis meraktindsigt kun anvendes i under 10 pct. af sagerne om aktindsigt, som det synes at være tilfældet i en række myndigheder.

Som opfølgning på denne redegørelse vil Justitsministeriet som tidligere nævnt igangsætte et arbejde med opdatering af ministeriets vejledning om offentlighedsloven. Ministeriet vil i den forbindelse bl.a. understrege, at myndighederne har pligt til i hver enkelt sag at overveje spørgsmålet om meraktindsigt.

2.13. Sagsbehandlingsfrist

2.13.1. Høringsspørgsmål

Justitsministeriet har stillet følgende spørgsmål til høringssparterne:

Det fremgår af offentlighedslovens § 36, stk. 2, at vedkommende myndighed mv. snarest skal afgøre, om en anmodning om aktindsigt kan imødekommes. En anmodning om aktindsigt skal færdigbehandles inden 7 arbejdsdage efter modtagelsen, medmindre dette på grund af f.eks. sagens omfang eller kompleksitet undtagelsesvist ikke er muligt.

Sagsbehandlingsfristerne er i øvrigt i de specielle bemærkninger til offentlighedslovens § 36, stk. 2, konkretiseret med en række målsætninger.

En anmodning om aktindsigt, der klart har identificeret den sag, anmodningen vedrører, og som vedrører et begrænset antal dokumenter, der ikke kræver en nærmere gennemgang eller overvejelse, bør være færdigbehandlet i løbet af 1-2 arbejdsdage efter modtagelse af aktindsigtsanmodningen.

Det skal tilstræbes, at en anmodning om aktindsigt, som omfatter lidt flere dokumenter, der ikke kræver en nærmere gennemgang eller overvejelse, færdigbehandles i løbet af 3-7 arbejdsdage. Det samme gælder de tilfælde, hvor anmodningen omfatter et mere begrænset antal dokumenter, som giver anledning til en nærmere gennemgang og overvejelser.

I de (særlige) tilfælde, hvor anmodningen f.eks. omfatter et stort antal dokumenter, eller hvor anmodningen giver anledning til overvejelser af f.eks. juridiske spørgsmål af mere kompliceret karakter – dvs. når der undtagelsesvist foreligger et forhold, der kan begrunde en udsættelse af fristen på 7 arbejdsdage – skal det ifølge forarbejderne til offentlighedslovens § 36, stk. 2, tilstræbes, at anmodningen om aktindsigt færdigbehandles, inden for 14 arbejdsdage efter at anmodningen er modtaget.

I de (helt særlige) tilfælde, hvor aktindsigtsanmodningen omfatter et meget stort antal dokumenter, eller hvor anmodningen rejser f.eks. juridiske spørgsmål af ganske kompliceret karakter, skal det ifølge forarbejderne til offentlighedslovens § 36, stk. 2, tilstræbes, at anmodningen færdigbehandles senest inden for 40 arbejdsdage efter, den er modtaget.

- Har departementet en opgørelse over departementets gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag? Hvis ja, bedes denne angivet. Hvis nej, bedes departementet angive et skøn.
- Departementet bedes angive den gennemsnitlige sagsbehandlingstid uden de henholdsvis 5, 10 og 25 pct. sager, der har længst sagsbehandlingstid.
- Har de nye målsætninger for sagsbehandlingstiderne ændret den måde, som departementet tilrettelægger behandlingen af aktindsigtssager? Hvis ja, på hvilken måde?
- Har departementet i øvrigt bemærkninger til erfaringerne med de nye sagsbehandlingsfrister?

2.13.2. Hørings svar fra departementer

Det fremgår ikke særskilt nedenfor, hvis der er spørgsmål, som departementerne ikke har besvaret. Det fremgår heller ikke særskilt, hvis et departement ikke i øvrigt har haft bemærkninger til erfaringerne med de nye sagsbehandlingsfrister.

Beskæftigelsesministeriet

Departementet har indsendt følgende opgørelse over departementets gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag:

(Arbejdsdage)	2014	2015	2016
Gennemsnit (alle sager)	24,3	17,8	16,1
Uden de 5 pct. længste	17,7	14,0	13,2
Uden de 10 pct. længste	14,7	11,9	11,0
Uden de 25 pct. længste	8,4	7,6	7,4

Departementet bemærker, at det har skærpet opmærksomheden på, at den juridiske enhed, som har ansvar for den juridiske behandling af aktindsigtssager, straks formidler anmodninger om aktindsigt til det relevante fagkontor eller medarbejder. Dette sker med henblik på, at identifikation og fremfindning af sagsakter straks kan iværksættes, ligesom der etableres dialog mellem de sagsansvarlige for den pågældende sag og de medarbejdere, der har ansvar for, at sagen behandles korrekt i henhold til offentlighedsloven.

Departementet bemærker endvidere, at det generelt har et ønske om at servicere pressen og offentligheden hurtigst muligt, og at det derfor – i det omfang dokumenter mv. ikke kræver en nærmere gennemgang – håndterer anmodninger om materiale som ekspeditioner i stedet for at underkaste alle anmodninger en juridisk sagsbehandling. Dette var også departementets praksis efter den tidligere offentlighedslov.

Departementet har endvidere en målsætning om, at de sager, der underkastes juridisk sagsbehandling, skal færdigbehandlet hurtigst muligt og så vidt muligt inden for fristerne i offentlighedsloven og forarbejderne hertil. Departementet bemærker dog samtidig, at det er meget svært at overholde fristerne.

Børne- og Socialministeriet

Departementet vurderer den gennemsnitlige sagsbehandlingstid til at være følgende:

(Arbejdsdage)	2014-2016
Gennemsnit (alle sager)	5
Uden de 5 pct. længste	4,5
Uden de 10 pct. længste	4
Uden de 25 pct. længste	2,5

Departementet har tilrettelagt en proces, som indebærer, at anmodninger om aktindsigt straks visiteres til rette fagkontor. Fagkontoret informerer via en aktindsigtspostkasse Jurakontoret om anmodningen om aktindsigt. Fagkontoret sender via aktindsigtspostkassen besked til Jurakontoret, når

anmodningen om aktindsigt er besvaret. Jurakontoret kontakter fagkontoret, hvis anmodningen om aktindsigt ikke er besvaret inden for få arbejdsdage.

Departementet bemærker i øvrigt, at hvis der inden for en kort periode modtages et meget stort antal anmodninger om aktindsigt i én bestemt sag, er det vanskeligt at overholde de nye målsætninger for sagsbehandlingstider.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

Departementet skønner den gennemsnitlige sagsbehandlingstid til at være følgende:

(Arbejdsdage)	2014-2016
Gennemsnit (alle sager)	12-13
Uden de 5 pct. længste	10-11
Uden de 10 pct. længste	9-10
Uden de 25 pct. længste	6-7

Departementet bemærker, at der i opgørelsen også indgår de sager, der behandles efter miljøoplysningsloven og den gamle offentlighedslov.

Departementet oplyser endvidere, at de nye målsætninger i offentlighedsloven for sagsbehandlingstiderne som udgangspunkt ikke har ændret på den måde, som departementet tilrettelægger behandlingen af aktindsigtssager. Departementet bemærker dog, at man i interne skabeloner og vejledninger til den nye offentlighedslov har fremhævet de nye sagsbehandlingsfrister.

Erhvervsministeriet

Departementet har i 2014, 2015 og 2016 behandlet 250 sager om aktindsigt. Der er i alt forløbet 2.519 arbejdsdage under sagsbehandling. Dette giver en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på ca. 10 arbejdsdage pr. sag.

Opgørelse over departementets gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag:

(Arbejdsdage)	2014-2016
Gennemsnit (alle sager)	Ca. 10
Uden de 5 pct. længste	Ca. 8
Uden de 10 pct. længste	Ca. 7
Uden de 25 pct. længste	Ca. 5

Departementet oplyser, at det har som målsætning, at indkomne anmodninger om aktindsigt sendes til rette sagsbehandler straks efter modta-

gelsen. Henset til, at bemærkningerne til offentlighedslovens § 36, stk. 2, inddeler sager i sagskategorier, kan processerne for behandling af aktindsigtssager herudover variere afhængig af den konkrete sag.

Departementet bemærker i øvrigt, at sagsbehandlingsfristerne i den nye offentlighedslov er korte. Samtidig er behandlingen af anmodninger om aktindsigt på nogle punkter blevet mere kompleks, navnlig grundet reglerne om ekstrahering i §§ 28 og 29, som indebærer vurderinger, der både er ressource- og tidskrævende at foretage.

Finansministeriet

Departementet har indsendt følgende opgørelse over departementets gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag:

(Arbejdsdage)	2014	2015	2016
Gennemsnit (alle sager)	14,4	10,7	13,5
Uden de 5 pct. længste	10	10	8
Uden de 10 pct. længste	9	8	5
Uden de 25 pct. længste	6	5	5

Departementet bemærker, at det løbende overvejer tiltag, der kan nedbringe sagsbehandlingstiden. Det nævnes bl.a., at departementet siden slutningen af 2013 har anvendt et softwareprogram i forbindelse med ekstrahering og undtagelse af oplysninger mv., at departementet ofte indleder dialog med aktindsigtsansøgeren med henblik på at afgrænse, indskrænke og forstå ansøgningen om aktindsigt, og at departementet via ledelsesinformation har et konstant fokus på at nedbringe sagsbehandlingstiden. Departementet vurderer i øvrigt, at sagsbehandlingsfristerne må anses for ambitiøse.

Forsvarsministeriet

Departementet har indsendt følgende skøn over departementets gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag:

(Arbejdsdage)	2014	2015	2016
Gennemsnit (Alle sager)	17,2	32,3	23,6
Uden de 5 pct. længste	13,6	22,5	19,4
Uden de 10 pct. længste	11,4	16,7	16,2
Uden de 25 pct. længste	8,2	11,4	12,1

Departementet anfører, at det på grund af de korte frister har været nødvendigt at opprioritere sagsområdet og ressourceanvendelsen ganske betydeligt. I tilfælde, hvor anmodningen har omfattet et ganske betydeligt antal dokumenter, har departementet desuden fundet det nødvendigt at træffe

delafgørelser, således at i det mindste en del af anmodningen har kunnet besvares inden for fristen på de 40 arbejdsdage. Generelt er opfyldelsen af sagsbehandlingsfristerne meget ressourcekrævende.

Justitsministeriet

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag har inden for det seneste år ligget i intervallet 12,7 til 17,2 arbejdsdage. Den ligger aktuelt på 16,5 arbejdsdage.

Departementet har ikke en opgørelse over den gennemsnitlige sagsbehandlingstid uden de henholdsvis 5, 10 og 25 pct. sager, der har længst sagsbehandlingstid. Departementet har imidlertid siden den 1. januar 2016 ført en opgørelse over antallet af aktindsigtssager, der afsluttes inden for nærmere angivne intervaller. Opgørelsen viser, at departementet i perioden fra 1. januar 2016 til 22. maj 2017 har afsluttet i alt 523 aktindsigtssager, hvoraf 196 sager blev afsluttet inden for 6 arbejdsdage, 177 sager blev afsluttet inden for 7-14 arbejdsdage, 101 sager blev afsluttet inden for 15-40 arbejdsdage, og 49 sager havde en sagsbehandlingstid på mere end 40 arbejdsdage.

Justitsministeriet har centraliseret behandlingen af aktindsigtssager og gennemført en lean-gennemgang af ministeriets behandling af aktindsigtssager. Lean-gennemgangen har ført til en række tiltag med henblik på at effektivisere behandlingen af ministeriets aktindsigtssager.

Kirkeministeriet

Skøn over departementets gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag:

(Timer pr. sag)	2014	2015	2016
Gennemsnit (alle sager)	Ca. 4	Ca. 5,5-6	Ca. 5,5-6
Uden de 5 pct. længste	Ca. 3,5	Ca. 4	Ca. 4
Uden de 10 pct. længste	Ca. 3	Ca. 3,5	Ca. 3,5
Uden de 25 pct. længste	Ca. 2	Ca. 2,5	Ca. 2,5

Departementet oplyser, at den nye offentlighedslovs målsætninger for hurtig behandling af aktindsigtssager har medført en øget prioritering af behandlingen af henvendelser om aktindsigt. Desuden er det departementets vurdering, at man i højere grad end efter den tidligere offentlighedslov nu tager kontakt til især journalister, der anmoder om aktindsigt, med henblik på evt. at få præciseret anmodningen og at foretage en forventningsafstemning om, hvor hurtigt anmodningen kan behandles. Omfatter en tydeligt

afgrænset anmodning om aktindsigt en forholdsvis stor mængde forskellige dokumenter, er departementet i øget omfang også opmærksom på, at det kan være formålstjenligt at give aktindsigten successivt frem for at lade aktindsigten afvente, at alle dokumenter er fremfundet.

Kulturministeriet

Departementet har indsendt følgende skøn over departementets gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag:

(Arbejdsdage)	2014-2016
Gennemsnit (alle sager)	9,7
Uden de 5 pct. længste	7,2
Uden de 10 pct. længste	6,1
Uden de 25 pct. længste	4,7

Departementet oplyser, at alle sagsbehandlere er blevet gjort opmærksomme på, at aktindsigtssager har høj prioritet, at de nye kortere frister har givet anledning til yderligere fokus på fristerne, at der gives færre foreløbige svar, og at der er fokus på også at besvare dele af anmodningen hurtigt. Ændringen af offentlighedsloven har ikke herudover ændret sagsgangen eller tilrettelæggelsen af besvarelsen af aktindsigtssager.

Departementet bemærker endvidere, at medianen giver et mere retvisende billede af svartiderne end gennemsnittet. Departementet bruger i øvrigt en del tid på at oplyse svartiderne for aktindsigterne til journalister, hvor oplevelsen er, at der ensidigt ses på den gennemsnitlige svartid uden skelen til omfanget og kompleksiteten af aktindsigtssagerne. Det er generelt oplevelsen, at det er svært at overholde de nye og kortere sagsbehandlingsfrister.

Miljø- og Fødevareministeriet

Departementet bemærker, at antallet af aktindsigtssager behandlet efter offentlighedsloven i departementet er så lavt, at departementet ikke finder det hensigtsmæssigt at besvare de pågældende spørgsmål om sagsbehandlingstid. Departementet anvender de regler, der stiller den aktindsigtssøgende i den mest gunstige situation, dvs. at departementet anvender de regler, hvor borgerens aktindsigtsanmodning skal behandles efter den korteste frist. Departementet henviser i øvrigt til Miljøstyrelsens besvarelse.

Skatteministeriet

Skøn over departementets gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag:

(Arbejdsdage)	2014-2016
Gennemsnit (alle sager)	14
Uden de 5 pct. længste	12
Uden de 10 pct. længste	10
Uden de 25 pct. længste	7

Departementet bemærker, at der er indført en sagsbehandlingsprocedure, hvorefter en central aktindsigtskoordinator hurtigst muligt – og senest samme dag – videresender en modtaget anmodning om aktindsigt til kontorchefen og en aktindsigtsansvarlig i det fagkontor, hvor anmodningen skal behandles. Dette sker med henblik på en hurtig fordeling og sagsbehandling.

Statsministeriet

Statsministeriet har indsendt følgende oplysninger om ministeriets gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag.

(Arbejdsdage)	2014	2015	2016
Gennemsnit (alle sager)	15	11	13
Uden de 5 pct. længste	13	8	10
Uden de 10 pct. længste	12	7	8
Uden de 25 pct. længste	9	5	6

Statsministeriet oplyser endvidere, at aktindsigtssager prioriteres højt i ministeriet, og at ministeriet generelt har et stort fokus på hurtig behandling af disse sager. Ministeriet bemærker, at i 2014, 2015 og 2016 blev henholdsvis 31, 57 og 60,5 pct. af aktindsigtssagerne behandlet inden for det udgangspunkt på 7 arbejdsdage, der er fastsat i offentlighedslovens § 36, stk. 2.

Sundheds- og Ældreministeriet

Skøn over departementets gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag:

(Arbejdsdage)	2014-2016
Gennemsnit (alle sager)	18,29
Uden de 5 pct. længste	14,22
Uden de 10 pct. længste	12,41
Uden de 25 pct. længste	9,33

Departementet bemærker, at det bestræber sig på at behandle aktindsigtsanmodninger inden for lovens tidsrammer, men henset til anmodningernes omfang og sagernes kompleksitet kan det være nødvendigt at bruge længere tid på behandling af sagen.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet

Departementet bemærker, at det ikke opgør tidsforbrug på enkelte sagstyper. De nye målsætninger for sagsbehandlingstiderne har ikke ændret den måde, som departementet tilrettelægger behandlingen af aktindsigtssager på.

Departementet bemærker endvidere, at fristerne overordnet set er endog meget vanskelige at overholde. Selv i meget enkle og ukomplicerede sager, hvor sagsbehandlingsfristen er 1-2 arbejdsdage, er det næsten umuligt at overholde fristen. Dette skyldes, at 1-2 arbejdsdage hurtigt går fra en sag modtages i departementet, journaliseres og sagsfordeles, sagsbehandles, forelægges til godkendelse og endelig afsendes. Det samme gælder, omend ikke i samme grad, i sager med 7-dagesfrist. Departementet opfordrer derfor kraftigt til, at sagsbehandlingsfristerne revideres, så de er bedre overensstemmende med den virkelighed, hvor sagerne sagsbehandles. Svarfristen på 10 kalenderdage efter den tidligere offentlighedslov fungerede efter departementets opfattelse markant bedre.

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Departementet skønner, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ligger på 7-8 arbejdsdage pr. sag. Departementet finder det ikke muligt at angive et retvisende skøn for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid uden de henholdsvis 5, 10 og 25 pct. sager, der har længst sagsbehandlingstid.

Der er ikke sket ændringer i forhold til tilrettelæggelsen af sagsbehandlingen, men oplevelsen er, at der generelt er øget fokus på sagsbehandlingstiderne i aktindsigtssager. Aktindsigtssager behandles også efter den nye offentlighedslov centralt i det juridiske kontor i departementet med inddragelse af de relevante fagkontorer. Departementet bemærker i den forbindelse, at selv om der løbende er stort fokus på sagsbehandlingsfristerne, kan det være vanskeligt at overholde fristerne i travle perioder og i sommerferieperioden i juli, hvor departementet er meget tyndt bemandet.

Udenrigsministeriet

Udenrigsministeriet har indsendt følgende skøn over departementets gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag:

(Arbejdsdage)	2014	2015	2016
Gennemsnit (alle sager)	25	20	19
Uden de 5 pct. længste	18	17	16
Uden de 10 pct. længste	16	15	14
Uden de 25 pct. længste	12	10	10

Departementet anfører, at de nye målsætninger for sagsbehandlingstider bl.a. har ført til, at behandlingen af aktindsigtssager er blevet centraliseret i et nyoprettet kontor for Koncernjura, Offentlig ret og Arkiv. Formålet med centraliseringen af behandlingen af aktindsigtsanmodninger er at opnå en højere grad af professionalisering og ekspertise i behandlingen af aktindsigtssager. Et samarbejde mellem kontorets jurister og arkivmedarbejdere samt relevante medarbejdere i ministeriet, der har kendskab til det materiale, som er relevant for en given aktindsigtsanmodning, sikrer, at der skabes synergier mellem relevante kompetencer, at kvaliteten i sagsbehandlingen øges, at sagsbehandlingstiden reduceres, og at der skabes den rigtige balance mellem på den ene side hensynet til beskyttelse af information og på den anden side hensynet til størst mulig åbenhed i forvaltningen.

Det er dog departementets erfaring, at det til trods for de organisatoriske tiltag kan være særdeles vanskeligt at overholde offentlighedslovens sagsbehandlingsfrister. Den tid, der medgår til indsamling af relevant materiale fra en stor organisation, sagsbehandling, herunder afvejning af modstående hensyn, ses i praksis ofte at overstige de foreskrevne sagsbehandlingsfrister. Departementet forventer med de beskrevne tiltag dog at kunne reducere sagsbehandlingstiden og dermed i højere grad overholde de foreskrevne sagsbehandlingsfrister.

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Opgørelse over departementets gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag.

(Arbejdsdage)	2014-2016
Gennemsnit (sle sager)	30
Uden de 5 pct. længste	25
Uden de 10 pct. længste	21
Uden de 25 pct. længste	12

Henset til, at Udlændinge- og Integrationsministeriet først blev oprettet den 28. juni 2015, har departementet ikke erfaringer med behandling af sager efter den tidligere offentlighedslov. Departementet har udarbejdet generelle retningslinjer for behandlingen af aktindsigtssager, der har til formål at sikre en ensartet behandling af sagerne, samt at de prioriteres, og at den lovbestemte frist og de konkretiserede frister i forarbejderne til offentlighedsloven overholdes.

Departementet bemærker endvidere, at der løbende er foretaget konkrete tiltag for at mindske sagsbehandlingstiden for aktindsigtsanmodninger.

Ved ministeriets oprettelse blev Juraenheden oprettet, således at alle anmodninger om aktindsigt behandles der. Relevante akter, som anmodningen vedrører, oversendes elektronisk fra de enkelte fagkontorer, hvor Juraenheden tildeles elektronisk og direkte adgang til de pågældende sager og akter i systemerne. Dokumenterne behandles af Juraenheden i Adobe Acrobat og Pro DC, og sagerne forelægges i et elektronisk godkendelsesforløb – også for ministeren. Der er udarbejdet en arbejdsgangsbeskrivelse for aktindsigtssager.

Undervisningsministeriet

Opgørelse over departementets gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag:

(Arbejdsdage)	2014	2015	2016	Gennemsnit alle 3 år
Gennemsnit (alle sager)	5,75	8,98	6,13	6,98
Uden de 5 pct. længste	5,44	6,55	5,04	5,47
Uden de 10 pct. længste	4,84	5,48	4,41	4,73
Uden de 25 pct. længste	3,86	3,81	3,56	3,68

Departementet bemærker, at der i beregningerne indgår såvel foreløbige afgørelser som endelige afgørelser i de tilfælde, hvor der er truffet flere afgørelser i samme sag.

Behandlingen af aktindsigtssager i departementet er i større omfang end tidligere centraliseret i departementets centrale juridiske kontor. De sager, der behandles i departementets fagkontorer, kvalitetssikres i større grad end tidligere af det juridiske kontor, der også løbende følger fremdriften i sagsbehandlingen.

Økonomi- og Indenrigsministeriet³⁸

Opgørelse over departementets gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag:

(Arbejdsdage)	2014-2016
Gennemsnit (alle sager)	7,5
Uden de 5 pct. længste	4,30
Uden de 10 pct. længste	3,39
Uden de 25 pct. længste	2,25

Ministeriet oplyser, at departementet den 1. januar 2014 delvist centraliserede opgaven med aktindsigt efter offentlighedsloven. Et kontor i departementets juridiske afdeling har således det overordnede ansvar for departementets afgørelser om aktindsigt og skal inddrages ved alle afslag eller delvise afslag på aktindsigt. Kontoret fører desuden statistik over sagerne

³⁸ Besvarelsen omfatter også det daværende Social- og Indenrigsministerium.

og holder øje med, at sagsbehandlingsfristerne bliver overholdt. Ministeriet har stor fokus på at overholde sagsbehandlingsfristerne. De helt simple aktindsigtsanmodninger bliver oftest besvaret samme dag eller dagen efter. Meget få sager har lang sagsbehandlingstid, og det skyldes stort set altid, at der er tale om meget upræcise anmodninger eller anmodninger, som omfatter mange dokumenter. Hvis der skal foretages høringer over materialet, betyder det også ofte, at sagsbehandlingstiden bliver forlænget betragteligt. Der bliver altid sendt kvitteringsskrivelser, når de sagsbehandlingsfrister, der er forudsat i forarbejderne, ikke kan overholdes, således at ansøgeren hele tiden er informeret om den forventede sagsbehandlingstid.

Ministeriet bemærker endvidere, at det ofte træffer delafgørelser for at kunne svare ansøgeren hurtigt. Sagsbehandlingsfristerne har ført til skærpet opmærksomhed herpå. Opprioriteringen af aktindsigtssager betyder dog, at andre sager bliver nedprioriteret.

2.13.3. Høringssvar fra underliggende myndigheder

Det fremgår ikke særskilt nedenfor, hvis der er spørgsmål, som myndighederne ikke har besvaret. Det fremgår heller ikke særskilt, hvis en myndighed ikke i øvrigt har haft bemærkninger til erfaringerne med de nye sagsbehandlingsfrister.

Beskæftigelsesministeriet

Beskæftigelsesministeriet oplyser, at Arbejdstilsynet, som har markant flest sager, og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring begge har foretaget et skøn over sagsbehandlingstiden. De øvrige data er baseret på optælling.

Opgørelse over den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. aktindsigtsanmodning:

(Skøn)	Arbejdstilsynet	Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering	Arbejdsmarkedets Erhvervssikring	Udbetaling Danmark
Alle sager	8,6 arbejdsdage	18,0 arbejdsdage	7,0 arbejdsdage	12,3 kalenderdage
Uden de 5 pct. længste	5,0 arbejdsdage	13,0 arbejdsdage	5,0 arbejdsdage	10,2 kalenderdage
Uden de 10 pct. længste	5,0 arbejdsdage	10,0 arbejdsdage	-	9,1 kalenderdage
Uden de 25 pct. længste	5,0 arbejdsdage	7,0 arbejdsdage	3,0 arbejdsdage	6,4 kalenderdage

Mange af de hørte myndigheder har ikke haft fornødent datagrundlag til at foretage en sådan opgørelse. En myndighed har således anført, at denne

har så få sager, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er meget følsom over for ekstra sagsskridt som f.eks. høringer vedrørende forhold omfattet af offentlighedslovens § 30, fremfinding af dokumenter af ældre dato eller ekstrahering.

En myndighed har anført, at denne før som nu har fokus på at svare på aktindsigtsanmodninger så hurtigt, som det lader sig gøre at træffe en korrekt og fyldestgørende afgørelse. En anden myndighed har oplyst, at det har været nødvendigt at ændre arbejdet, f.eks. ved at indføre vagtdage og tovholderfunktioner, for at sikre, at sagerne behandles med det samme. En tredje myndighed har oplyst, at behandlingen af aktindsigtssager er blevet samlet ét sted i organisationen.

En myndighed har anført, at de kortere frister betyder, at aktindsigtssager ofte prioriteres over andre (vigtige) sager. En anden myndighed har anført, at der med fordel kan ses på mulighederne for en mere fleksibel tilgang til behandlingen af aktindsigtssager i ferieperioder. Offentlighedslovens forudsætning om, at offentlige myndigheder enten er i fuld drift eller har lukket, kan give anledning til uhensigtsmæssigheder.

Flere af de hørte myndigheder har anført, at det er vanskeligt at overholde fristerne.

Børne- og Socialministeriet

Statsforvaltningen skønner at have brugt 1-2 uger i gennemsnit pr. aktindsigtssag i 2015. For så vidt angår dataudtræk skønnes Statsforvaltningens sagsbehandlingstid at være 2,5 dage pr. sag.

Socialstyrelsen skønner, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. aktindsigtssag er under 7 arbejdsdage i de fleste sager.

Det Centrale Handicapråd skønner, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. aktindsigtssag er 1 uge.

Rådet for Socialt Udsatte skønner, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. aktindsigtssag er 10 dage.

En enkelt myndighed har svaret, at anmodninger om aktindsigt altid behandles som havende hastende karakter, mens en anden har svaret, at der

er kommet øget fokus på processen (fordeling, behandling, kvalitetssikring og godkendelse).

En enkelt myndighed har oplyst, at det kan være svært at overholde sagsbehandlingsfristerne, da der er flere personer (og enheder) involveret i en aktindsigtssag fra modtagelse til godkendelse.

Energi-, Klima- og Forsyningsministeriet

Opgørelse over den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. aktindsigtsanmodning:

(Skøn - arbejdsdage)		Alle sager	Uden de 5 pct. længste	Uden de 10 pct. længste	Uden de 25 pct. længste
Energistyrelsen	Offentlighedsloven	5-8	-	-	-
	Miljøoplysningsloven	14,3	8,3	7,7	5,1
GEUS		4	2-3	1-2	1-2
Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering		5	-	-	-
Geodatastyrelsen		10	-	-	-
DMI		6	-	-	-
Sekretariatet for Energitilsynet	Center for Detail & Distribution	22	12	10	6
	Center for Engros og Transmission	22	12	10	6
	Center for Varme	6	-	-	-
	Center for Ret og Administration	14	-	-	-
Energinet.dk		6-7	-	-	-

Energistyrelsen vurderer, at sagsbehandlingsfristerne i de fleste tilfælde overholdes. I de helt særlige tilfælde med et meget stort antal dokumenter eller lignende er der i enkelte tilfælde sket overskridelse af fristen på 40 arbejdsdage, men det skal ifølge styrelsen ses i lyset af, at anmodningerne kunne have været afvist efter ressourcereglene. Endvidere sker der indenfor fristen en løbende udlevering af dokumenter, efterhånden som de gennemgås. Det har derfor som regel kun været for en afgrænset del af sagen, at den endelige afklaring er sket senere end efter 40 arbejdsdage.

De nye målsætninger for sagsbehandlingstiderne i offentlighedsloven har ikke ændret den måde, *Energistyrelsen* tilrettelægger behandlingen af aktindsigtssager på, men fristerne har øget bevidstheden om, at sagerne skal ekspederes hurtigt. Styrelsen har endvidere bemærket, at de nye frister i offentlighedsloven ikke gælder i forhold til miljøoplysninger. Miljøoplysningsloven har i § 4, stk. 3, således en særlig fristregel, som skal anvendes parallelt med fristreglen i § 16 i den tidligere offentlighedslov og praksis i

medfør af bestemmelserne. Dette regelsæt afviger ikke væsentligt fra fristreglerne i den nye offentlighedslov, men Energistyrelsen søger dog i videst mulig omfang også på miljøoplysningsområdet at iagttage fristerne i den nye offentlighedslov, hvilket formentlig har størst betydning i forhold til de små sager, der ifølge bemærkningerne til offentlighedsloven skal behandles inden for 1-2 arbejdsdage.

GEUS (De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland) bemærker, at de nye målsætninger for sagsbehandlingstiderne i offentlighedsloven har ført til, at der er blevet indført en ny procedure med henblik på at sikre hurtig sagsbehandling. Den centrale styring er således blevet større.

Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering bemærker, at de nye målsætninger for sagsbehandlingstiden har gjort styrelsen lidt mere opmærksom på at svare hurtigt på sagerne og journalisere sagerne ens, så de kan findes let, og så sagsbehandlingstiden kan opgøres på sagerne.

Geodatastyrelsen tilstræber at behandle anmodninger om aktindsigt hurtigst muligt. Desuden vil styrelsen ved den igangværende ibrugtagning af et nyt journalsystem udarbejde detaljerede retningslinjer for behandling af sager om aktindsigt, så det bliver lettere at følge og opgøre sagsbehandlingstider.

DMI finder ikke umiddelbart, at de nye målsætninger for sagsbehandlingstiderne har ændret den måde, *DMI* tilrettelægger behandlingen af aktindsigtssager på.

Sekretariatet for Energitilsynet forsøger altid at overholde sagsbehandlingsfristerne for aktindsigtssager i de tilfælde, hvor det er muligt. I sager, hvor dette ikke er muligt, skal den aktindsigtssøgende altid orienteres om, hvornår materialet forventes fremsendt, samt gives en begrundelse for forsinkelsen. Med den nye offentlighedslov med skærpede tidsfrister er der naturligt opstået behov for i alle tilfælde at opprioritere anmodninger om aktindsigt. Denne opprioritering er foretaget på bekostning af sagsbehandling i sekretariatets kerneopgaver. Sekretariatet vurderer endvidere, at sagsbehandlingsfristerne efter den nye offentlighedslov kan være vanskelige at overholde i sager, hvor der enten er meget materiale, som skal gennemgås, eller i de tilfælde, hvor en længere dialog med parter og den aktindsigtssøgende er nødvendig. Sekretariatet bemærker endvidere, at det kan være vanskeligt på forhånd at vurdere ressourceforbruget og dermed

hvor tidskrævende, en aktindsigtssag vil være. Derfor er ”ressourcereglene” ofte vanskelig at anvende i praksis.

Energinet.dk bemærker, at de nye målsætninger for sagsbehandlingstiderne i offentlighedsloven ikke har ændret den måde, *Energinet.dk* tilrettelægger behandlingen af aktindsigtssager på.

Erhvervsministeriet

Opgørelse over den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. aktindsigtsanmodning:

(Skøn - arbejdsdage)	Gennemsnit alle sager	Uden de 5 pct. længste	Uden de 10 pct. længste	Uden de 25 pct. længste
Erhvervsstyrelsen	2014: 6,56 2015: 5,65 2016: 5,75	-	-	-
Finanstilsynet	4,1	3,6	3,5	3,2
Forbrugerombudsmanden	5	-	-	-
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	5	11	10	7
Patent- og Varemærkestyrelsen	6,7	5	4,5	4
Sikkerhedsstyrelsen	2014: 5,32 2015: 4,84 2016: 4,38	2014: 3,5 2015: 3,7 2016: 3,7	2014: 3,3 2015: 3,5 2016: 3,4	2014: 2,4 2015: 3,0 2016: 2,8
Søfartsstyrelsen	9	7	6	4

Forbrugerombudsmanden oplyser, at mange aktindsigtssager kan afsluttes efter få dages sagsbehandling, ofte fordi den aktindsigtssøgende har præciseret sin anmodning. Giver anmodningen anledning til mere komplicerede overvejelser, eller kræver den et større ekstraheringsarbejde, behandles anmodningen normalt inden for 7 arbejdsdage. *Forbrugerombudsmanden* oplyser endvidere, at de nye målsætninger for sagsbehandlingstiden har medført en skærpet opmærksomhed på prioriteringen af aktindsigtssager.

Erhvervsstyrelsen har udarbejdet en model, hvor der føres et nøje overblik over aktindsigtssager i styrelsen. Modellen – hvor også registrering af frister indgår – understøtter dels sagsbehandlingen i de enkelte sager, dels en sikring af, at frister i de enkelte sager overholdes. Der er således tale om en ændret måde at tilrettelægge behandlingen af aktindsigtssager på som følge af de nye målsætninger for sagsbehandlingstider. *Erhvervsstyrelsen* bemærker endvidere, at styrelsen i stort omfang overholder fristerne for behandling af aktindsigtssager. Eventuelle fristoverskridelser skyldes i de

fleste tilfælde, at akterne skal hentes fra fjernarkiv mv., tunge og omfattende sager, eksterne høringer af virksomheder, eller at anmoder ikke selv vender tilbage efter forsøg på at opnå præcisering af anmodningen.

Finanstilsynet har skærpet fokus på sagsbehandlingstiderne, herunder de i forarbejderne forudsatte gradueringer afhængigt af sagens kompleksitet.

Patent- og Varemærkestyrelsen har opdateret og indarbejdet interne vejledninger om sagsbehandlingen i relevante dele af organisationen.

Sikkerhedsstyrelsen oprettede i efteråret 2014 teams på de forskellige områder for juridisk support, herunder aktindsigt. I sommeren 2016 er der kommet større fokus på sagsstyring, og der er blevet knyttet administrativ support til teamet. Ydermere er der de seneste år blevet arbejdet på at oprette et kvalitetsstyringssystem og at blive ISO-certificeret i 2017. Under denne proces er der på aktindsigtsområdet udarbejdet procedurer og instrukser på stort og småt relaterende til behandlingen af aktindsigtssager. Disse tre faktorer medvirker alle til, at styrelsens gennemsnitlige sagsbehandlingstid er faldende.

Finansministeriet

Opgørelse over den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. aktindsigtsanmodning:

(Skøn - arbejdsdage)	Moderniseringsstyrelsen	Digitaliseringsstyrelsen	Statens Administration	Statens IT	Center for offentlig Innovation
Alle sager	12	6,9	3-7	1-2	-
Uden de 5 pct. længste	10	6	-	-	-
Uden de 10 pct. længste	9	5	-	-	-
Uden de 25 pct. længste	7	4	-	-	-

Moderniseringsstyrelsen skønner, at de nye sagsbehandlingsfrister ikke har ændret den måde, styrelsen tilrettelægger behandlingen af aktindsigtssager på. Fristerne har dog skærpet opmærksomheden på sagsbehandlingstiden samt gjort interne godkendelsesprocesser vanskeligere.

Digitaliseringsstyrelsen oplyser, at de nye målsætninger for sagsbehandlingstider ikke har medført væsentlige ændringer, men at der er mere fokus på tidsfrister, borgernes rettigheder i forhold til fristudsættelse og udarbejdelse af nye interne retningslinjer.

Statens Administration oplyser, at der er et væsentligt tydeligere fokus på sagsbehandlingstid, princippet om meraktindsigt og den rette forståelse og tolkning af den aktindsigtssøgendes ansøgning, herunder en skærpelse af anmodningens omfang med det formål at sikre et fornuftigt ressourceforbrug.

Statens IT har informeret bredt i organisationen om, at der er skærpede frister for behandling, og at bestillinger i forbindelse med anmodning om aktindsigt skal prioriteres.

Forsvarsministeriet

Opgørelse over den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. aktindsigtsanmodning:

(Skøn)	Samlet for styrelserne
Alle sager	Ca. 2 uger
Uden de 5 pct. længste	8 arbejdsdage
Uden de 10 pct. længste	7 arbejdsdage
Uden de 25 pct. længste	5 arbejdsdage

Styrelserne bemærker, at målsætningerne ofte medfører, at andre vigtige og presserende sager må vige for behandlingen af aktindsigtsanmodninger. Det oplyses, at målsætningerne kan være vanskelige at overholde henset til, at der ofte skal bruges tid på at få afgrænset og konkretiseret, hvad der er omfattet af anmodningen om aktindsigt. Der er desuden også et betydeligt omfang af meget omfattende sager. Fristen på de 7 arbejdsdage kan også være vanskelig at overholde, hvis sagen forudsætter høring af andre offentlige myndigheder eller private aktører og eventuelt efterfølgende partshøring mv.

Justitsministeriet

Opgørelse over den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. aktindsigtsanmodning:

(Skøn - arbejdsdage)	Gennemsnit alle sager	Uden de 5 pct. længste	Uden de 10 pct. længste	Uden de 25 pct. længste
Civilstyrelsen	-	-	-	-
Datatilsynet	7,2	4,6	3,6	2,3
Den Uafhængige Politiklagemyndighed	13 dage	10 dage	7 dage	6 dage
Direktoratet for Kriminalforsorgen	-	-	-	-

Domstolsstyrelsen	2014: 6,5 2015: 2,5 2016: 7,5	-	-	2014: 3,5 2015: - 2016: 4
PET	-	-	-	-
Pressenævnet	3	-	-	-
Rigsadvokaten	-	-	-	-
Rigspolitiet	16	15	12	8

Civilstyrelsen oplyser, at de nye målsætninger bl.a. har ført til en håndbåret proces gennem modtagelse, visitation og oprettelse af sagen, så den tid, der medgår, før en ansøgning om aktindsigt når frem til sagsbehandleren, begrænses mest muligt. Hertil kommer den nødvendige prioritering af selve sagsbehandlingen. Det er herudover styrelsens erfaring, at lovens målsætning om 1-2 arbejdsdage sjældent kan opfyldes, ligesom styrelsen relativt ofte også må meddele ansøger, at anmodningen ikke kan færdigbehandles i løbet af 3-7 arbejdsdage.

Datatilsynet og Den Uafhængige Politiklagemyndighed oplyser, at de nye målsætninger for sagsbehandlingstiderne ikke har ændret deres tilrettelæggelse af sagerne. Datatilsynet bemærker samtidig, at de meget korte frister kan vanskeliggøre tilrettelæggelsen og prioriteringen af tilsynets øvrige opgaver.

Direktoratet for Kriminalforsorgen oplyser, at 4 sager er behandlet på 1-2 arbejdsdage, 9 er behandlet på 3-7 arbejdsdage, og 1 sag er behandlet inden for 14 arbejdsdage. Direktoratet oplyser endvidere, at aktindsigtssagerne behandles forlods og med fokus på de frister, der er angivet i vejledningen til offentlighedsloven.

Domstolsstyrelsen oplyser, at der som følge af de nye målsætninger for sagsbehandlingstider er kommet større fokus på at give aktindsigt i de dokumenter, hvor retten til aktindsigt er utvivlsom, og så vende tilbage senere vedrørende de resterende dokumenter.

PET oplyser, at de foretager en øget kontrol med, at sagsbehandlingstiderne overholdes, herunder en indledende visitation og fordeling under hensyn til den enkelte medarbejders mulighed for at besvare anmodningen hurtigt.

Pressenævnet har oplyst, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de 5 sager (ca. 25 pct.), der har den længste sagsbehandlingstid, er ca. 7 arbejdsdage. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de 2 sager (ca. 10

pct.), der har den længste sagsbehandlingstid, er 8 arbejdsdage. Sagen med den længste sagsbehandlingstid har taget 9 arbejdsdage at behandle.

Rigsadvokaten oplyser, at der er stor opmærksomhed på at overholde sagsbehandlingsfristerne i aktindsigtssager, og det vurderes, at fristerne for behandling af aktindsigtssager i vid udstrækning overholdes.

Rigspolitiet finder, at de nye målsætninger for sagsbehandlingstiden har ændret Rigspolitiets tilrettelæggelse af behandlingen af aktindsigtssager, idet aktindsigtssagerne prioriteres endnu højere end tidligere. Dette giver sig blandt udtryk ved korte interne deadlines, udpegning af medarbejdere, som har ansvaret for oprettelse af aktindsigtssager, samt et generelt kompetenceløft blandt medarbejderne til behandling af aktindsigtssagerne. Rigspolitiet finder i øvrigt, at det er problematisk, at de nye sagsbehandlingsfrister påvirker sagsbehandlingstiden for Rigspolitiets øvrige hastende sager – herunder sager af politioperativ karakter – idet aktindsigtssagerne på grund af de korte frister skal prioriteres forud for disse.

Kirkeministeriet

Stiftsadministrationerne vurderer generelt, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid – med visse udsving – ligger på 3-5 dage. Der er ligeledes en generel tendens til, at stiftsadministrationerne har opprioriteret behandlingen af sager om aktindsigt på bekostning af de øvrige sager, der behandles af stiftsadministrationerne.

Kulturministeriet

Opgørelse over den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. aktindsigtsanmodning:

(Skøn - arbejdsdage)	Gennemsnit alle sager	Uden de 5 pct. længste	Uden de 10 pct. længste	Uden de 25 pct. længste
Rigsarkivet	3,9	2,9	2,4	1,75
Slots- og Kulturstyrelsen	9	4	3	3
Det Danske Filminstitut	11	4	4	4

Rigsarkivet bemærker, at det meget hurtigt efter modtagelsen af en aktindsigtsbegæring foretager en vurdering af sagens omfang og kompleksitet for at vurdere, om der bør kunne træffes afgørelse i sagen efter den korteste frist (1-2 arbejdsdage).

Slots- og Kulturstyrelsen bemærker, at de nye sagsbehandlingsfrister generelt har ført til en større fokus på overholdelse af frister, men at det samtidig kan medføre en nedprioritering af andre opgaver. Styrelsen bemærker endvidere, at sagerne kan være udfordrende, særligt når der skal bruges oplysninger fra andre enheder.

Det Danske Filminstitut bemærker, at de nye sagsbehandlingsfrister som oftest medfører, at behandlingen af aktindsigtssager skal påbegyndes straks fra det tidspunkt, de modtages. Størstedelen af sagerne giver for instituttets vedkommende anledning til gennemgang og ekstrahering, da akterne i 90 pct. af tilfældene indeholder oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 30. I disse tilfælde skal der ligeledes foretages høring af de parter, som oplysningerne angår. Det er instituttets opfattelse, at der i disse tilfælde er et klart misforhold mellem en forventet sagsbehandlingstid på højst 7 dage og det arbejde og de krav, der typisk er forbundet med behandlingen af aktindsigtsanmodningerne. Institutet bemærker endvidere, at beskrivelsen i bemærkningerne til § 36, stk. 2, ikke rummer alle sagstyper. Der er således en række sagstyper, som efter instituttets opfattelse er for omfangsrige til at kunne færdigbehandles inden for 7 arbejdsdage, men som omvendt ikke er komplekse nok til at kunne begrunde en sagsbehandlingsfrist på 14 arbejdsdage.

*Miljø- og Fødevareministeriet*³⁹

Miljøstyrelsen oplyser, at såfremt der søges om aktindsigt i en sag, der som udgangspunkt skal behandles efter miljøoplysningslovens regler, følger det af miljøoplysningsloven, at sagen som udgangspunkt skal være afgjort inden 10 dage, jf. lovens § 4, stk. 1, der henviser til den tidligere offentlighedslovs § 16, stk. 2. I det omfang, en anmodning om aktindsigt skal behandles både efter miljøoplysningsloven og den nye offentlighedslov, kan det principielt komme på tale at dele sagen op i to sager, hvor der dermed gælder forskellige sagsbehandlingsregler. Det vil dog i praksis være yderst vanskeligt at arbejde med to forskellige tidsfrister for sagens behandling. Derfor er det besluttet, at fra 1. juni 2014 skal aktindsigtsanmodninger besvares både i henhold til miljøoplysningslovens frister samt efter den

³⁹ Fra den 1. februar 2017 består Miljø- og Fødevareministeriet af departementet, fire styrelser og den selvejende institution Madkulturen. De fire styrelser er Miljøstyrelsen, der er en sammenlægning af den tidligere Miljøstyrelse og den tidligere Styrelse for Vand- og Naturforvaltning (SVANA), Fødevarestyrelsen, Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, der har skiftet navn fra det tidligere NaturErhvervstyrelsen og Naturstyrelsen, som nu også omfatter Kystdirektoratet. Styrelserne har besvaret høringen før organisationsændringen.

nye offentlighedslovs skærpede frister og målsætninger for, hvor hurtigt en myndighed bør bestræbe sig på at færdigbehandle en aktindsigtsanmodning. Det betyder, at simple sager skal afgøres inden for 1-2 arbejdsdage, andre sager inden for 3-7 arbejdsdage, sager med stort antal dokumenter mv. inden for 14 arbejdsdage og særlig omfattende sager inden for 40 arbejdsdage. Endelig skal alle sager være afgjort senest efter 2 måneder, jf. miljøoplysningslovens § 4, stk. 3.

Naturstyrelsen og SVANA (Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning) oplyser, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. aktindsigtsanmodning er 6,5 arbejdsdage. Styrelsen bemærker endvidere, at selv om ca. 99 pct. af alle styrelsernes aktindsigtssager behandles efter miljøoplysningsloven og den tidligere gældende offentlighedslov, er det alligevel den nye offentlighedslovs sagsbehandlingsfrister, der efter Miljø- og Fødevareministeriets interne regler gælder i alle tilfælde. Den ændring har betydet, at der er kommet (fornyet) fokus på sagsbehandlingstiderne. Alle styrelsernes aktindsigtssager tilrettelægges nu med udgangspunkt i overholdelse af fristerne i den nye offentlighedslov. Sagerne bliver ved modtagelsen forhåndsvurderet i forhold til den estimerede sagsbehandlingstid, og der bliver fastsat en frist i overensstemmelse hermed i styrelsens sagsbehandlingssystem. Der bliver også foretaget koncernfælles målinger af sagsbehandlingsfristerne med udgangspunkt i offentlighedslovens fristangivelser med henblik på at monitorere sagsbehandlingstiderne.

NaturErhvervstyrelsen bemærker, at der er kommet mere fokus på, at aktindsigtssagerne behandles indenfor fristerne, hvilket har betydet højere prioritering af disse sager. Det tilstræbes, at de fleste sager afsluttes indenfor 7 arbejdsdage. Sagsbehandlingstiden for de mindre omfangsrige sager skønnes at være blevet mindre grundet den øgede opmærksomhed på frister.

Kystdirektoratet bemærker, at behandlingen af aktindsigtssager er flyttet fra sagsbehandlere til specialister.

Fødevarestyrelsen oplyser, at oplysninger om den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i aktindsigtssager ikke fremgår af styrelsens journal eller tidsregistreringssystemer, og at det derfor har været nødvendigt at foretage en manuel optælling. Der er på den baggrund ikke taget højde for forskellen mellem arbejdsdage og kalenderdage, og opgørelsen er således foretaget på baggrund af en optælling af kalenderdage (uden fradrag af weekender, ferier mv.). Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er herefter opgjort til

8,82 kalenderdag pr. sag. Fratrækkes de 5 pct. mest tidskrævende sager er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid 6,99 kalenderdage pr. sag. Fratrækkes de 10 pct. mest tidskrævende sager er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid 5,79 kalenderdage pr. sag. Fratrækkes de 25 pct. mest tidskrævende sager er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid 3,33 kalenderdage pr. sag. Styrelsen har endvidere bemærket, at der er gjort meget for at øge opmærksomheden på sagerne, men at der ikke er ændret sagsgange.

Personaleadministrationen bemærker, at en aktindsigtsanmodning skal afgøres så hurtigt som muligt og med tæt inddragelse af den aktindsigtssøgende. Hvis sagen ikke kan afgøres inden 7 arbejdsdage fra modtagelsen af anmodningen, skal ansøger orienteres herom og om begrundelsen herfor. Sagsbehandleren skal overfor ansøger fastsætte en holdbar ny frist. Personaleadministrationen har på grund af skift i medarbejderstaben ikke mulighed for at svare på, om de nye målsætninger for sagsbehandlingstiderne har ændret den måde, som myndigheden tilrettelægger behandlingen af aktindsigtssager på.

Skatteministeriet

Opgørelse over den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. aktindsigtsanmodning:

(Arbejdsdage)	SKAT	Skatteankestyrelsen	Spillemyndigheden
Gennemsnit alle sager	30 arbejdsdage	7 kalenderdage	-
Uden de 5 pct. længste	10 arbejdsdage	5 kalenderdag	-
Uden de 10 pct. længste	9 arbejdsdage	4 kalenderdage	-
Uden de 25 pct. længste	8,5 arbejdsdage	2 kalenderdage	-

Spillemyndigheden vurderer, at de fleste sager gennemføres på få dage.

SKAT oplyser, at de har stor fokus på behandling af aktindsigtssager, herunder sagsbehandlingstiden. Det er SKATs erfaring, at der ikke er mulighed for at overholde de nye sagsbehandlingsfrister, når der er tale om sager, der omfatter et omfangsrigt materiale og/eller strækker sig over en længere periode. Tilsvarende kan de nye sagsbehandlingstider ikke overholdes, når der skal foretages ekstrahering af oplysninger fra en flerhed af dokumenter. Det er endvidere SKATs erfaring, at der i mange sager træffes både to og flere delafgørelser. Af yderligere eksempler på sager, hvor det kan være svært at overholde de nye sagsbehandlingsfrister, nævner SKAT sager, hvor materialet ligger på arkiv flere steder i landet som følge af omstruktureringer.

Det er *Skatteankestyrelsens* helt klare erfaring, at det kan være meget vanskeligt at overholde tidsfristerne i sager, som ikke er helt oplagte eller ukomplicerede.

Sundheds- og Ældreministeriet

Det Ethiske Råd og National Videnskabsetisk Komité skønner, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er 2-3 dage.

Styrelsen for Patientsikkerhed har ikke en samlet opgørelse over styrelsens gennemsnitlige sagsbehandlingstid, men et forsigtigt skøn vil være, at en stor del af sagerne har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på ca. 6 timer. Styrelsen har haft sager, der er blevet besvaret inden for få timer, men styrelsen har også haft sager, hvor det er blevet tilstræbt at færdigbehandle anmodningerne inden for 40 arbejdsdage. De nye sagsbehandlingstider har medført en række ændringer i interne procedurer mv. for behandling af aktindsigtssager, hvor der er større fokus på sagsbehandlingstider og frister. Styrelsen har fra 2016-2017 fået en ny intern organisation, og der er bl.a. blevet oprettet et kontor, der har som en af dets opgaver at koordinere aktindsigtsanmodninger efter offentlighedsloven internt på tværs af styrelsens øvrige kontorer. Dette forventes også at ville medføre et øget fokus på behandlingen af aktindsigtssagerne i styrelsen, herunder fristerne herfor.

Sundhedsstyrelsen skønner, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ligger på 5-7 arbejdsdage. Styrelsen vurderer endvidere, at 75 pct. af sagerne eller mere besvares inden for fristen. Styrelsen anfører, at de nye målsætninger for sagsbehandlingstiderne ikke har ændret den måde, styrelsen tilrettelægger behandlingen af dens sager om aktindsigt på. Styrelsens interne regningslinjer er dog blevet opdateret.

Lægemiddelstyrelsen vurderer, at ca. to tredjedele af sagerne færdigbehandles inden for fristen. Det er generelt styrelsens indtryk, at en fast frist i loven hjælper til at nedbringe sagsbehandlingstiderne.

Sundhedsdatastyrelsen skønner, at der i gennemsnit anvendes 9 timer pr. sag. Styrelsen bemærker, at det ikke er muligt at angive den gennemsnitlige sagsbehandlingstid uden de henholdsvis 5, 10 og 25 pct. sager, der har længst sagsbehandlingstid. Styrelsen bemærker endvidere, at det ikke er muligt at svare på effekten af de nye målsætninger for sagsbehandlingstider, fordi styrelsen kun har eksisteret siden november 2015. Det er ofte en

udfordring for styrelsen at nå at færdigbehandle aktindsigtssager inden for tidsfristerne.

Statens Serum Institut har ikke en opgørelse over den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag. Instituttet bemærker, at de nye målsætninger for sagsbehandlingstider ikke i væsentlig grad har ændret den måde, som myndigheden tilrettelægger behandlingen af aktindsigtssager på, men det skønnes, at der nu er endnu mere fokus på tidsfristerne.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet

Opgørelse over den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. aktindsigtsanmodning

(Skøn - arbejdsdage)	Banedanmark	Bygningsstyrelsen	Vejdirektoratet	Trafik, Bygge og Boligstyrelsen
Gennemsnit alle sager	-	10 dage	6,8 timer	-
Uden de 5 pct. længste	-	9 dage	-	-
Uden de 10 pct. længste	-	9 dage	-	-
Uden de 25 pct. længste	-	8 dage	-	-

Banedanmark oplyser, at der ikke findes en opgørelse over de gennemsnitlige sagsbehandlingstider, men at det skønnes, at størstedelen af anmodningerne behandles inden for 7 arbejdsdage og mere end 3 dage. *Banedanmark* oplyser endvidere, at de nye målsætninger for sagsbehandlingstider har medført, at området er blevet opprioriteret, og at der i den forbindelse er gjort flere tiltag for at behandle sagerne inden for fristerne, herunder systematisering af behandling af anmodninger om aktindsigt, flere ressourcer mv.

Bygningsstyrelsen og *Vejdirektoratet* oplyser, at de nye målsætninger for sagsbehandlingstider ikke har ændret den måde, som de tilretter behandlingen af aktindsigtssager på. *Bygningsstyrelsen* bemærker generelt, at styrelsen har mange dokumenttunge sager, der ofte kræver meget tid til gennemgang samt ekstern høring, og at den skærpede frist gør, at de ofte ikke kan give et endeligt svar inden fristen.

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Opgørelse over den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. aktindsigtsanmodning:

(Skøn - arbejdsdage)	Styrelsen for Forskning og Uddannelse	Styrelsen for Forskning og Uddannelse (DFF)	Styrelsen for Forskning og Uddannelse (UVVU)	Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte
Gennemsnit alle sager	4,3	12,4	8,7	8,0
Uden de 5 pct. længste	4,1	10,3	7,1	-
Uden de 10 pct. længste	4,0	9,4	4,9	-
Uden de 25 pct. længste	2,9	6,8	3,5	-

Styrelsen for Forskning og Uddannelse har, herunder som sekretariat for Det Frie Forskningsråd og Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, løbende tilstræbt at behandle aktindsigtssager så hurtigt og hensigtsmæssigt som muligt. På den baggrund har de nye målsætninger for sagsbehandlingstiderne ikke i det væsentlige ændret den måde, som styrelsen har tilrettelagt behandlingen af aktindsigtssager på. De nye målsætninger har dog sat et fornyet og skærpet fokus på behandlingen af sagerne.

Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte skønner, at sagsbehandlingstiden er mellem 50 og 100 timer i under 5 pct. af aktindsigtsanmodningerne, og at sagsbehandlingstiden er ca. 50 timer i 10 pct. af sagerne. Styrelsen har ikke herudover mulighed for at lave et retvisende skøn. De nye målsætninger for sagsbehandlingstiden har medført, at styrelsen har haft nedsat en offentlighedslovsgruppe, som hurtigt kunne træde sammen og drøfte vanskelige sager. Derudover betyder den nye offentlighedslov, at der nødvendigvis må være et skærpet fokus på, at anmodninger om aktindsigt straks skal fordeles til det kontor, som skal behandle anmodningen om aktindsigt. Det er vurderingen, at det generelt kan være en udfordring at behandle aktindsigtsanmodningerne inden for fristerne i offentlighedsloven. Dette skyldes ikke mindst, at den nye offentlighedslov kræver flere individuelle vurderinger, hvilket tager tid.

Udenrigsministeriet

Institut for Menneskerettigheder anslår, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag er 3 dage.

IFU (Investeringsfonden for Udviklingslande) skønner, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er en arbejdsuge. IFU bemærker, at de nye målsætninger for sagsbehandlingstiderne ikke har ændret den måde, hvorpå IFU tilrettelægger behandlingen af aktindsigtssager, da IFU alene modtager anmodninger, som omfatter et stort antal dokumenter eller juridiske

spørgsmål af kompliceret karakter, og derfor anmodninger, som altid er meget tidskrævende. IFU bemærker endvidere, at de nye sagsbehandlingsfrister ikke tager højde for anmodninger, som omfatter et stort antal dokumenter eller juridiske spørgsmål af kompliceret karakter, hvilket gør det svært at overholde tidsfristerne ved meget ressourcekrævende anmodninger.

DIIS (Dansk Institut for Internationale Studier) skønner, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er 1 time pr. sag i 2016.

DIPD (Dansk Institut for Flerpartisamarbejde) besvarer størstedelen af aktindsigtssagerne indenfor de sagsbehandlingsfrister, der er anført i forarbejderne. *DIPD* forsøger altid at besvare anmodninger så hurtigt som muligt.

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Opgørelse over den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. aktindsigtsanmodning:

(Skøn)	Flygtninge-nævnet	Styrelsen for International Rekruttering og Integration	Udlændingene-nævnet	Udlændingestyrelsen
Gennemsnit alle sager	8 timer	6,9 dage	-	-
Uden de 5 pct. længste	7 timer	6,2 dage	-	-
Uden de 10 pct. længste	6 timer	5,7 dage	-	-
Uden de 25 pct. længste	5 timer	4,7 dage	-	-

Udlændingenævnet oplyser, at nævnet ikke er i besiddelse af en opgørelse over nævnets gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag. Da sagerne i nævnet samtidig indeholder personoplysninger, som vil skulle anonymiseres, såfremt en anmodning om aktindsigt kan imødekommes, bestræber nævnet sig på at kunne besvare en aktindsigtsanmodning efter offentlighedsloven, som ikke er en klage over afslag på aktindsigt, inden for syv dage. *Udlændingenævnet* finder samlet, at de nye målsætninger for sagsbehandlingstiderne i aktindsigtssager efter offentlighedsloven ikke væsentligt har ændret den måde, som *Udlændingenævnet* tilrettelægger behandlingen af sagerne på.

Udlændingestyrelsen oplyser, at det ikke er muligt hverken statistisk eller skønsmæssigt for styrelsen at opgøre den gennemsnitlige sagsbe-

handlingstid pr. aktindsigtsanmodning. Styrelsen bemærker endvidere, at styrelsen har mere fokus på, at aktindsigtssager prioriteres i det daglige arbejde, herunder at dialog med ansøgerne etableres tidligt i forløbet. Enkelte fagkontorer, der har haft mange aktindsigtssager, har koordineret aktindsigtsarbejdet hos en medarbejder. Enkelte fagkontorer, der har haft mange aktindsigtssager, har haft vanskeligt ved at overholde de meget korte sagsbehandlingsfrister, der er forudsat i forarbejderne til offentlighedsloven, idet tilgangen af aktindsigtssager ofte er karakteriseret ved, at flere forskellige nyhedsmedier anmoder om aktindsigt i identisk eller beslægtet materiale på samme tid og på et tidspunkt, hvor de medarbejdere, der har forudsætningerne for at behandle anmodningerne, er optaget af at behandle og håndtere den eller de underliggende sager, der har givet anledning til aktindsigtsanmodningen, herunder i form af ministerbetjening.

Flygtningesnævnet bemærker, at der ikke er sket nogen ændring i nævnets tilrettelæggelse af sagsbehandlingen af aktindsigtssager under de nye målsætninger for sagsbehandlingstiderne.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration oplyser, at styrelsen har foretaget en række tiltag efter ikrafttrædelsen af den nye offentlighedslov. Hvert fagkontor har udpeget to aktindsigtsansvarlige og aktindsigtsanmodninger efter offentlighedsloven koordineres som udgangspunkt af ledelsessekretariatet. Styrelsen oplyser endvidere, at der primo 2014 blev udarbejdet en vejledning for behandling af sager om aktindsigt i medfør af offentlighedsloven for at sikre, at sagerne prioriteres, at frister overholdes samt at de behandles ensrettet i styrelsens fagkontorer. Styrelsen bemærker, at der ikke sket ændringer i styrelsens overholdelse af frister, og at sagerne med længst sagsbehandlingstid er ligeligt fordelt i forhold til før og efter juni 2013.

Undervisningsministeriet

Styrelsen for IT og Læring skønner, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er 5-7 arbejdsdage. Styrelsen oplyser endvidere, at der kun er et begrænset antal sager, hvorfor der ikke har været anledning til at ændre tilrettelæggelsen af arbejdet med aktindsigtssager som følge af de nye fristregler. Sager om aktindsigt har altid været højt prioriteret.

Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet skønner, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er 6 arbejdsdage. I styrelsen behandles aktindsigtssager

som hidtil i fagkontorer, da de i forvejen er bedst inde i sagerne. Der er fokus på overholdelse af fristreglerne, herunder 7-dages-fristen.

Økonomi- og Indenrigsministeriet

Ankestyrelsen har ikke en opgørelse over sagsbehandlingstider. Ankestyrelsen har fastlagt skærpede interne retningslinjer for sagsgangen i sager om aktindsigt, der skulle imødekomme muligheden for at overholde sagsbehandlingsfristen i loven. Styrelsen bestræber sig på at overholde fristen på 7 arbejdsdage. Det er dog ikke muligt at overholde lovens frist i en række sager. Sagsgangene i styrelsen er tilrettelagt sådan og medarbejderne instruerede om, at aktindsigtssager prioriteres og behandles hurtigst muligt, men ofte er Ankestyrelsen dog i dialog med den aktindsigtssøgende – også ud over det i bemærkningerne til § 9 forudsatte. Denne dialog fører efter Ankestyrelsens erfaring til et mere tilfredsstillende (og brugbart) resultat for den aktindsigtssøgende, end hvis der blev truffet en formaliseret afgørelse ud fra de foreliggende oplysninger. Dialogen medfører imidlertid ofte, at fristen må overskrides (med få dage). Styrelsen er også i en del tilfælde nødsaget til at indhente høringssvar fra andre (f.eks. om oplysninger omfattet af § 30, nr. 2), hvorfor fristerne heller ikke her kan overholdes. Det er styrelsens opfattelse, at medarbejderne er meget opmærksomme på lovens sagsbehandlingsfrister, og at disse i høj grad bestræbes overholdt.

Det Kommunale Tilsyn oplyser, at Statsforvaltningen ikke registrerer den tid, der bruges på behandling af anmodninger om aktindsigt, særskilt. Tilsynet kan derfor ikke svare på, hvad myndighedens gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag er. Anmodninger om aktindsigt er altid blevet prioriteret forud for andre sager.

Danmarks Statistik skønner, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag er 4 dage. Dette er uændret, når der reguleres i forhold til sager med lang sagsbehandlingstid.

De Økonomiske Råds Sekretariat oplyser, at der bruges ganske få timer.

KORA – Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning skønner, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er ca. 1 måned pr. sag.

SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd skønner, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er ca. 7 arbejdsdage, mens den er ca. 5 arbejdsdage, når der korrigeres for sager med lang sagsbehandlingstid. SFI bemærker endvidere, at de nye målsætninger for sagsbehandlingstiderne har medført, at aktindsigt får en uforholdsmæssig høj prioritet – også når der ikke synes at være behov for et hurtigt svar. SFI har som forskningsinstitution dog få anmodninger om aktindsigt, hvorfor de nye sagsbehandlingsfrister ikke har særlig betydning.

Kommunernes Lønningsnævns Sekretariats gennemsnitlige sagsbehandlingstid er 5 dage. Der er kun behandlet 4 sager, hvoraf de to har samme, længste sagsbehandlingstid. Hvis én af disse sager undtages fra opgørelsen, bliver den gennemsnitlige sagsbehandlingstid 4,7 dage.

Sekretariatet for Valgbarhedsnævnets gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. aktindsigtsanmodning er 7 arbejdsdage. Det bemærkes dog, at én af anmodningerne om aktindsigt fra 2016 fortsat behandles på tidspunktet for besvarelsen (30. januar 2017). Målsætningerne for sagsbehandlingstiderne har ikke ændret sig.

Sekretariatet for Valgnævnets gennemsnitlige sagsbehandlingstid ligger på 36 arbejdsdage. Det bemærkes dog, at sagerne også indeholder en større mængde dokumenter fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, og at den lange sagsbehandlingstid primært kan henføres til denne del af sagen. Målsætninger for sagsbehandlingstiderne har ikke ændret sig.

2.13.4. Hørings svar fra Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner

Der er indhentet bidrag fra KL og Danske Regioner, som desuden har stået for at sammenfatte hørings svarene fra kommuner og regioner.

KL

KL skønner, at de i gennemsnit bruger 30 timer pr. aktindsigtssag.

KL har indsendt følgende skøn over den gennemsnitlige sagsbehandlingstid:

(Antal timer)	2014-2016
Gennemsnit 95 pct. sager	Ca. 30
Uden de 5 pct. længste	Ca. 25
Uden de 10 pct. længste	Ca. 20

KL oplyser endvidere, at kommunerne ikke har en opgørelse over den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag. Kommunerne skønner dog, at langt de fleste anmodninger behandles inden for 7 arbejdsdage. Dette er gennemsnittet for ukomplicerede sager, hvorimod de omfangsrige sager tager betydeligt længere tid, særligt når der er tale om sager, hvor flere eller alle kerneområder og/eller fagforvaltninger skal involveres.

Flere kommuner angiver, at det ikke er muligt at give et mere detaljeret skøn over den gennemsnitlige sagsbehandlingstid uden de henholdsvis 5, 10 og 25 pct. sager, der har taget længst tid at sagsbehandle, da usikkerhedsfaktorerne ved et sådant skøn er for store. Mange kommuner beskriver, at det er en udfordring at imødekomme anmodninger om aktindsigt ”snarest”, når anmodningen kommer umiddelbart før eller under en periode, hvor en afdeling/myndighed har lukket, selvom det ikke er en lovmæssig feriedag, f.eks. mellem jul og nytår i 2016, hvor der var fire arbejdsdage. Det samme kan være tilfældet i dagene op til påske.

Fristerne beskrives af kommunerne endvidere som værende restriktive, rent praktisk vanskelige at honorere og af nogle af kommunerne som direkte urealistiske af samme grunde som nævnt ovenfor, men også fordi selv kortvarigt kursus- eller sygefravær hos den medarbejder, der er sagsbehandler, kan medføre, at fristen overskrides. Dette gælder særligt for aktindsigtssøgende ”uden særlig interesse”, idet det bemærkes, at den af hensyn til fristerne nødvendige prioritering af begæringen kan virke uensigtsmæssig set i forhold til andre presserende opgaver. En enkel kommune påpeger, at overholdelse af fristerne udfordres af, at indsigt i arkiverede data om personers rent private forhold skal forbi Datatilsynet. Dette kan forsinke adgang, idet Datatilsynets svarfrist estimeres til 30 dage. KL finder dette relevant at nævne, idet der kan være indsigtsbehandlinger, der er afhængige af eksterne myndigheder. Kommunen er i disse tilfælde ikke herre over sagsbehandlingstiden.

Endelig bemærker flere kommuner, at det ofte er journalister, der anmoder om aktindsigt. I nogle kommuner udgør disse anmodninger helt op til 90 pct. af det samlede antal. Det bemærkes i forlængelse heraf, at tallet er stigende, og at det henset til den skærpede besvarelsesfrist på 1-2 dage for kommuner er vanskeligt at imødekomme. Dette begrundes af nogle kommuner med, at journalisterne spørger bredt, hvilket kræver involvering af mange forvaltningsenheder, jurister, chefer og direktører. Ydermere tilfø-

jes det, at kommunerne ofte i disse situationer oplever, at besvarelsen af en aktindsigt hyppigt leder til yderligere anmodninger fra samme journalist. Nogle kommuner oplever en stigning i antal anmodninger om aktindsigt i lønninger på en meget stor gruppe medarbejdere, hvilket kræver et større arbejde i forbindelse med orientering af de berørte medarbejdere.

Danske Regioner

Danske Regioner skønner, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er på 4-5 dage. Fratrækkes de 25 pct. mest krævende sager, er sagsbehandlingstiden 2-3 dage.

Danske Regioner bemærker, at Folketingets Ombudsmand i en udtalelse fra november 2016 har fastslået, at sager om aktindsigt også skal behandles hurtigt i ferieperioder. I ombudsmandens udtalelse lyder det blandt andet, at afholdelse af sommerferie hos de relevante sagsbehandlere ikke i sig selv kan bevirke, at de frister, der er opstillet for færdigbehandlingen af en aktindsigtsanmodning i offentlighedslovens § 36, stk. 2, og forarbejderne hertil, kan udsættes. Danske Regioner forudsætter, at dette ikke omfatter organisationer oprettet på privatretligt grundlag. Det oplyses, at Danske Regioner holder lukket i tre uger i juli måned, og at det ikke vil være muligt at etablere et beredskab til håndtering af eventuelle aktindsigtsanmodninger i denne periode. Der orienteres i sommerferieperioden herom på såvel www.regioner.dk som i auto-svaret fra regioner@regioner.dk.

Danske Regioner oplyser endvidere, at regionerne ikke har en opgørelse over den gennemsnitlige sagsbehandlingstid per sag. Regionerne skønner dog, at størstedelen af anmodningerne om aktindsigt behandles inden for 7 arbejdsdage. Det er yderst sjældent, at sagsbehandlingstiden overstiger 14 dage. Når sagsbehandlingstiden overstiger 7 dage, skyldes det sagens omfang eller kompleksitet. En længere sagsbehandlingstid kan eksempelvis skyldes anmodninger om aktindsigt, der omfatter i et stort antal akter, eller at anmodningen skal sendes til høring hos private parter. Hvis en anmodning om aktindsigt ikke kan besvares inden for 7 dage, underrettes ansøger herom og bliver samtidig underrettet om, hvornår der kan forventes svar på anmodningen.

2.13.5. Sammenfatning

De indhentede oplysninger viser, at kun få af departementerne har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 7 arbejdsdage eller derunder i aktind-

sigtssager. For de fleste departementer ligger den gennemsnitlig sagsbehandlingstid således på 10-20 dage, men der er også enkelte departementer med en længere gennemsnitlig sagsbehandlingstid. Fratrækkes de 25 pct. sager med længst sagsbehandlingstid, har ca. halvdelen af departementerne en sagsbehandlingstid på 7 arbejdsdage eller derunder.

Blandt de underliggende myndigheder ses de fleste at have en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 7 arbejdsdage eller derunder, men der er dog stadig en del myndigheder, for hvem den er på over 7 arbejdsdage. Fratrækkes de 25 pct. sager med længst sagsbehandlingstid, er det kun en lille del af myndighederne, der har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på over 7 arbejdsdage.

KL skønner i gennemsnit at bruge 30 timer pr. aktindsigtssag, mens Danske Regioner skønner, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er på 4-5 dage. Hverken kommunerne eller regionerne har en opgørelse over den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag, men skønner dog, at langt de fleste anmodninger behandles inden for 7 arbejdsdage.

Flere departementer oplyser, at de nye målsætninger for sagsbehandlingstiderne har ændret den måde, som departementet tilrettelægger behandlingen af aktindsigtssager på. I den forbindelse peges der navnlig på, at man har centraliseret behandlingen af aktindsigtsanmodninger i videre omfang end tidligere.

En del departementer og underliggende myndigheder bemærker herudover, at de nye sagsbehandlingsfrister generelt er svære at overholde. Flere peger i den forbindelse samtidig på udfordringer i forhold til ferieperioder, mens andre anfører, at de korte frister betyder, at aktindsigtssagerne ofte prioriteres over andre (vigtige) sager. Kommunerne beskriver fristerne som restriktive, rent praktisk vanskelige at honorere og direkte urealistiske.

2.14. Øvrige bemærkninger fra regionerne

Regionerne har i forbindelse med besvarelsen af spørgeskemaet anført en række yderligere bemærkninger til erfaringerne med offentlighedsloven. Bemærkningerne gengives nedenfor.

2.14.1. Risiko for chikane

Region Hovedstaden har henvist til en sag fra januar 2014, hvor tidsskriftet Dagens Medicin havde anmodet Region Hovedstaden om en liste med navne på læger ansat i Region Hovedstadens Akuttefon 1813. Region Hovedstaden meddelte over for Dagens Medicin og Statsforvaltningen gentagne gange afslag under henvisning til offentlighedslovens § 33, nr. 5, hvorefter (det daværende) Social- og Indenrigsministeriet ved udtalelse af 23. november 2015 meddelte, at det var ministeriets opfattelse, at Region Hovedstaden ikke lovligt havde kunnet meddele afslag på aktindsigt i navnene. Region Hovedstaden tog ministeriets udtalelse til efterretning, men udtalelsen efterlader efter regionens opfattelse dem i en uheldig situation, når der er tale om risiko for chikane over for regionens medarbejdere og dermed et reelt beskyttelsesbehov.

2.14.2. Udbud

Inden for udbudsområdet oplever regioner, at der anmodes om aktindsigt i samtlige tilbud på et udbud. Formålet er, at vedkommende selv kan blive mere konkurrencedygtig ved udbud. Anmodningen om aktindsigt har således haft et andet formål end lovgivers hensigt med offentlighedsloven. Endvidere opleves det, at professionelle leverandører anmoder om aktindsigt i ydelser om udbud med henblik på at indhente information på tilbudsgivere, så de kan promovere egne ydelser i forhold til regionens leverandører og tilbudsgivere.

2.14.3. Voldgiftssager

En region har oplevet at skulle anvende et ekstraordinært stort ressourceforbrug (arbejdstimer og juridisk bistand) til at håndtere aktindsigtsanmodninger i forbindelse med voldgiftssager mellem regionen som offentlig bygherre og private leverandører.

2.14.4. Offentlig myndighed som kontraktpart

Offentlighedslovens § 33, nr. 3, skal bl.a. beskytte en offentlig myndigheds mulighed for at optræde som ligestillet part i et kontraktforhold og forhindre, at det offentliges fremtidige forhandlingsposition bliver forringet. Det fremgår dog af praksis, at adgangen til at undtage eksempelvis e-mailkorrespondance med en forhandlingspart, efter en kontrakt er indgået, er snæver og kræver, at myndigheden kan konkretisere og sandsynliggøre en økonomisk tabsrisiko ved imødekommelse af aktindsigtsanmodningen. Den snævre adgang til at undtage korrespondance om sådanne forhand-

linger kan efter regionernes opfattelse i visse tilfælde være en ulempe for den offentlige myndighed ved fremtidige forhandlinger eller få potentielle fremtidige forhandlingspartnere til at afstå fra at forhandle med en offentlig myndighed.

2.14.5. Brug af eksterne konsulenter

Regioner benytter til tider eksterne konsulenter til at udføre opgaver, som regionen af tids-, ressource- eller kompetencemæssige årsager ikke selv kan løfte. Det gælder for nogle af disse opgaver, at den eksterne konsulent reelt fungerer som en medarbejder ved regionen, hvorfor de beskyttelseshensyn, som gælder for interne dokumenter efter offentlighedslovens § 23, også er gældende i disse tilfælde. Det er blandt andet hensynet til beskyttelse af den interne beslutningsproces og hensynet til at sikre adgang til på en fri og formløs måde at foretage sine overvejelser uden det pres, en eventuel senere offentliggørelse af ufærdige eller foreløbige overvejelser kan udgøre. Det kunne efter regionernes opfattelse derfor overvejes at indføre regler, der sikrer disse hensyn, når en ekstern konsulent er involveret i sagsbehandlingen hos en offentlig myndighed.

2.14.6. Sammenfatning

Justitsministeriet har ikke foretaget nærmere undersøgelser af de spørgsmål, der er rejst i regionernes besvarelser. Der peges endvidere ikke på spørgsmål, der vedrører forståelsen og fortolkningen af offentlighedsloven. Justitsministeriet finder derfor ikke umiddelbart, at svarene giver anledning til ændringer eller præciseringer i Justitsministeriets vejledning om offentlighedsloven.

3. Folketingets Ombudsmands evaluering af ministerbetjeningsreglen og folketingspolitikerreglen

3.1. Indledning

Som nævnt i afsnit 1 fremgik det af den supplerende politiske aftale, at et led i evalueringen af ”ministerbetjeningsreglen” og ”folketingspolitikerreglen” (offentlighedslovens § 24 og § 27, nr. 2) skulle være, at aftaleparterne, når de pågældende bestemmelser havde været i kraft i tre år, via Folketingets Retsudvalg ville anmode Folketingets Ombudsmand om – på baggrund af de sager, som ombudsmanden havde behandlet i den pågældende periode – at redegøre for, om praksis er i overensstemmelse med de nævnte regler i den nye offentlighedslov.

På vegne af forligsparterne bag offentlighedsloven bad justitsministeren ved brev af 22. december 2016 Retsudvalget om at anmode ombudsmanden om at iværksætte den omtalte redegørelse. Ved brev af 26. januar 2017 anmodede Retsudvalget ombudsmanden om at iværksætte redegørelsen.

På denne baggrund har ombudsmanden den 7. marts 2017 afgivet en redegørelse om ministerbetjeningsreglen og folketingspolitikerreglen til Retsudvalget. Redegørelsen, der er vedlagt som bilag 3, gennemgås i hovedtræk nedenfor.

3.2. Ministerbetjeningsreglen

Ombudsmanden bemærker indledningsvis, at han langt hen ad vejen kan henvise til de konklusioner, som fremgår af den egen drift-undersøgelse om ministerbetjeningsreglen og meroffentlighed, som han afsluttede den 5. oktober 2016, og som er offentliggjort i FOB 2016-43. Det fremgår af denne undersøgelse, at ministerierne gennemgående bruger ministerbetjeningsreglen juridisk korrekt, men at den i praksis fører til væsentlige indskrænkninger i retten til aktindsigt. Endvidere fremgår det, at meroffentlighedsprincippet i ministerbetjeningsager ofte kun fører til udlevering af dokumenter og oplysninger, som ikke kan antages at have særlig interesse for offentligheden. Ministerierne kan ifølge ombudsmanden derfor i ministerbetjeningsager med fordel overveje at give meroffentlighedsprincippet mere vægt i daglig praksis.

Sammenfattende er det ombudsmandens opfattelse, at myndighedernes praksis gennemgående er i overensstemmelse med bestemmelsens ordlyd og forarbejder. Ombudsmanden anfører samtidig, at forudsætningen i forarbejderne om, at ministerbetjeningsreglen skal fortolkes og anvendes ”restriktivt”, synes at have meget begrænset betydning i praksis. Dette skyldes, at de tilfælde af juridisk tvivl, som forudsætningen tager sigte på, i praksis sjældent synes at opstå. Det har således ikke noget at gøre med forkert anvendelse af bestemmelsen fra myndighedernes side.

Ombudsmanden bemærker i øvrigt, at det følger af bestemmelsen i offentlighedslovens § 24, stk. 3, at ministerbetjeningsreglen ikke gælder i sager, hvori der er eller vil blive truffet en konkret afgørelse af en forvaltningsmyndighed, i sager om indgåelse af kontraktforhold og i forbindelse med et ministeriums udførelse af kontrol- eller tilsynsopgaver. Bestemmelsen har dog kun været anvendt i en enkelt af de ca. 45 konkrete klagesager om ministerbetjeningsreglen, som ombudsmanden siden 1. januar 2014 har

foretaget egentlige undersøgelser i, og som danner baggrund for hans redegørelse.

Herudover peger ombudsmanden på, at ministerbetjeningsreglen ikke kan anvendes på miljøoplysninger. Det skyldes, at lov om aktindsigt i miljøoplysninger henviser til den tidligere gældende offentlighedslov, og at det således – med visse modifikationer – er denne lov, der anvendes ved aktindsigt i miljøoplysninger.

3.3. Folketingspolitikerreglen

Ombudsmanden bemærker, at han i perioden siden den nye offentlighedslovs ikrafttræden den 1. januar 2014 og indtil afgivelsen af redegørelsen kun har behandlet fem sager, hvor der er klaget over konkrete afgørelser vedrørende afslag på aktindsigt efter (bl.a.) offentlighedslovens § 27, nr. 2. Herudover har han behandlet en sag, hvor den pågældende myndighed afslog aktindsigt med henvisning til offentlighedslovens § 33, nr. 5, og § 34, nr. 1, men samtidig henviste til de hensyn, der ligger bag offentlighedslovens § 24, stk. 1, nr. 2, og § 27, nr. 2. Bortset fra en enkelt af sagerne har ombudsmanden ikke haft grundlag for at kritisere afslagene på aktindsigt efter § 27, nr. 2.

På grundlag af den foreliggende praksis er det herefter ombudsmandens indtryk, at ministerierne bruger bestemmelsen i offentlighedslovens § 27, nr. 2, juridisk korrekt. Dette indtryk er imidlertid – som følge af det meget begrænsede antal sager – ikke ret stærkt underbygget.

4. Høringssvar fra medier og organisationer mv.

4.1. Høringsspørgsmål

Det følger af den politiske aftale af 3. oktober 2012, at Justitsministeriet i forbindelse med udarbejdelsen af evalueringen skal høre relevante organisationer som f.eks. Dansk Journalistforbund og Danske Medier med henblik på, at organisationerne mv. gives en mulighed for at beskrive deres erfaringer med offentlighedsloven. Justitsministeriet har på den baggrund anmodet en lang række medier, organisationer og andre med særlig interesse i offentlighedsloven om at beskrive deres erfaringer med den nye offentlighedslov. En høringsliste er vedlagt som bilag 4.

Justitsministeriet bemærkede i høringen, at alle former for bidrag til evalueringen var velkomne, uanset om det drejede sig om offentlighedslovens regler om, hvad der er omfattet af og undtaget fra aktindsigt, eller om det drejede sig om lovens sagsbehandlingsregler eller andet.

I det følgende er gengivet de væsentligste punkter i de indkomne hørings-svar.

4.2. Generelt om den nye offentlighedslov

Dansk Journalistforbund henviser helt overordnet til et notat, der er udarbejdet af Oluf Jørgensen, forskningschef emeritus, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, om ”Offentlighed eller hemmeligholdelse af grundlag for politiske beslutninger”. Forbundet finder i øvrigt, at offentlighedsloven bør ændres, således at retstilstanden fra før 1. januar 2013 som minimum genindføres. Forbundet henviser i den forbindelse bl.a. til, at miljøoplysningsloven fungerer og til, at den mere udbredte aktindsigt på miljøområdet efter forbundets opfattelse ikke har medført, at lovgivningsarbejdet på dette område er besværliggjort, og at ministerbetjeningen på dette område efter forbundets opfattelse ikke har været åbenbart dårligere end på andre områder. Forbundet bemærker i den forbindelse, at miljøoplysningsloven har været medvirkende til, at offentligheden fik indsigt i eksempelvis MR-SA-sagen samt sagen om landbrugspakken. Forbundet peger endvidere på, at danske myndigheders journalsystemer efter forbundets opfattelse generelt er dårligt indrettede, og at de ikke er gearede til eksempelvis yderligere digitalisering med deraf følgende lettere og hurtigere adgang til aktindsigt. Forbundet henviser i den forbindelse bl.a. til et notat, der er udarbejdet af Oluf Jørgensen, om ”Effektiviteten ved administration af offentlighedsregler”. Herudover anfører forbundet bl.a., at Danmark i sammenligning med de øvrige nordiske lande fremstår som det klart mindst åbne land.

Åbenhedstinget anfører, at der er en række alvorlige svagheder ved offentlighedsloven, der hindrer demokratisk kontrol, herunder at Folketingets og domstolenes administration er uden for offentlighedsreglerne, at de mange undtagelser har undermineret den nye ret til indsigt i offentligt ejede selskaber, og at nye brede undtagelser for politiske beslutningsprocesser betyder alvorlige begrænsninger både for offentlighed og for parlamentarisk kontrol. Det anføres endvidere, at den offentlige kontrol med myndigheders økonomiske dispositioner er markant svækket, at undtagelsen for statens sikkerhed mangler præcisering af grænsen mellem nødvendig beskyttelse og demokratisk kontrol, og at der er mange undtagelser fra adgangen til aktindsigt i andre love. Det anføres tillige, at søgemulighederne er dårlige, at de ikke udnytter it-teknologiens muligheder, og at den nye regel om datasammenstilling fungerer dårligt. Desuden anføres det, at et diffust klagesystem gør det umuligt at få en effektiv gennemførelse af offentlighedsregler. Åbenhedstinget bemærker endelig, at et høringsbidrag

udarbejdet af Oluf Jørgensen indeholder flere eksempler på, at stramninger er foretaget på Justitsministeriets initiativ, og at Åbenhedstinget derfor vurderer, at Justitsministeriet har været en stopklods for åbenhed. Efter Åbenhedstingets opfattelse er der – ud over nødvendige lovændringer – således behov for en generel holdningsændring i centraladministrationen.

Dansk Magisterforening har indsendt et høringssvar fra redaktør Jørgen Øllgaard, som opfordrer til, at Justitsministeriets høring fører til en evaluering af, hvordan offentlighedsloven faktisk forvaltes i praksis og ikke til en juridisk vurdering af, hvordan loven formelt administreres. Det anføres, at det overordnet er Jørgen Øllgaards opfattelse, at lovens formål ikke er at bidrage til åbenhed og offentlig information, men nærmere at beskytte politiske og administrative beslutningsprocesser fra offentlig indsigt og give ministre et stort manøvrerum til i lukkede kredse at forberede beslutninger, som er færdigforhandlede i det øjeblik, de sættes til ”demokratisk debat”. Endvidere anføres det bl.a., at læren af landbrugspakken i relation til offentlighedsloven er, at den udvidede åbenhed på miljøområdet burde gælde for alle forvaltningsområder, hvilket peger på behovet for en drastisk revideret offentlighedslov.

Djøf anfører bl.a., at offentlighed i forvaltningen er en hjørnesteen i et konsolideret demokrati som det danske. Djøf bemærker, at både politikere og ansatte i den offentlige sektor skal kunne tåle at blive kigget i kortene af såvel borgere som journalister. Djøf peger samtidig på, at åbenhed er en forudsætning for et aktivt og deltagende samfund og et værn mod magtmisbrug. Danmark har med grundloven et afbalanceret forhold mellem den lovgivende, den udøvende og den dømmende magt. Den balance opretholdes blandt andet med åbenhed i forvaltningen og ofte med medierne som kritisk garant.

Roskilde Universitet oplyser, at offentlighedsloven har virket hensigtsmæssigt, og at loven derfor ikke giver universitetet anledning til bemærkninger.

Københavns Universitet har indsendt et høringssvar fra professor, dr. jur. Carsten Henrichsen. Det er alene forfatterens synspunkter, der præsenteres i høringssvaret. I høringssvarets afsluttende bemærkninger anføres det bl.a., at den danske offentlighedsordning hverken internationalt eller i nordisk perspektiv skiller sig ud som særlig restriktiv. Der henvises i den forbindelse bl.a. til, at de nye danske begrænsningsregler tilsyneladende har deres modstykke i svensk-norske regler om undtagelse af regeringssager, men at der her ikke gælder nogen ekstraheringspligt for oplysninger af

faktuel karakter, som det er tilfældet efter den danske lovgivning. Det er derfor muligt, at offentlighedsprincippet har en videre rækkevidde i Danmark sammenlignet med både Norge og Sverige. I høringssvaret bemærkes det endvidere, at der potentielt er en videregående adgang til at få aktindsigt i miljøoplysninger end, hvad der gælder for andre oplysninger i den offentlige forvaltning. Det anføres, at dette ikke er hensigtsmæssigt, men at det på den anden side kunne danne grundlag for sammenlignende studier af de praktiske virkninger af de forskellige ordninger. Afslutningsvis konstateres det bl.a., at den nye offentlighedslov for en samlet vurdering har medført væsentlige substantielle begrænsninger af offentlighedens adgang til oplysninger om den politisk-administrative virksomhed, som kan formodes at have lagt nok så store begrænsninger på mediernes muligheder for at kontrollere den magtudfoldelse, der sker i stat og kommuner. Hertil bemærkes det samtidig, at de talrige forbedringer, der også er foretaget, ikke tåler en sammenligning med begrænsningerne, idet antallet efter Carsten Henrichsens opfattelse nærmest kan synes at være omvendt proportionalt med deres betydning.

Dagbladet Information anfører bl.a., at den overordnede konklusion er, at der med ændringerne af offentlighedsloven fra januar 2014 er sat betydelige begrænsninger for avisen, og at det besværliggør det arbejde, avisen er sat i verden for at udføre. Information anfører endvidere, at det er dens klare indstilling, at offentlighedsloven bør ændres, og avisen anbefaler i den forbindelse, at miljøoplysningsloven bør være forbillede for denne ændring, så medierne får bedre adgang, og borgene får mere kvalificeret oplysning om den magtudøvelse, de er underlagt.

4.3. Offentligt ejede selskaber

Dansk Journalistforbund anfører, at der i den nye offentlighedslov blev indført en række bestemmelser, som skulle udgøre forbedringer og medføre yderligere åbenhed, hvilket forbundet i sagens natur bifaldt. Forbundet bifalder fortsat hensigten med disse forbedringer, men bemærker dog, at en række af disse fordele slet ikke eller alene i begrænset omfang har medført større åbenhed. Dansk Journalistforbund henviser i den forbindelse bl.a. til en undersøgelse, som forbundet selv har gennemført, der viser, at offentlighedsloven i realiteten kun gælder for godt 160 af de over 500 offentligt ejede eller medejede virksomheder. Det anføres endvidere, at der mangler mulighed for at påklage afgørelser om aktindsigt i forhold til de selskaber, der er omfattet af offentlighedsloven, hvilket udgør et retssikkerhedsmæssigt problem.

Danske Medier anfører, at det var med stor tilfredshed, at foreningen i sin tid kunne konstatere, at lovforslaget til en ny offentlighedslov indeholdt en bestemmelse, der udvidede adgangen til aktindsigt til offentligt ejede virksomheder, hvor det offentlige ejer mere end 75 pct. Denne intention om øget åbenhed har ifølge foreningen imidlertid vist sig at blive kraftigt undermineret af muligheden for ved ministerbemyndigelse at undtage selskaber, der i altovervejende grad er konkurrenceudsat, jf. § 4, stk. 2. Danske Medier vurderer derfor, at den reelle udvidelse af lovens anvendelsesområde formentlig er forholdsvis beskeden. Danske Medier anfører endvidere bl.a., at det forhold, at en virksomhed udøver en given aktivitet på et frit marked, ikke i sig selv er ensbetydende med, at denne i ”altovervejende grad er konkurrenceudsat”, som er betingelsen for undtagelsen. Det er ifølge Danske Medier i den forbindelse tankevækkende, i hvor høj grad begrundelserne er enslydende og forholdsvis generelle, ligesom de ikke er underbygget af nogen form for dokumentation eller undersøgelse, som f.eks. kan forklare, hvorfor offentlighedslovens § 30, nr. 2, ikke anses som en tilstrækkelig beskyttelse af de pågældende virksomheder. Danske Medier finder det i øvrigt positivt, at Justitsministeriet som et led i evalueringsprocessen udtrykkeligt har bedt de enkelte ministerier om at redegøre for antallet af offentligt ejede selskaber, som er blevet undtaget på det pågældende ressortområde som følge af en ministerbemyndigelse, samt begrundelsen herfor. Danske Medier ser frem til resultatet af denne opgørelse og går ud fra, at undtagelserne vil blive gransket nøje med henblik på at vurdere, hvorvidt der er nogle af disse konkrete undtagelser, der bør ruller tilbage. Foreningen bemærker videre, at evalueringen ligeledes bør give anledning til overvejelser af, hvorvidt den pågældende ministerbemyndigelse skal fjernes. Alternativt bør det ifølge Danske Medier præciseres, at § 4, stk. 2, kun undtagelsesvist kan anvendes, og kun såfremt det pågældende selskab kan verificere, at offentlighedslovens § 30, nr. 2, ikke kan yde den nødvendige beskyttelse af den pågældende virksomhed.

Dansk Erhverv finder, at de offentligt ejede selskaber KOMBIT A/S og SKI A/S ikke opererer på et konkurrenceudsat marked, hvorfor de ikke bør være undtaget fra offentlighedsloven. Det forhold, at en offentlig ordregiver har valgt at købe ind via KOMBIT A/S eller SKI A/S i stedet for selv at foretage indkøbet, skal efter Dansk Erhvervs opfattelse således ikke medføre en begrænsning i adgangen til aktindsigt. Dansk Erhverv understreger endvidere, at der ikke pr. automatik skal gives aktindsigt i tilbudsmateriale.

4.4. Offentlighedslovens § 9

Dagbladet Information bemærker, at det i flere tilfælde har anvendt muligheden for temaaktindsigter, bl.a. til at undersøge ministeriernes svartider i sager om aktindsigt og i opgørelser over de gange, hvor ministerierne har anvendt § 24 i offentlighedsloven til at afslå aktindsigt. Information konkluderer, at muligheden for temaaktindsigt er en mærkbar forbedring i forhold til den gamle lovs strammere identifikationskrav.

FTF anfører i forhold til ressourceafslag i andre sager end personalesager, at FTF's organisationer ofte oplever, at myndighederne giver afslag efter offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 1, med henvisning til et skøn over det forventede ressourceforbrug. FTF bemærker hertil, at efterfølgende specificering af anmodningen sker ud fra aktlister, som ofte viser sig meget omfattende. Det bliver dermed uigennemskueligt at lave en konkret specificering af anmodningen, som derfor ender med at blive afvist.

4.5. Retten til dataudtræk

Danske Medier anfører, at offentlighedslovens § 11, der fastsætter en ret for offentligheden til under visse betingelser at kræve, at en forvaltningsmyndighed foretager og udleverer en sammenstilling af oplysninger (dataudtræk) i myndighedens databaser, som myndigheden ikke allerede har foretaget, oprindeligt blev anset som en værdifuld nyskabelse, der ville forbedre offentlighedens adgang til indsigt. Det er imidlertid foreningens opfattelse, at imødekommelsen af anmodninger om dataudtræk i henhold til § 11 har trange kår, hvilket giver sig udslag i, at disse anmodninger sjældent efterkommes. Danske Medier opfordrer i den forbindelse til, at betingelsen om ”få” kommandoer fjernes, og at bestemmelsens ordlyd føres tilbage til det oprindelige lovudkast i Offentlighedskommissionens betænkning. Danske Medier bemærker endvidere, at der bør tages skridt til at sikre, at myndighederne efterlever henstillingen i formålsparagraffen om at inddrage hensynet til åbenhed i etablering og udvikling af it-løsninger, da det er uholdbart, at it-systemerne i 2017 fortsat angives som begrundelse for afslag på dataudtræk. Danske Medier peger endvidere på, at spørgsmålet om myndighedernes ressourceforbrug i forbindelse med behandlingen af en anmodning om dataudtræk har givet anledning til fortolkningsmæssig usikkerhed. Det anføres i den forbindelse, at det ikke er tilstrækkeligt klart, hvorvidt tidsforbruget alene skal relatere sig til selve den tekniske øvelse med at finde de elektroniske data og foretage sammenstillingen, eller om det også skal omfatte den tid, der går med at foretage de sagsbehandlingsskridt, som er nødvendige for at fastslå, om et dataudtræk indeholder oplysninger, der er omfattet af offentlighedslovens undtagelsesbe-

stemmelser i §§ 19-35. Danske Medier bemærker hertil, at Folketingets Ombudsmand har berørt spørgsmålet i bl.a. en sag om dataudtræk fra Moderniseringsstyrelsens indkøbsdata, hvor det konstateres, at Offentlighedskommissionen ikke synes at have været fuldt opmærksom på problemstillingen i forhold til, hvorvidt der i opgørelsen af en myndigheds ressourceforbrug også kan medregnes den tid, der går med at foretage de sagsbehandlingsskridt, som er nødvendige for at fastslå, om et dataudtræk indeholder oplysninger, der er omfattet af offentlighedslovens §§ 19-35, herunder f.eks. høring af relevante myndigheder eller virksomheder. Ombudsmanden nåede i sagen dog frem til, at ”mest taler for” en udvidet fortolkning, hvor samtlige sagsbehandlingsskridt kan medregnes. Danske Medier peger på, at denne fortolkningstvivil ikke gavner muligheden for at foretage dataudtræk, og at det af samme grund er nødvendigt at adressere problemstillingen som led i evalueringsprocessen. Foreningen advarer i den forbindelse kraftigt mod at fastslå en fortolkning, der medregner alle sagsbehandlingsskridt i beregningen af ressourceforbruget, idet dette vil medføre en klar og væsentlig begrænsning og i realiteten en udhuling af retten til dataudtræk.

Dansk Journalistforbund anfører bl.a., at anmodninger om dataudtræk ofte afvises med henvisning til, at udtrækket ikke kan foretages ved få og enkle kommandoer. På dette område fremstår loven efter forbundets opfattelse derfor vanskelig at administrere for embedsmændene, idet behandlingen af en anmodning om dataudtræk indimellem forudsætter visse it-kundskaber. Derudover forudsætter dataudtræk tillige, at de pågældende databaser er indrettet dertil, hvilket efter forbundets opfattelse meget ofte ikke er tilfældet. Forbundet henviser herudover til et notat af 9. november 2016, som er udarbejdet af Niels Mulvad og Oluf Jørgensen, og som vedrører reglen om datasammenstilling. Det fremgår bl.a. af dette notat, at offentlighedslovens nye regel om datasammenstilling efter forfatterens opfattelse fungerer meget dårligt, og at dette skyldes flere forhold. Der peges i notatet i den forbindelse på kriteriet ”få og enkle kommandoer”, dårlig vejledning, ingen eller dårlige beskrivelser af myndighedernes databaser, undtagelsen af journalsystemer, mange undtagelser i andre love, og at it-systemer udvikles uden at tage højde for behov for datasammenstillinger.

4.6. Ministerbetjeningsreglen

Dansk Journalistforbund bemærker bl.a., at den nye offentlighedslov i realiteten har udvidet det tidligere fortrolige lukkede rum til at omfatte hele centraladministrationen samt udvidet det til også at gælde, efter beslutningsprocessen er afsluttet. Det har ifølge forbundet medført en mar-

kant og dokumenterbar mindre åbenhed, og forbundet henviser i den forbindelse til Folketingets Ombudsmands redegørelse af 6. oktober 2016 samt en artikel i Information af 28. december 2015.

Danske Medier bemærker bl.a., at de bidrag, som foreningens medlemmer er kommet med i forbindelse med høringen viser, at der er grundlag for kritik af ministerbetjeningsreglen. Foreningen anfører, at ministerbetjeningsreglen i vid udstrækning inddrages i aktindsigtssager hos centraladministrationen, og at bestemmelsen meget ofte resulterer i undtagelsen af dokumenter eller oplysninger i politiske sager og/eller emner, som typisk har offentlighedens interesse. Foreningen henviser til en undersøgelse foretaget af dagbladet Information, hvoraf det fremgår, at ministerbetjeningsreglen i perioden fra januar 2014 til juni 2015 er blevet brugt 360 gange til at undtage dokumenter og oplysninger fra aktindsigt. Foreningen peger på, at Folketingets Ombudsmand også har konkluderet, at indførelsen af ministerbetjeningsreglen i praksis har ført til væsentlige indskrænkninger i retten til aktindsigt, og at ombudsmanden i øvrigt også har bemærket, at han kan være i tvivl om, hvorvidt ministerierne giver aktindsigt efter meroffentlighedsprincippet i alle tilfælde, hvor der kan være grund til det. Foreningen peger på, at de mange afslag på aktindsigt med henvisning til ministerbetjeningsreglen giver indtryk af, at der ikke skal meget til, før et emne eller en sag anses for at være af fortrolig politisk karakter, og at det ikke er klart, hvor grænserne for anvendelsesområdet går. Danske Medier bemærker endvidere, at samspillet mellem ministerbetjeningsreglen og aktindsigtsreglerne i offentlighedslovens §§ 28 og 29 fortolkes restriktivt i praksis, og at det derfor er meget begrænset, hvilke oplysninger der reelt gives aktindsigt i. Foreningen bemærker, at det er mediernes opfattelse, at reglerne ikke kan kompensere for ministerbetjeningsreglens konsekvenser, da de ikke sikrer offentligheden den fornødne indsigt i præmisserne for de politiske beslutninger. Danske Medier anfører endvidere, at myndighedernes administration af reglerne ikke ses at være helt konsekvent, og at flere medier påpeger, at de oplever, at myndighederne forvalter offentlighedsloven forskelligt, og at det sker, at ét ministerium undtager de samme dokumenter, som et andet ministerium gav aktindsigt i. Danske Medier anfører, at foreningen som udgangspunkt fortsat har forståelse for, at der skal eksistere et vist ”frirum” til at udveksle politiske idéer og udføre det forberedende politiske arbejde, men finder, at den tidligere gældende offentlighedslov allerede indeholdt tilstrækkelige muligheder for at beskytte denne politiske proces. Foreningen bemærker hertil bl.a., at det i forbindelse med en evaluering og revision af offentlighedsloven også vil være nødvendigt at forholde sig kritisk til bredden af lovens andre undtagelsesbestemmel-

ser, således at ministerbetjeningsreglen ikke i praksis ”bare overflyttes” til andre bestemmelser. Danske Medier anfører endelig, at det ikke er realistisk at tro, at en ny affattelse af ministerbetjeningsreglen vil kunne fjerne de alvorlige og ikke proportionelle følgevirkninger på retten til aktindsigt, og de opfordrer på den baggrund til, at ministerbetjeningsbestemmelsen udgår af offentlighedsloven.

Djøf har med tilfredshed noteret sig resultaterne af Folketingets Ombudsmands evaluering af bl.a. ministerbetjeningsreglen for så vidt angår vurderingen af, at embedsværket administrerer lovgivningen juridisk korrekt. Samtidig noterer Djøf sig, at ministerbetjeningsreglen ifølge ombudsmanden i praksis fører til væsentlige indskrænkninger af offentlighedslovens mulighed for aktindsigt. Djøf peger på, at ombudsmanden i sin mundtlige beretning, der fandt sted den 26. november 2016, konstaterede, at man tilsyneladende ikke inden for den givne lovgivning nødvendigvis kan sikre øget aktindsigt. Djøf anfører bl.a., at det er en delikat balancegang, hvor hensynet til beskyttelsen af den interne og politiske beslutningsproces i centraladministrationen må vejes op mod hensynet til informations- og ytringsfrihed, borgernes deltagelse i demokratiet samt kontrol- og tillidshensynet. Djøf finder, at den nuværende regel imødekommer muligheden for at have et fortroligt rum, som de fleste lande anerkender betydningen af. Djøf vurderer derfor fortsat, at der er behov for et vist fortroligt frirum mellem minister og embedsværk til at tænke højt og afprøve nye politiske perspektiver. Djøf imødeser derfor også resultatet af det komparative studium af en række europæiske landes love om offentlighed, som ombudsmanden henviser til, idet andre lande også synes udfordret af balancen mellem information og fortrolighed.

Dagbladet Information anfører bl.a., at det har gennemført en undersøgelse af § 24, som viser, at ministerierne sammenlagt på det tidspunkt havde brugt § 24 i 360 begæringer om aktindsigt. Information peger på, at der er tale om mørklægning af oplysninger i sager, som der i udgangspunktet ville have været adgang til før vedtagelsen af den ny offentlighedslov i 2013. I forlængelse heraf anføres det, at mens nogle ministerier som f.eks. Justits-, Erhvervs- og Beskæftigelsesministeriet har anvendt § 24 i omkring hver sjette af samtlige afgørelser om aktindsigt, har bl.a. Indenrigs-, Undervisnings- og Børne- og Ligestillingsministeriet anvendt bestemmelsen meget sjældnere. Information bemærker, at Justitsministeriet uden sammenligning er det ministerium, der modtager flest ansøgninger om aktindsigt, hvorfor det ikke er mærkeligt, at ministeriet har anvendt § 24 flest gange i løbet af den periode, som Information har undersøgt. Det

fremgår bl.a. også, at mindst tre ud af fire afgørelser om aktindsigt, hvor ministerierne har anvendt § 24, har været ansøgninger fra medier. Gennemgangen viser desuden, at det ofte er journalister fra mediernes Christiansborg-redaktioner, der har søgt aktindsigt, hvor § 24 er anvendt, hvori- mod 'gravende' journalister kun i sjældnere omfang har fået den slags afslag. Forklaringen, som bakkes op af erfaringerne blandt Informations journalister og andre undersøgende journalister, er ifølge Information nok et bedre kendskab til § 24, som fører til færre begæringer om aktindsigt, hvor paragraffen kan anvendes. Information konkluderer, at dens erfaringer med § 24 siden lovens ikrafttræden stemmer helt overens med Ombudsmandens vurdering fremsat på en konference i Folketinget i november 2015. Information anfører endelig, at reglen bør afskaffes.

AC vurderer, at mulighederne for at undtage dokumenter nu er kraftigt udvidet i forhold til den tidligere offentlighedslov. AC peger på, at indskrænkningen af offentlighed bl.a. består i, at ministerbetjening er defineret bredt, samt at ministerbetjeningsreglen også kan bruges, når beslutningsprocesserne er færdiggjort. AC henviser til en undersøgelse i Dagbladet Information af 28. december 2015 om, hvor mange gange ministerbetjeningsreglen blev anvendt. AC vurderer, at ministerbetjeningsreglen er for bredt formuleret, når den kan anvendes i et så stort antal sager, særlig henset til hensigten om, at bestemmelsen skal fortolkes og anvendes restriktivt. AC opfordrer derfor til, at høringsprocessen fører til en kritisk evaluering, der medtager, hvordan offentlighedsloven faktisk forvaltes vedrørende ministerbetjening og ikke alene lovens juridiske indhold.

FTF anfører, at FTF ikke har konkrete erfaringer med ministerbetjeningsreglen eller folketingspolitikerreglen, men henviser i stedet generelt til en undersøgelse fra Folketingets Ombudsmand af 5. oktober 2016. FTF anfører i forlængelse heraf, at § 24 bør ændres, så den ikke, selv ved korrekt anvendelse, betyder så væsentlig en indskrænkning i retten til aktindsigt. FTF henviser til, at ombudsmanden i sin undersøgelse gør opmærksom på, at formuleringen af § 24 reelt medfører, at der ikke er et skøn i forhold til, om de konkrete oplysninger rent faktisk bør undtages fra aktindsigt. FTF peger samtidig på, at bestemmelsen om meroffentlighed efter ombudsmandens vurdering ikke afbøder denne øgede indskrænkning af muligheden for aktindsigt, da princippet om meroffentlighed kun giver adgang til helt ukontroversielle oplysninger uden interesse for offentligheden. FTF støtter ombudsmandens analyse og ønsker, at formuleringen ændres, således at der åbnes for et konkret skøn i de tilfælde, hvor et dokument falder ind under formuleringen i § 24. FTF finder, at det vil være mere i tråd med

princippet om aktindsigt, at der kun sker hemmeligholdelse af oplysningerne, når der konkret er et hensyn til den politiske beslutningsproces, som vejer tungere end offentlighedens interesse.

4.7. Folketingspolitikerreglen

Dansk Journalistforbund anfører bl.a., at folketingspolitikerreglen – sammen med ministerbetjeningsreglen og sammenholdt med den parlamentariske proces, hvorefter al væsentlig lovgivning i dag laves på basis af et forlig, som forinden er forhandlet på plads mellem den pågældende minister og en forligskreds af partier – har medført, at der de facto er meget stor lukkethed omkring de politiske processer i Danmark.

Danske Medier anfører bl.a., at folketingspolitikerreglen af flere grunde er yderst betænkelig. Foreningen bemærker i den forbindelse, at begrebet ”anden tilsvarende politisk proces” er en meget elastisk formulering, der er svær at afgrænse i praksis. Foreningen anfører endvidere, at erfaringerne fra foreningens medlemmer indikerer, at reglen med jævne mellemrum bliver brugt til at hindre offentlighedens indsigt i den politiske beslutningsproces, og at ekstraheringsreglerne heller ikke her ses at have væsentlig betydning. Foreningen anfører, at folketingspolitikerreglen f.eks. konkret anvendes til at opnå politisk opbakning til et kommende lovforslag, inden det fremsættes for Folketinget, hvilket efter foreningens opfattelse ubetinget antaster magtens tredeling og sætter hele idéen med den demokratiske proces ud af spil. Foreningen anbefaler derfor kraftigt, at bestemmelsen fjernes fra offentlighedsloven.

4.8. Ekstrahering

Dagbladet Information henviser bl.a. til, at Folketingets Ombudsmand i en konkret klagesag har udtalt, at offentlighedslovens § 28, stk. 2, nr. 3, må fortolkes sådan, at henvisningen til det sted, hvor en oplysning, som i medfør af bestemmelsen ikke ekstraheres, er offentligt tilgængelig, skal være så præcis, at den, der har søgt aktindsigt, kan konstatere, hvilke konkrete oplysninger myndigheden har undladt at ekstrahere. I den konkrete sag havde Statsministeriet – efter Informations klage til ombudsmanden – i første omgang henvist til, at oplysningerne kunne findes i dokumenter på henholdsvis 1½ side, 3½ side og 27 sider. Det var efter ombudsmandens opfattelse ikke tilstrækkeligt præcist til, at man som aktindsigtssøgende ville kunne konstatere, hvilke konkrete oplysninger ministeriet havde undladt at ekstrahere. Statsministeriet burde efter ombudsmandens opfattelse have henvist til de sider og afsnit, som oplysningerne indgik i. Information peger endvidere på, at hverken offentlighedslovens § 28, stk. 2, nr. 3, eller

forarbejderne hertil angiver, hvor præcist forvaltningsmyndigheder skal angive, hvor de pågældende oplysninger er offentligt tilgængelige. Information bemærker endvidere, at det må anses for uhensigtsmæssigt, at det krævede en klage til ombudsmanden, før det blev afklaret, hvordan denne bestemmelse i den nye offentlighedslov skal fortolkes. Information anfører desuden, at hvis man havde fulgt Statsministeriets oprindelige fortolkning af bestemmelsen, ville den have medført en reel forringelse af retten til aktindsigt i forhold til den tidligere offentlighedslov. Endelig bemærker Information, at Justitsministeriet i januar 2016 orienterede landets øvrige ministerier om den nye fortolkning af offentlighedslovens § 28, stk. 2, nr. 3. Information går derfor ud fra, at landets forvaltningsmyndigheder er opmærksomme på denne fortolkning. Information foreslår i den forbindelse, at fortolkningen af bestemmelsen skrives direkte ind i lovbemærkningerne for yderligere at sikre, at der ikke fremover er tvivl om fortolkningen af bestemmelsen.

4.9. Meraktindsigt

Dansk Journalistforbund bemærker bl.a., at relevansen af meraktindsigt begrænses af, at der alene er tale om en pligt til at overveje at give meraktindsigt og ikke en pligt til at bevilge dette, og at det således er fuldstændig op til myndigheden selv at vurdere, om myndigheden ønsker at give meraktindsigt. Forbundet anfører i den forbindelse, at en undersøgelse fra Folketingets Ombudsmand af alle ministerier viser, at meroffentlighed oftest fører til udlevering af oplysninger, som reelt ikke har nogen særlig interesse for offentligheden, og som derfor har beskeden værdi.

Danske Medier bemærker bl.a., at der med vedtagelsen af den nye offentlighedslov blev indført en pligt for myndighederne til af egen drift at overveje, hvorvidt der kan gives aktindsigt i dokumenter og oplysninger i videre omfang, end hvad der følger af offentlighedslovens undtagelsesbestemmelser i §§ 19-21, 23-35. Det anføres i den forbindelse, at dette var en ændring i forhold til den tidligere retstilstand, hvor myndigheder kunne (og burde) overveje det, men ikke var forpligtet hertil, medmindre ansøgeren specifikt anmodede herom. Danske Medier bemærker, at foreningens medlemmer imidlertid ikke oplever, at meraktindsigtsprincippet reelt har ført til yderligere åbenhed. I forlængelse heraf anføres det, at myndighederne generelt er gode til at overholde formalia, og at de fleste afgørelser indeholder en omtale af meraktindsigtsprincippet, men svaret er oftest, at myndigheden ikke har fundet grundlag for at give meraktindsigt. Foreningen bemærker, at i de forholdsvise sjældne tilfælde, hvor der bliver givet meraktindsigt, er der oftest tale om indsigt i ligegyldige akter, f.eks. en

fremsendelsesmail, hvor indholdet eller en vedhæftet fil er fjernet. Foreningen anfører i den forbindelse, at meraktindsigtssprincippet i ministerbetjenings-sager ifølge Folketingets Ombudsmand kun fører til udlevering af dokumenter og oplysninger, som ikke kan antages at have særlig interesse for offentligheden.

Dagbladet Information bemærker, at det har udarbejdet to gennemgange af ministeriernes brug af § 14 om meraktindsigt. Den ene gennemgang var af samtlige af ministeriernes besvarelser af aktindsigtsanmodninger i månederne marts og november 2016. Gennemgangen viste, at ministerierne samlet set i de to måneder kun har givet meraktindsigt i 55 ud af 187 afgørelser, hvor meraktindsigt var relevant. Information bemærker, at der var stor forskel mellem de undersøgte ministerier. Information bemærker, at den anden gennemgang, som dækker over en længere periode, tegner et tilsvarende billede. Den blev foretaget i forbindelse med en opgørelse af ministeriernes anvendelse af § 24 (ministerbetjeningsreglen) i lovens første halvandet leveår. Information bemærker, at ministerierne ifølge opgørelsen har anvendt § 24 i 360 afgørelser i perioden fra januar 2014 til juni 2015. Information anfører, at kun i knap hver femte afgørelse har myndighederne givet meraktindsigt. Information anfører endvidere, at de 'tunge' ministerier generelt ligger højest i forhold til at undlade meraktindsigt. Justitsministeriet har således afvist meraktindsigt i 85 pct. af deres § 24-afslag, Finansministeriet i 88 pct., Udenrigsministeriet i 89 pct. og Statsministeriet i 87 pct. Information bemærker hertil, at i de sager, hvor der er givet meraktindsigt, er det i langt de fleste tilfælde kun enkelte oplysninger eller få dokumenter, der udleveres, mens resten af dokumenterne fortsat hemmeligholdes. Information anfører i den forbindelse, at avisen ikke har oplevet at få oplysninger efter § 14, som har spillet en større rolle i arbejdet med at afdække et problem. Information konkluderer derfor, at § 14 i offentlighedsloven ikke kan tjene som kompensation for de forringelser i adgangen til aktindsigt, som henholdsvis ministerbetjeningsreglen og folketingspolitikkerreglen har medført. Information bemærker i den forbindelse, at det dels hænger sammen med, at § 14 kun sjældent anvendes, dels at der med formuleringen af § 14 er lagt op til et skøn og ikke en rettighed.

4.10. Sagsbehandlingsfrister

Dansk Journalistforbund henviser til en undersøgelse, som er gennemført af Dagbladet Information, og som viser, at svartiderne i de undersøgte sager i gennemsnit er 25 dage (7 uger) og ikke 7 dage, som offentlighedsloven foreskriver. Forbundet anfører hertil, at ønsket om, at behandlingen af ansøgninger om aktindsigt skulle gå hurtigere, ikke er indfriet, og at den

i mange tilfælde alt for lange sagsbehandling indebærer, at der er mange forhold, som ender med ikke at blive belyst til skade for borgerne og demokratiet.

Danske Medier anfører bl.a., at det fremgår af bemærkningerne til offentlighedsloven, at kravet om hurtig sagsbehandling anses som en væsentlig forudsætning for, at offentlighedsloven kan opfylde sin intention om, at medierne ved anvendelsen af loven skal have adgang til at orientere offentligheden om aktuelle sager, der er under behandling i den offentlige forvaltning. Danske Medier må dog konstatere, at det kniber gevaldigt for myndighederne med at efterleve sagsbehandlingsfristen, der meget ofte strækker sig langt ud over de fastsatte syv arbejdsdage, uanset at der ikke er tale om komplicerede eller omfangsrige sager. Foreningen anfører, at dette er en meget kedelig tendens, idet myndighedernes langtrukne sagsbehandling ofte resulterer i, at sagerne mister deres aktualitet og gør aktindsigten nytteløs. Flere medier giver ifølge foreningen også udtryk for, at de ofte overvejer, hvorvidt det giver mening at bruge kræfter på at søge aktindsigt, mens andre har oplyst, at de efter at have ventet flere uger eller måneder, frafalder deres ansøgninger, da sagen ikke længere er aktuel. Danske Medier advarer kraftigt imod løsninger, der har til formål at udvide den nuværende sagsbehandlingsfrist, da det er af afgørende betydning for offentlighedsprincippet og mediernes mulighed for at dække samfundsmæssige sager, at der gives aktindsigt, mens de pågældende sager fortsat er aktuelle. I forlængelse heraf anføres det, at præciseringerne i lovbetragtningerne både er velovervejede og rimelige og ikke udelukker muligheden for en længere sagsbehandlingstid i komplicerede eller omfattende sager. Danske Medier anbefaler i stedet, at de offentlige myndigheder lader sig inspirere af de gode erfaringer, som Udenrigsministeriet har gjort ved at oprette en samlet enhed i ministeriet, der står for at behandle alle ministeriets anmodninger om aktindsigt.

Institut for Menneskerettigheder anfører i forhold til sine erfaringer med offentlighedsloven bl.a., at det har været reglen og ikke undtagelsen, at sagsbehandlingstiden er længere end 7 arbejdsdage, og at der på dette område derfor kan være behov for en nærmere regulering med henblik på at sikre overholdelsen af offentlighedslovens fristregler. Instituttet bemærker endvidere, at det ikke er klart efter offentlighedsloven, om det forhold, at en myndighed er i gang med at behandle tidligere indgivne aktindsigtsanmodninger, kan begrunde ikke alene en fravigelse af 7-dagsfristen, men også senere frister, som myndigheden selv fastsætter i fristbreve om, hvornår den forventer at ville kunne træffe afgørelse. Det anføres, at loven med forarbejder nærmest må læses således, at det ikke er tilfældet, men da det

sker i praksis, kan der være behov for en afklaring af spørgsmålet. Institut-
tet peger desuden på, at fristbreve sendes gentagne gange med samme be-
grundelse for, hvorfor sagens behandling trækker ud, og at der derfor kan
være behov for at vejlede om, at når en sags behandling trækker ud, skal
der fra første færd fastsættes en realistisk frist for, hvornår der kan forven-
tes en afgørelse. En væsentlig grund til, at frister for afgørelse af aktind-
sigtsanmodninger ikke kan overholdes, er ifølge instituttet i øvrigt, at an-
dre myndigheder først skal høres, hvorfor der kan være behov for at fast-
slå, at evt. høringer af andre myndigheder skal iværksættes snarest muligt.
Endelig bemærker instituttet, at det ikke forekommer ganske klart,
hvilke aktindsigtsanmodninger der kan karakteriseres som ”helt særlige
tilfælde”, således at de kan begrunde sagsbehandlingstider af ”den helt
undtagelsesvis karakter”. Der kan ifølge instituttet være behov for nær-
mere retningslinjer herom.

Dagbladet Information bemærker, at det i januar sidste år offentliggjorde
en undersøgelse af ministeriernes svar på anmodninger om aktindsigt i
sager, hvor der har været henvist til § 24 og § 27, stk. 2, i perioden fra ja-
nuar 2014 til juni 2015. Undersøgelsen viste, at den gennemsnitlige sags-
behandlingstid var 35 arbejdsdage eller omkring syv uger, dvs. mere end
fem gange så lang tid som den normale sagsbehandlingstid skal være iføl-
ge loven. Information peger på, at blandt de ministerier med den længste
gennemsnitlige svartid var Børne- og Ligestillingsministeriet (55 arbejds-
dage), Justitsministeriet (53 arbejdsdage), Beskæftigelsesministeriet (52
arbejdsdage), Klimaministeriet og Statsministeriet (hver 39 arbejdsdage),
Udenrigsministeriet (38 arbejdsdage) og Undervisningsministeriet (31 ar-
bejdsdage). Information anfører, at kun By- og Boligministeriet viste sig at
holde sig indenfor fristen på syv arbejdsdage, men der var også kun tale
om en enkelt aktindsigt. I alt var det kun 28 pct. af svarene, som kom in-
den for fristen på syv arbejdsdage, mens 28 pct. af anmodningerne tog
mere end 40 arbejdsdage. Information anfører endvidere, at den i marts
2016 undersøgte svartiderne bredere end for sager, hvor § 24 og § 27, stk.
2, blev anvendt. Det viste sig, at svaret i 60 pct. af tilfældene trækker læn-
gere ud end de syv arbejdsdage, og at sagsbehandlingstiden i gennemsnit
var 28,7 arbejdsdage. Værst stod det til i Udlændinge-, Integrations- og
Boligministeriet og Justitsministeriet. Information peger på, at de lange
svartider betyder, at den sag, man ønsker at afdække, ender med at være
langt væk fra den politiske dagsorden, og at det derfor er svært at bruge
aktindsigt i offentlighedens tjeneste, mens den offentlige debat om en ak-
tuel sag foregår. Det er Informations opfattelse, at de næsten systematiske
overskridelser af fristerne ofte er årsag til, at man som journalist ender

med ikke at kunne bruge oplysningerne til særlig meget journalistisk. Dermed ender offentlighedsloven ifølge Information som et spild af både embedsmænds og journalisters tid. Information peger på, at hvis det skal ændres, må Folketinget overveje, om en nøjere overholdelse af tidsfristerne eventuelt kan indgå som et element i chefernes resultatløn, eller om det ligefrem vil være nødvendigt at indføre et sanktionssystem.

AC anfører endvidere, at Magisterbladet har konkret erfaring med en styrelses manglende efterlevelse af rettidig behandling af en anmodning om aktindsigt. I forhold til den konkrete sag finder AC, at det ikke var rimeligt at skulle vente knap 2 måneder på at modtage aktindsigt.

FTF anfører, at arbejdsgiver først svarer på sidste fristdag i personalesager, hvilket presser de overenskomstbestemte frister for indsigelse og forhandling. FTF peger på, at det i udvalgsarbejdet, som ligger til grund for den nye offentlighedslov, blev betonet, at svarfristen (den fulde) for meddelelse af aktindsigt kun skulle udnyttes i vanskelige og meget omfangsrige sager. I ordinære sager og sager, hvor data er let tilgængelige og/eller overskuelige – og det er efter ombudsmandens opfattelse ca. 90 pct. af alle sager – skal anmodningen om aktindsigt behandles, afgøres og afsluttes inden for få arbejdsdage efter modtagelsen. FTF anfører, at det er organisationens erfaring, at de offentlige myndigheder svæver i en vildfarelse herom og i stedet arbejder med, at den i loven angivne frist er alment gyldig.

Dansk Erhverv oplever ofte, at sagsbehandlingstiden i §§ 36 og 39 ikke overholdes. Det anføres i den forbindelse, at frister kun i undtagelsestilfælde bør udskydes, da det ofte er af stor betydning for virksomhederne at få svar på deres henvendelser inden for svarfristen. Dansk Erhverv finder det positivt, at Justitsministeriet foretager en undersøgelse af sagsbehandlingsfristen særlig sammenholdt med ressourceforbruget.

4.11. Klageadgang

Magisterbladet ved redaktør Jørgen Ølgaard peger på, at der ingen klage eller ankemuligheder er, som reelt prøver lovligheden af et afslag, og at der derfor er behov for en revision af klagesystemet, f.eks. med indførelse af et uafhængigt klagenævn med reelle sanktionsmuligheder over for myndighederne.

Dagbladet Information anfører, at klageadgangen i den nuværende offentlighedslov er utilstrækkelig. I den forbindelse anfører Information, at når man får afslag på aktindsigt af eksempelvis en styrelse, er klageinstan-

sen det ministerium, som styrelsen hører under. Information finder det principielt problematisk, at klageinstansen dermed ikke er uvildig, om end det i sagens natur er vanskeligt at fastslå, om det har betydning for behandlingen af en given klage. Information beskriver bl.a. et eksempel, hvor det tog Erhvervsministeriet 4 måneder at behandle en klagesag, og hvor afgørelsen ifølge flere eksperter på mindst ét væsentligt punkt var decideret fejlagtig. Efter Informations opfattelse er sagen typisk for klagesager i aktindsigtssager. Sagsbehandlingstiden er ofte meget lang, og afgørelserne, der ofte falder ud til fordel for den indklagede myndighed, er juridisk tvivlsomme. Det rejser ifølge Information mistanke om, at klageinstansen med vilje trækker sagerne i langdrag og ikke agerer uvildigt. Information har siden indklaget sagen for Folketingets Ombudsmand, hvor den fortsat er under behandling. Ombudsmanden er, hvad uvildighed angår, en bedre klageinstans, men institutionen kan alene fremsætte kritik og har således ikke bemyndigelse til at omstøde en afgørelse. Information anfører i den forbindelse, at selv om der er tradition for, at myndighederne retter ind efter kritik fra ombudsmanden, er det et principielt problem. Information foreslår derfor, at der etableres en egentlig klagemyndighed.

4.12. Undtagelse af forretningshemmeligheder

Dagbladet Information anerkender, at det kan være nødvendigt at undtage deciderede forretningshemmeligheder, men finder dog, at bestemmelsen erfaringsmæssigt anvendes langt bredere end det. Information henviser i den forbindelse bl.a. til, at Erhvervsstyrelsen tidligere har meddelt Information afslag på aktindsigt i en sag, hvor det eneste belæg for, at oplysningerne kunne skade de berørte virksomheder, tilsyneladende var, at virksomhederne selv hævdede det. Information bemærker endvidere, at selv om reglerne om aktindsigt i oplysninger om forretningsforhold som udgangspunkt ikke er ændret i forhold til den tidligere offentlighedslov, blev der i forarbejderne dog indføjet en formulering, som betyder, at der nu gælder en ”klar formodning” for, at udlevering af oplysninger om forretningsforhold vil skade den pågældende virksomhed, og at der derfor kan gives afslag på aktindsigt. Information anfører hertil, at Folketingets Ombudsmand i en anden sag har slået fast, at det giver myndighederne ”større mulighed for at hemmeligholde oplysninger om forretningsforhold”. Information foreslår derfor, at offentlighedsloven på dette punkt justeres, så formuleringen om ”klar formodning” skrives ud af forarbejderne. Information foreslår endvidere, at der pålægges myndighederne en større og mere konkret bevisbyrde for at kunne undtage oplysninger efter § 30, nr. 2. I den forbindelse bemærker Information, at det ikke bør være tilstrækkeligt belæg for at undtage en oplysning, at en virksomhed selv hævder, at det vil

skade den økonomisk. Information foreslår desuden, at definitionen af forretningsforhold indsnævres, ligesom dagbladet foreslår det præciseret, at eventuelle skadevirkninger i forbindelse med kritisk omtale i offentligheden ikke kan være en begrundelse for at undtage oplysninger.

Dansk Erhverv oplever i stigende omfang, at private virksomheder rammes uhensigtsmæssigt hårdt af reglerne om aktindsigt i forbindelse med offentlige udbud. Problemstillingerne består for det første i, at virksomhederne bruger mange ressourcer på at redegøre for, hvorfor en oplysning er omfattet af reglen i § 30, nr. 2, og derfor skal undtages fra aktindsigt. For det andet, at tilbud fra virksomheder, der ikke vinder et udbud – og altså er dømt ude – alligevel bliver omfattet af reglerne om aktindsigt. Dansk Erhverv peger i den forbindelse bl.a. på, at en virksomheds konkurrent via reglerne om aktindsigt i nogle tilfælde kan få kendskab til virksomhedens ”gode ide”, opsætning af tilbuddet mv. og dermed blot kopiere dem, hvilket ikke er formålet med offentlighedsloven. Dansk Erhverv finder derfor, at der er behov for, at virksomheder, der deltager i udbuddet, har en særlig beskyttelse af deres tilbudsmateriale. Dansk Erhverv peger herudover på, at aktindsigt i konkurrenternes priser og løsninger er meget problematisk i forbindelse med rammeaftaler, da det vil være de samme aktører, der deltager i det næste miniudbud. Dansk Erhverv mener derfor, at offentlighedslovens forbud mod aktindsigt i oplysninger om drifts- og forretningsforhold, skal administreres stramt. Det er i den forbindelse positivt, at der i den nuværende offentlighedslov blev indført en klar formodning om, at udlevering af oplysningerne, der er omfattet af § 30, nr. 2, vil indebære en nærliggende risiko for, at virksomheden eller den person, oplysningerne angår, vil lide skade af betydning, og dermed kan undtages fra aktindsigt. Dansk Erhverv peger endelig på, at der skal udarbejdes en vejledning til både private virksomheder og offentlige ordregivere om, hvordan de skal forholde sig til anmodninger om aktindsigt i udbudssager. Endelig anfører Dansk Erhverv, at det i en rapport fra december 2014 fra udvalget om dansk udbudslovgivning er anført, at der i samarbejde med Justitsministeriet skal udarbejdes en vejledning om aktindsigt i forbindelse med udbud. Dansk Erhverv bemærker, at en sådan vejledning skal udarbejdes snarest muligt.

4.13. Hensyn til statens sikkerhed og rigets forsvar

Dagbladet Information anfører, at bestemmelsen i offentlighedslovens § 31 i dag er alt for bred. Information henviser i den forbindelse bl.a. til en sag, hvor Udenrigsministeriet har meddelt Information afslag på aktindsigt i en række oplysninger vedrørende en tidligere udstedt tilladelse til eksport

af internetovervågningsprodukter til Kina. Afslaget blev meddelt med henvisning til, at det var af væsentlig betydning for statens sikkerhed og rigets forsvar, at oplysningerne ikke udleveres, og ministeriet har ifølge Information herudover efterfølgende henvist til, at der ved vurderingen navnlig er lagt vægt på oplysningernes karakter. Information bemærker hertil, at det foreløbig ikke har været muligt at få en forklaring på, hvad det er ved ”oplysningernes karakter”, som ministeriet har lagt vægt på, idet Udenrigsministeriet blot har svaret, at der ikke efter offentlighedsloven er krav om, at der i det enkelte tilfælde og efter en konkret vurdering skal påvises en nærliggende risiko for, at statens sikkerhed mv. vil lide skade af betydning, hvis oplysningerne udleveres. Det anførte illustrerer ifølge Information et problem ved bestemmelsen, for når det ikke er muligt at få nogen begrundelse for den vurdering, der ligger bag undtagelsen, eller hvad det i det hele taget er for oplysninger, der er undtaget, er det meget svært at udfordre et afslag. Information agter nu at klage til Folketingets Ombudsmand, men bemærker dog, at ombudsmanden tidligere har afvist at behandle sager om afslag på aktindsigt med henvisning til statens sikkerhed, da han ikke mener at være i stand til at vurdere dette spørgsmål. Information anfører i den forbindelse, at klageadgangen på dette område således er endnu dårligere end ellers, og Information foreslår derfor, at der for undtagelser med henvisning til § 31 indføres krav om en form for konkret vurdering lignende den, der i dag gælder for § 30, stk. 2.

4.14. Øvrige bemærkninger

Djøf anfører bl.a., at det bør overvejes, om langt flere oplysninger kan offentliggøres proaktivt på ministeriernes hjemmesider. I den forbindelse henviser Djøf til løsningerne i Bo Smith-udvalgets rapport, Embedsmanden i det moderne folkestyre, herunder at nøgledata, analyser og andre relevante informationer i større omfang lægges på ministeriernes hjemmesider for på den måde at sikre gennemsigtighed i det grundlag, hvorpå ministeriets politik er baseret, at der i den indledende fase af større reformprocesser i øget omfang lægges op til en debat om det pågældende område, at ministerierne indfører pressebriefinger, hvor der orienteres om aktuelle spørgsmål, analyser og sager, og at der udarbejdes retningslinjer i hvert ministerium for besvarelse af henvendelser fra pressen, der giver mulighed for, at medarbejdere kan bistå medierne med den bedst mulige dækning af aktuelle spørgsmål. Djøf henleder herudover opmærksomheden på, at der bør være tilstrækkeligt ledelsesfokus på aktindsigtssager, således at medarbejdere har et godt grundlag for at vurdere, hvorvidt et dokument potentielt kan danne grundlag for ministerbetjening og dermed friholdes fra aktindsigt, eller at der bør gives aktindsigt heri, samt at der er fokus på journali-

sering og kompetencer hertil. Djøf bemærker endvidere, at meget korte frister kan betyde, at der måske ikke er tilstrækkelig tid til f.eks. at overveje at give meraktindsigt, og at organisationsforandringer kan betyde, at journaliseringssystemer ikke er kompatible eller har mangelfuld funktionalitet, hvilket vanskeliggør korrekt journalisering eller søgning efter sager.

Institut for Menneskerettigheder anfører bl.a., at der kan være behov for vejledning om, hvorvidt notater om en praksis, der i det væsentlige følges, er omfattet af pligten til at meddele aktindsigt. Instituttet bemærker endvidere, at spørgsmålet om meddelelse af aktindsigt i tidligere afgjorte straffesager til forskningsmæssigt brug har givet anledning til juridiske overvejelser, og at der derfor kan være behov for vejledning om, hvordan sådanne aktindsigtsanmodninger skal behandles efter henholdsvis offentlighedsloven og retsplejeloven. Instituttet peger desuden på, at det efter offentlighedsloven kan have betydning, at en aktindsigtsanmodning fremsættes til forskningsmæssigt brug, og at der derfor kan være behov for nærmere vejledning om, hvordan forskeres aktindsigtsanmodninger skal imødekommes. Endelig bemærker instituttet, at der kan være behov for dialog mellem ansøger og myndighed med henblik på en forventningsafstemning om aktindsigtens genstand og omfang, og der kan være behov for yderligere vejledning om behovet for, at myndigheden indgår i en sådan dialog.

Dagbladet Information anfører, at den har begrænset erfaring med postlister, når der ses bort fra sagen om Scandinavian Star. Information bemærker – på baggrund af en gennemgang af sagen – at hvis ikke postlister er nøjagtige og giver flere basale oplysninger om hvert dokument, så er postlister, som f.eks. postlisterne i den konkrete sag, tæt på at være ubrugelige.

4.15. Sammenfatning

En række af de spørgsmål, som de hørte medier og organisationer mv. rejser, vedrører den grundlæggende afvejning mellem på den ene side hensynet til åbenhed og på den anden side modstående hensyn til eksempelvis de politiske beslutningsprocesser, forretningshemmeligheder og ressourcer. Som nævnt indledningsvis er denne afvejning efter Justitsministeriets opfattelse et politisk spørgsmål, som bør afvente de igangværende forhandlinger om en ændring af offentlighedsloven, og ministeriet vil derfor ikke forholde sig nærmere hertil i forbindelse med denne redegørelse.

Denne redegørelse vil imidlertid blive afgivet til forligspartierne bag den nye offentlighedslov og til Folketinget. De synspunkter, der er afspejlet i høringssvarene vil således kunne indgå i disse forhandlinger.

Enkelte af de spørgsmål, der rejses i høringssvarene, vedrører anvendelsen og fortolkningen af reglerne. Som tidligere nævnt vil Justitsministeriet som opfølgning på denne redegørelse igangsætte et arbejde med opdatering af ministeriets vejledning om offentlighedsloven. Ministeriet vil i den forbindelse bl.a. inddrage disse spørgsmål.

Som anført i afsnit 2.5.5 vil Justitsministeriet således f.eks. komme ind på databasebegrebet og spørgsmålet om, hvilke behandlinger der kan inddrages i vurderingen af, om et dataudtræk kan foretages ved ”få og enkle kommandoer”. Justitsministeriet vil som anført i afsnit 2.12.5 endvidere understrege, at myndighederne har pligt til i hver enkelt sag at overveje spørgsmålet om meraktindsigt.

Herudover vil Justitsministeriet i overensstemmelse med en udtalelse fra Folketingets ombudsmand præcisere, at offentlighedslovens § 28, stk. 2, nr. 3, indebærer, at henvisningen til det sted, hvor en oplysning, som i medfør af bestemmelsen ikke ekstraheres, er offentligt tilgængelig, skal være så præcis, at den aktindsigtsøgende kan konstatere, hvilke konkrete oplysninger myndigheden har undladt at ekstrahere.

Justitsministeriet vil desuden overveje, om vejledningen bør præciseres, så det kommer til at fremgå, at eventuelle høringer af andre myndigheder skal iværksættes snarest muligt.

For så vidt angår forsøgsordningen med postlister skal Justitsministeriet endelig bemærke, at det følger af offentlighedslovens § 44, at der i folketingsåret 2017-18 skal fremsættes lovforslag om revision af lovens § 16 om postlister. Det er i forarbejderne til § 44 forudsat, at lovforslaget skal fremsættes på baggrund af en evaluering af postlisteordningen, og at evalueringen med fordel vil kunne indgå i de drøftelser, der vil være som opfølgning på den generelle evaluering af offentlighedsloven. Evalueringen foretages af et uafhængigt ekspertudvalg, der forventes at afgive sin rapport i begyndelsen af juni 2017.

5. Øvrige henvendelser til Justitsministeriet om offentlighedsloven

Ud over de høringssvar, som Justitsministeriet har modtaget som led i den høring, som ministeriet iværksatte som led i denne redegørelse, har Justitsministeriet endvidere modtaget en række henvendelser om loven, som er modtaget uden for høringens regi. En række af disse gengives her.

5.1. Offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 1

KL har ved brev af 26. maj 2016 rettet henvendelse til Justitsministeriet og opfordret til, at offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 1, ændres, således at offentlige myndigheder får mulighed for at afvise anmodninger fra enkeltpersoner uden særlig interesse i sagen, når tidsforbruget må forventes at overstige 10 timer pr. sag og ikke først, når tidsforbruget må forventes at overstige 25 timer pr. sag.

KL finder endvidere, at offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 1, bør ændres således, at offentlige myndigheder fremover kan afvise anmodninger fra en enkeltperson, hvis den pågældende har fremsat 6 anmodninger over for den samme myndighed inden for det seneste halve år og ikke først efter 10-15 anmodninger inden for det seneste halve år.

5.2. Fortolkning af offentlighedslovens § 11

Folketingets Ombudsmand har i to sager udtalt, at mest taler for at fortolke bestemmelsen i offentlighedslovens § 11, stk. 1, 2. pkt., sådan, at der i opgørelsen af en myndigheds ressourceforbrug også kan medtages den tid, der går med at foretage de sagsbehandlingsskridt, som er nødvendige for at fastslå, om et dataudtræk indeholder oplysninger omfattet af offentlighedslovens §§ 19-35. Retten til dataudtræk gælder derfor kun, hvis alle de sagsbehandlingsskridt, som er nødvendige for at sikre, at de hensyn, som er nævnt i §§ 19-35, tilgodeses – og selve dataudtrækket i øvrigt – kan foretages ved ”få og enkle kommandoer”.

Da der – set i forhold til ordlyden af bestemmelsen i offentlighedslovens § 11, stk. 1, 2. pkt. – er tale om en fortolkning, der medfører en begrænsning af retten til dataudtræk, har Folketingets Ombudsmand ved brev 21. november 2016 orienteret Justitsministeriet om sagerne, så at ministeriet er bekendt med problemstillingen.

5.3. Offentlighedslovens § 30, nr. 2

Det følger af offentlighedslovens § 30, nr. 2, at retten til aktindsigt ikke omfatter oplysninger om tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold el.lign., for så vidt det er af væsentlig betydning for den person eller virksomhed, oplysningerne angår, at anmodningen ikke imødekommes.

Det fremgår bl.a. af forarbejderne til bestemmelsen, at den er enslydende med den tidligere gældende offentlighedslovs § 12, stk. 1, nr. 2, og at den forudsætter, at forvaltningsmyndigheden foretager en konkret vurdering, der falder i to led. Myndigheden skal således først tage stilling til, hvorvidt der er tale om oplysninger vedrørende forretningsforhold mv. Er det tilfældet, skal myndigheden dernæst foretage en vurdering af, om aktindsigt i disse oplysninger må antages at indebære en nærliggende risiko for, at der – typisk af konkurrencemæssige grunde – påføres den pågældende person eller virksomhed navnlig økonomisk skade af nogen betydning.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at der i forhold til oplysninger, der er omfattet af bestemmelsen, vil gælde en klar formodning for, at udlevering af oplysningerne vil indebære en nærliggende risiko for, at virksomheden eller den person, oplysningerne angår, vil lide skade af betydning. Forvaltningsmyndighederne bør dog efter forarbejderne som hidtil indhente en udtalelse fra den, oplysningerne angår, for at få belyst risikoen for, at en udlevering af oplysninger om forretningsforhold mv. vil medføre den nævnte risiko.

Ved brev af 28. november 2016 har Folketingets Ombudsmand orienteret Justitsministeriet og Folketingets Retsudvalg, da han i forbindelse med en konkret klagesag blev opmærksom på, at formodningsreglen efter hans opfattelse kan have væsentlig betydning for retten til aktindsigt i sådanne sager.

5.4. Udbud

Danmarks Tekniske Universitet (DTU) har ved brev af 8. december 2016 rettet henvendelse til Justitsministeriet om en aktindsigtsanmodning fra en konsulentvirksomhed. Formålet med anmodningen er efter DTU's opfattelse klart at indhente data fra offentlige udbud for herefter at anvende dem i kommercielt øjemed.

DTU anfører i den forbindelse, at de virksomheder, som har afgivet tilbud til DTU, er meget forundret over, at der kan søges om aktindsigt i tilbud-

dene, ligesom de er bekymrede for, hvor deres materiale ender. Flere tilbudsgivere har samtidig meddelt DTU, at interessen for at byde på opgaver i det offentlige er væsentligt mindre, efter at de har oplevet sådanne aktindsigtsanmodninger.

DTU opfordrer derfor til, at det i forbindelse med evalueringen af offentlighedsloven overvejes, om loven i sin nuværende form opfylder det tilsigtede, eller om det skal præciseres, at konsulentvirksomheder mv. ikke må udnytte loven og bruge den til kommercielle formål.

6. Sammenfatning

6.1. I dette afsnit sammenfattes redegørelsens afsnit 2, 4 og 5. Der tages ikke i den forbindelse stilling til, i hvilket omfang de indhentede oplysninger måtte give anledning til at ændre offentlighedsloven. De indhentede oplysninger viser således, at de undersøgte regler i praksis alene har givet anledning til få vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål i øvrigt, og spørgsmålet er i stedet, om der med offentlighedsloven er ramt den rigtige balance mellem åbenhed og modstående hensyn til bl.a. beskyttelsen af interne beslutningsprocesser, forretningshemmeligheder og ressourcer. Dette spørgsmål giver redegørelsen ikke svar. Dette er således et spørgsmål, der må tages stilling til i de igangværende forhandlinger om en ændring af offentlighedsloven.

6.2. Hovedparten af de statslige myndigheder ses kun at have oplevet en lille eller ingen stigning i antallet af aktindsigtsanmodninger i perioden fra 2012-2016. En mindre del af de statslige myndigheder samt både kommunerne og regionerne ses dog at have oplevet en markant stigning.

Generelt er der stor forskel på, i hvilket omfang anmodninger om aktindsigt imødekommes af de enkelte myndigheder. Der er således myndigheder, der giver fuld aktindsigt i under 20 pct. af sagerne, mens andre giver fuld aktindsigt i alle eller næsten alle sager. Dette er ikke overraskende, idet myndighederne behandler sager af meget forskellig karakter og derfor med meget forskelligt behov for at undtage oplysninger. Det er heller ikke overraskende, at der ofte gives delvis aktindsigt, da de fleste af de sager, der søges om aktindsigt i, vil have et antal interne dokumenter, som er undtaget fra retten til aktindsigt.

6.3. Ca. en tredjedel af ministerierne har på deres respektive områder selskaber, som er omfattet af offentlighedslovens § 4, stk. 1. Disse ministerier har med en enkelt undtagelse endvidere undtaget selskaber fra offentlig-

hedsloven ved bekendtgørelse i medfør af offentlighedslovens § 4, stk. 2. Selskaberne er undtaget med henvisning til, at de ikke har traditionel forvaltningsmæssig karakter, og at de opererer på et konkurrenceudsat marked.

Det varierer en del, hvor mange aktindsigtsanmodninger de selskaber, som er omfattet af offentlighedsloven, modtager om året. De fleste selskaber modtager under 5 anmodninger, men der er også selskaber, der modtager markant flere. Flere selskaber angiver, at de anvender ca. 10 timer om året på at behandle anmodninger om aktindsigt, men der er også selskaber, der anvender flere hundrede timer om året.

Der er desuden enkelte af de hørte medier, organisationer mv., der har haft bemærkninger til bestemmelsen. Dansk Journalistforbund anfører bl.a., at offentlighedsloven i realiteten kun gælder for godt 160 af de over 500 offentligt ejede eller medejede virksomheder, og at der mangler mulighed for at påklage afgørelser om aktindsigt i forhold til de selskaber, der er omfattet af loven. Dansk Erhverv finder ikke, at de offentligt ejede selskaber KOMBIT A/S og SKI A/S bør være undtaget fra offentlighedsloven, da de efter foreningens opfattelse ikke opererer på et konkurrenceudsat marked.

6.4. Størstedelen af de hørte myndigheder vurderer, at der ikke kommer flere anmodninger om aktindsigt som følge af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav. Enkelte myndigheder peger imidlertid på, at de behandler flere anmodninger om aktindsigt, og at det efter deres vurdering skyldes ophævelsen af det subjektive identifikationskrav. Enkelte peger endvidere på, at de anmodninger, der modtages, er bredere på grund af ophævelsen af det subjektive identifikationskrav.

Det er samlet set kun en mindre del af de hørte myndigheder, der ses at have afslået at behandle anmodninger om aktindsigt med henvisning til, at behandlingen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug (den nye ”ressourceregel”). For departementerne er det dog mere end halvdelen, der har givet sådanne afslag. Afslag er typisk givet i meget få sager (typisk 1-3 sager om året).

Ressourcereglens ses at være anvendt over for både personer med og uden en særlig interesse. I forhold til de sager, hvor reglen har været anvendt over for personer med en særlig interesse, varierer det betydeligt, hvad ressourceforbruget har været skønnet til. Gennemgående er der dog tale om sager, som man har vurderet, at det ville tage et meget stort antal timer

at behandle (mere end 100 timer), men der også eksempler på sager, hvor ressourceforbruget blev skønnet til at være 50-60 timer.

Hovedparten af de hørte myndigheder oplyser, at de har indledt dialog med den aktindsigtssøgende om afgrænsning eller præcisering af anmodningen. Det varierer en del fra myndighed til myndighed, hvor ofte det er sket. Enkelte myndigheder peger på, at ressourcereglene har været medvirkende til, at der langt oftere indledes en dialog med den aktindsigtssøgende.

Justitsministeriet vil som opfølgning på denne redegørelse igangsætte et arbejde med opdatering af Justitsministeriets vejledning om offentlighedsloven. I den forbindelse vil Justitsministeriet bl.a. komme ind på spørgsmålet om afslag på aktindsigt som følge af, at behandlingen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug, samt spørgsmålet om myndighedernes dialog med de aktindsigtssøgende.

Der er desuden enkelte af de hørte myndigheder, organisationer mv., som har haft bemærkninger til bestemmelsen i offentlighedslovens § 9. Dagbladet Information anfører således bl.a., at det i flere tilfælde har anvendt muligheden for temaaktindsigter, og at denne mulighed er en mærkbar forbedring i forhold til den gamle lovs strammere identifikationskrav. FTF oplever ofte, at myndighederne giver afslag efter offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 1, med henvisning til et skøn over det forventede ressourceforbrug, og at en efterfølgende specificering af anmodningen er vanskelig at lave.

6.5. Det ser generelt ud til, at departementerne anvender forholdsmæssigt flere ressourcer på behandling af aktindsigtssager end de underliggende myndigheder. Dette kan bl.a. skyldes, at der særligt i forhold til de underliggende myndigheder er tale om myndigheder af meget forskellig størrelse og med meget forskellige opgavetyper.

Hovedparten af departementerne ses at anvende 10-20 timer i gennemsnit pr. aktindsigtssag – dog med en overvægt af departementer, der bruger tæt på 20 timer. De fleste underliggende myndigheder synes at anvende under 10 timer i gennemsnit pr. aktindsigtssag. Der er dog både departementer og underliggende myndigheder, som anvender væsentligt flere timer i gennemsnit.

Det varierer meget fra myndighed til myndighed, hvor stor en andel af de enkelte myndigheders aktindsigtssager, som skønnes at tage mindre end

henholdsvis 7 timer, 7-15 timer, 15-25 timer, 25-50 og mere end 50 timer at behandle. De underliggende myndigheder synes dog generelt at have en større andel af sager end departementerne, som det anslås at tage mindre end 7 timer at behandle. For langt hovedparten af departementerne og de underliggende myndigheder gælder det endvidere, at op til 30 pct. af sagerne tager mere end 25 timer at behandle. Et enkelt departement anslår endda, at mere end 50 pct. af sagerne tager mere end 50 timer at behandle. For både kommunerne og regionerne skønnes hovedparten af aktindsigts-sagerne at tage mellem 7 og 25 timer at behandle.

6.6. De fleste myndigheder har modtaget anmodninger om dataudtræk. Der er overvejende tale om et mindre antal anmodninger pr. myndighed, men der også myndigheder, som har modtaget mange flere (50-100). En enkelt myndighed anfører, at den har modtaget ca. 300 anmodninger om året. Både kommunerne og regionerne anfører, at antallet af anmodninger er stigende.

Næsten alle de hørte myndigheder oplyser, at de har de nødvendige it-kundskaber til rådighed i forhold til at foretage dataudtræk. Enkelte myndigheder oplyser dog, at de i visse tilfælde bliver nødt til at benytte eksterne konsulenter.

Det varierer derimod en del fra myndighed til myndighed, i hvilket omfang anmodninger om dataudtræk er imødekommet. Samlet set gives der ifølge de modtagne svar fra de hørte myndigheder dog kun relativt få afslag.

Det fordeler sig nogenlunde ligeligt, om afslag er givet med henvisning til, at udtrækket ikke kan foretages, eller om det er givet med henvisning til, at udtrækket ikke kan foretages ved få og enkle kommandoer. Hos kommunerne er afslagene dog overvejende givet med den begrundelse, at udtrækket ikke kan foretages ved få og enkle kommandoer.

Det er kun et mindretal af de hørte myndigheder, der oplyser, at databasegrebet har givet anledning til vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål, eller som i øvrigt har bemærkninger til anvendelsen af § 11. Flere af de tvivlstilfælde, der har været, er blevet afklaret gennem udtalelser fra Folketingets Ombudsmand. Det gælder spørgsmål om dataudtræk fra sikkerhedsloggen i CPR-registeret samt fra det digitale vælgererklæringssystem. To myndigheder anfører, at databasegrebet giver anledning til fortolkningstvivel i relation til databaser med flere funktioner, f.eks. dokumenthåndterings- og sagsbehandlingssystemer, mens en enkelt myndighed har

henvist til, at det kan være svært at forstå, hvad der menes med database, og hvornår der foreligger oplysninger i databasen.

Enkelte myndigheder peger desuden bl.a. på, at det kan være svært at definere ”få og enkle kommandoer”. Danske Medier advarer i sit høringssvar i den forbindelse kraftigt mod at fastslå en fortolkning, der medregner alle sagsbehandlingsskridt i beregningen af ressourceforbruget, idet dette efter foreningens opfattelse vil medføre en klar og væsentlig begrænsning og i realiteten en udhuling af retten til dataudtræk. Danske Medier opfordrer samtidig til, at betingelsen om ”få” kommandoer fjernes.

Som opfølgning på denne redegørelse vil Justitsministeriet som nævnt igangsætte et arbejde med opdatering af ministeriets vejledning om offentlighedsloven. I den forbindelse vil ministeriet bl.a. komme ind på databasebegrebet og spørgsmålet om, hvilke behandlinger der kan inddrages i vurderingen af, om et dataudtræk kan foretages ved ”få og enkle kommandoer”.

6.7. De fleste departementer samt enkelte af de underliggende myndigheder oplyser, at de har anvendt kalenderreglen. De pågældende myndigheder har med meget få undtagelser dog højst anvendt reglen 1-2 gange om året. Nogle departementer har i sagerne henvist til hjemmesiden www.aabenhedsordning.dk, som bl.a. indeholder oplysninger om officielle aktiviteter, som ministeren deltager i. Andre har ikke.

Kalenderreglen har ikke været anvendt af hverken KL, Danske Regioner eller regionerne. De få kommuner, der efter det oplyste har anvendt kalenderreglen, har skønsmæssigt anvendt den 1-5 gange.

Der kan efter Justitsministeriets opfattelse næppe udledes nogen konklusion af, at kalenderreglen kun har været anvendt i få sager. Det forhold, at det følger direkte af offentlighedslovens § 22, at der ikke er adgang til aktindsigt i kalendere, må formentlig antages at medføre, at mange undlader at søge om aktindsigt i kalenderoplysninger. Som tidligere nævnt vil Justitsministeriet som opfølgning på denne redegørelse igangsætte et arbejde med opdatering af ministeriets vejledning om offentlighedsloven. Justitsministeriet vil i den forbindelse bl.a. gøre ministerierne opmærksomme på muligheden for at henvise til hjemmesiden www.aabenhedsordning.dk i de tilfælde, hvor aktindsigt i kalenderoplysninger nægtes.

6.8. Offentlighedslovens § 24 (ministerbetjeningsreglen) ses generelt at blive anvendt langt oftere i departementerne end i de underliggende myndigheder. Bestemmelsen anvendes endvidere oftest i ministerier, som er repræsenteret i et af de faste regeringsudvalg, herunder navnlig Koordinationsudvalget og Økonomiudvalget. I disse ministerier har reglen været anvendt i ca. 10-20 pct. af sagerne. Dette er ikke umiddelbart overraskende, idet netop disse myndigheder generelt også vil have flest dokumenter, som er omfattet af bestemmelsen.

Hovedparten af de hørte myndigheder synes at have givet meraktindsigt i 20-30 pct. af de sager, hvor ministerbetjeningsreglen er anvendt, når der ses på perioden fra 2014 til 2016 som en helhed. Omfanget af meraktindsigt varierer dog en del fra myndighed til myndighed, og der er f.eks. også myndigheder, som har givet meraktindsigt i langt over halvdelen af sagerne, mens andelen for andre ligger på under 10 pct. Hos flere myndigheder synes der i øvrigt at være tendens til, at der er givet meraktindsigt i videre omfang i 2016 sammenlignet med 2014.

Generelt ses bestemmelsen i øvrigt ikke at have givet myndighederne anledning til vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål, hvilket Folketingets Ombudsmands redegørelse af 7. marts 2017 også synes at bekræfte. Enkelte myndigheder bemærker dog, at ekstraheringsreglerne i §§ 28 og 29 kan give anledning til vanskeligheder.

En enkelt myndighed har desuden bemærket, at der ved aktindsigter, som sendes til flere ministerier på en gang, ofte et behov for koordination, hvilket er en tidskrævende proces. Denne myndighed er endvidere stødt på sager, hvor underliggende myndigheder har haft svært ved at afgøre, om et dokument har indgået i en ministerbetjeningssag.

Langt størstedelen af de hørte medier, organisationer mv. anfører, at ministerbetjeningsreglen har ført til væsentlige indskrænkninger i adgangen til aktindsigt. Medierne, organisationerne mv. henviser i den forbindelse bl.a. til en undersøgelse, som er gennemført af Dagbladet Information, samt til den egen drift-undersøgelse om ministerbetjeningsreglen og meroffentlighed, som Folketingets Ombudsmand afsluttede den 5. oktober 2016. De opfordrer på denne baggrund generelt til, at ministerbetjeningsreglen afskaffes.

6.9. Offentlighedslovens § 25 anvendes alene i relativt begrænset omfang og synes heller ikke at have givet anledning til vanskeligheder eller for-

tolknings spørgsmål i øvrigt. Danske Regioner finder, at bestemmelsen bør udvides.

6.10. Offentlighedslovens § 27 (folketingspolitikerreglen) har været anvendt i ca. 2/3 af ministerierne, men generelt kun i begrænset omfang (1-5 sager om året). Et enkelt ministerium angiver dog at have anvendt bestemmelsen i 12 sager i 2015. For hovedparten af de hørte ministerier ses der ikke at være givet meraktindsigt i de sager, hvor reglen har været anvendt.

Flere ministerier har anvendt folketingspolitikerreglen med henvisning til, at der var tale om en ”anden tilsvarende politisk proces”. Dette ses typisk at være sket i forbindelse med politiske forhandlinger.

Langt hovedparten af ministerierne finder, at bestemmelsen ikke har givet anledning til vanskeligheder eller fortolknings spørgsmål i øvrigt. Der peges dog på enkelte fortolknings spørgsmål i relation til bestemmelsens anvendelsesområde. Som tidligere nævnt vil Justitsministeriet som opfølgning på denne redegørelse igangsætte et arbejde med opdatering af ministeriets vejledning om offentlighedsloven. Justitsministeriet vil i den forbindelse komme ind på bl.a. disse spørgsmål om anvendelsesområdet for offentlighedslovens § 27.

Kun enkelte af de hørte myndigheder, organisationer mv. har udtalt sig særskilt om folketingspolitikerreglen. Dansk Journalistforbund og Danske Medier anfører dog begge, at bestemmelsen efter deres opfattelse har ført til en meget stor lukkethed omkring de politiske processer i Danmark.

6.11. Ca. 2/3 af departementerne og et mindre antal af de underliggende myndigheder har ekstraheret oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 29. Det er alene sket i et mindre antal sager (1-5 om året).

Lige under halvdelen af departementerne og enkelte af de underliggende myndigheder ses at have afslået aktindsigt i interne faglige vurderinger med henvisning til, at der var tale om et ministerrådgivningsdokument. De fleste myndigheder har alene meddelt sådanne afslag i enkelte sager (1-2 om året). Enkelte myndigheder har dog meddelt afslag i noget videre omfang.

Hverken KL eller Danske Regioner har anvendt offentlighedslovens § 29. Kommunerne skønner overordnet, at bestemmelsen har intet eller et meget

lille anvendelsesområde, mens regionerne efter det oplyste kun anvender bestemmelsen i ganske få tilfælde.

Kun enkelte myndigheder oplyser, at bestemmelsen, herunder begrebet ”ministerrådgivningsdokument”, har givet anledning til vanskeligheder eller fortolknings spørgsmål i øvrigt. En myndighed anfører dog, at det i praksis har vist sig vanskeligt at fastslå, om en konkret vurdering er omfattet af ekstraheringspligten efter offentlighedslovens §§ 28 eller 29. Andre myndigheder peger på, at arbejdet med ekstrahering, herunder vurderingen af om der er tale om oplysninger om en sags faktuelle grundlag eller faglige vurdering, er særdeles tidskrævende. KL bemærker, at det ville være mere hensigtsmæssigt, hvis det ud over KL’s formandskab også var KL’s bestyrelse, der var omfattet af § 29, stk. 1, 2. pkt., 2. led.

Som opfølgning på denne redegørelse vil Justitsministeriet som tidligere nævnt igangsætte et arbejde med opdatering af ministeriets vejledning om offentlighedsloven. Ministeriet vil i den forbindelse udbygge afsnittet om § 29, herunder i forhold til spørgsmålet om, hvornår der er tale om et ministerrådgivningsdokument.

6.12. Kun enkelte departementer og underliggende myndigheder har i medfør af offentlighedslovens § 28, stk. 2, nr. 1, afslået at ekstrahere oplysninger med henvisning til, at ekstraheringen ville nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Hverken KL eller Danske Regioner har anvendt bestemmelsen. Kommunerne finder samlet set, at der er et yderst marginalt anvendelsesområde for bestemmelsen, mens regionerne efter det oplyste yderst sjældent anvender bestemmelsen.

De myndigheder, der har meddelt afslag efter offentlighedslovens § 28, stk. 2, nr. 1, har generelt kun gjort det i meget få sager (typisk 1-2 sager) i perioden fra 2014 til 2016. En enkelt myndighed har efter det oplyste dog meddelt sådanne afslag i 4-5 sager om året i perioden

Kun en enkelt myndighed har oplyst, hvor stort et ressourceforbrug, der var lagt til grund som baggrund for afslaget på at foretage ekstrahering. Ressourceforbruget var her estimeret til 1-2 uger.

Det er ligeledes kun en enkelt af de hørte medier, organisationer mv., der har haft særskilte bemærkninger til offentlighedslovens § 28. Dagbladet Information anfører bl.a., at Folketingets Ombudsmand i en konkret klagesag har udtalt, at offentlighedslovens § 28, stk. 2, nr. 3, må fortolkes sådan,

at henvisningen til det sted, hvor en oplysning, som i medfør af bestemmelsen ikke ekstraheres, er offentlig tilgængelig, skal være så præcis, at den aktindsigtssøgende kan konstatere, hvilke konkrete oplysninger myndigheden har undladt at ekstrahere. Information opfordrer til, at denne fortolkning skrives direkte ind i bemærkningerne til offentlighedslovens § 28.

Som tidligere nævnt vil Justitsministeriet som opfølgning på denne redegørelse igangsætte et arbejde med opdatering af ministeriets vejledning om offentlighedsloven. Justitsministeriet vil i den forbindelse præcisere, at offentlighedslovens § 28, stk. 2, nr. 3, indebærer, at henvisningen til det sted, hvor en oplysning, som i medfør af bestemmelsen ikke ekstraheres, er offentlig tilgængelig, skal være så præcis, at den aktindsigtssøgende kan konstatere, hvilke konkrete oplysninger myndigheden har undladt at ekstrahere.

6.13. De fleste departementer giver meraktindsigt i 5-15 sager om året, hvilket for de fleste departementer svarer til 5-10 pct. af de aktindsigtsansøgninger, der modtages om året. Nogle departementer giver dog meraktindsigt i lidt videre omfang (10-20 pct. af sagerne), mens kun enkelte giver meraktindsigt i de fleste af deres sager.

Blandt de underliggende myndigheder varierer det meget fra myndighed til myndighed, hvor ofte der er givet meraktindsigt. Flere myndigheder angiver således at give meraktindsigt i under 10 pct. af sagerne, mens andre oplyser, at de giver meraktindsigt i mere end 75 pct. af sagerne.

KL har endnu ikke givet meraktindsigt, mens Danske Regioner skønner, at der er givet meraktindsigt i ca. 20 pct. af sagerne. Nogle kommuner skønner, at der er givet meraktindsigt i mellem 5 og 20 sager i perioden 2014-2016, mens andre oplyser, at der er givet meraktindsigt i mellem 50 og 85 pct. af sagerne i denne periode. Ingen af regionerne har en opgørelse over, i hvilket omfang de giver meraktindsigt, men det forekommer efter det oplyste ofte, at der fremsendes dokumenter som led i meraktindsigt.

De fleste departementer og underliggende myndigheder vurderer umiddelbart, at der gives meraktindsigt oftere, end det var tilfældet efter den tidligere gældende offentlighedslov. Som forklaring på dette anfører flere af myndighederne, at der med den nye offentlighedslov er kommet øget fokus på meraktindsigt. Der er dog også en del myndigheder, som enten ikke kan vurdere, om der gives meraktindsigt oftere end tidligere, eller som vurderer, at dette ikke er tilfældet. Flere myndigheder peger samtidig på, at

det ikke altid står klart for myndigheden, om en udlevering af akter er udtryk for meraktindsigt.

Hverken Dansk Journalist Forbund, Danske Medier eller Dagbladet Information finder, at meraktindsigtsprincippet reelt har ført til yderligere åbenhed. I den forbindelse peges der i høringssvarene bl.a. på, at der alene er tale om en pligt til at overveje meraktindsigt og ikke en pligt til at give meraktindsigt, og at der derfor alene gives meraktindsigt i et mindre antal sager. Der peges endvidere på, at der oftest kun gives indsigt i ligegyldige akter, når der endelig gives meraktindsigt.

Justitsministeriet finder det overordnet vanskeligt at vurdere, om der burde have været givet meraktindsigt i flere af de sager, som myndighederne har behandlet i perioden fra 2014-2016, idet ministeriet ikke kender sagerne. Justitsministeriet finder dog umiddelbart, at det er et lavt antal, hvis meraktindsigt kun anvendes i under 10 pct. af sagerne om aktindsigt, som det synes at være tilfældet i en række myndigheder. Som tidligere nævnt vil Justitsministeriet som opfølgning på denne redegørelse igangsætte et arbejde med opdatering af ministeriets vejledning om offentlighedsloven. Ministeriet vil i den forbindelse bl.a. understrege, at myndighederne har pligt til i hver enkelt sag at overveje spørgsmålet om meraktindsigt.

6.14. Kun få departementer har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 7 dage eller derunder i aktindsigtssager. For de fleste departementer ligger den gennemsnitlige sagsbehandlingstid således på 10-20 dage. Der er dog også enkelte departementer, som har en længere gennemsnitlig sagsbehandlingstid. Fratrækkes de 25 pct. sager, hvor sagsbehandlingstiden var længst, har ca. halvdelen af departementerne en sagsbehandlingstid på 7 dage eller derunder.

Blandt de underliggende myndigheder ses de fleste at have en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 7 dage eller derunder. Der er dog stadig en del myndigheder, som har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på over 7 dage. Fratrækkes de 25 pct. sager med længst sagsbehandlingstid, har kun en lille del af myndighederne en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på over 7 dage.

KL skønner, at de i gennemsnit bruger 30 timer pr. aktindsigtssag, mens Danske Regioner skønner, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er på 4-5 dage. Hverken kommunerne eller regionerne har en opgørelse over den

gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr. sag, men skønner dog, at langt de fleste anmodninger behandles inden for 7 arbejdsdage.

Flere departementer oplyser, at de nye målsætninger for sagsbehandlingstiderne har ændret den måde, som departementet tilrettelægger behandlingen af aktindsigtssager på. I den forbindelse peges der navnlig på, at man har centraliseret behandlingen af aktindsigtsanmodninger i videre omfang end tidligere.

En del departementer og underliggende myndigheder bemærker herudover, at de nye sagsbehandlingsfrister generelt er svære at overholde. Flere peger i den forbindelse samtidig på udfordringer i forhold til ferieperioder, mens andre anfører, at de korte frister betyder, at aktindsigtssagerne ofte prioriteres over andre (vigtige) sager. Kommunerne beskriver fristerne som restriktive, praktisk vanskelige at honorere eller direkte urealistiske.

Størstedelen af de hørte medier, organisationer mv. peger på, at sagsbehandlingsfristerne ofte ikke overholdes, og at det således nærmere er reglen end undtagelsen, at sagsbehandlingstiden er længere end de fastsatte 7 arbejdsdage. Det anføres i den forbindelse bl.a., at den langtrukne sagsbehandling ofte resulterer i, at sagerne mister deres aktualitet og dermed gør aktindsigten nytteløs. Dagbladet Information anfører i den forbindelse, at hvis dette skal ændres, må det overvejes, om en bedre overholdelse af sagsbehandlingsfristerne eventuelt kan indgå som et element i chefernes resultatløns, eller om det ligefrem er nødvendigt at indføre et sanktionssystem.

6.15. Flere af de hørte myndigheder, organisationer mv. peger i øvrigt mere generelt på, at offentlighedsloven bør ændres, således at f.eks. den udvidede åbenhed på miljøområdet kommer til at gælde på alle forvaltningsområder.

Dagbladet Information og Magisterbladet anfører begge, at klageadgangen i den nuværende offentlighedslov er utilstrækkelig, og at der derfor er behov for en revision af klagesystemet. Det foreslås i den forbindelse bl.a., at der etableres en egentlig klagemyndighed, som bemyndiges til at træffe afgørelse.

Dagbladet Information foreslår endvidere, at offentlighedslovens § 30, nr. 2, justeres, så forudsætningen om, at der er en "klar formodning" for, at udlevering af drifts- eller forretningsforhold vil indebære en nærliggende

risiko for, at virksomheden eller personen vil lide skade af betydning, skrives ud af forarbejderne. Information foreslår endvidere, at der pålægges myndighederne en større og mere konkret bevisbyrde for at kunne undtage oplysninger efter bestemmelsen, at definitionen af forretningsforhold indsnævres, og at det præciseres, at eventuelle skadevirkninger i forbindelse med kritisk omtale i offentligheden ikke kan være en begrundelse for at undtage oplysninger. Dansk Erhverv oplever omvendt i stigende omfang, at private virksomheder rammes u hensigtsmæssigt hårdt af reglerne om aktindsigt i forbindelse med offentlige udbud. Dansk Erhverv mener derfor, at offentlighedslovens § 30, nr. 2, om undtagelse af oplysninger om drifts- og forretningsforhold fra aktindsigt, skal administreres stramt.

Dagbladet Information finder desuden, at bestemmelsen i offentlighedslovens § 31, hvorefter retten til aktindsigt kan begrænses, i det omfang det er af væsentlig betydning for statens sikkerhed eller rigets forsvar, er alt for bred. Information foreslår derfor, at der for denne undtagelse indføres et krav om en form for konkret vurdering lignende den, der i dag gælder for offentlighedslovens § 30, nr. 2.

Djøf anfører bl.a., at det bør overvejes, om langt flere oplysninger kan offentliggøres proaktivt på ministeriernes hjemmesider, og at der i øvrigt bør være tilstrækkelig ledelsesfokus på aktindsigtssager. Djøf bemærker endvidere, at meget korte frister kan betyde, at der måske ikke er tilstrækkelig tid til f.eks. at overveje meraktindsigt, ligesom organisationsforandringer kan betyde, at journaliseringssystemer ikke er kompatible eller har mangelfuld funktionalitet, hvilket vanskeliggør korrekt journalisering eller søgning efter sager.

Institut for Menneskerettigheder peger bl.a. på, at der kan være behov for yderligere vejledning om aktindsigtsanmodninger, der fremsættes til forskningsmæssigt brug, samt om behovet for, at myndigheder og aktindsigtssøgende indgår i dialog med henblik på en forventningsafstemning om aktindsigtens genstand og omfang.